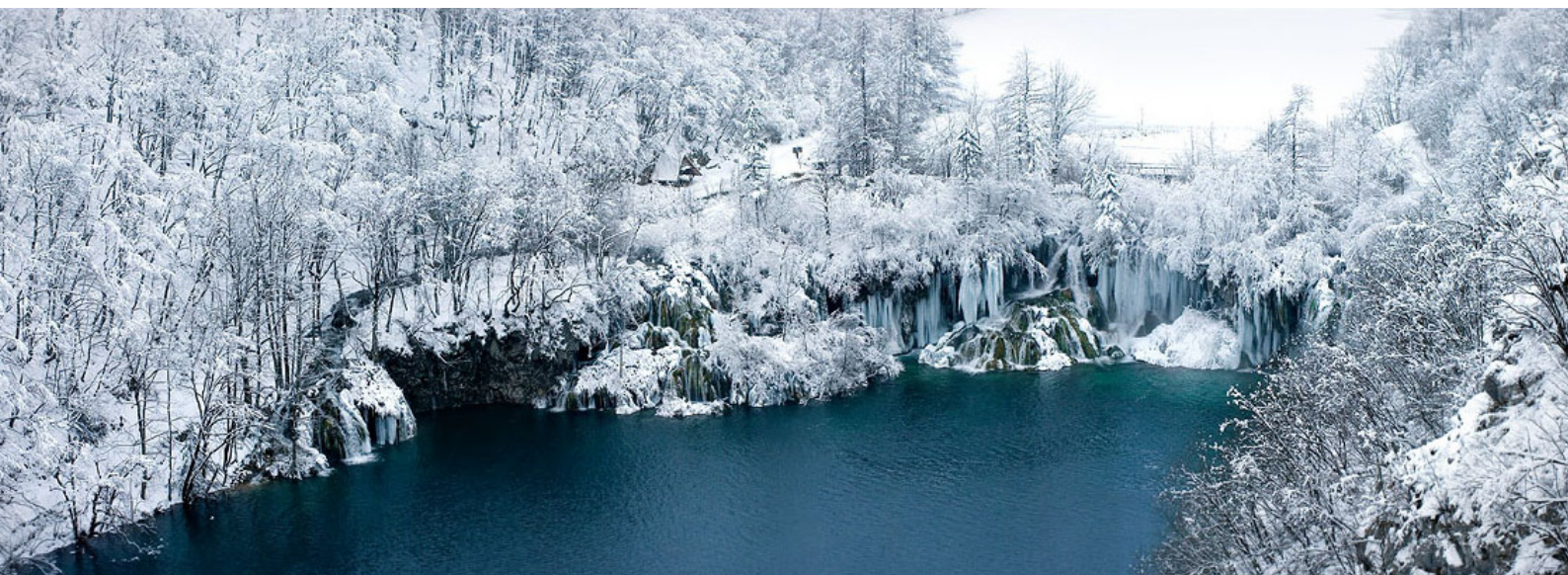






**Godišnje
izvješće
2008**

Mi smo vodeća hrvatska financijska grupa koja pruža bankovne usluge fizičkim i pravnim osobama, obavlja kartično poslovanje, investicijsko bankarstvo, privatno bankarstvo, leasing, poslovanje s nekretninama kao i usluge upravljanja imovinom. Poslujemo na cijelom području Republike Hrvatske te zapošljavamo preko 4,5 tisuće zaposlenika.

Naša misija je trajno i učinkovito koristiti sve raspoložive izvore za kontinuirani napredak našeg poslovanja u svim njegovim dijelovima, od ljudskog kapitala, tehnologije do poslovnih procesa.

Tko smo
i čime se bavimo

1.603 tisuća

KLIJENATA

638 tisuća

TEKUĆIH RAČUNA

52,3 milijardi kuna

SREDSTAVA KLIJENATA*

1,6 milijardi kuna

IMOVINE U FONDOVIMA

321 tisuća

KORISNIKA INTERNET BANKARSTVA

230

POSLOVNICA

*Uključuje depozite klijenata te imovinu
pod upravljanjem i u skrbništvu

Naša vizija je biti kompanija koja je uzor i centar izvrsnosti u stvaranju novih vrijednosti, te pružanju permanentno visoke kvalitete u svim smjerovima svog djelovanja na dobrobit klijenata, društvene zajednice, naših dioničara i djelatnika.

Sadržaj

46,0 milijardi kuna

ZAJMOVA KLIJENTIMA

9,5 milijardi kuna

STAMBENIH KREDITA

2.144 tisuća

IZDANIH KARTICA

24.101

EFT POS UREĐAJA

635

BANKOMATA

88

DNEVNO-NOĆNIH TREZORA

2	Tko smo i čime se bavimo
4	Uvod
5	Sažetak petogodišnjeg poslovanja i osnovni financijski pokazatelji
6	Izvešće predsjednika Nadzornog odbora
9	Izvešće Uprave o stanju Banke
13	Izvešće Uprave o stanju ovisnih društava Banke i financijskim rezultatima Grupe
18	Pregled hrvatskoga gospodarstva u 2008. godini
30	Organizacijska struktura
32	Opis poslovanja Banke
40	Grupa
46	Pregled aktivnosti u sklopu PBZ-ovog programa drutvene odgovornosti
50	Upravljačka struktura
51	Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja u Privrednoj banci Zagreb d.d.
60	Izvešće o odgovornostima Uprave
63	Izvešće neovisnog revizora
64	Financijska izvješća za Banku i Grupu
70	Računovodstvene politike
79	Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu
134	Dodatak 1: Obrasci sastavljeni sukladno lokalnim propisima o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja
144	Dodatak 2: Nerevidirana financijska izvješća u eurima

Nacionalni park Plitvička jezera oduvijek je bio jedinstven izvor inspiracije.

Ovaj istinski dragulj prirode, zbog svoje bogate flore i faune, kao i jedinstvenih geografskih i geoloških posebnosti tijekom svakog godišnjeg doba mijenja svoj izgled i ozračje na uistinu očaravajući način.

Premda je proljetni izgled možda najpoznatiji, onaj manje znani, ali zato možda još čarobniji s jezerima prekrivenim snijegom i ledom prikazuje uzvišeni svijet sklada i meditativnosti.

Uvod

Uprava Privredne banke Zagreb d.d. sa zadovoljstvom prezentira svoje godišnje izvješće dioničarima. Ono obuhvaća sažetak financijskih informacija, opis poslovanja, revidirana financijska izvješća zajedno s izvješćem ovlaštenog revizora, dodatni obrasci sastavljeni sukladno lokalnim propisima te nerevidirana dodatna izvješća u eurima. Revidirana godišnja izvješća prezentirana su za Banku i Grupu.

Izvješće na hrvatskom i engleskom jeziku

Ovaj dokument obuhvaća Godišnje izvješće Privredne banke Zagreb d.d. za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine, na hrvatskom i engleskom jeziku, koje je prezentirano dioničarima na Godišnjoj skupštini dioničara.

Pravni status

Godišnje izvješće uključuje godišnja financijska izvješća pripremljena sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja i revidirana sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Godišnje izvješće pripremljeno je sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima i Zakona o računovodstvu, koji zahtijevaju izvješćivanje dioničara od strane Uprave društva na Godišnjoj skupštini dioničara.

Skraćenice

U Godišnjem izvješću Privredna banka Zagreb d.d. spominje se kao Banka, PBZ ili kao Privredna banka Zagreb, dok se Privredna banka Zagreb d.d. zajedno sa svojim društvima spominje kao Grupa, odnosno Grupa Privredne banke Zagreb. Središnja banka, Hrvatska narodna banka, navodi se kao HNB. Europska banka za obnovu i razvoj navodi se kao EBRD.

U ovom izvješću, skraćenice HRK tisuća, HRK milijuna odnosno USD tisuća, USD milijuna i EUR tisuća, EUR milijuna predstavljaju tisuće i milijune hrvatskih kuna, američkih dolara te eura.

Tečajna lista

Radi pretvaranja iznosa u stranim valutama u kunske korišteni su sljedeći srednji tečajevi HNB-a koji su vrijedili na dan 31. prosinca 2008. godine:

CHF 1 = HRK 4,911107

USD 1 = HRK 5,155504

EUR 1 = HRK 7,324425

Sažetak petogodišnjeg poslovanja i osnovni financijski pokazatelji

(u milijunima kuna)



GODIŠNJE
IZVJEŠĆE
2008

4 | 5

Grupa	2008.	2007.	2006.	2005.	2004.
Račun dobiti i gubitka i bilanca					
Ukupni prihodi	6.001	5.350	4.519	3.936	3.768
Neto prihodi od kamata	2.185	1.918	1.714	1.583	1.517
Neto prihodi iz poslovanja	3.697	3.405	3.039	2.688	2.570
Neto dobit za godinu	1.242	1.141	963	814	735
Ukupna aktiva	71.227	67.550	61.974	51.810	43.799
Zajmovi i predujmovi klijentima	46.032	40.147	36.910	28.640	24.025
Obveze prema klijentima	44.591	40.147	36.843	32.391	29.917
Dionički kapital i rezerve	9.611	8.503	7.625	4.820	4.286
Ostali pokazatelji (preuzeti iz izvješća za Upravu)					
Prinos na prosječni kapital	14,84%	15,45%	18,79%	21,22%	21,83%
Prinos na ukupnu prosječnu aktivu	1,71%	1,73%	1,72%	1,73%	1,72%
Aktiva po zaposlenom	15,7	15,3	14,8	12,4	11,1
Omjer troškova poslovanja u prihodu iz poslovanja	49,78%	50,51%	50,96%	53,47%	54,17%
Banka	2008.	2007.	2006.	2005.	2004.
Račun dobiti i gubitka i bilanca					
Ukupni prihodi	4.851	4.263	3.652	3.341	3.138
Neto prihodi od kamata	1.941	1.697	1.535	1.425	1.354
Neto prihodi iz poslovanja	2.774	2.474	2.270	2.149	2.008
Neto dobit za godinu	1.100	932	847	750	678
Ukupna aktiva	63.740	61.974	55.906	48.553	40.655
Zajmovi i predujmovi klijentima	41.715	36.436	33.572	26.687	21.858
Obveze prema klijentima	40.935	39.875	33.491	30.004	27.405
Dionički kapital i rezerve	8.870	7.847	7.114	4.433	3.915
Ostali pokazatelji (preuzeti iz izvješća za Upravu)					
Prinos na prosječni kapital	13,94%	13,35%	17,28%	20,00%	21,84%
Prinos na ukupnu prosječnu aktivu	1,69%	1,56%	1,66%	1,72%	1,74%
Aktiva po zaposlenom	17,1	17,1	16,2	13,7	12,6
Omjer troškova poslovanja u prihodu iz poslovanja	46,79%	48,90%	48,79%	51,36%	50,59%

Izvjешće predsjednika Nadzornog odbora



U ime Nadzornog odbora Privredne banke Zagreb čast mi je predstaviti rezultate poslovanja Banke i Grupe u 2008. godini. Protekla godina bila je uspješna za Privrednu banku Zagreb i njenu Grupu u smislu financijskih rezultata kao i tržišne diverzifikacije te pozicioniranja. Ostvareni rezultati proizlaze iz vrlo zahtjevnog tržišnog okruženja koje je u početku bilo obilježeno, kako se smatralo, ograničenom krizom hipotekarnih kredita u Sjedinjenim Američkim Državama što je naposljetku dovelo do duboke globalne krize u međunarodnom gospodarstvu. Početkom posljednjeg tromjesečja 2008. godine financijska kriza prešla je u novu dramatičnu fazu. Nakon nekoliko stečaja velikih i poznatih banaka došlo je do značajnog gubitka povjerenja što se je negativno odrazilo na tržištima dionica. Povećanje potražnje za likvidnim sredstvima, popraćeno s pogoršanjem kreditnog rejtinga kako država tako i poslovnih subjekata u svijetu, dovelo je to dramatičnog rasta premije rizika (CDS stope), a što se je u konačnici odrazilo i na kratkoročne odnosno dugoročne kamatne stope. Druga polovica 2008. okarakterizirana je smanjenjem ekonomske aktivnosti u cijelom svijetu. Smanjenje potrošnje rezultiralo je nižom stopom rasta što je utjecalo na nižu kupovnu moć iz razloga povećanja cijena te do pogoršanja financijskih prilika općenito. U prvim mjesecima 2009. i dalje nema znakovna ublažavanja krize koja i dalje utječe na svjetsko gospodarstvo. Spomenuto okruženje odrazilo se je i na hrvatske ekonomske prilike. U 2008. domaće gospodarstvo zabilježilo je umjereni rast koji je tijekom posljednjeg tromjesečja znatno usporio. Ukupno gledajući, godišnja procjena rasta realnog BDP-a za 2008. blizu je 1,9 posto što je značajno niže od konačne stope iz 2007. godine koja je iznosila 5,5 posto. Uzevši u obzir sve vidljive elemente, naša procjena stope rasta BDP-a za 2009. iznosi -2,3 posto.

Hrvatska je učinila nekoliko ključnih koraka u pregovorima za članstvo u Europskoj uniji, iako preostaje još nekoliko zadataka koje treba ispuniti. Postoje još određena iskušenja koja se još uvijek moraju prevladati, posebno u strukturnim reformama i fiskalnoj konsolidaciji. Međutim pozitivno političko i makroekonomsko okruženje stvoreno u 2004. godini, kada je Hrvatska dobila status kandidata za pristup Europskoj uniji, nije nestalo. Naprotiv, za očekivati je da će Hrvatska pristupiti Uniji 2011. ili 2012., dok se ulazak u euro zonu očekuje 2013. ili 2014. godine.

Bez obzira na globalna makroekonomska pogoršanja, monetarna politika ostala je većinom restriktivna tijekom 2008. iako su određene mjere ublažene krajem 2008. te početkom 2009. Ograničenje rasta kredita (mjera kojom se regulira dopustiva stopa rasta kreditnog portfelja) koje postoji od siječnja 2007. je još uvijek na snazi. Međutim, krajem 2008. Hrvatska narodna banka ukinula je u potpunosti graničnu obveznu rezervu (usmjerenu na ograničenje vanjskog zaduživanja), a također je smanjila i stopu obvezne rezerve na 14 posto u studenom 2008. kao i mjeru minimalnog deviznog potraživanja s 32 posto na 20 posto u veljači 2009.

Usprkos teškim i izazovnim prilikama, PBZ Grupa je uspjela ostvariti vrlo dobre poslovne rezultate za 2008. godinu. Uistinu sam ponosan što smo uspjeli pokazati snagu i otpornost u tako nepovoljnim okolnostima. Ponovno smo ostvarili zadane ciljeve te povećali vrijednost našim dioničarima. Ukupni prihod PBZ Grupe premašio je 6 milijardi kuna. Konsolidirani neto prihod iz poslovanja dosegao je 3,7 milijardi kuna, a u isto vrijeme zabilježena je neto dobit od 1,25 milijardi kuna. Omjer troškova i prihoda, ključno mjerilo naše efikasnosti, ponovno je smanjen i po prvi put je na razini ispod 50 posto, a prinos na prosječni kapital je dosegao 14,8 posto. To su vrlo dobri pokazatelji jer predstavljaju nastavak konzistentno dobrih rezultata tijekom proteklih pet godina.

U 2008. godini PBZ Grupa je dodatno učvrstila svoj položaj kao jedne od najstankutijih banaka u Hrvatskoj po zabilježenoj produktivnosti, ostvarenju prinosa i stvaranja dodatne vrijednosti svojim dioničarima. Druga smo najveća grupa u zemlji sa snažnom osnovom od gotovo 1,6 milijuna klijenata te s preko 638 tisuća tekućih računa i 230 podružnica.

Gledajući unaprijed, očekujemo i dalje znakove krize na tržištu u kojem poslujemo. S tim u svezi, zadatak Uprave i rukovodstva biti će usmjeren prema upravljanju kvalitetom aktive, unaprijeđenju i jačanju likvidnosti dok će kontrola troškova biti od iznimne važnosti. Naša budućnost u Privrednoj banci Zagreb, kao i u cijeloj PBZ Grupi, ovisi o daljnjem razvoju našeg poslovanja u korist svih: klijenata, investitora, zaposlenika kao i šireg okruženja. S iznimnom pažnjom brinemo o interesima dioničara, komitenata te zajednice kojoj pripadamo. Naš nastup prema klijentima te sposobnost pružanja efikasne i učinkovite usluge bit će nam od pomoći u ostvarenju potreba naših klijenata; građana, malog i srednjeg poduzetništva te velikih korporativnih subjekata. Uprava Privredne banke Zagreb uživa puno povjerenje svojih dioničara. U ime Nadzornog odbora, želim im zahvaliti na njihovom upravljanju i ostvarenju iznimnih rezultata. Također, želim izraziti svoju zahvalnost i priznanje svim zaposlenicima Grupe na njihovoj predanosti i vrijednom doprinosu. Naposljetku, želim odati priznanje mojim kolegama u Nadzornom odboru, kao i članovima Odbora za reviziju na njihovim vrijednim savjetima i doprinosu.

Izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova tijekom 2008.

Tijekom 2008. godine Nadzorni odbor Privredne banke Zagreb je obavljao svoje zadatke sukladno zakonu, Statutu Banke te Poslovniku o radu Nadzornog odbora Banke.

U protekloj godini Nadzorni odbor održao je četiri redovne sjednice te dvanaest sjednica putem pisma u slučajevima kada je bez odgode trebalo odlučiti o najvažnijim pitanjima. Nadzornom odboru je u radu, a u cilju pripreme odluka iz njegove nadležnosti i nadzora provođenje donesenih odluka pomagao Odbor za reviziju koji je svojim aktivnostima redovno izvješćivao na sjednicama Nadzornog odbora. U 2008. Odbor za reviziju održao je četiri sjednice na kojima je raspravljao o pitanjima iz svoje nadležnosti.

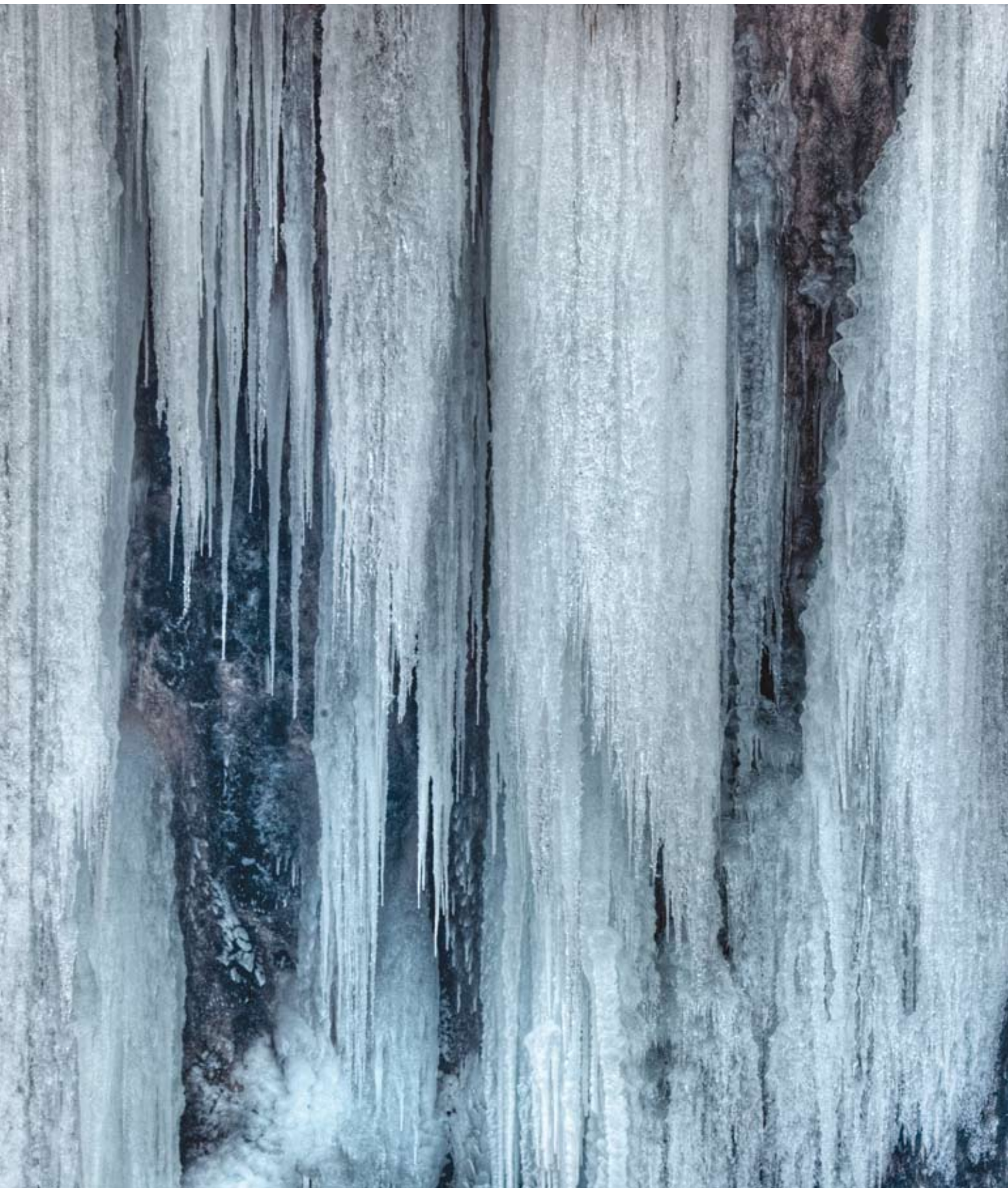
Sukladno zakonskoj obvezi, Nadzorni odbor Banke ispitao je Godišnja financijska izvješća Banke i konsolidirana financijska izvješća za 2008. godinu, izvješće o stanju Banke i stanju ovisnih društava, te prijedlog odluke o upotrebi dobiti Banke ostvarene u 2008., koje mu je uputila Uprava Banke. Nadzorni odbor nije imao primjedaba na podnesena mu izvješća. S tim je u svezi Nadzorni odbor utvrdio da su Godišnja financijska izvješća i konsolidirana financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama te da pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Banke i PBZ Grupe, što je potvrdio i vanjski revizor Ernst & Young d.o.o., Zagreb, koji je obavljao reviziju financijskih izvješća u 2008. godini. Davanjem suglasnosti Nadzornog odbora na Godišnja financijska izvješća Banke i konsolidirana godišnja financijska izvješća Banke za 2008. godinu spomenuta izvješća smatraju se utvrđenima od strane Uprave i Nadzornog odbora Banke, a sukladno odredbama članka 300.d Zakona o trgovačkim društvima.

Nadzorni odbor prihvatio je izvješće Uprave o stanju Banke i ovisnih društva i suglasio se da se neto dobit Banke od ukupno 1.100.247.443,43 kuna, koja je ostvarena u godini koja je završila 31. prosinca 2008., rasporedi na način kako je predložila Uprava Banke.

S poštovanjem,

Dr. György Surányi

24. ožujka 2009. godine





Poštovani dioničari,

zadovoljstvo mi je predstaviti vam poslovne rezultate Privredne banke Zagreb kao i PBZ Grupe za 2008. godinu u ime Uprave Banke. Ovo izvješće ocrtava napredak koji smo postigli kroz godinu te iznosi u glavnim točkama zadaće koje su pred nama. Protekla godina bila je iznimno zahtjevna za svjetsko gospodarstvo kao i za bankarski sektor općenito. Gledajući unazad, prva polovica 2008. bila je relativno pozitivna te temeljena na nešto jačem, ali primjetno opadajućem zamahu iz 2007. godine. Međutim, tijekom druge polovice godine, kriza hipotekarnih kredita u Sjedinjenim Američkim Državama proširila se je po svijetu te je imala vrlo negativan utjecaj na financijska tržišta. Inicijalna opreznost, koju smo zamijetili tijekom ljeta 2008., pretvorila se je u pesimističko i negativno raspoloženje krajem godine. Navedeno je nepovoljno utjecalo na kreditnu aktivnost i likvidnost u financijskom sustavu na globalnoj razini, što se je također odrazilo i na hrvatski bankarski sektor. U uvjetima niske likvidnosti domaće valute kao i restriktivnih monetarnih mjera prema deviznim potraživanjima, kamatne stope na prekonoćne plasmane zabilježile su vrlo visoku volatilnost tijekom nekoliko zadnjih mjeseci na domaćem tržištu novca. Protivno nepovoljnom okruženju, Privredna banka Zagreb i članice PBZ Grupe ostvarili su vrlo solidne poslovne rezultate. Posebno sam ponosan na činjenicu da smo pokazali snagu i izdržljivost kako su uvjeti postajali sve teži, posebno u posljednjem tromjesečju 2008.

U suradnji sa našim strateškim partnerima Intesom Sanpaolo i Europskom bankom za obnovu i razvoj, Grupa Privredne banke Zagreb zadržala je snažnu poziciju na tržištu i dojam inovativne financijske grupe koja može ponuditi sveobuhvatnu i prvoklasnu financijsku uslugu.

Nekonsolidirani financijski rezultati Banke

U 2008. PBZ je ostvarila neto dobit od 1.100 milijuna kuna što predstavlja povećanje od 18 posto u usporedbi s 2007. godinom. Prinos na prosječni kapital iznosi 13,94 posto, dok je prinos na prosječnu aktivu dosegao vrlo respektabilnu razinu od 1,69 posto.

Zarada po dionici porasla je za 18,2 posto, te iznosi 57,9 kuna po dionici. Neto operativna dobit povećana je za 12 posto što je potaknuto većim neto kamatnim prihodom, naknadama i provizijama od platnog prometa kao i primljenim dividendama od subsidijara Banke te ostalih društava. U svjetlu pažljivog upravljanja troškovima u skladu s našim strateškim planom, uspjeli smo i poboljšati omjer troškova i prihoda iz poslovanja koji iznosi 46,8 posto, što je vidljivo smanjenje u odnosu na 2007. kada je isti iznosio 48,9 posto.

Bilanca Banke povećana je za 5 posto i premašila je iznos od 63,7 milijardi kuna. Zajmovi i predujmovi klijentima, koji su porasli za više od 14 posto te sada iznose 42 milijarde kuna, najviše su doprinijeli ovom rastu bilance. Međutim, stopa rasta plasmana definirana posebnom mjerom Hrvatske narodne banke, koja u osnovi isključuje širi pojam države iz ukupnih plasmana, zabilježila je porast od svega 10,3 posto, što je rast ispod maksimalno dopuštenog limita određenog od strane centralne banke. Iako je monetarna politika HNB-a bivala restriktivna kroz veći dio godine, u posljednjem tromjesečju 2008. došlo je do ublažavanja pa čak i potpunog prestanka važenja nekoliko glavnih regulatornih mjera. Navedeno je imalo za posljedicu smanjenje sredstava kod Hrvatske narodne banke za 42 posto. Porast imovine Banke podržan je većim iznosom depozita klijenata, posebno stanovništva. Ukupni depoziti u 2008. porasli su za 5,8 posto. Ako uzmemo u obzir ukupnu strukturu bilance, depoziti klijenata

čine 64 posto ukupnog iznosa. Omjer svih kredita i depozita Banke iznosi 101,9 posto u 2008., što svakako predstavlja stabilnost i konzervativnu prirodu našeg poslovanja. Dionička glavnica čini 8,9 milijardi kuna, te predstavlja porast od više od 1 milijarde kuna u odnosu na 2007. Stopa adekvatnosti kapitala za 2008. iznosi 15,47 posto, što samo još dodatno oslikava financijsku stabilnost Banke.

Konsolidirani financijski rezultati Banke

Konsolidirana neto dobit za 2008. veća je za 8,9 posto te iznosi 1.242 milijuna kuna. Spomenuti rezultat ostvaren je većim kamatnim prihodom kao i porastom prihoda od naknada i provizija iz razloga većeg opsega transakcija, posebno platno-prometnih te kreditnih i debitnih kartica. Konsolidirani neto neamatni prihod dosegao je razinu od 41 posto ukupnog operativnog prihoda, što je nešto niže nego 2007., ali predstavlja još uvijek dovoljno snažan doprinos ukupnom prihodu.

Gotovo svi financijski indikatori ukazuju na izvrsna postignuća te pružaju dokaz stabilnog financijskog poslovanja Grupe. Prinos na prosječni kapital u konsolidiranim financijskim izvješćima čini 14,8 posto, dok je zarada po dionici Grupe povećana s 60 kuna u 2007. na 65,3 kune po dionici u 2008. Aktiva po zaposlenom pokazuje konstantan porast dosegačši novu razinu od 15,7 milijuna kuna, a omjer troškova i prihoda iz poslovanja, na konsolidiranoj osnovi, po prvi put je spušten na nivo ispod 50 posto (49,8 posto).

Bilanca Grupe povećana je za 5,6 posto te sada iznosi više od 71,3 milijarde kuna. Navedeno je većinom rezultat rasta kreditnog portfelja, koji bilježi porast od 14,6 posto zbog porasta aktivnosti s državom i državnim agencijama, ali također i zbog konstantnog financiranja malog i srednjeg poduzetništva u smislu zajmova i predujmova, faktoringa te leasinga. Dionička glavnica porasla je za 13 posto na razinu od 9,6 milijardi kuna. Impresivni trend porasta stvaranja vrijednosti nastavljen je i u 2008. tako što je Dodana ekonomska vrijednost ($\Delta EVA^{\circledast}$) veća za 9,8 posto u odnosu na 2007.

Spomenuti rezultati ostvareni su u uvjetima vrlo nepovoljnih ekonomskih i financijskih kretanja u svijetu, niske likvidnosti, povećane premije rizika kao i visoke konkurencije među nekoliko bankarskih grupacija u Hrvatskoj. Obzirom na okolnosti, osobno sam više nego zadovoljan postignutim rezultatima u 2008. godini.

Naši klijenti, proizvodi i usluge

Zadovoljstvo mi je ukazati na zabilježene uspjehe u implementaciji novih organizacijskih promjena u Privrednoj banci Zagreb koje su usmjerene na poboljšanje tržišnog pristupa. Nova organizacijska struktura, koja je uslijedila imenovanjem nove Uprave Banke u veljači 2009., također je temeljena i na optimizaciji palete proizvoda te jačeg i promptnijeg upravljanja rizicima što je krucijalno za ostvarenje stabilnog i sigurnog poslovanja. Nova organizacija oslikava modernu, univerzalnu i konzervativnu financijsku instituciju s klijentom u centru pozornosti. S tim u svezi, naše nastojanje usmjereno je na inovativnost te konstantno jačanje zaposlenika i rukovodstva na svim razinama.

Nadalje, PBZ Grupa je uvijek bila tržišni lider u Hrvatskoj u segmentu kartičnog poslovanja i elektronskih kanala distribucije. U tom kontekstu, PBZ Card je zadržao vodeću poziciju kartične institucije s ukupnim brojem od preko 2,1 milijuna izdanih kartica poznatih svjetskih brendova poput Vise, Maestro te American Expressa. U dijelu platnog prometa, ukupan broj bankovnih transfera zabilježenih u 2008. prešao je 118 milijuna transakcija. Navedeno je uistinu značajno postignuće, iako duboko vjerujem da možemo zabilježiti još veća poboljšanja u tom segmentu uzevši u obzir našu prisutnost na cijelom području Republike Hrvatske.

S osnovicom od više od 1.6 milijuna klijenata, pravnih i fizičkih, PBZ Grupa je danas suvremena bankarska grupacija univerzalnog tipa čiji tržišni udio, mjeren veličinom bilance, iznosi 18,2 posto, dok je u bankovnom poslovanju sa stanovništvom taj udjel dosegao gotovo 21,7 posto u dijelu depozitnog poslovanja odnosno 20,6 posto u kreditima stanovništvu. PBZ Grupa drži vodeće mjesto na tržištu kreditnih i debitnih kartica s tržišnim udjelom od 24,7 posto.

Također, zadovoljstvo mi je istaknuti nekoliko vrlo ohrabrujućih podataka koji ukazuju na našu primjerenu stratešku poziciju. Od ukupnog broja naših klijenata iz segmenta stanovništva, od prilike 50 posto ili 710 tisuća čine klijenti dobne starosti ispod 42 godine dok je kategorija s najvećom koncentracijom klijenata upravo najmlađa, odnosno 449 tisuća klijenata ima manje od 32 godine. Povrh toga, analizirajući prosječni rok poslovanja s fizičkim osobama, najzastupljenija kategorija klijenata je s rokom između 10 i 20 godina, a sljedeća kategorija je između 2 i 4 godine. Sve ove činjenice upućuju da imamo vrlo lojalnu grupu klijenata čije povjerenje uživamo, ali također i kategoriju mladih i dinamičnih klijenata koji zahtijevaju inovativne i uvijek raspoložive proizvode s promptnim izvršenjem.

Drago mi je da smo uspjeli pronaći pravi omjer sigurnosti i inovacije u našim proizvodima koji su na raspolaganju klijentima. Našu pozornost usmjerili smo na poboljšanje tehnološke osnove Banke kroz značajno ulaganje tijekom proteklih godina u elektronske kanale distribucije te u poslovnu mrežu. Očekujemo da će spomenute investicije uroditi plodom u narednim godinama, posebno u dijelu povećanja zadovoljstva naših klijenata kao i njihove lojalnosti.

Korporativna i društvena odgovornost

PBZ Grupa je korporativno i društveno odgovorna institucija. Brinemo se o potrebama društvene zajednice u kojoj poslujemo. Nastavili smo značajno napredovati prema našem cilju kako bismo osigurali mjesto PBZ Grupe kao jednog od vodećih subjekata na polju korporativne odgovornosti. Već duži niz godina razvijamo programe društvene odgovornosti te aktivno sudjelujemo u velikom broju društveno osviještenih projekata putem financijske podrške niza humanitarnih i društvenih institucija. Podupiremo programe u edukaciji i sportu kao i brojne kulturne institucije. U 2008. godini donirali smo preko 7,5 milijuna kuna i uključili se u sponzorstva u iznosu od 14,0 milijuna kuna.

U dijelu upravljanja okolišem, kao što sam i izvijestio prošle godine, PBZ je nastavila s eksperimentalnom fazom praćenja potrošnje električne i toplinske energije, potrošnje papira i čiste vode, kao i nastajanja otpada. S tim u svezi, zadovoljstvo mi je napomenuti da smo učinili nekoliko značajnih ušteda u segmentu nastajanja otpada te smo pojačali ulaganja u upravljanje kao i zaštitu okoliša. U tom pogledu, nastojimo povećati svijest o problemima globalnog zatopljenja te pojačati osviještenost na pitanjima globalnog zatopljenja i provođenja zaštite okoliša u našem društvu.

Očekivano poslovno okruženje u budućnosti

Gledajući unaprijed, srednjoročne prognoze upućuju na nastavak vrlo izazovnih prilika. Uvjeti poslovanja su i dalje vrlo teški na financijskim tržištima kao i u širem gospodarstvu, što čini financijsko planiranje i prognoziranje vrlo nezahvalnim. Za očekivati je da će krediti prema stanovništvu kao i gospodarstvu biti manje dostupni nego u vremenu prije krize. Tržište nekretnina, koje je već značajno usporilo, bit će i dalje u teškoćama. Vezano na financijska tržišta, ponuda kredita i likvidnosti je još uvijek niska, stoga će ulagači i u narednom periodu ostati pažljivi i zabrinuti. S tim u svezi, očekujemo da će općenito okruženje i dalje biti pod pritiskom. Striktno upravljanje rizicima kao i primjereno upravljanje kapitalom i troškovima ostat će prioritet u poslovanju. Uzevši u obzir sve navedeno, smatramo da nam je nužno zadržati temeljne vrijednosti te očuvati tržišnu poziciju Grupe. Unatoč sadašnjim prilikama, u potpunosti smo usmjereni prema klijentima, dioničarima te široj zajednici. Nastojat ćemo učiniti sve u našoj moći kako bismo nastavili našu tradiciju u ostvarenju primjerenih financijskih rezultata.

Zaključak

Naposlijetku, želim iskoristiti ovu priliku te izraziti svoje poštovanje mojim kolegama, novim i starim članovima Uprave te svim zaposlenicima PBZ Grupe na izvrsnom radu i predanosti u 2008. Također, želio bih izraziti zahvalnosti našim klijentima i poslovnim partnerima na profesionalnosti i povjerenju koje su nam ukazali. Posebno se želim zahvaliti svim članovima Nadzornog odbora Banke na vrijednoj suradnji i podršci.



Mr. Božo Prka,
predsjednik Uprave

24. ožujka 2009. godine



Izvešće Uprave o stanju ovisnih društava Banke i financijskim rezultatima Grupe



GODIŠNJE
IZVJEŠĆE
2008

12 | 13

Privredna banka Zagreb

U daljnjem tekstu dajemo pregled poslovnih rezultata Privredne banke Zagreb za 2008. godinu.

Privredna banka Zagreb je 2008. godine još jednom ostvarila izvrsne poslovne rezultate. Neto dobit od 1.100 milijuna kuna nadmašila je prošlogodišnji rezultat od 932 milijuna kuna za 18 posto.

Dobit prije oporezivanja povećana je za 16,1 posto na 1.332 milijuna kuna. Neto prihod iz poslovanja se povećao za 12,1 posto na 2.774 milijuna kuna uslijed povećanja obujma kredita u stranoj valuti od 4.783 milijuna kuna i rasta udjela nekamatnih prihoda u ukupnim prihodima Banke.

Neto prihodi od kamata povećali su se za 14,4 posto na 1.941 milijuna kuna uslijed stabilnog rasta i primjerenog upravljanja bilancom. Inovativna ponuda nekamatnih proizvoda povećala je neto prihode od naknada i provizija na 385 milijuna kuna. Rast naknada na garancije, naknada na tekuće račune i ostale bankarske usluge od 1,6 posto rezultirao je 2008. godine povećanjem ukupnih prihoda od naknada i provizija za dodatnih 6 milijuna kuna.

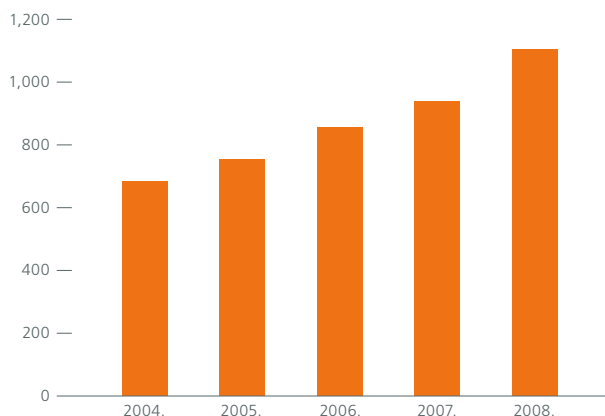
Banka je nastavila svoje izvrsno poslovanje zahvaljujući inovativnim elektronskim bankarskim proizvodima i širenjem prodajne mreže što je rezultiralo povećanjem provizija na automatizirane proizvode od 26 posto.

Povećanje broja zaposlenika (165 zaposlenika više u prosjeku) i program procjene potencijala povećali su ukupne troškove zaposlenika za 6,2 posto. Troškovi osiguranja (zbog uvođenja novih zakonskih propisa), najamnina, konzultantski troškovi kao i ostali opći troškovi povećali su ukupne troškove poslovanja za 6,2 posto odnosno na 1.180 milijuna kuna.

Međimurska banka

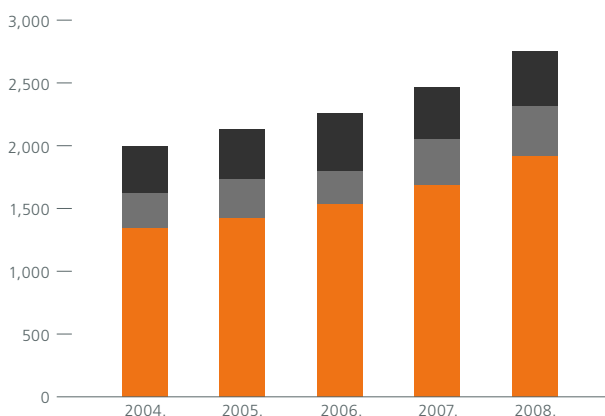
Neto dobit Međimurske banke iznosila je 2008. godine 50,9 milijuna kuna što predstavlja 13 postotno povećanje u usporedbi s godinom ranije.

Najveći doprinos rastu prihoda daju neto



Neto dobit - Banka 2004.-2008.

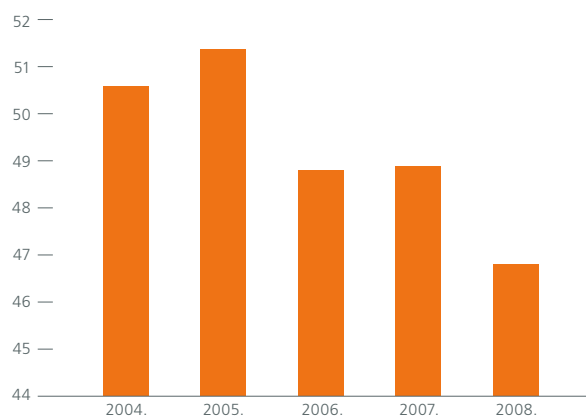
u mln. kn.



Neto prihodi iz poslovanja - Banka 2004.-2008.

u mln. kn.

■ Ostali prihodi iz poslovanja
■ Neto prihod od naknada i provizija
■ Neto prihod od kamata



Omjer troškova u poslovanju u prihodu iz poslovanja - Banka 2004.-2008.

u %

prihodi od naknada i provizija te dobit od trgovanja koji su zabilježili značajno povećanje u 2008. godini. Neto prihod od naknada i provizija održavao je visoki stupanj rasta tijekom prošlih godina, ponajviše povećanjem prihoda od naknada u kartičnom poslovanju (17 posto rasta u 2008. godini) i naknada po tekućim računima (13 posto rasta u odnosu na prethodnu godinu). Dobit od trgovanja je porasla za 24 posto u usporedbi s prethodnom godinom. Unatoč teškim uvjetima na financijskom tržištu uslijed krize i globalnog usporavanja gospodarstva, posebice u posljednjem tromjesečju 2008. godine, Međimurska banka je uspjela održati snažan rast kamatnih prihoda od 10 posto. Ipak, teški uvjeti poslovanja tijekom posljednjeg tromjesečja 2008. uvelike su utjecali na povećanje kamatnih troškova od 28 posto u odnosu na prošlu godinu. Ukupni rast neto kamatnih prihoda u usporedbi s 2007. godinom iznosio je stabilnih 1 posto. Ukupna aktiva banke 31. prosinca 2008. iznosi 2,8 milijardi kuna što predstavlja rast od 7 posto u odnosu na isti dan 2007. godine. PBZ je krajem 2008. pokrenula projekt istiskivanja manjinskih dioničara pri čemu je stekla preostalih 3,34 posto dioničkog kapitala Međimurske banke i time postala 100 postotni dioničar banke. Projekt je dovršen u veljači 2009. godine. U budućem razdoblju, očekuje se nastavak proširivanja palete proizvoda i usluga Međimurske banke na području svog djelovanja u Sjeverozapadnoj Hrvatskoj.

PBZ Card

PBZ Card je tijekom 2008. ostvario neto dobit od 215,8 milijuna kuna. S ostvarenih 633,9 milijuna kuna neto prihoda od naknada i provizija, PBZ Card uz Banku najviše pridonosi neto prihodu od provizija i naknada PBZ Grupe. Neto prihod od provizija i naknada, koji je ujedno glavni generator prihoda PBZ Carda povećao se 2008. za 9 posto u odnosu na prethodnu godinu. Stavke koje su najviše pridonijele prihodu od provizija i naknada su nakna-

de od članarina, naknade za korištenje bankomata te naknade na potrošačke i gotovinske kredite. PBZ Card je u suradnji s putničkom agencijom Jumbo ostvario prihod od provizija u prodaji turističkih aranžmana, aranžmana za učenje stranih jezika, charter letova i ostalih putničkih usluga.

Troškovi osoblja i administrativni troškovi, iako povećani za 8 posto u 2008. uslijed povećanja prosječnog broja zaposlenika te zbog povećanja broja izdanih kartica, strogo su kontrolirani te nisu smanjili odličan ostvareni prihod iz poslovanja. Posljedica toga je povećanje neto prihoda iz poslovanja za 10 posto.

Krajem godine ukupna aktiva PBZ Carda iznosila je 2 milijarde kuna što predstavlja povećanje od 4 posto u usporedbi s prethodnom godinom.

Pri kraju 2008. godine Privredna banka Zagreb je, zajedno sa svojom matičnom bankom Intesa Sanpaolo, započela projekt osnivanja novog društva u Hrvatskoj za procesiranje kartičnog poslovanja. Novo društvo koje će zajednički osnovati Intesa Sanpaolo, Privredna banka Zagreb i Banka Koper iz Slovenije, bit će zaduženo za procesiranje kartičnog poslovanja u čitavoj Grupi Intese Sanpaolo. Završetak projekta je planiran u drugom tromjesečju 2009. godine.

PBZ Leasing

Društvo koje je orijentirano na tržište leasinga je u pogledu rasta aktive i prihoda imalo izvrsnu poslovnu godinu. Ukupna aktiva društva porasla je za 21 posto zahvaljujući financijskom leasingu - njegov najvažnijoj komponenti - koji se 2008. povećao za 28 posto. PBZ Leasing je ukupni broj ugovora o leasingu povećao za 13 posto s time da je najveći rast zabilježen u segmentu opreme i nekretnina. Snažni rast prihoda i učinkovita kontrola troškova doveli su do povećanja dobiti društva prije oporezivanja od 44 posto.

Poslovne aktivnosti PBZ Leasinga u 2009. će se fokusirati na osiguravanje uravnoteženog i stalnog rasta bilance. PBZ Leasing

kontinuirano nastoji zadržati svoj tržišni udjel i poboljšati ponudu proizvoda i usluga.

PBZ Nekretnine

PBZ Nekretnine je tijekom 2008. godine proširio aktivnosti na tržištu nekretnina te je izvršio više od 6.000 procjena nekretnina. Osim procjene nekretnina za klijente Banke, PBZ Nekretnine je izvršio procjene za poslovne subjekte izvan PBZ Grupe. Također, važno je istaći da je društvo posredovalo u prodaji 159 nekretnina. PBZ Nekretnine je također bilo uključeno u procese nadzora uređenja poslovnica PBZ-a (41 obavljeni nadzor u 2008. godini) kao i u procese nadzora različitih projekata koje financira Banka. Neki od većih projekata nad kojima je društvo vršilo nadzor tijekom 2008. godine su bili izgradnja javne garaže u Dubrovniku te projekt izgradnje apartmana za odmor na jugu Hrvatske. PBZ Nekretnine je s 23 zaposlenika na kraju 2008. ostvario neto dobit u iznosu od 5 milijuna kuna.

PBZ Nekretnine će tijekom 2009. godine nastaviti usmjeravati svoje aktivnosti u cilju izgradnje centra izvrsnosti za poslovanje s nekretninama ne samo unutar PBZ Grupe nego i u cijeloj zemlji.

PBZ Invest

Prošla godina je definitivno bila najteža godina za PBZ Invest te za fondove kojima društvo upravlja. Početak godine obilježila su velika očekivanja izazvana velikim povratom na investicije u posljednjih nekoliko godina, što je dovelo do povećanog broja ulagača na tržištu i do povećanog interesa za tržištem kapitala koje je dodatno osnažilo nakon nekoliko velikih inicijalnih javnih ponuda dionica. Neočekivano brzi i intenzivni pad cijena dionica, i uslijed toga pad prinosa investicijskih fondova, uzrokovao je jednako nepovoljan pad imovine pod upravljanjem društva što je dodatno potaknuto i odljevom sredstava fondova. Prihod od izlaznih naknada se povećao, a osnovica za obračun naknade se smanjila. Međutim, ono što je najvažnije jest da je

pritisak na prodaju udjela u fondovima znatno utjecao na problem likvidnosti čitavog tržišta.

PBZ Invest je unatoč snažnim tržišnim pritiscima koji su umanjili neto prihod od provizija - najvažniju komponentu ostvarenja prihoda - uspio povećati druge izvore prihoda za 164 posto u odnosu na prethodnu godinu, te je učinkovito smanjio troškove što je dovelo do niskog omjera troškova i prihoda iz poslovanja na 21,7 posto.

PBZ Invest je poznato i vrlo respektabilno društvo za upravljanje investicijskim fondovima u Hrvatskoj. Njegova razvojna strategija u 2009. godini će se orijentirati na održavanje statusa kojeg trenutno drži u ulagačkom dijelu domaće javnosti, kao i na pridobivanje novih klijenata.

PBZ Stambena Štedionica

PBZ Stambena Štedionica više je nego udvostručila neto dobit, na 7,3 milijuna kuna, što predstavlja povećanje od 103 posto u odnosu na prethodnu godinu. Najvažnija stavka poslovanja zaslužna za taj uspjeh je neto kamatni prihod koji bilježi porast od 49 posto u odnosu na prethodnu godinu. PBZ Stambena štedionica je zahvaljujući mreži podružnica PBZ-a te vlastitim prodajnim kanalima uspjela povećati broj klijenata na 170.349 na kraju 2008. što je 16 posto više u usporedbi s krajem 2007. godine. Uspjeh društva očitovao se i u povećanju depozita klijenata koji su porasli za 11 posto dok je ukupna aktiva povećana za 12 posto u usporedbi s prethodnom godinom.

Poslovne aktivnosti PBZ Stambene štedionice tijekom 2009. godine temeljit će se na zadržavanju deponenata kojima istječu ugovori o štednji i na privlačenju novih klijenata. Društvo također očekuje da će veći dio klijenata, kojima će se tijekom 2009. ispuniti uvjeti iz ugovora, uistinu i podići stambene kredite kod PBZ Stambene štedionice. Naposljetku, društvo će posebnu pozornost usmjeriti na očuvanje željene razine profitabilnosti.

PBZ Croatia Osiguranje

Općenito govoreći, 2008. bila je vrlo značajna za PBZ Croatia Osiguranje uzevši u obzir dva značajna događaja u godini: porasta tržišnog udjela fonda i opće financijske situacije na tržištu kapitala. Krajem 2008. godine PBZ Croatia Osiguranje je dosegla razinu od 22,8 milijuna kuna neto dobiti što je 26 posto više od ostvarenog rezultata iz 2007. godine. Istovremeno omjer troškova i prihoda iz poslovanja iznosi 32,6 posto, nasuprot 43,3 posto na dan 31. prosinca 2007.. Tijekom 2008. PBZ Croatia Osiguranje bilježi veću razinu prodajne aktivnosti što je rezultiralo povećanjem broja članova fonda s 231 tisuće u 2007. na 263 tisuće u 2008. godini, a što predstavlja povećanje od 0,19 posto tržišnog udjela fonda.

PBZ Croatia Osiguranje je vrlo poznato i respektabilno društvo za upravljanje mirovinskim fondom u Hrvatskoj. Razvojna strategija društva za 2009. bit će orijentirana na održavanje postignutog statusa među korisnicima u zemlji kao i na privlačenje novih članova.

Invest Holding Karlovac

Invest Holding Karlovac je 2008. godini ostvario neto dobit od 10 milijuna kuna. Društvo je prodano društvu KABA Nekretnine u prosincu 2008.

Financijski pokazatelji PBZ Grupe

Globalno gospodarstvo je 2008. godine doživjelo nagli i sinkronizirani pad. Bankarski i financijski sustav bio je nestabilan tijekom cijele godine, a vrhunac je bio prelijevanje krize na hrvatsko financijsko tržište u posljednjem tromjesečju 2008. Iz razloga nedovoljne ponude novca zabilježen je porast kamatnih stopa (samo za primjer u studenom su kamatne stope na zagrebačkom tržištu novca dosegle razinu od 19 posto), dok je bankama s druge strane, uslijed nepromijenjenih aktivnih kamatnih stopa, bilo vrlo teško zadržati profitabilnost kamatne marže. Unatoč svim izazovima i teškim tržišnim uvjetima kojima je bila izložena, PBZ Gru-

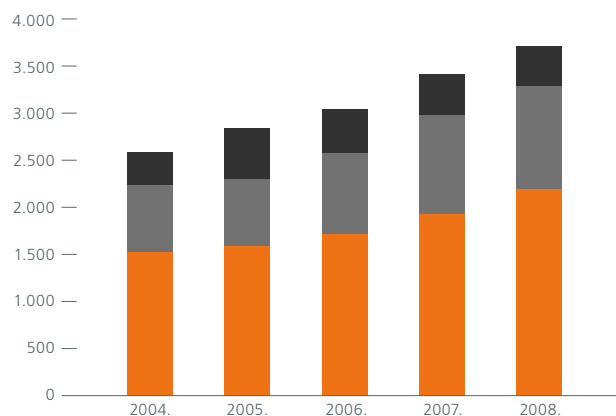
pa je uspjela poboljšati neto operativnu dobit za 8,6 posto na 3.697 milijuna kuna u 2008. godini. Dva velika nositelja prihoda - naknade i provizije te kamatni prihod - bilježe povećanje od 3,8 posto odnosno 16,6 posto. Neto kamatni prihod iznosio je 2.185 milijuna kuna ili 13,9 posto više nego prethodne godine.

Zahvaljujući inovativnoj ponudi, neto prihod od naknada i provizija se povećao za 2,5 posto na 1.097 milijuna kuna. Ostvarene naknade iz upravljanja gotovinskim sredstvima te naknade na bankovne kartice bilježe osjetno povećanje tijekom 2008, čime je neto nekamatni prihod Grupe dosegao razinu od 41 posto ukupnog operativnog prihoda.

Troškovi osoblja su porasli za 6,1 posto. Neto plaće su povećane za 7,2 posto u odnosu na prethodnu godinu iz razloga 230 novih zaposlenika u prosjeku. Povećani sigurnosni standardi, širenje mreže, povećani troškovi novih izdanih kreditnih kartica kao i troškovi najamnina uzrokovali su povećanje općih i administrativnih troškova za 6,3 posto. Naš program optimizacije podružnica se nastavio tijekom godine. Grupa je 2008. otvorila tri nove podružnice u zemlji i izvršila je značajne aktivnosti u renovaciji većeg broja postojećih podružnica.

Ukupni troškovi poslovanja su porasli za 6,3 posto u odnosu na prošlu godinu i iznosili su 1.678 milijuna kuna. Navedeno se je odrazilo na ulaganja orijentirana na podržavanje rasta poslovanja. Usprkos tome, omjer troškova i prihoda iz poslovanja je poboljšan na 49,8 posto s 50,5 posto iz 2007. budući da je osnovica troška poslovanja u odnosu na prihod ostala u skladu s planom. Dobit prije oporezivanja iznosila je 1.568 milijuna kuna.

Ukupna bilanca Grupe bilježi porast od 5,4 posto u usporedbi s krajem 2007. godine te iznosi 71,2 milijardi kuna. Tijekom 2008. ukupni zajmovi i predujmovi klijentima (nakon rezerviranja) povećani su za 14,7 posto i iznose gotovo 46 milijardi kuna. Međutim, dozvoljeni rast kredita u ukupnom portfelju, sukladno propisima



Neto prihodi iz poslovanja - Grupa 2004.-2008.

u mln. kn.

- Ostali prihodi iz poslovanja
- Neto prihod od naknada i provizija
- Neto prihod od kamata

Hrvatske narodne banke, koje većinom isključuje širu državu, povećao se za svega 10,3 posto što je ispod kreditnog limita centralne banke. U prvih osam mjeseci 2008. godine depoziti klijenata bilježe značajno povećanje, ali s početkom krize na financijskim tržištima u rujnu 2008. navedeni depoziti ipak bilježe određeni pad što dovodi do konačne stope rasta za godinu od 6,4 posto.

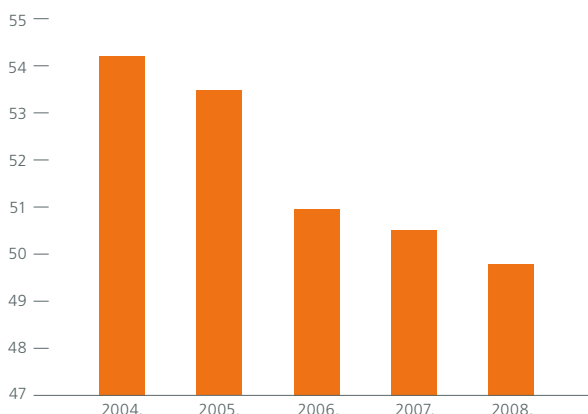
U nastavku iznosimo pregled poslovnih segmenata Grupe.

Kao što je vidljivo iz donje tablice, bankovne usluge čine glavni izvor dobiti Grupe (Privredna banka Zagreb i Međimurska banka zajedno). Segment bankovnih usluga općenito nastavlja pružati najveći doprinos konsolidiranim rezultatima. Prihod iz poslovanja u tom segmentu iznosi 2,930 milijardi kuna.

Najveći pojedinačni doprinos rezultatima Grupe ostvaruje Privredna banka Zagreb. Neto dobit Banke iznosi 1.100 milijuna kuna (2007.: 932 milijuna kuna). Ovisna društva pridonijela su konsolidiranom rezultatu Grupe sa 148 milijuna kuna (2007.: 211 milijuna kuna) neto dobiti.

Omjer troškova u poslovanju u prihodu iz poslovanja - Grupa 2004.-2008.

u %



Mr. Božo Prka,
predsjednik Uprave Banke

Rezultati Grupe po segmentima poslovanja u milijunima kuna

	2008.	2007.
Bankovne usluge	2.930	2.623
Kartično poslovanje	715	649
Leasing	182	140
Ostale financijske usluge	93	113
Nefinancijske usluge	29	32
Konsolidacijska usklađenja	(252)	(152)
Prihodi iz poslovanja	3.697	3.405

24. ožujka 2009.



Pregled međunarodnih i hrvatskih gospodarskih prilika u 2008. godini

Svrha ovog dijela godišnjeg izvješća je dati dioničarima/čitateljima prikaz međunarodnog i domaćeg makroekonomskog okruženja u kojem su Banka i Grupa poslovali tijekom 2008. godine. Sadržaj ovog dijela trebao bi pomoći u objektivnijem sagledavanju rezultata poslovanja.

Međunarodno okruženje u 2008. godini: značajne i dugotrajne promjene su obilježile godinu.

Budući da u ožujku 2009. još uvijek ne vidimo kraj ove duboke i dalekosežne krize (koja je postala vidljiva u ljeto 2007.) prerano je za objektivnu procjenu ekonomskih zbivanja u 2008. godini i njihov utjecaj na budućnost. Ipak, najmanje je šest događaja obilježilo prošlu godinu:

Prvi događaj: kolaps financijskog sustava u rujnu 2008. Kada će se jednom pisati povijest bez sumnje je da će kolaps investicijske banke Lehman Brothers sredinom rujna definitivno biti od povijesnog značenja. Nedostatak povjerenja među bankama i zaduženost su dobili novo značenje nakon ovog događaja. Rujan je bio "crni mjesec" za mnoge značajne financijske institucije u SAD-u. četiri velike investicijske banke su prestale postojati u svojim prethodnim oblicima, dva hipotekarna osiguravatelja kao i najveće osiguravajuće društvo su de facto nacionalizirani. Međunarodni financijski svijet neće nikada biti isti nakon tih događaja. Nestanak povjerenja - onog najvažnijeg u modernom financijskom svijetu - izazvao je velike negativne posljedice za realni sektor.

Drugi događaj: tijekom 2008. međunarodna kretanja su se nastavila pogoršavati. Negativni trendovi u realnom sektoru koji su utjecali na globalnu ekonomiju u drugoj polovici 2007. godine su se nažalost nastavili pa čak i pogoršali u 2008. godini. Svjetski bruto domaći proizvod se i dalje usporavao, osobito u drugoj polovici godine. Prema

mišljenju Međunarodnog monetarnog fonda (WEO Update, 28.1.2009.) svjetska proizvodnja je u 2008. porasla za 3,4 posto što je bitno manje nego što je to bilo 2007. kada je porasla za 5,2 posto. Osim toga, dvije "teorije razdvajanja" nisu položile ispit u praksi tijekom 2008. godine. Prva teorija je bila nada da smo suočeni s financijskom krizom koja možda neće previše utjecati na realni sektor. Druga teorija je bila nada da kriza koja je započela u SAD-u neće utjecati na tržišta u razvoju pokazala se također netočnom. Ovo je globalna i duboka kriza.

Treći događaj: cijene roba, uključujući energiju (osobito naftu) slijedile su dva potpuno različita trenda u 2008.

Do srpnja 2008. cijene roba su imale uzlazni trend. Sredinom godine nafta je dostigla rekordnu razinu od 148 USD po barelu. Slično je bilo i kod cijena hrane i ostale robe. No, otada su se gotovo sve cijene roba suočile sa značajnim padom. Krajem 2008. većina cijena glavnih robnih grupa su snažno pale na razinu iz 2004. godine. Značajna promjena relativnih cijena obilježila je 2008. godinu.

Četvrti događaj: Kao izravni rezultat pada BDPA i cijena roba, inflacija koja je bila ozbiljna prijetnja do sredine 2008. godine za mnogo zemalja, prestala je brinuti središnje banke. 2007. godine (i u prvoj polovici 2008.) nositelji ekonomske politike su morali uravnotežiti u svojoj politici rizike od rastuće inflacije i rizike od usporavanja rasta. U drugoj polovici 2008. kada su dubina recesije i njezina duljina bile jedine realne brige (s deflacijom koja se nazirala u nekima od njih) nositeljima ekonomske politike je bilo lakše. Stoga je većina središnjih banaka morala početi bitno labaviti monetarnu politiku smanjujući kamatne stope na razinu blizu nule, ubacujući rekordne iznose likvidnosti u svoje sustave i eksperimentirajući s nekonvencionalnim mjerama kao što je kvantitativno labavljenje.

Peti događaj: gotovo neprestani pad burzovnih indeksa u cijelome svijetu također je obilježio 2008. godinu. S mnogo promjenjivosti na burzama diljem svijeta, burzovni su indeksi izgubili na svojoj vrijednosti. Većina najvećih (Dow Jones, FT100, DAX itd.) izgubila je više od trećine svoje vrijednosti tijekom 2008. i nastavila je gubiti vrijednost početkom 2009. Utjecaj tih ogromnih gubitaka vrijednosti na burzama se dosad ne može u potpunosti procijeniti, ali je jasno da je većina tvrtki izgubila svoju kapitalizaciju, dioničari su osjetili da im se bogatstvo smanjuje, a povjerenje u tržišta se značajno smanjilo.

Naposljetku se čini da će se 2008. godina pamti kao kraj tržišne ideologije.

Nacionalizacija banaka, financijskih institucija, ogromni fiskalni stimulativni paketi dokazuju (barem za vrijeme ove duboke i dalekosežne krize) da se privrede moraju pouzdati u velike države i strože propise. Vjera u samoregulatorne mehanizme institucija dokaz je da je varava i liberalna tržišna ideologija ozbiljno uzdrmana. Velika recesija i kolaps modernog financiranja definitivno će promijeniti svijet. Zasada još uvijek ne znamo kako će izgledati svijet financija nakon krize, jer nema jasnih alternativa.

U Hrvatskoj je zabilježeno snažno usporavanje u 3. tromjesečju 2008. godine...

Opisano međunarodno okruženje dodatno je pogoršalo postojeće domaće makroekonomske neravnoteže. Nakon što je zabilježen rast od 4,3 posto u prvom odnosno 3,4 posto u drugom tromjesečju, godišnja stopa rasta od 1,6 posto u 3. tromjesečju 2008. najniža je zabilježena stopa gospodarskog rasta od 4. tromjesečja 2000. kada je iznosila 0,8 posto. Promatramo li kretanje BDP-a po tromjesečjima, 3. tromjesečje zapravo je šesto uzastopno tromjesečje u kojem se bilježi usporavanje gospodarske aktivnosti u Hrvatskoj, pa se nameće pitanje da li se radi samo o utjecaju svjetske gospodarske krize na Hrvatsku ili bi do

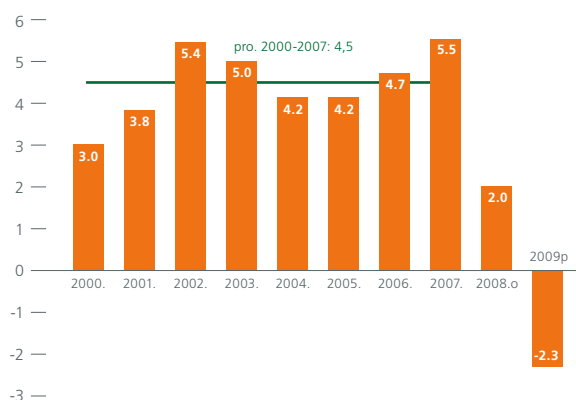
gospodarskog usporavanja, možda manje opsežnog ali ipak usporavanja, došlo i bez negativnog vanjskog šoka?

S obzirom da je osobna potrošnja najveći generator gospodarskog rasta u Hrvatskoj, njeno konstantno smanjenje u posljednjih šest tromjesečja (sa stope rasta od 7,6 posto u 1. tromjesečju 2007. na 0,4 posto u 3. tromjesečju 2008.)

snažno je utjecalo na smanjenje ukupne stope rasta. Doprinos osobne potrošnje rastu BDP-a smanjen je sa 5,0 postotnih bodova u 1. tromjesečju 2007. na svega 0,2 postotna boda u 3. tromjesečju 2008.

Smanjenje osobne potrošnje dijelom je posljedica snažnih inflatornih pritisaka prisutnih od sredine 2007. godine pa sve do jeseni 2008., koji su negativno utjecali na realne dohotke stanovništva. Na kretanje raspoloživih dohodaka istovremeno je djelovalo i usporavanje kreditne aktivnosti banaka, te negativna kretanja na tržištima kapitala. Tijekom 3. tromjesečja zabilježeno je i usporavanje kapitalnih investicija na stopu rasta od 6,6 posto, s 12,6 posto odnosno 9,8 posto zabilježenih u prethodna dva tromjesečja. Izvoz dobara i usluga usporio je na svega 1,6 posto, dok je uvoz rastao po stopi od 6,5 posto, što je doprinos neto izvoza zadržalo na negativna 2,4 postotna boda. S obzirom da visokofrekventni pokazatelji ukazuju na usporavanje, može se očekivati da će posljednje tromjesečje 2008. zabilježiti pad gospodarske aktivnosti, što će smanjiti ukupni godišnji rast u 2008. na otprilike 2,0 posto.

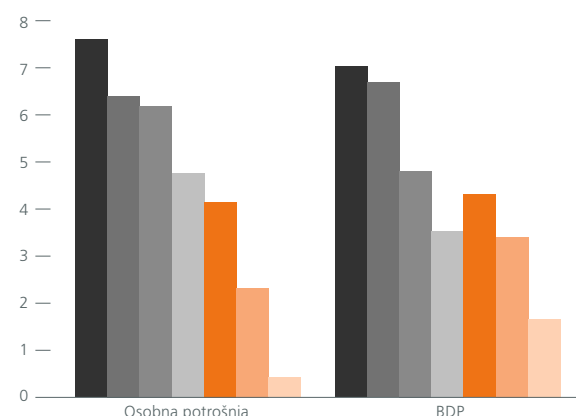
Na osnovi trenutno dostupnih pokazatelja u 2009. očekujemo smanjenje gospodarskog rasta za gotovo 2,3 posto s visokim stupnjem rizika da taj pad bude i snažniji i to posebno u prvoj polovici 2009. S obzirom na razmjer svjetske financijske krize, osobito negativne trendove kod naših najvažnijih trgovinskih partnera kao što su Njemačka i Italija, ali i u čitavoj Europskoj uniji, očekujemo daljnje značajno smanjenje našeg izvoza (kako roba tako i usluga) uz istovremeno manji priljev stranih investicija u Hrvatsku te uz bitno



1 | GDP, realne stope rasta

u %

izvor: DZS, PBZ (2008, 2009)



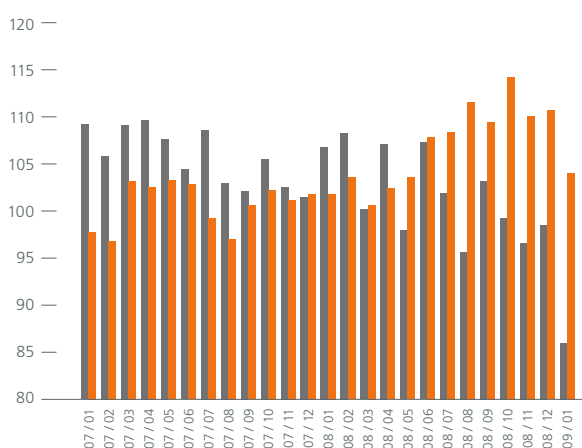
2 | Realne stope rasta

q/q - 4

u %

izvor: DZS

■ I. - III. 07
■ IV. - VI. 07
■ VII. - IX. 07
■ X. - XII. 07
■ I. - III. 08
■ IV. - VI. 08
■ VII. - IX. 08



3 | Industrijska proizvodnja i zalihe industrijskih proizvoda, index t/t-12

u baznim poenima

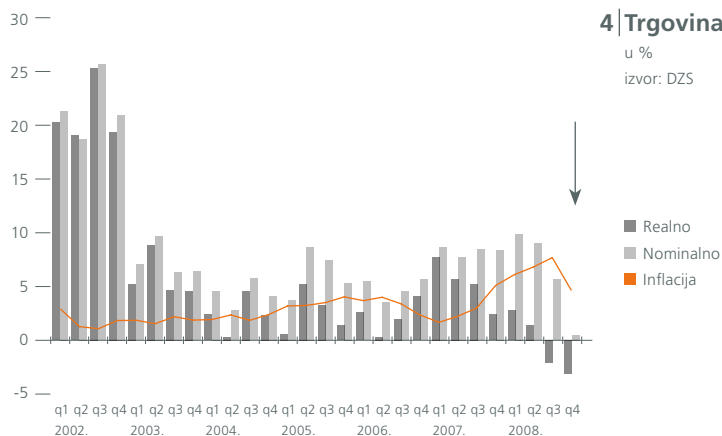
izvor: DZS

■ Industrijska proizvodnja
■ Zalihe industrijskih proizvoda

4 | Trgovina na malo, q/q-4

u %

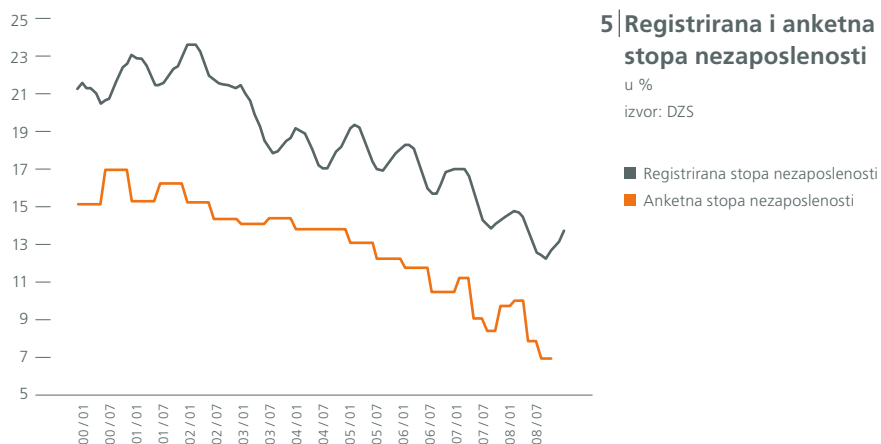
izvor: DZS



5 | Registrirana i anketna stopa nezaposlenosti

u %

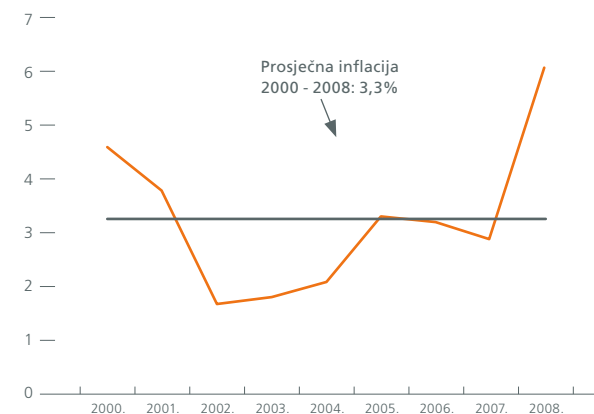
izvor: DZS



6 | Indeks potrošačkih cijena, prosječna godišnja stopa promjene

u %

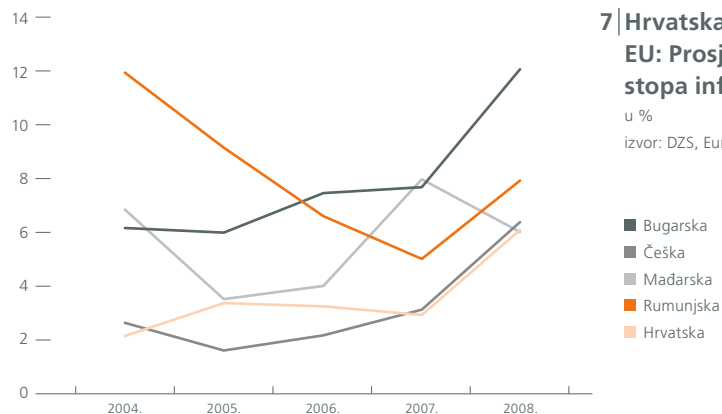
izvor: DZS



7 | Hrvatska i zemlje članice EU: Prosječna godišnja stopa inflacije

u %

izvor: DZS, Eurostat



teže financiranje domaćih poduzetnika na međunarodnim tržištima kapitala. Uzme-mo li u obzir povećanu potrebu države za financiranjem, pod opisanim uvjetima teško je očekivati nova zaduženja u inozemstvu po razumnim cijenama (posebno s obzirom na nedavna kretanja CDS spreada) što predstavlja velik rizik istiskivanja privatnog sektora od strane države.

... te nepovoljni pokazatelji za 4. tromjesečje.

U trenutku pisanja ovog izvješća (ožujak 2008.), podaci o BDP-u u 4. tromjesečju 2008. još nisu bili javno objavljeni, no visokofrekventni pokazatelji nisu bili ohrabrujući i ukazivali su na zabrinjavajuću putanju hrvatskog gospodarstva. Industrijska proizvodnja u 4. tromjesečju zabilježila je pad od 1,9 posto na godišnjoj razini dok su zalihe industrijskih proizvoda u prosincu porasle za 10,6 posto. Na sreću, snažni rast od 11,3 posto zabilježen je u građevinarstvu. Turistička aktivnost (noćenja) u 4. tromjesečju smanjila su se u skladu sa svojom sezonskom prirodom i u usporedbi sa 4. tromjesečjem 2007. zabilježila rast od samo 0,1 posto. Oslabjeli inflatorni pritisci u posljednjem tromjesečju imali su pozitivni utjecaj na kretanje realnih neto plaća. Ipak, smanjenje inflacije i porast realnih plaća nisu utjecali na pokazatelje trgovine na malo koja se u 4. tromjesečju smanjila za 3,2 posto na godišnjoj osnovi. Posljednje tromjesečje 2008. donijelo je značajno smanjenje robne razmjene, izvoz roba smanjio se za 5,1 posto a uvoz za 2,3 posto (oboje izraženo u eurima).

Negativni trendovi nastavljeni su u 2009. godini ukazujući na recesiju.

Negativna kretanja u robnoj razmjeni nastavljena su i u siječnju 2009. odražavajući kako negativna gospodarska kretanja kod naših glavnih trgovinskih partnera tako i slabljenje domaće potražnje. Naime, u siječnju 2009. izvoz se smanjio za 26,5 posto a uvoz za 32,2 posto (izraženo u eurima) s pozitivnim utjecajem na smanjenje deficit za 37 posto. Zbog manjeg broja radnih

dana i što je najvažnije zbog smanjenja opskrbe prirodnim plinom, industrijska proizvodnja se u siječnju strmoglavila za 14,1 posto na godišnjoj razini. Istovremeno, realni promet u trgovini na malo smanjio se za 13,7 posto zbog novo uvedene neradne nedjelje ali i povećane osvijetljenosti potrošača o nadolazećoj krizi.

Tijekom 2008. nastavljen je gospodarski uzlet na tržištu rada.

2008. godina je bila šesta godina zaredom u kojoj smo svjedočili pozitivnim kretanjima na tržištu rada u Hrvatskoj. Broj zaposlenih osoba je u prosjeku porastao za 2 posto što je rezultiralo ukupnim brojem od 1.532 tisuće zaposlenih osoba u prosjeku dok je broj nezaposlenih osoba pao za 10,4 posto, čime je prosječna registrirana stopa nezaposlenosti smanjena za 1,7 postotnih bodova (prosječna godišnja stopa je bila 13,4 posto). Nadalje, međunarodno usporediva anketna stopa nezaposlenosti dobivena korištenjem metodologije ILO-a pala je na 7 posto u trećem tromjesečju što je prosječnu anketnu stopu nezaposlenosti spustilo na razinu od 8,4 posto u 2008. (prema podacima Eurostata), što je za više od 1 postotnog boda niže nego godinu ranije. Unatoč značajnom poboljšanju, stopa nezaposlenosti ostala je relativno visoka u usporedbi s državama članicama EU uzimajući u obzir da je prosjek EU27 bio 7 posto te da su samo dvije države članice, Španjolska i Slovačka, u 2008. imale višu stopu nezaposlenosti od Hrvatske (11,3 posto odnosno 9,6 posto). Porast zaposlenosti pratio je prosječan porast neto plaće zaposlenih u pravnim osobama za nominalnih 7 posto, no realnih tek 0,8 posto na godišnjoj razini. Prošla je godina, dakle, donijela najniži realni rast neto plaća zaposlenih u pravnim osobama u posljednjih petnaest godina što je s obzirom na relativno visok nominalan rast plaća prvenstveno rezultat visoke stope inflacije. Iako je 2008. bila godina značajnog usporavanja ekonomske aktivnosti, ono što je doprinijelo porastu zaposlenosti na

prosječnoj razini bila je dobra turistička sezona i nedostatak fleksibilnosti tržišta rada koje reagira s određenim vremenskim pomakom na promjene u poslovnom okruženju. Znajući to, ono što se može sa sigurnošću utvrditi za 2009. godinu je to da ona donosi negativna kretanja na tržištu rada, a posljednji podaci pokazuju velik porast nezaposlenosti početkom godine. Uz moguć gubitak radnih mjesta koji se penje do 50 tisuća osoba, pad dolazaka turista od 2-20 posto i iskustvenih dokaza koji ukazuju na to da neki od poslodavaca u privatnom sektoru smanjuju ne samo broj zaposlenih nego i plaće, porast stope nezaposlenosti i realni pad neto plaća čine se neizbježnima.

Iznimno visoka stopa inflacije u Hrvatskoj i u regiji u 2008. godini.

Jedan od faktora koji je pridonio usporavanju ekonomskog rasta u 2008. bila je iznimno visoka stopa inflacije koju je prouzročio globalan porast cijena hrane i nafte (kao što je već opisano ranije). Prosječni godišnji porast cijena od 6,1 posto u 2008. uglavnom je bio rezultat povećanja cijena hrane koje je doprinijelo s 3,1 postotnim bodom ukupnoj stopi inflacije, zatim troškova stanovanja i komunalnih usluga (+1 postotni bod) te usluga prijevoza (+0,5 postotnih bodova). Budući da su ti trendovi bili globalni ali su intenzivnije zahvatili tržišta u razvoju (zbog veće važnosti hrane u njihovoj potrošačkoj košarici), Hrvatska je sigurno, iako u usporedbi s europskim državama nije bila rekorder, bila u gornjoj polovici liste prema prosječnoj godišnjoj stopi inflacije. Vrhunac inflacije zabilježen je tijekom ljetnih mjeseci zbog činjenice da su od rujna nadalje inflatorni pritisci ublaženi kada je počela opadati međunarodna (i domaća) potražnja kao posljedica globalnih financijskih previranja. Predviđamo da će 2009. godina donijeti nastavak ovog trenda te da će se čak pojaviti periodi deflacije na razvijenim tržištima (eurozona). Ipak, više cijene usluga (npr. zdravstva) i komunalija (plina), zajedno s očekivanim slabljenjem kune prema euru

(od prosječnih 7,22 u 2008. do 7,45 ove godine) te jačanjem američkog dolara vode nas prema procjeni o prosječnoj stopi inflacije u 2009. u rasponu od 3,0 do 3,5 posto.

Hrvatska monetarna politika nastavila je biti usredotočena na održavanje stabilnog tečaja pomoću sužene kunske likvidnosti u 2008...

Monetarna politika u 2008. nastavila je biti usredotočena na svoje glavne međusobno povezane ciljeve - stabilnost tečaja kune i stabilnost cijena. Kako bi postigla ove ciljeve, Hrvatska narodna banka je donosila i primjenjivala mjere usmjere k sprečavanju pogoršanja vanjskih neravnoteža, među kojima su najvažnije bile: kreditni limit, minimalni iznos pokrivenosti deviznih obveza, ukidanje odluke o graničnoj obveznoj pričuvu te obrnute repo aukcije. Kao i godinu ranije, poslovanje banke u 2008. godini obilježila je odluka Hrvatske narodne banke o kreditnom ograničenju od 12 posto koja se primjenjuje u obliku maksimalnog mjesečnog porasta od 1 posto. Mjera koja se primjenjivala tijekom 2008. godine koristila je kraj 2007. godine kao osnovicu za izračun limita. Plasmani, kako su definirani ovom mjerom, obuhvaćaju kredite svih financijskih institucija u vlasništvu banaka (kako bi se izbjegao pretjerani rast kredita leasing i kartičarskih kuća). Odluka ostaje na snazi u 2009. s time da se kraj 2007. godine primjenjuje kao osnovica, što znači da je ograničenje nešto strožije nego što se ranije mislilo te da limit ustvari iznosi 24 posto za dvije godine. Izmjene propisa koje su značajno utjecale na bankarsko poslovanje bile su česte u 2008. Prva izmjena koja se dogodila u svibnju bilo je smanjenje minimalnog zahtjeva za pokrivenost deviznih obveza s 32 posto na 28,5 posto. Odluka je prihvaćena kako bi se bankama omogućilo da državi plasiraju sindicirani devizni kredit u iznosu od 760 milijuna eura. Druga važna odluka Hrvatske narodne banke koja je donesena u listopadu prošle godine bilo je ukidanje

odluke o graničnoj obveznoj pričuvu tako da je ukupni iznos od otprilike 3,7 milijardi kuna vraćen bankama. Naposljetku, treća važna izmjena u propisima koja je prihvaćena blizu kraja 2008. te koja je stupila na snagu 10. prosinca, bilo je smanjenje stope obvezne pričuve sa 17 posto na 14 posto pri čemu je bankarskom sustavu osigurana dodatna likvidnost od otprilike 8,4 milijarde kuna. Cilj donošenja potonjih dvaju odluka bio je poboljšanje kunske likvidnosti sustava.

Uz to, na svakodnevno poslovanje banaka snažno je utjecala sužena kunska likvidnost kojom je HNB upravljao putem obrnutih repo aukcija. Repo aukcije se nisu održavale redovito na tjednoj osnovi tijekom čitave godine što je stvorilo dodatni pritisak na kunske kamatne stope u određenim razdobljima unutar godine. Sveukupno gledajući, 2008. godina se može opisati kao vrlo zahtjevnna, kako za banke tako i za regulatora, no 2009. će neupitno biti još izazovnija. Početak ove godine obilježile su česte izmjene regulative - od povećanja stope devizne pričuve koja se izdvaja u kunama (s 50 posto na 75 posto) do izmjene minimalne pokrivenosti deviznih obveza koja je dva puta drastično smanjena (u siječnju s 28,5 posto na 25 posto, zatim u veljači s 25 posto na 20 posto). Vjerujemo, stoga, da će 2009. biti godina u kojoj će središnja banka morati poduzeti još više novih i nekonvencionalnih mjera.

... što je rezultiralo smanjenjem novčane mase i niskim porastom ukupnih likvidnih sredstava.

Krajem 2008. novčana masa je realno bila za 7,3 posto niža u usporedbi s krajem 2007. što je bio prvi međugodišnji realan pad nakon 2004. godine. Ukupna likvidna sredstva, s druge strane, ipak su realno povećana za 1,5 posto što je međutim bila najniža realna stopa rasta od 2000. godine. Nadalje, budući da je nominalna stopa rasta ukupnih likvidnih sredstava bila ispod procijenjene nominalne stope rasta BDP-a, 2008. godina je bila prva godina nakon

1999. u kojoj se omjer ukupnih likvidnih sredstava i BDP-a smanjio (omjer ukupnih likvidnih sredstava i BDP-a je uobičajena mjera financijskog produblivanja). To je očito bila posljedica HNB-ova smanjenja ponude novca kao i pada i/ili sporijeg rasta depozita poduzeća i građana, što je jedan od prvih signala ekonomske krize na pomolu.

Rast depozita u 2008. je bio slab a rast kredita solidan.

Rast bankovne imovine i depozita u 2008. bio je sporiji nego prošlih godina zbog 12 posto-tnog ograničenja rasta kredita te, posebice u posljednjem tromjesečju, zbog usporavanja ekonomske aktivnosti. Ipak, rast kredita nije izgubio na dinamici, već je nasuprot tomu bio brži nego godinu ranije. Krajem 2008. imovina banaka je nominalno bila viša za 7,6 posto na godišnjoj razini, a realno za 4,6 posto što je najniža realna stopa rasta u posljednjem desetljeću. Bruto krediti banaka su nominalno bili viši za 14,4 posto u usporedbi s prethodnom godinom dok su depoziti u bankama (bez središnje države) porasli za mršavih 3,4 posto. Realne stope rasta iznosile su 11,2 posto za kredite i 0,5 posto za depozite čime je realna stopa rasta depozita bila najniža od 2000. godine. Bruto krediti stanovništvu rasli su bitno sporije nego prethodnih godina, realnih 8,9 posto na godišnjoj razini, pri čemu je stopa rasta stambenih kredita usporila za više od 4 postotna poena (realno), što je u cjelini posljedica raznih faktora kao što su zasićenje tržišta, pooštavanje zahtjeva za kreditnu sposobnost, istiskivanje drugih sektora na tržištu kredita od strane države i pogoršanja uvjeta u realnom sektoru te na tržištu rada. Krediti poduzećima su ubrzali na 9,1 posto na godišnjoj razini (realno), no najviši su rast ostvarili krediti središnjoj državi i fondovima. Potonji su porasli za 78,9 posto na godišnjoj razini (realno), većinom tokom posljednja dva mjeseca, čime su značajno doprinijeli ukupnoj stopi rasta kredita. Najniži nominalan i realan međugodišnji

rast depozita posljedica je nekoliko faktora od kojih je najvažniji pad depozita poduzeća i ostalih bankarskih institucija. Depoziti poduzeća su se smanjili za 8,3 posto nominalno a realno za 10,9 posto, ponajviše zbog pada depozita privatnih poduzeća, dok su se depoziti ostalih bankarskih institucija nominalno smanjili 53,6 posto a realno gotovo 55 posto uslijed negativnih kretanja na tržištu kapitala koja su dovela do smanjenja depozita investicijskih fondova. Depoziti stanovništva porasli su za visokih 11,7 posto nominalno, odnosno 8,6 posto realno što premašuje stopu rasta iz 2007. godine. Rast je mogao biti i veći da nije došlo do povlačenja depozita u listopadu i studenom što je bila posljedica globalne financijske krize koja je dovela do nedostatka povjerenja u domaći bankarski sektor. Pretpostavljamo također da je stanovništvo zbog rasta cijena, odnosno smanjenja realnih prihoda, počelo trošiti ušteđevinu kako bi održalo svoj životni standard konstantnim (teorija stalnog dohotka). Unatoč tome porast depozita stanovništva bio je visok i gotovo jedini koji je pridonio rastu ukupnih depozita. U 2009. godini predviđamo prekid dugoročnog trenda viših stopa rasta kredita u odnosu na depozite budući da će (re) financiranje u inozemstvu biti teže dostupno i skuplje što će stimulirati banke da se okrenu domaćim izvorima financiranja.

2008. je bila sumorna godina za ulagače na tržištu dionica...

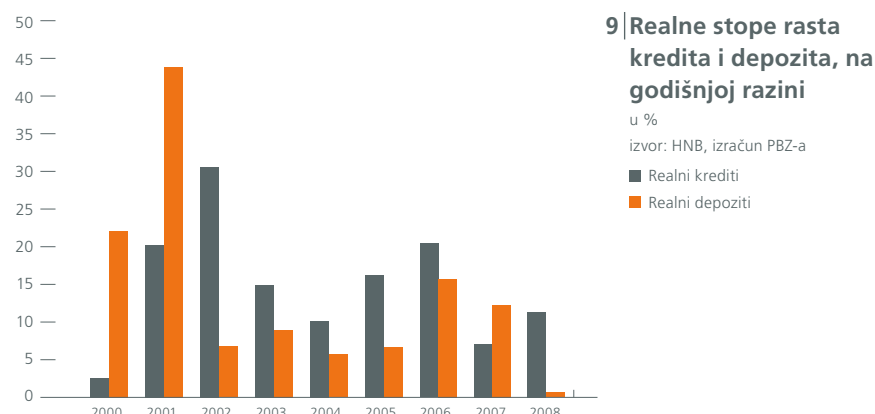
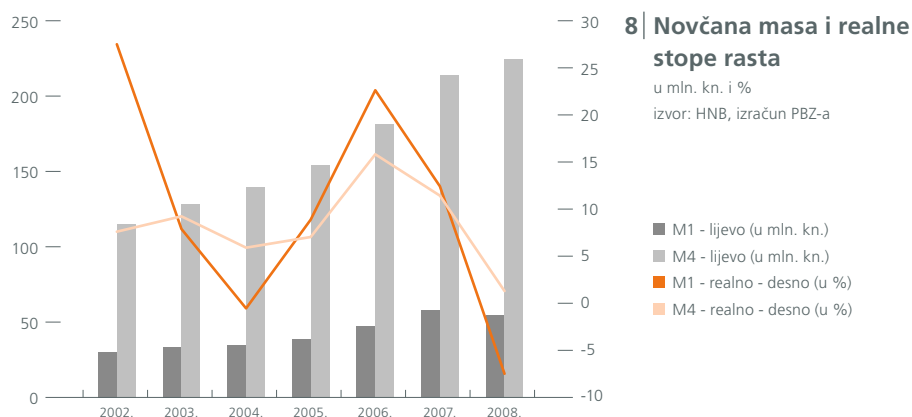
Ulagači na Zagrebačkoj burzi 2008. godinu će pamtiiti kao jednu od onih koje je bolje zaboraviti s cijenama dionica u "slobodnom padu" od početka godine. Podsjećamo da je silazni trend započeo krajem 2007. godine i trajao je tokom cijele 2008. godine gdje su domaće dionice pratile negativne globalne trendove. Oslabljenje tržište i pesimizam među ulagačima nisu mogli stvoriti temelj za preokret. Posljedica toga je bila da su dionički indeks Crobex i obveznički indeks Crobis završili godinu na razini nižoj za 67, odnosno 6 posto nego godinu ranije.

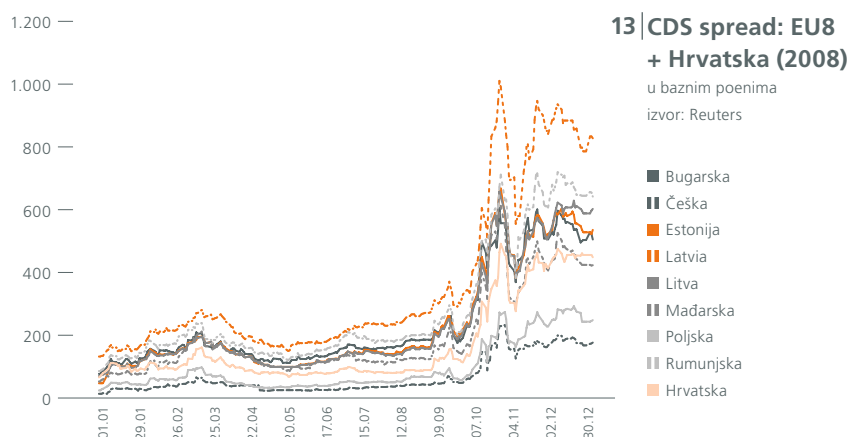
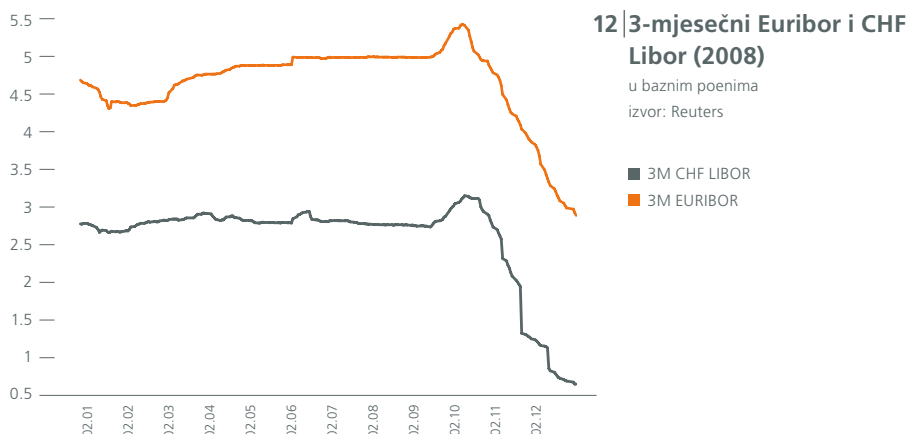
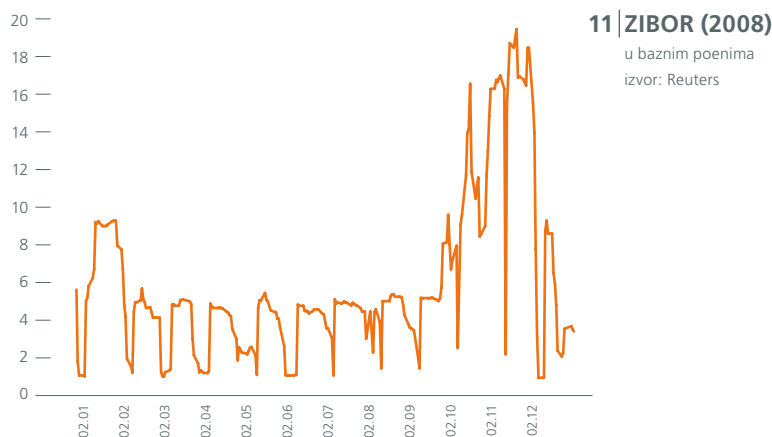
... te vrlo volatilna i zahtjevna u pogledu kunske likvidnosti.

Likvidnost je tokom većeg dijela prošle godine prolazila kroz slične cikluse, oviseći o razdobljima održavanja obvezne pričuve i obrnutim repo aukcijama. Uvjeti su se zaoštrili tijekom listopada i studenog kada se likvidnost suzila a obrnute repo aukcije se nisu redovito održavale što je prekonoćne kamatne stope povećalo na gotovo 20 posto. Smanjenje je stope obvezne pričuve u prosincu poboljšalo situaciju krajem godine te su se kamatne stope spustile na uobičajene razine. U 2009. godini upravljanje likvidnošću ostat će od najvišeg značenja za poslovanje banke s obzirom da pretpostavljamo da će središnja banka zadržati restriktivnu politiku likvidnosti kako bi spriječila jače slabljenje kune.

Dok su referentne kamatne stope u posljednjem tromjesečju pale, CDS za Hrvatsku je značajno porastao u zadnjem dijelu 2008. godine.

Referentne stope Euribor i Libor na švicarski franak nastavile su se povećavati tijekom gotovo cijele prošle godine. Trend je prokretnut u posljednja dva mjeseca godine kada su središnje banke eurozone i Švicarske (ECB i SNB) počele drastično snižavati ključne kamatne stope zbog pogoršanja uvjeta u financijskom i realnom sektoru obaju ekonomija. Ključna kamatna stopa eurozone smanjena je od listopada do kraja godine za 175 bazna boda na 2,50 posto. Ipak, prosječan Euribor na tri mjeseca u 2008. je bio viši za 36 baznih bodova nego prethodne godine. U isto vrijeme SNB je snizila ciljani raspon tromjesečnog Libora za nevjerovatnih 225 baznih bodova na 0-1 posto. No, unatoč smanjenju referentnih stopa, trošak (re)financiranja u inozemstvu za domaće banke nije se smanjio nego povećao zbog povećane globalne neizvjesnosti - iako je kreditni rejting za Hrvatsku ostao nepromijenjen, percepcija rizika zemlje koja se mjeri spreadom CDS-a (credit default swap) na državne obveznice se povećala, upravo kao i za sve ostale zemlje u razvoju ali i razvijene zemlje. U slučaju Hrvatske spread CDS-a





na petogodišnje državne obveznice bio je krajem 2008. godine 376 baznih bodova viši nego prethodne godine. Budući da nije poskupjelo samo financiranje u inozemstvu, već i, zbog viših kamatnih stopa na novčanom tržištu te porasta bankovnih kamatnih stopa na depozite, financiranje u zemlji, porasla je sveukupna cijena izvora domaćih banaka. To je dovelo do primjetnog povećanja prosječnih kamatnih stopa na kredite. Krajem 2008. godine prosječna kamatna stopa na devizne i kunске kredite bila je viša za 100 i 139 baznih bodova u usporedbi s krajem 2007. Do sredine ožujka 2009. središnje banke nastavile su smanjivati ključne kamatne stope - ECB za 100 baznih bodova a SNB za 25 baznih bodova, no rast spreada CDS-a za Hrvatsku je nastavljen - spread na petogodišnje državne obveznice je povećan za više od 70 baznih bodova u usporedbi s krajem 2008. godine. Posljedično, nastavio se rast troškova financiranja u inozemstvu za domaće banke, no povećali su se također troškovi financiranja u zemlji zbog rasta kamatnih stopa na depozite i kunskih kamata na tržištu novca, što stvara pritisak na povećanje kamatnih stopa na kredite tijekom ove godine.

Ukupan vanjski dug ponovo povećan.

Stopa rasta ukupnog bruto vanjskog duga ubrzala se do 17,4 posto na godišnjoj razini u 2008. (za usporedbu, u 2007. je iznosila 13,6 posto) tako da je krajem godine dug dosegao 39 milijardi eura ili oko 95 posto procijenjenog BDP-a, što je povećanje u odnosu na 88 posto u 2007. Zbog globalne averzije prema riziku kao i manjka kapitala to predstavlja snažan teret za domaće gospodarstvo u 2009. godini budući da se otplate duga ove godine penju na preko 10 milijardi eura, dok je stope refinanciranja iznimno teško procijeniti. Povećanoj zaduženosti u 2008. godini najviše su pridonijela poduzeća, čiji je dug porastao za 25 posto na godišnjoj razini. Banke su također značajno povećale svoju zaduženost u inozemstvu nakon ukidanja granične obvezne pričuve što je uzrokovalo

samo u posljednjem tromjesečju povećanje zaduženosti za 2 milijarde eura te za 13 posto na godišnjoj razini. Jedino pozitivno kretanje koje je zabilježeno u dinamici vanjskog duga je usporavanje tempa rasta zaduženosti poduzeća u inozemstvu u drugoj polovici prošle godine. S druge strane, potonje može biti zabrinjavajući znak da se poduzeća suočavaju s povećanim preprekama pristupu kapitalu.

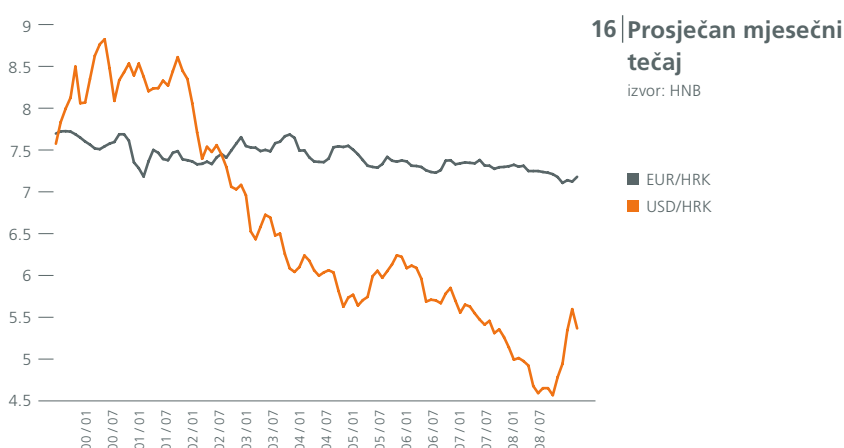
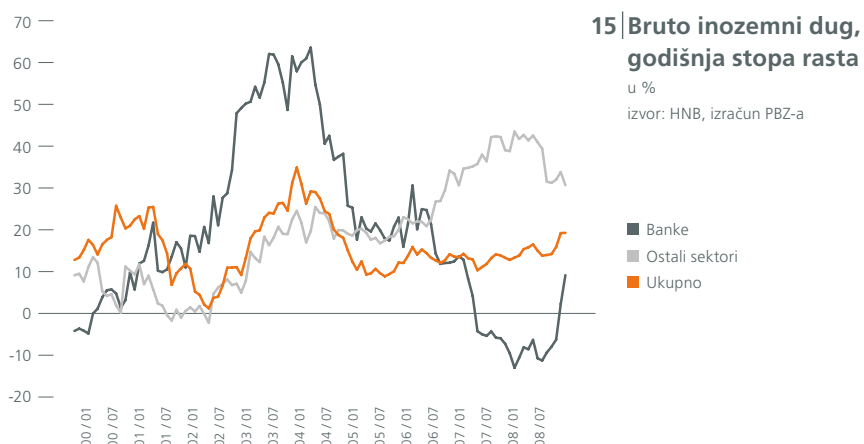
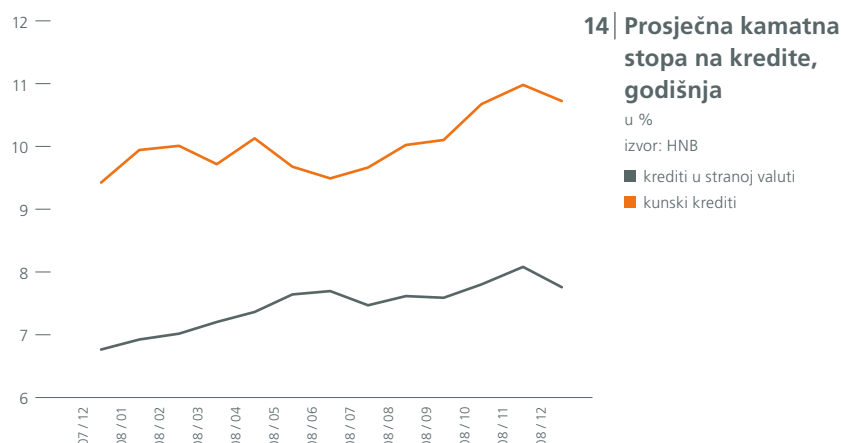
Tečaj je bio pod aprecijacijskim pritiscima većim dijelom godine.

Jake inflatorne pritiske koji su bili prisutni u 2008. a koje je uzrokovao porast cijena uvezene robe ublažio je HNB dopustivši oštrije jačanje kune prema euru, kao i smanjenje vrijednosti američkog dolara prema euru. Prosječan tečaj kune prema euru bio je niži za 1,5 posto te je iznosio 7,22, dok je minimalna razina tečaja u 2008. godini bila 7,1067. Istovremeno su problemi u američkom financijskom sektoru uzdrmali povjerenje ulagača u američko gospodarstvo što je pritisnulo dolar. Dolar je uslijed toga izgubio na vrijednosti prema euru što se odrazilo na aprecijaciju kune prema američkom dolaru za 8 posto na godišnjoj razini s padom tečaja na 4,93.

Ova godina donosi nam situaciju koju nismo vidjeli već duže vremena, a to je slabljenje kune što je posljedica smanjenih priljeva iz inozemstva (od izvoza roba, turizma, zaduživanja, direktnih stranih investicija) u uvjetima dospijeca visokih iznosa otplate inozemnog duga. Očekujemo da će se prosječan tečaj kretati oko 7,45 te da će središnja banka braniti tečaj od rasta iznad razine od 7,5.

Smanjenje viška tekućih transakcija bilance plaćanja u Q3.2008.

I u trećem tromjesečju 2008. godine uobičajeno je ostvaren višak na tekućem računu platne bilance, međutim ovo je treća godina zaredom da je ostvareni višak manji od onog godinu dana ranije i to za čak 10,7 posto, te iznosi 1,8 milijardi eura. To je ukupni manjak tekućeg računa u posljednja četiri uzastopna tromjesečja povećalo na



4,4 milijarde eura odnosno 9.4 posto BDP-a (manjak je zaključno sa 2. tromjesečjem 2008. iznosio 9.2 posto BDP-a). Pogledamo li detaljnije platnu bilancu, vidimo da je manjak na računu roba u 3. tromjesečju 2008. iznosio 2,7 milijardi eura odnosno 18,2 posto više nego u istom razdoblju 2007. godine. Posljedica je to uobičajeno dvostruko većih rashoda od prihoda ostvarenih u robnoj razmjeni Hrvatske sa svijetom. Tijekom 2008. godine povećanom uvozu svakako su pogodovala visoke cijene nafte i prehrambenih proizvoda, te snažan uvoz kapitalnih dobara, dok se na izvoznoj strani zamjećuje usporavanje uslijed smanjenja inozemne potražnje uzrokovanog svjetskom financijskom krizom odnosno činjenicom da su gospodarstva naših najvažnijih trgovinskih partnera uglavnom suočena sa recesijom. Višak na računu usluga ostvaren je u iznosu od 4,6 milijardi eura odnosno 6,4 posto više nego u istom razdoblju 2007., što je posljedica 5,4 milijarde eura prihoda od usluga (7,6 posto više nego u 3. tromjesečju 2007.) ali i 825 milijuna eura rashoda na uvezene usluge (14,4 posto više nego u 3. tromjesečju 2007.). Prihodi od turizma iznosili su 4,6 milijardi eura odnosno 6,9 posto više nego u 3. tromjesečju 2007., što je zapravo solidan rezultat s obzirom da je u promatranom tromjesečju ostvareno svega 0,5 posto više turističkih dolazaka (2,1 posto više noćenja) nego godinu dana ranije. Na računu dohotka ostvaren je manjak od 262 milijuna eura odnosno 38,5 posto više nego u istom razdoblju 2007. Pri tome su prihodi porasli za 11,1 posto (na 356 milijuna eura), a rashodi za 21,3 posto (na 618 milijuna eura) što ukazuje na povlačenje dividendi odnosno povećana plaćanja kamata koje su posljedica snažnog inozemnog zaduživanja domaćih poduzeća. Krajem rujna 2008. kratkoročni inozemni dug trgovačkih društava povećan je za 31,2 posto u odnosu na rujan 2007. odnosno čak 78 posto u odnosu na rujan 2006. Dugoročni dug je u razdoblju od rujna 2007. do rujna 2008. povećan 32,4 posto, a u odnosu na rujan 2006. visokih 87,6 posto. Izravna ulaganja u Hrvatsku u trećem su tromjesečju 2008.

iznosila svega 225 milijuna eura (gotovo 60 posto manje nego u istom razdoblju 2007.) što je najniža razina ulaganja zabilježena još od 4. tromjesečja 2005. godine. Naša je ocjena da će se u 2008. godini manjak tekućeg računa zadržati na razini od oko 9.4 posto BDP-a, dok u 2009. godini, s obzirom na očekivano snažno usporavanje domaće potražnje, očekujemo smanjenje na ispod 7 posto (uz napomenu da je predviđanje deficita izuzetno teško temeljem raspoloživih podataka). Nedavna revizija podataka o BDP-u, odnosno uključivanje sive ekonomije i imputirane rente bitno su poboljšale udio manjka na tekućem računu platne bilance u BDP-u kako je prikazano na grafikonu broj 17.

Povećano domaće zaduživanje države krajem godine

Dostupni podaci Ministarstva financija pokazuju da su konsolidirani prihodi središnje države iznosili 109,5 milijardi kuna u prvih jedanaest mjeseci 2008., 6,2 posto više nego u istom razdoblju 2007. Rast poreznih prihoda bio je nešto brži zahvaljujući pozitivnim ekonomskim kretanjima u 2007. i 2008. Prihodi od PDV-a porasli su za 9,1 posto zahvaljujući snažnom rastu potrošačkih cijena i robnom uvozu dok su prihodi od poreza na dobit porasli za 16,2 posto zbog dobrih poslovnih rezultata u 2007. Prihodi od doprinosa također porasli su za 8,8 posto dok su se ukupni prihodi od trošarina smanjili za 1,4 posto uglavnom zbog smanjenih prihoda od trošarina na naftne prerađevine (-2,8 posto) i stagniranja trošarina na duhanske proizvode. Porast prihoda od trošarina na naftne proizvode posljedica kombiniranog utjecaja smanjene potražnje zbog povećanja cijena tijekom 2008. i baznog efekta smanjenja trošarina u svibnju 2007. na sve tipove bezolovnog benzina. Rashodi konsolidirane središnje države iznosili su 103,8 milijardi kuna te su porasli na godišnjoj razini za 6,4 posto. Ukupni rashodi za zaposlenike porasli su za 7,2 posto uglavnom zbog dogovora sindikata i vlade o povećanju osnovice plaće državnih službenika, dok je porast rashoda

za naknade stanovništvu, na koje se odnosi više od 2/5 ukupnih rashoda, bio nešto sporiji (7,0 posto). Istovremeno su kapitalne investicije iznosile 3,5 milijardi kuna te su se značajno smanjile u odnosu na isto razdoblje 2007. kada su iznosile gotovo dvostruko više. Još uvijek povoljno ostvarenje prihoda i smanjenje državnih investicija u promatranom razdoblju 2008. godine dovelo je do konsolidiranog suficita središnje države od otprilike 1,5 milijardi (GFS 1986, gotovinsko načelo). Kako je država ostvarila značajne prihode od prodaje nefinancijske (430 milijuna) i financijske imovine (834 milijuna) te kako je dodatno zaduživanje bilo gotovo dovoljno da se plate obveze u tom razdoblju, država je znatno povećala svoje depozite kod HNB-a i komercijalnih banaka. Ipak je bitno napomenuti: konsolidirani podaci središnje države u 2008. ne sadrže podatke poduzeća Hrvatske autoceste kao što je to bio slučaj 2007. godine. Na Hrvatske autoceste se u 2007. odnosilo 5,2 milijardi kuna dodatnih rashoda.

Financiranje konsolidirane središnje države (01.-11. 2008)

u mln. kn.

izvor: Ministarstvo financija, obrada autora

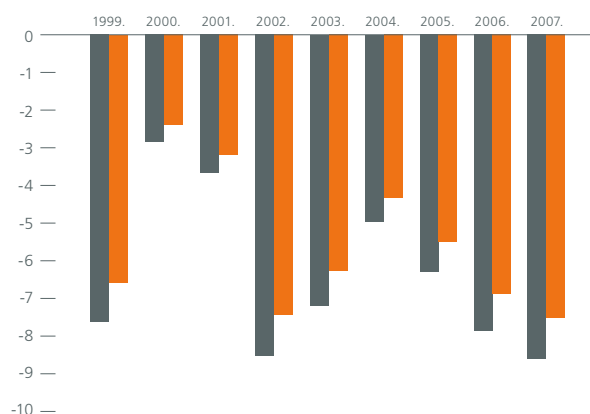
Manjak (-) / Višak (+)	1.521
Financiranje	-1.521
Domaće neto posudbe	3.094
Inozemne neto posudbe	-1.215
Promjena u novcu i depozitima*	-4.665
Prodaja dionica i ostale imovine	834
Prodaja nefinancijske imovine	431

* + označava povećanje

Iako podaci za prosinac nisu bili dostupni u vrijeme pisanja ovog izvješća, iznenadni porast domaćeg zaduživanja države ukazao je na probleme prihodne strane. Veliki porast ukupnog iznosa izdanih trezorskih zapisa Ministarstva financija započeo je već u studenom s prvim izdanjem dvogodišnjih trezorskih zapisa od 2,6 milijardi kuna. Sljedeće tri aukcije u prosincu povećale su trezorske zapise za dodatnih 6,7 milijar-

di kuna dok je sljedećih šest aukcija od siječnja do sredine ožujka 2009. povećalo stanje izdanih trezorskih zapisa za 1,6 milijardi. Sredinom ožujka ukupan iznos izdanih trezorskih zapisa iznosio je 17,3 milijardi kuna. Osim izdavanja trezorskih zapisa od prosinca 2008. do siječnja 2009. država je značajno povećala svoje zaduživanje u zemlji kod komercijalnih banaka. Od 6,7 milijardi kuna rasta ukupnih kredita u prosincu, 2,3 milijarde (34 posto) odnosile su se na središnju državu i fondove koji su tako počeli istiskivati privatni sektor. U siječnju 2009. istiskivanje je postalo još naglašenije: od 4,2 milijardi kuna rasta kredita gotovo 2,6 milijardi (61 posto) se odnosilo na središnju državu i fondove. Štoviše, kada se izvrši ispravak za javna poduzeća, ukupni udio javnog sektora u rastu kredita u siječnju iznosio je gotovo 70 posto.

Proračun za 2009. usvojen je s deficitom konsolidirane opće države od 1,4 posto BDP-a. Što je usporedivo s procjenjenim deficitom konsolidirane opće države u 2008. od 1,7 posto BDP-a. Proračun za 2009. uključuje sredstva za povećanje plaća javnih i državnih službenika od 6 posto odnosno dodatnih 1,8 milijardi kuna (što uključuje 2 posto-tno povećanje plaća zaposlenika u obrazovnom sektoru od sredine 2009.) i dodatna sredstva za zdravstveni sustav u skladu s planiranom reformom. S obzirom da recesija postaje sve izraženija postalo je jasno da će biti teško zadržati proračunski deficit u planiranim limitima. Kako se proračun temeljio na pretjerano optimističnom nominalno rastu BDP-a od 5,6 posto rebelans kojem se pristupilo sredinom ožujka bio je neizbježan. U trenutku pisanja ovog izvješća rebalans proračuna je još uvijek bio u izradi te je zbog toga fiskalna politika još uvijek predstavljala glavni rizik sveukupne gospodarske stabilnosti.

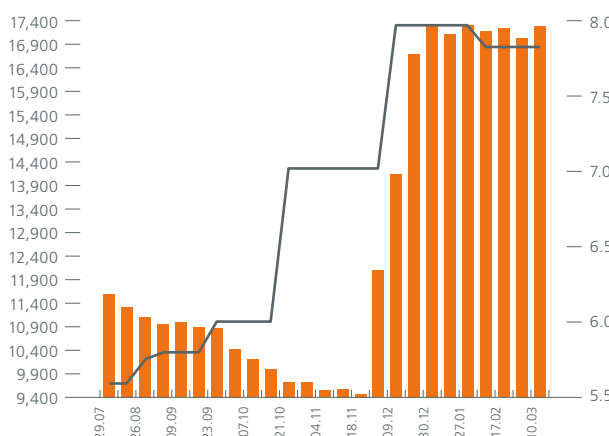


17 | Bilanca plaćanja, manjak na tekućem računu % od BDP

u %

izvor: HNB, DZS

■ % starog BDP
■ % novog BDP

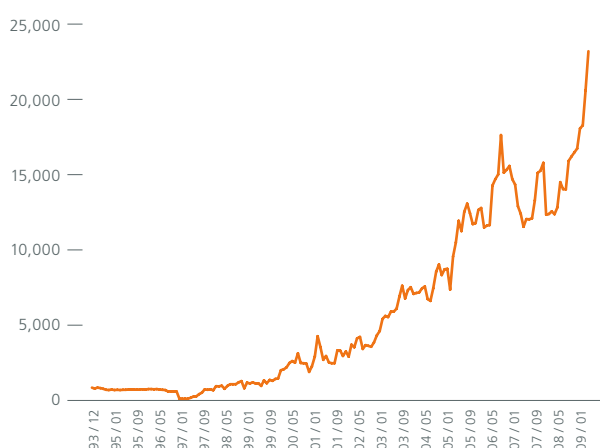


18 | Trezorski zapisi

u mln. kn. i %

izvor: MF

■ Kamata na zapise na g. dana (u %)
■ Ukupno upisani zapisi (u mln. kn.)



19 | Krediti banaka središnjoj državi, stanje

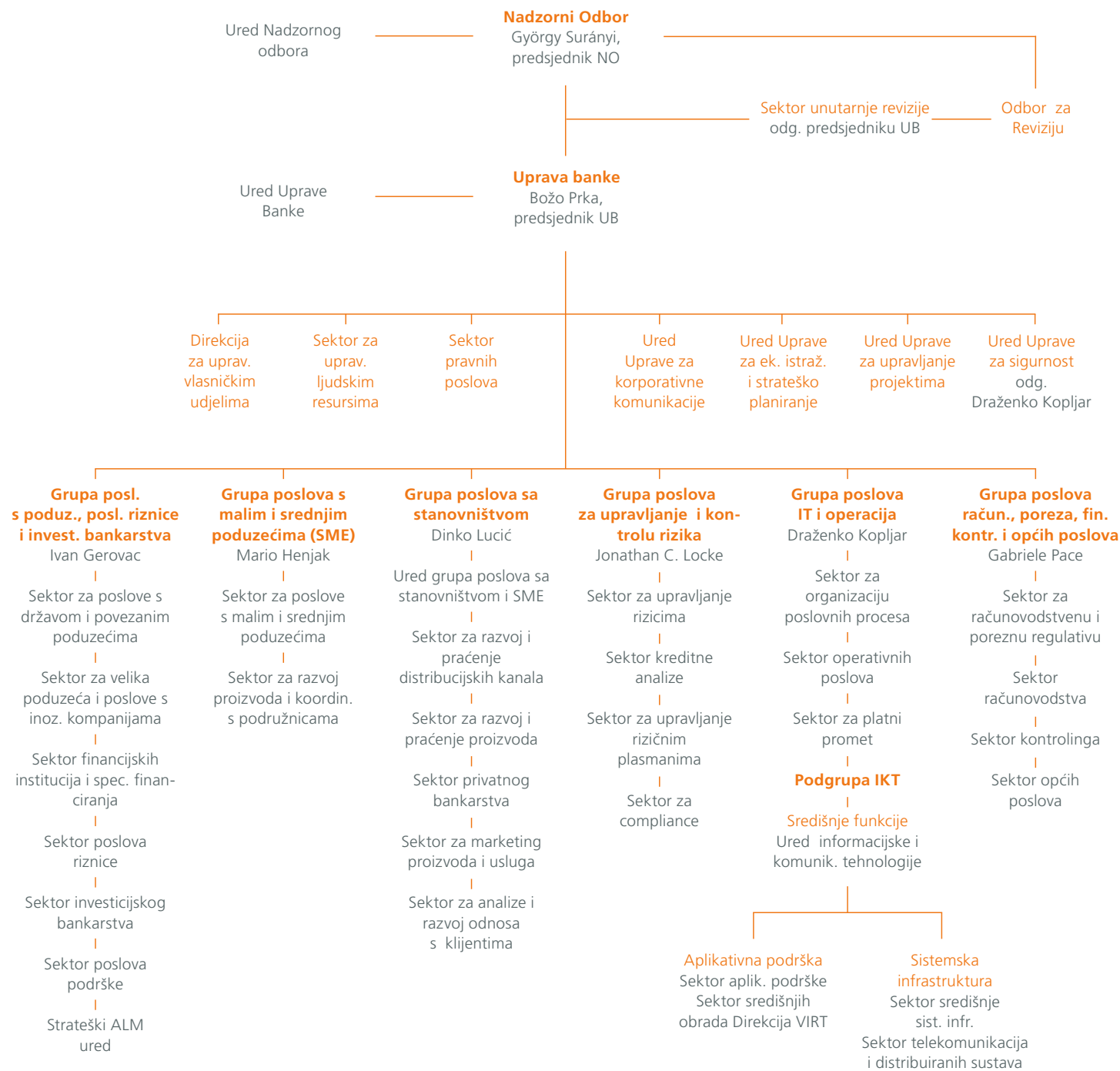
u mln. kn.

izvor: HNB





Organizacijska struktura





Opis poslovanja Banke

Privredna banka Zagreb d.d. jedna je od najvećih i najstarijih financijskih institucija u Republici Hrvatskoj s dugim kontinuitetom bankarskog poslovanja. Osnovana je 1962. godine kao univerzalna banka na temeljima bankarske tradicije Prve hrvatske štedionice, koju su u Zagrebu 1846. godine osnovali članovi Udruge poljoprivrednika Hrvatske i Slavonije.

PBZ je uvijek podržavao najveće investicijske programe u turizmu, poljoprivredi, industriji, brodogradnji, elektrifikaciji i cestogradnji. Banka je postala sinonim za ekonomsku vitalnost, kontinuitet i hrvatski identitet.

Privredna banka Zagreb je danas moderna i dinamična financijska institucija, lider na hrvatskom financijskom tržištu. PBZ je banka s punim ovlaštenjem koja s mrežom podružnica pokriva cijelu Republiku Hrvatsku. S nacionalnom mrežom podružnica i poslovnica, te ostalim bankarskim i nebankarskim članicama Grupe, PBZ je jedna od rijetkih banaka koje pružaju usluge diljem zemlje.

Organizacijska struktura i poslovne aktivnosti

PBZ je danas prva banka u Hrvatskoj po upisanom dioničkom kapitalu i druga po ukupnoj aktivnosti. Privredna banka Zagreb kontinuirano je vodeća financijska institucija na hrvatskom tržištu s utvrđenom bazom poslovanja i nacionalno poznatom markom proizvoda.

Nakon uspješno provedene privatizacije u prosincu 1999. godine PBZ je postala član Grupe Intesa Sanpaolo - najveće talijanske bankarske grupe i jedne od najvažnijih financijskih institucija u Europi. Ovo partnerstvo, koje manjinskim udjelom u Banci podržava i EBRD, omogućilo je zadržavanje postojeće poslovne strategije usmjerene na moderno bankarstvo i nove proizvode, čime je potvrđen ugled dinamične i moderne europske banke koja zadovoljava potrebe tržišta i svojih klijenata. Koristi od strateškog partnerstva jasno su vidljive kroz kontinuirano poboljšanje poslovnih rezultata Banke, kao i PBZ Grupe u cjelini.

Koristeći se poslovnim i upravljačkim standardima matične banke, Privredna banka Zagreb nastavila je razvoj strateške orijentacije moderne, klijentima usmjerene te tehnički inovativne i univerzalne financijske institucije. PBZ je orijentirana na kontinuirano unapređenje poslovanja, kao i na jačanje pozicije tržišnog lidera u ponudi najboljih bankarskih proizvoda kroz optimalnu kombinaciju tradicionalnih i modernih kanala distribucije. Takav nastup omogućuje kontinuirano određivanje standarda najviše kvalitete pri inovaciji proizvoda i usluga u ponudi prema domaćim i međunarodnim klijentima.

Predanost kvaliteti i naprednim bankarskim poslovima dokazana je i činjenicom da je Privredna banka Zagreb primila nagradu Euromoney-ja za najbolju banku u Hrvatskoj 2001., 2002., 2004., 2007. i 2008. godine. U 2005. godini dobili smo i nagradu Euromoney-ja "The Best Debt House in Croatia". Također, nagrađeni smo od mjesecnika The Banker kao najbolja hrvatska banka u 2002. i 2005. godini. U 2003., 2004., 2005., 2006., 2007. i 2008. godini kvaliteta PBZ-a još je jednom potvrđena nagradom mjesecnika Global Finance za najbolju banku u Hrvatskoj. U 2003., 2004., 2005. i 2006. godini PBZ je dobila prestižne domaće nagrade - Zlatnu dionicu kao najbolja bankarska dionica u zemlji i Zlatnu kunu u 2004. i 2005. godini.

Nadalje, Privredna banka Zagreb je uvrštena među 500 najvećih svjetskih financijskih brandova za 2007. godinu od strane Global 500 Financial Brands Index-a. Taj izvještaj, prvotno izdan 2006. godine, bio je prva javno dostupna analiza financijske vrijednosti vodećih svjetskih bankarskih brandova. Privredna banka Zagreb trenutačno zapošljava 3.734 djelatnika i pruža raznovrsnu paletu specijaliziranih usluga u području poslovanja sa stanovništvom, pravnim osobama i u investicijskom bankarstvu. Poslovne aktivnosti banke organizirane su u tri temeljne poslovno orijentirane grupe.

Grupa poslova sa stanovništvom

U segmentu poslovanja sa stanovništvom PBZ posjeduje komparativnu prednost u odnosu na konkurente zbog razgranate mreže podružnica i poslovnica, koja se sastoji od 213 poslovnice u 18 regija, a koje pokrivaju cijelu Republiku Hrvatsku. Međimurska banka, kao članica Grupe, dodatno osnažuje prisutnost Banke u međimurskoj županiji.

Sukladno poslovnoj politici PBZ-a, koja se usredotočuje na zahtjeve i potrebe klijenata, prije pet godina Banka je uvela poziciju osobnih bankara, zajedno sa zonama samouslužnog bankarstva od 0 do 24 sata u poslovnicama. Banka je podizala kvalitetu usluga kroz kontinuiranu edukaciju zaposlenika te posvećivala pozornost kontrolnim mjerama kvalitete usluga, kao što je projekt "Mystery Shopper". Navedene se aktivnosti razvijaju uz naglasak na standardizaciji poslovnih procesa. Također smo uveli paket proizvoda (nazvanih Inovacija) putem kojih Banka nagrađuje svoje klijente koji koriste više paketa, pružajući im povoljnije cijene za svoje usluge ili snižene kamatne stope, ako polože sredstva po Kuna Plus štednji. Uz sve navedeno, PBZ je uvela uslugu Privatnog bankarstva koja je posebno namijenjena VIP klijentima. Osim restrukturiranja i repozicioniranja tradicionalnih distribucijskih kanala poslovne mreže, PBZ je nastavila razvijati i poboljšavati distribucijske kanale direktnog bankarstva. Banka je proširila mrežu bankomata koji primaju Maestro, MasterCard, Visa Classic, Visa Electron i American Express kartice (635 instaliranih bankomata). Broj EFT POS terminala (prodajnih jedinica) povećan je sa 3.500 na kraju 2000. godine na sadašnjih 24.101.

Kao lider u modernim tehnologijama, Privredna banka Zagreb proširila je i svoje distribucijske kanale i proizvode primjenjujući najnapredniju tehnologiju u obavljanju svojih PBZ 365 usluga: PBZ365TEL usluge telefonskog bankarstva i PBZ365SMS usluge. Nadalje, kroz Internet bankarstvo PBZ365NET (PBZ365-Optima i PBZ365-Lite) i PBZ365WAP usluge klijenti mogu pristupiti svojim računima 24 sata

na dan iz bilo kojeg dijela svijeta. U 2004. godini, PBZ je kao prva banka u Republici Hrvatskoj uvela mPay - sustav plaćanja preko mobilnog telefona koji danas koristi 111.180 klijenata. Ova su postignuća učvrstila položaj PBZ-a kao vodeće banke na hrvatskom tržištu u elektroničkom bankarstvu te tehnološki najrazvijenije financijske institucije na hrvatskom financijskom tržištu. PBZ je prva banka u Hrvatskoj koja je uvela sigurno elektroničko poslovanje temeljeno na 3 D Secure tehnologiji (provjereno od strane Vise). Približno oko polovice svih transakcija sa stanovništvom se trenutačno obavlja putem elektroničkih kanala distribucije.

Banka kontinuirano modificira i nadopunjuje široku paletu svojih proizvoda i usluga za građane. Tako je uvedeno nekoliko vrsta novih kredita koji se klijentima Banke odobravaju na temelju kreditne ocjene. Pored potrošačkih i gotovinskih kredita korisnicima kartica PBZ Card-a, Banka je izdala šest vrlo uspješnih tranši tzv. brzih kredita (gotovinski krediti na zahtjev klijenata koji zadovoljavaju određene kriterije) u periodu od 2002. do 2008. godine. Sveukupno u razdoblju od 2000. do danas, PBZ je učvrstila svoj položaj vodeće banke na hrvatskom tržištu u poslovanju s građanima, s 19,7 posto udjela u tržištu plasmana. U području štednje, PBZ je do danas znatno povećala svoje depozite na preko 27,8 milijarda kuna, što čini 20,6 posto hrvatskog tržišta depozita građana. PBZ Grupa na konsolidiranoj razini drži oko 22 posto svih hrvatskih depozita građana. U segmentu kartičnih proizvoda Banka je, kao izdavatelj i prihvatitelj kreditnih i debitnih kartica, sve čekovne kartice svim korisnicima tekućeg računa zamijenila međunarodno priznatom Cirrus Maestro debitnom karticom. Banka također izdaje međunarodno prihvaćene Visa Electron debitne kartice vezane uz devizni račun te Visa Business Electron debitne kartice vezane uz žiro račun privatnih osoba, obrtnika i poduzetnika, kao i MasterCard i Visa charge i revolving kreditne proizvode, a jedina je Banka u Hrvatskoj koja izdaje

Maestro prepaid poklon karticu.

U siječnju 2006. godine kartično poslovanje Banke prebačeno je u novo društvo, PBZ Card (bivši PBZ American Express) koje upravlja ukupnim kartičnim poslovanjem PBZ Grupe. Zajedno s PBZ Card-om, Banka je izdala više od 2,1 milijuna kartica klijentima što čini 24,7 posto domaćeg kartičnog tržišta.

Grupa poslova sa stanovništvom u Privrednoj banci Zagreb obuhvaća sljedeće sektore: Sektor za razvoj i praćenje distribucijskih kanala, Sektor za razvoj i praćenje proizvoda, Sektor privatnog bankarstva, Sektor za analize i razvoj odnosa s klijentima, Sektor za marketing proizvoda i usluga i Ured grupa poslova sa stanovništvom i malim i srednjim poduzećima.

Sektor za razvoj i praćenje distribucijskih kanala

Ovaj je sektor zadužen za definiranje, strukturiranje, provedbu i praćenje klasičnih i izravnih distribucijskih kanala za isporuku proizvoda i usluga namijenjenih građanima (mreža podružnica, bankomata i EFT POS uređaja, PBZ 365 usluge - telefonsko bankarstvo, Internet bankarstvo, SMS bankarstvo, WAP bankarstvo, mPay, osobni bankari, agenti prodaje). Sektor priprema i koordinira proračun te nadzire ostvarenje svojih ciljeva za sve distribucijske kanale, te odabire odgovarajuće distribucijske kanale za krajnje proizvode namijenjene specifičnim ciljanim grupama klijenata. Sa Sektorom za razvoj proizvoda i Sektorom za razvoj odnosa s klijentima i marketing bira pravi trenutak za uvođenje novog proizvoda/usluge i odgovoran je za informiranje distribucijskih kanala o svim sljedećim marketinškim aktivnostima koje će na njih utjecati.

Sektor za razvoj i praćenje proizvoda

Sa Sektorom za razvoj odnosa s klijentima i marketing i Sektorom za razvoj i praćenje distribucijskih kanala ovaj sektor prati makroekonomsko okruženje, aktivnosti izravnih konkurenata te tržišni

položaj Banke s obzirom na poslovanje s građanima. Sektor nadzire cjelokupan proces definiranja proizvoda za ciljanu grupu klijenata, određuje cijene proizvoda i isporučuje krajnje proizvode Sektoru za razvoj i praćenje distribucijskih kanala, kojemu preporučuje odgovarajući pristup i pogodan trenutak za uvođenje određenog proizvoda.

U suradnji sa Sektorom za razvoj i praćenje distribucijskih kanala Sektor sudjeluje u praćenju ukupne profitabilnosti (distribucija proizvoda).

Sektor privatnog bankarstva

Sektor privatnog bankarstva pruža financijske usluge pojedincima jačeg imovinskog statusa i njihovim obiteljima u Hrvatskoj. Koristeći najprikladnije proizvode na tržištu, Sektor privatnog bankarstva surađuje sa svojim klijentima na pružanju tradicionalnih i inovativnih načina upravljanja i očuvanja sredstava istovremeno optimizirajući povrat. Specijalizirani savjetnici ovog sektora mogu isporučiti proizvode i usluge koji su kreirani na način da zadovoljavaju čitav spektar financijskih potreba i zahtjeva naših VIP klijenata. Te usluge uključuju upravljanje aktivom, financijsko savjetovanje, monitoring i procjenu klijentovih ulaganja, skrbništvo, primanje specijalnih depozita, prodaju polica osiguranja i slično. Sektor je nedavno uveo posebnu elektronsku platformu koja omogućuje klijentima pripremu i dostavu on-line naloga.

Sektor za analize i razvoj odnosa s klijentima

Sektor za analize i razvoj odnosa s klijentima je odgovoran za analizu i razvojni model koji obuhvaća nadzor i implementaciju mjerenja ključnih pokazatelja za ocjenu rada distribucijske mreže i proizvoda za stanovništvo.

Aktivnosti povezane sa analizom i segmentacijom tržišta uključuju: praćenje profitabilnosti segmentiranih baza podataka klijenata, analizu postojećih proizvoda i usluga namijenjenih poje-

Grupa poslova s poduzećima, poslova riznice i investicijskog bankarstva

dinim segmentima klijenata i njihovim zahtjevima. Sektor je također uključen u razvoj modela za mjerenje kvalitete usluge klijenata provođenjem Mystery shoppinga, strukturiranih istraživanja tržišta, praćenja žalbi klijenata i opće razine zadovoljstva naših klijenata.

Sektor za marketing proizvoda i usluga

Primarna uloga Sektora za marketing proizvoda i usluga je upravljanje marketingom za sve proizvode i usluge namijenjene stanovništvu za cijelu PBZ Grupu. Aktivnosti ovog Sektora uključuju izbor i koordinaciju prikladnih marketinških kampanja, izbor najprikladnijih komunikacijskih kanala za definirani segment tržišta i medijsko planiranje, kao i planiranje i definiranje marketinških poruka u mreži podružnica. Sektor kontinuirano prati i poboljšava kvalitetu usluga kroz mrežu podružnica. Također, priprema prijedloge marketinškog proračuna i nadzire ga cijele godine.

PBZ je jedna od vodećih hrvatskih banaka u poslovanju s poduzećima. Uz široku ponudu proizvoda i usluga koje pruža korporativnim klijentima na domaćem i međunarodnom tržištu, uistinu je teško pronaći važnije poduzeće koje ne posluje s Privrednom bankom Zagreb. Potpomognuta snažnim elektronskim kanalima distribucije, naša mreža vrlo organiziranih podružnica predstavlja glavnu pokretačku snagu u efektivnom opsluživanju klijenata. Težimo povećanju vrijednosti kroz pružanje integriranih financijskih rješenja kako bismo zadovoljili individualne potrebe naših klijenata. PBZ je detaljno razvila podršku poslovnim klijentima prilikom klasičnih novčanih i drugih transakcija. Zahvaljujući širokoj mreži banaka s kojima surađuje, PBZ uspješno pruža brze i povoljne usluge u području međunarodnih platnih transakcija. PBZ je također znatno promijenila proces domaćeg platnog prometa. Banka direktno posluje preko HSVP-a (Hrvatski sustav velikih plaćanja) i NKS-a (Nacionalni klirinški sustav), te je stoga u mogućnosti provesti transakciju kroz najpogodniji kanal. Unaprijeđena usluga Internet bankarstva za poslovne korisnike - PBZ COM@NET - podržava plaćanja u zemlji i inozemstvu. Kad je riječ o financijskom bankarstvu, Privredna banka Zagreb dominantan je sudionik na hrvatskom tržištu. PBZ je pokretač brojnih suvremenih proizvoda i znatno je pridonio početku razvoja investicijskog tržišta u Hrvatskoj. Aktivnom ulogom na tržištu kupoprodaje deviza, tržištu novca, primarnom i sekundarnom tržištu kapitala zavrjedio je naziv tržišnog lidera. Stoga smo odlučni u namjeri da zadržimo status najbolje financijske institucije u regiji. Ovo priznanje zavrjedili smo od naših klijenata zahvaljujući sposobnosti pružanja najbolje kvalitete u svemu što radimo. S prihvaćanjem nove organizacije Privredne banke Zagreb, Grupa poslova s poduzećima i Grupa poslova financija spojene su u novu Grupu poslova s poduzećima, poslova riznice i investicijskog bankarstva, s posebnim naglaskom na poslovanje s velikim kompa-

nijama, financijskim institucijama, državnim institucijama i agencijama. Grupa poslova s poduzećima, poslova riznice i investicijskog bankarstva sastoji se od sljedećih sektora: Sektora za poslove s državom i povezanim poduzećima, Sektora za velika poduzeća i poslove s inozemnim kompanijama, Sektora financijskih institucija i specijalnog financiranja, Sektora poslova riznice, Sektora investicijskog bankarstva, te Sektora poslova podrške.

Sektor za poslove s državom i povezanim poduzećima

Ovaj je sektor odgovoran za bankarske poslove s državnim institucijama, jedinicama lokalne i područne samouprave, javnim poduzećima i javnim komunalnim poduzećima, osiguravajućim društvima, velikim kompanijama, povezanim poduzećima i institucijama. Prepoznajući i uzevši u obzir potrebe svojih klijenata za bankarskim uslugama i proizvodima, Sektor nudi sve vrste kratkoročnog i dugoročnog financiranja, kupnju potraživanja, eskontiranje mjenica, faktoring, bankovne garancije, akreditive i pruža uslugu koja uključuje otvaranje poslovnih računa, objedinjeno vođenje računa, ugovaranje Internet bankarstva, višenamjenske pogodnosti, pružanje financijske podrške izvoznici- ma, aktivno sudjelovanje u zaključenju ugovora s klijentima u inozemstvu, kao i razne modele transakcija depozita i druga inovativna rješenja prilagođena potrebama svakog pojedinog klijenta. Osim navedenih operacija, važno je naglasiti usluge u agencijskom poslovanju - transakcije provedene u ime i za račun nalogodavca i komisione poslove - poslove učinjene u vlastito ime, a za račun nalogodavca. Posebno želimo naglasiti naše usluge financijskog savjetovanja, primjenjive u svakoj djelatnosti s kojom je povezana pravna osoba, i stvaranje najboljeg mogućeg rješenja za taj pravni subjekt. U koordinaciji s drugim poslovnim jedinicama Banke, sudjelujemo u prodaji svih proizvoda PBZ Grupe. Upravljanjem ukupnim poslovnim odnosima između Banke i klijenta, kroz sinergijski učinak te-

žimo stvaranju nove dodatne vrijednosti za naše klijente. Cijeneći raznolikost poslovnih aktivnosti klijenata zaposlenici Sektora za poslove s državom individualnim pristupom svakom klijentu, kao i u timskom radu, pružaju podršku klijentima u svim aspektima njihovih poslovnih aktivnosti dajući im mogućnost korištenja široke palete usluga i proizvoda Banke razvijajući dugotrajne poslovne odnose i partnerstva.

U svakom segmentu svojih poslovnih aktivnosti, operacija i pružanja usluga, Sektor nastoji promovirati bankovne standarde najviše kvalitete, prvo i najvažnije kroz stručnost i prilagodljivost svojim postojećim i potencijalnim klijentima.

Sektor za velika poduzeća i poslove s inozemnim kompanijama

Sektor za velika poduzeća i poslove s inozemnim kompanijama je odgovoran za poslovne transakcije s velikim domaćim kompanijama, kompanijama u stranom vlasništvu i stranim pravnim osobama - nerezidentima. Sektor pruža sve vrste bankarskih proizvoda i usluga u suradnji s ostalim organizacijskim jedinicama Banke - otvaranje poslovnih računa, ugovaranje Internet bankarstva, odobravanje kredita, otkup potraživanja, eskont mjenica, izdavanje garancija i otvaranje akreditiva, ulaganje viška sredstava, upravljanje gotovinom (organizaciju, transport, prikupljanje i transfer gotovine, objedinjeno vođenje računa, globalno upravljanje gotovinom), kartične poslove, leasing, proizvode za stanovništvo i ostalo. Vodeći domaći klijenti su građevinska poduzeća (visokogradnja i niskogradnja), kompanije iz sektora turizma i velike trgovačke kompanije. Kompanijama uključenim u izgradnju stambenih i poslovnih prostora namijenjenih prodaji nudimo kompletnu uslugu implementacije projekta - od kontrole projektne dokumentacije i nadzora izgradnje do financiranja izgradnje i prodaje nekretnina krajnjim kupcima. S obzirom na dobro razvijenu poslovnu mrežu Privredne banke Zagreb s čak 230 ureda i poslovnica, uspješno smo organizirali cjelovito upravljanje gotovinskim

transakcijama za neke od naših klijentata, koji su ujedno i neki od najvećih trgovačkih lanaca i kompanija u djelatnosti turizma. International Desk dio je ovog sektora i zadužen je za vršenje transakcija s domaćim kompanijama u stranom vlasništvu i za poslove koordinacije Privredne banke Zagreb i njene matične banke - Intese Sanpaolo. International Desk pruža sve bankarske i savjetodavne usluge klijentima Intese Sanpaolo Grupe koji su prisutni na domaćem tržištu, kao i drugim kompanijama u stranom vlasništvu. Osim vođenja poslovnih odnosa, ta jedinica također pomaže stranim ulagačima u procesu osnivanja nove kompanije u Hrvatskoj, pruža savjetodavne usluge i opće informacije o poslovnim pravilima i uvjetima u Hrvatskoj, kontaktira klijente i spaja ih s najpoželjnijim institucijama u provođenju redovnih poslovnih aktivnosti. Odjel za nerezidente je odgovoran za uspostavljanje i razvoj suradnje sa stranim osobama (stranim kompanijama i fizičkim osobama koje su uključene u poslovne aktivnosti, diplomatskim i konzularnim predstavništvima i predstavništvima inozemnih pravnih osoba, stranih udruga, zaklada i drugih neprofitnih organizacija, te međunarodnih misija). Suradnja uključuje otvaranje i vođenje računa, deponiranje sredstava, pružanje klijentima svih nužnih informacija potrebnih za vođenje poslovanja u Hrvatskoj što zahtijeva stalni monitoring cjelokupne regulative koja se odnosi na domaću valutu (uska suradnja s Hrvatskom narodnom bankom i Ministarstvom financija i Deviznim inspektoratom u sprječavanju međunarodnog pranja novca).

Sektor financijskih institucija i specijalnog financiranja

Glavne odgovornosti Sektora financijskih institucija i specijalnog financiranja su uspostavljanje, praćenje i promicanje cijeloga spektra poslovnih odnosa s domaćim i međunarodnim bankama i financijskim institucijama. Kako bi pružila bolju uslugu klijentima i u potpunosti iskoristila unutarnje sinergije, dokumentarno poslovanje (npr. garancije i akreditivi) postalo je dio

Sektora financijskih institucija i specijalnog financiranja u 2006. godini. U sklopu posebnih financijskih usluga, ovaj Sektor nudi svim klijentima Banke posebno izrađena financijska rješenja uključujući financiranje trgovine i projekata, kreditne i specijalne aranžmane s financijskim institucijama (domaćim i stranim) kao i sa supranacionalnim organizacijama (npr. EBRD, itd.), kredite kupcima za promoviranje hrvatskog izvoza, otvorene kreditne linije za koje jamči državna Agencija za promicanje izvoza i robne kredite za financiranje izvoza i uvoza. Jedna od najvažnijih financijskih usluga koje pruža Sektor je organiziranje i sudjelovanje u sindiciranim kreditima u ime Banke i njezinih klijenata (PBZ je lider na hrvatskom tržištu u organiziranju sindiciranih kredita). Kroz Sektor financijskih institucija i specijalnog financiranja PBZ je aktivni sudionik na sekundarnom kreditnom tržištu i u forfaiting transakcijama. Financiranje PBZ Grupe je također dio odgovornosti ovog Sektora.

Sektor poslova riznice

Sektor poslova riznice je važan i jedan od vodećih sudionika na hrvatskom tržištu sa širokim spektrom financijskih rješenja za velike korporativne i institucionalne investitore. Sektor riznice nudi sveobuhvatan spektar usluga koje obuhvaćaju transakcije na domaćim i međunarodnim tržištima novca, deviznim tržištima, tržištima kapitala te upravljanje likvidnošću banke. Sektor riznice PBZ-a je pouzdan financijski partner i ima aktivnu ulogu u trgovini vrijednosnim papirima koje izdaje Ministarstvo financija, te deviznim i kratkoročnim derivatima na tržištu novca. Sektor riznice se sastoji od tri dijela: Vrijednosni papiri, Devizno tržište, Tržište novca. Odjel za vrijednosne papire posluje s kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim dužničkim i vlasničkim financijskim instrumentima. Odjel tržišta novca je uključen u kratkoročne vrijednosne papire, domaće i strane blagajničke zapise, repo aranžmane i depozite. U Odjelu za devizno tržište najvažniji segment aktivnosti pokriva Ured za poslove s pravnim osobama (Cor-

porate desk), koji je uglavnom usredotočen na poslove s pravnim osobama i pomaže im u ispunjavanju svakodnevnih zahtjeva, potreba i želja.

Direkcija za devizno tržište posluje sa stranim valutama, spot i forward transakcijama, te s opcijama i novčanicama. Segment novčanica pokriva isporuku, otpremanje, procesiranje i skladištenje različitih pošiljaka stranih valuta. Privredna banka Zagreb posluje na domaćem tržištu kao jedna od vodećih banaka u ovom području bankarstva. Mi smo tržišni lider, posebno u vrijednosnim papirima, komercijalnim zapisima, vladinim, lokalnim i korporativnim obveznicama izdanim na domaćem i stranim tržištima. Uzevši u obzir gore navedeno možemo s izuzetnim ponosom zaključiti da smo, osim što sudjelujemo na domaćem tržištu, prvenstveno fokusirani i otvoreni prema globalnim tržištima.

Sektor investicijskog bankarstva

Kao lider u hrvatskoj industriji investicijskog bankarstva Sektor investicijskog bankarstva Privredne Banke Zagreb institucionalnim i individualnim klijentima pruža širok spektar proizvoda i usluga investicijskog bankarstva kroz aktivnosti na tržištu kapitala, financijsko savjetovanje i strukturirane financijske usluge, istraživanje i upravljanje imovinom, te kroz brokerske i skrbničke usluge. U suradnji s Intesom Sanpaolom i njenim bankama u Mađarskoj (CIB), Slovačkoj (VUB), Bosni i Hercegovini (Upi banka) i Srbiji (Banca Intesa Beograd), usluge našim klijentima se šire diljem jugoistočne Europe. S posebnom reputacijom u inovativnim financijskim rješenjima, Banka je stalno priznata kao vodeći jamac i aranžer emisije obveznica u Republici Hrvatskoj. Banka se specijalizirala u izdavanju, jamčenju i prodaji sveobuhvatnog spektra dužničkih vrijednosnih papira, kao što su korporativni komercijalni zapisi, euroobveznice, korporativne obveznice, državne i obveznice lokalne samouprave. Kroz aktivnosti na tržištima kapitala pružamo financijska rješenja nizu izdavatelja obveznica, uključujući vladina tijela, općine, pravne osobe i institucionalne

ulagače na hrvatskim tržištima kapitala. Unutar vlastitih strukturiranih financijskih aktivnosti, Banka svojim klijentima nudi usluge koje uključuju iniciranje i provedbu procesa sekuritizacije i projektne financijske transakcije. Navedeno obuhvaća, između ostalog, pripremu financijskih planova za nove proizvode; identifikaciju strukturiranih transakcijskih rizika i prijedloga mjera smanjenja rizika; procese dubinskog ispitivanja (due diligence) i izdanje vrijednosnica za strukturirane transakcijske svrhe.

U procesu hrvatskog prelaska na tržišnu ekonomiju, uključujući brojne privatizacije i restrukturiranja poduzeća, Banka je uvela seriju usluga financijskog savjetovanja kako bi zadovoljila zahtjeve investicijskog tržišta. Naše usluge financijskog savjetovanja uključuju: spajanja i stjecanja; korporativno restrukturiranje i dezinvestiranje; programe radničkog dioničarstva; MBO i LBO i druge projekte. Pružamo savjete o povećanju rasta kompanija te povećanju dioničke vrijednosti. U skladu s našim položajem na tržištu i razgranatom mrežom razumijemo dinamiku tržišta na kojima posluju naši klijenti kao i složenost strukturiranja posla i pregovora. Zastupali smo klijente u brojim industrijama, industriji nafte i plina, IT industriji, farmaciji, industriji prerade hrane, konditorskoj industriji, turizmu, bankarstvu, maloprodaji, industriji papira i proizvoda od papira, sportske opreme itd.

Istraživačke sposobnosti Banke su nezamjenjiv izvor informacija u našim operacijama investicijskog bankarstva. Kroz ocjenjivanje kompanija, financijske analize, analize kreditnog potencijala, profila kompanija i izvješća o istraživanjima tržišta, našim klijentima dajemo vrijedne informacije nužne za njihove odluke u investicijskom bankarstvu. Kroz usluge upravljanja aktivom Banka pruža klijentima prilagođena rješenja za strateška ulaganja u rasponu tradicionalnih i alternativnih vrsta aktive. Naša ponuda uključuje: savjetovanje; alokaciju imovine; upravljanje gotovinskim novcem; upravljanje ulaganjima u obične dionice i fiksni prihod; nekretnine i druga alternativna područja. Dok održavamo stalan odnos

povjerenja s našim klijentima, procjenjujući njihove ciljeve ulaganja i poštujući njihovu toleranciju rizika, težimo osigurati svakom klijentu postizanje konkurentnog povrata i maksimalne dodane vrijednosti na uložena sredstva. Uz kupnju i prodaju vrijednosnih papira na domaćim i stranim tržištima, brokerske usluge Banke uključuju i pružanje detaljnih informacija o aktivnostima trgovanja, ponudi i potražnji dostupnoj kroz elektroničke sustave trgovanja, te brzo izvješćavanje o transakcijama vrijednosnih papira i margin kreditima.

Kao lider na hrvatskom tržištu, Banka pruža vrhunske skrbničke usluge institucionalnim klijentima iz cijelog svijeta koji se suočavaju s kritičnim izazovima u pronalaganju pravog partnera u pružanju efikasnih domaćih skrbničkih usluga s pravom ekspertizom na tržištu. Banka ponosno naglašava da je podskrbič za pet svjetskih najvećih i najpoznatijih globalnih skrbnika. Istovremeno, uspostavom i stalnim razvojem vlastite skrbničke mreže Banka nudi domaćim institucionalnim i privatnim klijentima pristup lokalnim i stranim tržištima. Kao depozitna banka za vodeće hrvatske investicijske fondove osiguravamo imovini ulagača upravljanje, zaštitu i vrednovanje sukladno regulatornim zahtjevima i važećim računovodstvenim standardima. Naše predano osoblje u Sektoru investicijskog bankarstva, fokusirani know-how i iskustvo, te sposobnost efikasnog pristupa lokalnim i regionalnim tržištima, pružaju našim klijentima vrhunske proizvode i usluge i osiguranje potrebno u uspješnom ostvarenju poslovnih ciljeva.

Sektor poslova podrške

Sektor nudi potpunu poslovnu podršku svim organizacijskim jedinicama u Grupi poslova s poduzećima, poslova riznice i investicijskog bankarstva. Radi poboljšanja komunikacije i odnosa s klijentima, Sektor poslova podrške osnovao je Informacijski centar, gdje klijenti mogu dobiti sve relevantne informacije vezano uz proizvode i usluge Grupe poslova s poduzećima, poslovima riznice i investicijskog bankarstva.

Grupa poslova s malim i srednjim poduzećima

Kao dio nove organizacijske strukture Banke na snazi od veljače 2006. godine, osnovana je Grupa poslova s malim i srednjim poduzećima (SME), pa je umjesto prijašnjeg sektora u sklopu Grupe za poslove s poduzećima ovaj segment operacija podignut na najviši organizacijski nivo. 2006. godine uveden je novi oblik poslovanja za mala i srednja poduzeća na temelju sustava ocjene kreditnog boniteta i danas Banka ima nekoliko proizvoda temeljena na spomenutom sustavu. Sustav ocjene kreditnog boniteta omogućuje fleksibilnost i osigurava proaktivan izravan pristup klijentima. U 2006. također smo uveli i projekt factoringa. Danas je Factoring Desk moderan i fleksibilan dio organizacije, s visokoobrazovanim i motiviranim osobljem. Zahvaljujući podršci Intesa Mediofactoringa te provedenoj edukaciji PBZ danas nudi i međunarodni factoring, kao jedina banka u Hrvatskoj koja ima međunarodnu dozvolu na ovom području. Pokrenuli smo projekt klastera, na način da smo u prilici ponuditi specijalnu kreditnu liniju za vanjske suradnike onih kompanija koje proizvode visokokvalitetne i originalne hrvatske proizvode. Planiramo otvoriti slične linije i za druge proizvode s potvrdom hrvatske kvalitete, koji se mogu natjecati na europskom tržištu. Trenutno postoji 57 SME odjela razgranatih širom mreže poslovnica PBZ-a. Razvoj SME odjela nadjačao je fazu projekta, što je rezultiralo formiranjem stalne organizacijske jedinice. RM online - nova softverska aplikacija nedavno je predstavljena kako bi olakšala rad našim djelatnicima zaduženim za odnose s klijentima. Korištenjem ove aplikacije, namjeravamo značajno smanjiti količinu papira kojom smo se do sada koristili. Grupa poslova s malim i srednjim poduzećima sastoji se od dva sektora:

Sektor za poslove s malim i srednjim poduzećima

Sektor je odgovoran za poslove upravljanja odnosima s malim i srednje velikim poduzećima i klijentima koji su u vlasništvu inozemnih kompanija. Za obavljanje nave-

denih poslova formirana su tri tima: Tim za mala i srednja poduzeća, International Clients Acquisition Desk i Faktoring Desk. Uz navedene poslove, Sektor također koordinira i nadzire rad društava u vlasništvu Banke u poslovno dodijeljenim segmentima kao što su PBZ Leasing i Međimurska banka.

Sektor za razvoj proizvoda i koordinaciju s podružnicama

Ovaj sektor bavi se istraživanjem tržišta, razvojem svih vrsta rizičnih i nerizičnih proizvoda primarno namijenjenih malim i srednje velikim poduzećima i obrtnicima, razvojem proizvoda platnog prometa i upravljanjem mrežom SME odjela, koordinacijom i nadzorom rada u podružnicama Banke, poslovima Call centra i poslovima kreditne administracije za Sektor za poslove s malim i srednjim poduzećima. Kako bi se ti poslovi propisno obavljali, Sektor je podijeljen na sljedeće timove i direkcije: Tim za koordinaciju s podružnicama, Direkcija za razvoj proizvoda, Direkcija za razvoj distribucijskih kanala i Direkcija kreditne administracije.

Područja podrške

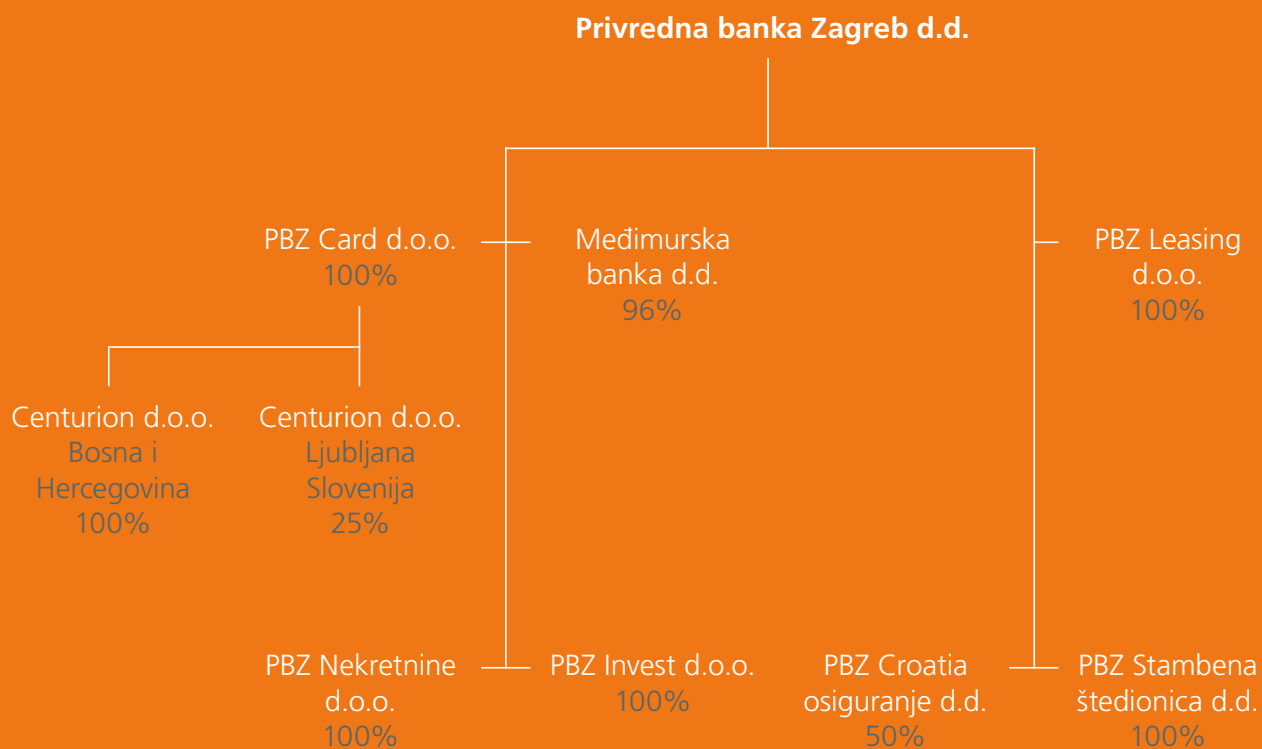
Poslovna područja koja su usredotočena na zahtjeve klijenata mogu u potpunosti iskoristiti svoje potencijale samo u slučaju postojanja pouzdane i efikasne infrastrukture. Grupa poslova računovodstva, poreza, kontrolinga i općih poslova, pod vodstvom financijskog direktora, pruža cjelovitu podršku vezanu uz financijski nadzor i izvješćivanje, financijsko planiranje i budžetiranje, te pružanja administrativne usluge poslovnim područjima. Grupa poslova informatičke tehnologije i operacija predstavlja ključni dio u cjelokupnoj organizaciji Banke. Navedena Grupa pruža informatičku i komunikacijsku podršku, podržava distribucijske kanale i omogućuje unos financijskih informacija u knjigovodstveni sustav. Grupa poslova za upravljanje i kontrolu rizika važan je dio u našem nastojanju pružanja konzistentnog i kvalitetnog prinosa na uložena sredstva naših dioničara. Vjerujemo da ostvarenje takvih rezultata u velikoj mjeri ovisi o postizanju odgovarajućeg uravnoteženja rizika i prinosa. Stoga smo osnovali Grupu poslova za upravljanje i kontrolu rizika radi zaštite Banke od rizika većega gubitka kao rezultata neželjenih događaja, koji mogu nastati iz rizika s kojima se suočavamo u našem poslovanju, te radi ograničenja materijalno štetnih implikacija na prinos dioničara. U sklopu ove grupe nalazi se Sektor za upravljanje rizičnim plasmanima, koji je osnovan da bi se pomoglo klijentima koji ne mogu namiriti svoje financijske obveze i tako im se omogućio ekonomski oporavak kroz financijsko restrukturiranje. Sektor za upravljanje vlasničkim udjelima, Sektor za upravljanje ljudskim resursima, Sektor pravnih poslova, Ured Uprave za korporativne komunikacije, Ured Uprave za ekonomska istraživanja i strateško planiranje, Ured Uprave za upravljanje projektima, Ured Uprave za sigurnost, Ured Uprave Banke te Ured Nadzornog odbora čine integralni dio u ukupnoj podršci rukovodstvu i poslovnim područjima Banke.





Grupa

Grupa Privredna banka Zagreb je hrvatska financijska grupa koja pruža cijeli niz bankarskih usluga stanovništvu i korporativnim klijentima u Hrvatskoj. Zapošljava 4.557 zaposlenika, a uslugama opslužuje više od 1,6 milijuna pravnih i fizičkih klijenata u zemlji. PBZ Grupa je moderno organizirana institucija čiji udjel u ukupnom bankarskom sektoru iznosi 18,2 posto. Na dan 31. prosinca 2008. godine Grupa se sastojala od Privredne banke Zagreb, 7 ovisnih društava i 2 pridružena društva. Sastav Grupe i kratak opis svakog od društava predloženi su u daljnjem tekstu.



Međimurska banka

Međimurska banka osnovana je 1954. godine pod nazivom Zadružna banka i štedionica čakovec. Otad je doživjela nekoliko promjena imena i organizacijske strukture. Pod današnjim imenom počela je poslovati 1978. godine, a 1989. je reorganizirana u dioničko društvo. Godine 1996. bila je među prvim bankama koje su dobile certifikat sustava kvalitete upravljanja prema standardu kvalitete ISO 9002. Privredna banka Zagreb stekla je većinski udjel u Međimurskoj banci potkraj 2000. godine, pa je tako Međimurska banka postala članica PBZ Grupe i Grupe Intesa (sada Intesa Sanpaolo). Banka trenutačno ima 17 podružnica u međimurskoj regiji, a svoju poslovnu mrežu koristi za pružanje usluga za više od 5.000 poduzeća i više od 100.000 individualnih klijenata. Prateći svjetske trendove, banka je kontinuirano razvijala i proširivala svoje proizvode i usluge, pa je poznata kao predvodnik elektroničkog bankarstva u Hrvatskoj. Usluge je usredotočila na kredite klijentima, a razvila je i nekoliko novih proizvoda, kao što su depoziti klijenata, direktno bankarstvo, kartično poslovanje, procesuiranje kune i ostalih stranih valuta. Početkom 1998. godine uvela je uslugu telefonskog bankarstva, a samo godinu dana poslije među prvim u zemlji uvela je Internet bankarstvo. Tijekom godine Banka je znatno povećala i broj bankomata te EFT POS uređaja. Za reforme platnog prometa 2002. godine Međimurska je banka uspješno uspostavila i plasirala svoj platni sustav. Banka samostalno posluje platnim prometom, otvara i upravlja poslovnim računima i obavlja platne transakcije pravnih osoba te im na osnovi jednog zahtjeva pruža bankarske usluge u kratkom vremenu i uz manji trošak. Uz podršku PBZ-a Međimurska banka planira nastaviti sve svoje aktivnosti te sačuvati pravni i poslovni identitet prepoznatljiv na tržištu. Tijekom 2008. godine Privredna banka Zagreb pokrenula je akciju istiskivanja manjinskih dioničara kako bi stekla 3,34 posto dioničkog kapitala Međimurske banke d.d. i postala 100 postotni vlasnik banke. Akcija je uspješno provedena u veljači 2009. godine.

PBZ Card

Krajem prosinca 2005. godine, sve operacije charge, kreditnih i debitnih kartica PBZ-a integrirane su s PBZ American Expressom u novo društvo, PBZ Card, koje upravlja kompletnim kartičnim poslovanjem PBZ Grupe. Spajanjem svih kartičnih brandova - American Express, MasterCard i Visa osnovana je najjača kartična institucija u regiji s oko 2,1 milijuna izdanih kartica. Novom članicom Grupe izgrađujemo zajedničku informatičku platformu za procesiranje American Express, MasterCard i Visa proizvoda u Hrvatskoj, kao i za sva društva Intesa Sanpaolo na stranim tržištima. Cilj kompanije je i ubuduće biti predvodnik u uvođenju novih, inovativnih proizvoda i u razvoju novih tehnologija u regiji. Strategija je zadržati vodeći položaj u kartičnom poslovanju i nastaviti daljnji proboj i rast tržišnog udjela PBZ-a u kartičnom poslovanju. PBZ Card ima za cilj postati centar izvrsnosti i procesiranja kartičnog poslovanja za sve brandove PBZ Grupe, kao i za Intesu Sanpaolo. Bez obzira na to je li riječ o plaćanju American Express, MasterCard ili Visa karticama, trima u svijetu vodećim kartičarskim brandovima, ili o korištenju njima pripadajućih brojnih pogodnosti i usluga, PBZ Card to čini mogućim širom svijeta. PBZ Card je na usluzi u svakom trenutku 365 dana u godini. American Express međunarodno je priznata marka uz koju se uvijek veže iznimna kvaliteta. Na hrvatskom je tržištu od 1965. godine. Od 1998. PBZ American Express posluje kao društvo u potpunom vlasništvu Privredne banke Zagreb. Društvo je preraslo u najveću kartičarsku organizaciju u Hrvatskoj s preko 2,1 milijuna izdanih kartica koje su prihvaćene na oko 60 tisuća lokacija diljem Hrvatske. Društvo je ostvarilo ukupan promet po svim karticama u iznosu od preko 29 milijardi kuna.

PBZ Invest

PBZ Invest je društvo Privredne banke Zagreb specijalizirano za osnivanje i upravljanje investicijskim fondovima. Osnovano je 1998. i u potpunom je vlasništvu Privredne banke Zagreb. PBZ Invest aktivan je član Udruge djelatnosti u financijskom posredovanju Hrvatske u sklopu Hrvatske udruge poslodavaca te član Grupe društava za upravljanje investicijskim fondovima u Hrvatskoj gospodarskoj komori. Investicijski fondovi najmoderniji su financijski instrumenti kojima upravljaju specijalizirani rukovodioci, koji investitorima omogućuju ostvarenje konkurentnog prinosa na uloženi novac. PBZ Invest uvjeren je u dobru budućnost investicijskih fondova na hrvatskom financijskom tržištu. Svojim klijentima namjerava ponuditi široki asortiman investicijskih fondova ispunjavajući time potrebe investitora različitih preferencija i investicijskih ciljeva, u rasponu od konzervativnih klijenata koji preferiraju sigurnost i likvidnost investicije do onih koji nisu neskloni riziku i žele vidjeti rast vrijednosti uložena novca u duljem vremenskom razdoblju. Tako je PBZ Invest 1999. godine osnovao svoj prvi fond - PBZ Novčani fond, otvoreni investicijski fond. Dosad je osnovao još sedam fondova: PBZ Euro novčani fond, PBZ Kinski novčani fond, PBZ Global fond i PBZ Bond fond, PBZ Dollar fond, PBZ Equity fond i PBZ I-Stock fond. U suradnji s PBZ-om, tijekom 2005. godine PBZ Invest izdaje dvije tranše novog financijskog proizvoda - PBZ Protecto. Proizvod je kombinacija ulaganja u investicijski fond i klasične bankovne štednje, uz jamstvo za uloženi novac.

PBZ Novčani fond, otvoreni investicijski fond

PBZ Novčani fond je otvoreni investicijski fond s izrazito konzervativnom filozofijom ulaganja, a usredotočen je na niskorizične investicije i visoku likvidnost. Cilj je ovoga fonda svim svojim investitorima ponuditi niskorizična ulaganja, stalnu i bezuvjetnu mogućnost unovčenja udjela, prinos na uložena sredstva konkurentan s obzirom na tržišne standarde, te zaštitu od nepo-

voljnih kretanja tečaja kune (ulaganje s mogućnošću valutne klauzule). Ulaganje u ovaj fond omogućuje investitorima veći povrat novca na njihovo ulaganje u odnosu na klasičnu štednju.

**PBZ Bond fond,
otvoreni investicijski fond**

Ovaj je investicijski fond razvijen u suradnji s Intesa Sanpaolo. Cilj je fonda omogućiti privatnim i institucionalnim ulagačima da ostvare dodatni prihod putem ulaganja u prvorazredne svjetske obveznice nominirane u stranim valutama koje izdaju inozemne vlade, lokalne vlade i najstabilnije svjetske korporacije.

**PBZ Global fond,
otvoreni investicijski fond**

Poslovanje PBZ Global fonda sastoji se od prikupljanja gotovine putem javne ponude vlastitih udjela i ulaganja tako skupljena novca u sigurne i profitabilne instrumente na domaćim i inozemnim financijskim tržištima. S obzirom na strategiju i odabir instrumenata, ovaj fond biraju klijenti koji novac žele uložiti na dvije do pet godina.

PBZ Euro novčani fond i PBZ Kunski novčani fond, otvoreni investicijski fondovi

Navedeni fondovi predstavljaju otvorene investicijske fondove osnovane 2002. godine, kreirane za domaće investitore koji svoje investicije žele vezati uz euro, odnosno kunu.

**PBZ Dollar fond,
otvoreni investicijski fond**

Ovaj novčani fond pokrenut je u svibnju 2005. godine kao prvi domaći otvoreni investicijski novčani fond denominiran u američkom dolaru. Struktura ulaganja fonda temeljena je na kratkoročnim i nisko rizičnim dužničkim vrijednosnim papirima izdanim od strane SAD-a, te vrijednosnim papirima država članica EU i OECD denominiranim u američkom dolaru. Namijenjen je konzervativnim ulagačima koji žele dolar-sku imovinu investirati uz više prinose.

**PBZ Equity fond,
otvoreni investicijski fond**

Fond PBZ Investa s rizičnijim ulaganjima nudi investitorima mogućnost ulaganja u domaće i inozemne dionice. Namijenjen je individualnim investitorima koji su zainteresirani za visok prinos uz prihvaćanje višeg rizika.

**PBZ I-Stock fond,
otvoreni investicijski fond**

Najnoviji fond PBZ Investa, s orijentacijom na istočna tržišta kapitala. Nudi investitorima mogućnost ulaganja na bliža i udaljenija istočna tržišta u razvoju.

PBZ Nekretnine

PBZ Nekretnine je društvo u potpunom vlasništvu Privredne banke Zagreb, a pruža usluge vezane uz promet nekretninama, upravljanje gradnjom i procjenjivanje nekretnina. Privredna banka Zagreb osnovala je PBZ Nekretnine kako bi klijentima ponudila kompletne usluge u vezi s nekretninama i ulaganjima u poslovne projekte. Društvo PBZ Nekretnine bavi se prodajom stanova, kuća, poslovnih prostora, građevinskih zemljišta i ostalih vrsta nekretnina. Aktivnosti PBZ Nekretnina obuhvaćaju promet nekretninama, usluge vezane uz promet nekretninama, iznajmljivanje nekretnina, gradnju, planiranje, nadzor gradnje, vrednovanje gradnje, procjenu vrijednosti nekretnina, izradu studija o izvedivosti ulaganja te pravni nadzor radova. PBZ Nekretnine zapošljavaju tim profesionalaca koji mogu odgovoriti na sve upite svojih klijenata. Društvo pruža razne usluge vezane uz spomenute aktivnosti, bez obzira na posebnost ili složenost potreba svojih klijenata. PBZ Nekretnine upošljavaju visoko obrazovane stručnjake, od kojih je pet pravnih stručnjaka u području građevinarstva. Društvo uspješno posluje u sklopu Grupe od svojega osnutka početkom 1999. godine. Za potrebe klijenata PBZ Nekretnine razvile su mrežu od 60 suradnika s kojima uspješno surađuju.

PBZ Leasing

PBZ Leasing u potpunom je vlasništvu Privredne banke Zagreb. Osnovan je 1991. godine pod imenom PBZ Stan. U početku se bavio procjenom nekretnina i restrukturiranjem javnog stambenog fonda. Godine 1995. društvo je počelo odobravati kredite za kupnju automobila plasirajući sredstva Privredne banke Zagreb. U posljednjih nekoliko godina leasing je postao sve važnija aktivnost ovog društva, pa je kroz financijski i operativni leasing znatno proširilo poslovanje u najmovima nekretnina, službenih automobila, jedrilica i tehnološke opreme. Do kraja 2008. godine PBZ Leasing sklopio je više od 7,6 tisuća ugovora o najmu vrijednih preko 1,5 milijarde kuna.

PBZ Croatia osiguranje

PBZ Croatia osiguranje dioničko je društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom. Osnovano je 26. srpnja 2001. u skladu s novim izmjenama hrvatskoga mirovinskog zakonodavstva i zajednički je projekt Privredne banke Zagreb d.d. i Croatia osiguranja d.d. s vlasništvom po 50 posto. Glavne aktivnosti PBZ Croatia osiguranja obuhvaćaju osnivanje i upravljanje obveznim mirovinskim fondom. Nakon početnog procesa prikupljanja članova fond PBZ Croatia osiguranja postao je jedan od triju najvećih obveznih mirovinskih fonda u Hrvatskoj. Unatoč žestokoj konkurenciji i neuobičajenoj fluktuaciji na tržištu, mirovinski fond društva nastavio je uspješno poslovati tijekom 2006. godine. U uspješnom upravljanju fondovima PBZ Croatia osiguranje oslanja se na dosadašnja pozitivna iskustva u upravljanju investicijskim fondovima Gruppe Intese Sanpaolo, te na suradnju s njezinim odjelom za upravljanje imovinom. Trenutačno fond ima više od 262 tisuću članova i neto imovinu u osobnim računima koji premašuju 3,7 milijardi kuna, što je čvrst temelj za dugoročnu stabilnost i profitabilno poslovanje.

PBZ Stambena štedionica

PBZ Stambena štedionica je treća po veličini stambena štedionica na hrvatskom financijskom tržištu, a osnovana je od strane Privredne banke Zagreb. S obzirom na veliki broj klijenata zainteresiranih za stambenu štednju, društvo u ponudi uključuje tri vrste štednje: Prima, Osnovnu i Zlatnu štednju. Do danas je sklopljeno više od 123 tisuća ugovora o štednji u vrijednosti preko 1,5 milijarde kuna. Prima i Osnovna vrsta štednje namijenjeni su klijentima koji žele iskoristiti stambene kredite iznimno povoljnih kamatnih stopa. Zlatna je štednja namijenjena klijentima čija je osnovna namjera dugotrajna štednja. Navedeni oblici štednje sklapaju se s euro valutnom klauzulom, pri čemu su depoziti osigurani sukladno Zakonu o bankama. Tijekom štednje moguće je i promijeniti vrstu štednje. Klijenti mogu upravljati svojim sredstvima iz svojih domova putem internet bankarstva PBZ365@NET i PBZ365 Optima.

Invest Holding Karlovac

Invest Holding Karlovac je društvo s ograničenom odgovornošću osnovano 11. studenoga 1990. godine. U sudski registar u Karlovcu upisano je 22. studenoga 1990. godine. Njegov jedini osnivač bila je Karlovačka banka d.d., koja je 12. prosinca 1990. Privrednoj banci Zagreb prodala 56,38 posto svojeg udjela u društvu. Društvo je registrirano za obavljanje raznih aktivnosti, međutim, pretežno se bavi iznajmljivanjem vlastitog prostora stečenog likvidacijom Jugoturbine Karlovac. U prosincu 2008. godine Privredna banka Zagreb prodala je cijeli svoj udio u dioničkom kapitalu Invest Holding Karlovac poduzeću KABA Nekretnine.





Pregled aktivnosti u sklopu PBZ-ovog programa društvene odgovornosti

Privredna banka Zagreb je od svog osnutka pozicionirana u samom vrhu hrvatskog bankarstva. Danas, kao članica jedne od vodećih bankarskih grupa u Europi - Intesa Sanpaolo, dinamična smo i moderna europska banka koja slijedi zahtjeve tržišta i svojih klijenata. Naša zajednička strategija rasta i razvoja teži stvaranju čvrste i održive vrijednosti u gospodarskom, financijskom, društvenom i ekološkom pogledu, zasnovane na povjerenju svih naših partnera i temeljene na sljedećim vrijednostima:

Integritet - Naše ciljeve ispunjavamo pošteno, korektno i odgovorno, uz puno i suštinsko poštivanje pravila, profesionalne etike i duha potpisanih ugovora.

Izvršnost - Postavili smo cilj stalnog poboljšanja i unaprjeđenja, gledajući unaprijed, naslućujući izazove, gajeći kreativnost koja teži inovaciji, te vrednujemo ostvareni učinak.

Transparentnost našeg djelovanja, naše komunikacije i naših ugovora temelj su našeg ponašanja kako bi svim našim partnerima omogućili donošenje samostalnih i svjesnih rješenja i odluka.

Poštivanje posebnosti - Širokom opsegu poslovanja želimo pridružiti dobru povezanost sa lokalnom zajednicom, želimo biti banka koja misli globalno, a pri tome ne gubi iz vida pojedinca.

Jednakost - Obvezujemo se ukloniti iz našeg ponašanja sve vrste diskriminacije i poštivati razlike u spolu, dobi, vjeri, političkoj i sindikalnoj opredijeljenosti, jeziku i različitoj sposobnosti.

Vrijednost osobe kao takve je osnovno načelo kojim se rukovodimo u svome djelovanju: koristimo se metodama slušanja i dijaloga kao instrumentima kojima će se stalno unaprjeđivati odnosi sa svim našim partnerima.

Odgovornost pri korištenju izvora - Želimo pažljivo koristiti sve resurse, potičući ponašanja kojima se postiže optimalizacija i izbjegava rasipanje i razmetanje, dajući pri tome prednost rješenjima kojima se želi ostvariti održivost tijekom vremena

U nastavku donosimo kratak prijedlog aktivnosti u sklopu programa društvene odgovornosti u 2008. godini.

1. Obrazovanje i profesionalni razvoj

Od siječnja 2007. PBZ-ova poslovna škola organizira kontinuirane menadžerske obrazovne programe za tri razine zaposlenika s izraženim menadžerskim sposobnostima: za mlade potencijale, za niži menadžment i za viši menadžment. Nova, druga generacija je 2008. godine započela trogodišnji obrazovni program te je time PBZ-ova poslovna škola na kraju 2008. godine imala ukupno 425 sudionika. Činjenica da je više od 10% zaposlenika uključeno u te programe ima značajan utjecaj na njihovu identifikaciju s bankom.

2. Interna komunikacija

Interni komunikacijski sustav je vrlo dobro razvijen uz pomoć različitih kanala: Intranet, e-mail, interni časopis "Moja banka" i interni bilten "PBZXpress". Oni prikupljaju sve relevantne informacije i zanimljive detalje iz života banke, PBZ Grupe i Intese Sanpaolo te na taj način pridonose osjećaju pripadnosti velikoj međunarodnoj multinacionalnoj grupi.

Dobrodošli su svi zaposlenici da svojim priložima doprinesu sadržaju internih komunikacijskih kanala.

Tijekom ove godine obogatili smo svoj Intranet novim segmentima i započeli smo **pilot-projekt interne web televizije**.

3. Briga za zaposlenike

Naše udruženje PBZ STANDARD je udruženje čija djelatnost obuhvaća organizaciju rekreacije i sportsko-obrazovnih aktivnosti za zaposlenike PBZ Grupe. Udruženje je osnovano kako bi zaposlenicima banke ponudilo široki spektar rekreativnih aktivnosti radi postizanja boljeg zdravstvenog i općeg stanja te kako bi se u konačnici smanjio broj bolovanja i odsutnost zaposlenika s njihovih radnih mjesta.

Udruženje je aktivno četiri godine i trenutno ima oko 2.100 članova. Rekreativne sadržaje mogu koristiti također članovi

uže obitelji zaposlenika, odnosno njihovi braćni drugovi i djeca.

Udruženje PBZ STANDARD nastoji ponuditi što je moguće više rekreativnih sportova kako bi stimuliralo zaposlenike banke da se međusobno druže te da zajednički pridonose ostvarivanju zadanih ciljeva kao i da se ojača njihov timski duh te da postanu svjesni činjenice da je takve ciljeve lakše ostvariti zajedničkim snagama. PBZ STANDARD organizira aktivnosti pod inicijativom ZA BOLJE ZDRAVLJE (predavanja i radionice o prevenciji najraširenijih bolesti modernoga vremena). PBZ svake dvije godine o svom trošku organizira zdravstveni sistematski pregled za sve zaposlenike.

4. Donacije i sponzorstva

Privredna banka Zagreba nastoji dati doprinos i pokazati svoju odgovornost prema široj zajednici kroz sponzorstva i donacije. Banka pridonosi razvoju lokalnih zajednica kroz aktivno uključivanje naših regionalnih poslovnica u programe sponzoriranja i doniranja institucija, udruženja i pojedinaca u Hrvatskoj.

PBZ nastoji u okviru svog poslovanja financijski pomagati i inicirati mnoge kulturne manifestacije te pridonosi poboljšanju kvalitete života naše zajednice.

4.1. Donacije

Donacije u 2008.

Znanost i obrazovanje	718.900 kn
Sport	930.000 kn
Kultura	378.000 kn
Društvena solidarnost	4.000.000 kn
Ostalo	1.500.000 kn
Ukupno	7.526.900 kn

PBZ je aktivno uključena u cijeli niz društveno korisnih projekata i financijski potpomaže veliki broj humanitarnih i društvenih institucija. PBZ financijski potpomaže obrazovne programe, sportska udruženja i mnoge kulturne usta-

nove. PBZ u svojim aktivnostima stavlja naglasak na donacije za djecu, socijalno ugrožene obitelji i institucije koje brinu o bolesnima i nemoćnima:

- donacija **humanitarnoj udruzi "Za djecu Hrvatske"** radi davanja mjesečne financijske potpore u iznosu od 300,00 kn po djetetu za 350 djece o kojima skrbi udruga
- PBZ je bila uključena od samog početka, od 2003. godine, u veliku Caritasovu akciju za osnivanje fonda **"Za tisuću radosti"**. Cilj kampanje je prikupljanje novčanih sredstava od sredstava koja su poduzeća namijenila za božićne i novogodišnje proslave kako bi se pružila pomoć 1000 obitelji s niskim primanjima u Hrvatskoj. Osim što svake godine donira novac, PBZ financijski potpomaže kampanju time što kupuje Caritasove božićne čestitke.
- donacija Centru za autizam u Splitu je jedan od mnogih programa za pomoć obiteljima
- PBZ također aktivno financijski potpomaže lokalne i regionalne sportske manifestacije i organizacije

Već nekoliko godina Privredna banka Zagreb donira svoja računala (oko 500 svake godine), pišalice i ostalu informatičku opremu dječjim vrtićima, školama i pojedincima kojima je takva oprema potrebna.

4.2. Sponzorstva

Sponzorstva u 2008.

Znanost i obrazovanje	465.000 kn
Sport	12.632.000 kn
Kultura	550.000 kn
Ostalo	392.000 kn
Ukupno:	14.039.000 kn

Svojom politikom sponzoriranja kao i promocijom vlastitog zaštitnog imena PBZ također nastoji financijski podržati

veliki broj projekata na području kulture, sporta i znanosti te na taj način pridonijeti razvoju hrvatskog društva.

- financijski potpomažemo neke od najvećih kulturnih zbivanja u Hrvatskoj: Dubrovački ljetni festival - vrlo poznati kulturni događaj, tradicionalnu etnološku manifestaciju "Rapska fjera" i mnogo drugih lokalnih kulturnih manifestacija
- PBZ je sponzorirala različite kulturne programe kao što su Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu, Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu itd.
- PBZ tradicionalno sponzorira teniski turnir ATP Croatian Indoors

5. Projekti



PRIVREDNA BANKA ZAGREB je aktivno uključena u projekt DOP (društveno odgovorno poslovanje) - radionicu za građanstvo pod nazivom **"Kako uravnotežiti prihod i rashod"** - koji se u osam hrvatskih gradova održava već više od dvije godine. Banke koje su se priključile inicijativi zajednički su razvile program besplatnih interaktivnih radionica o upravljanju osobnim financijskim sredstvima za svu populaciju. Radionice vode zaposlenici banaka koje sudjeluju u projektu a Hrvat-

ska udruga banaka koordinira projekt i pruža potrebnu logističku pomoć. Banke su prepoznale važnost zajedničke akcije te se prvi put na jednom mjestu okupio čitavi bankarski sektor te je svojim klijentima ponudio "rješenje" koje ne spada u paletu njegovih proizvoda. Cilj radionice je naučiti građane zbog njihovog velikog zaduživanja i relativno niske razine znanja iz područja financija kako da donose financijske odluke, kako da odrede svoje kratkoročne i dugoročne ciljeve te kako da uravnoteže svoja sredstva i želje s obzirom na svoje prihode i rashode, ne nudeći im niti reklamirajući pritom bankarske proizvode.

Projekt je u više od dvije godine privukao preko 1.400 sudionika i pružio im mogućnost da nauče kako uspješno upravljati svojim prihodima te je bio vrlo uspješan. U anketi po završetku radionice 80% sudionika je izjavilo da je radionica postigla svoj cilj te ih je naučila kao da dobro ili vrlo dobro upravljaju svojim osobnim financijama a gotovo 98% njih je ocijenilo organizaciju radionice s dobrom ili vrlo dobrom ocjenom. Ostvarena je i uspješna suradnja s predstavnicima gradova, lokalnih samouprava i s institucijama koje su osigurale prostor za održavanje radionice. Više od 80 trenera iz različitih banaka je imalo po prvi put mogućnost raditi zajedno u



voditelji radionica

zajednici i podijeliti svoje znanje s njezinim članovima. Medijski odaziv radionicama je bio izvanredan i veliki broj reportaža o radionicama i njihovim rezultatima je prikazan u medijima.

Što se tiče budućnosti projekta trenutno je u izradi nova radionica koja se fokusira na štednju i investicije. Novi modul bi se uskoro trebao predstaviti građanima što će osigurati kontinuitet projektu radionica i učiniti ga ili ga točnije potvrditi kao jedan od svijetlih primjera kolektivne društvene odgovornosti u bankarstvu.



PBZ već niz godina podržava program međunarodne razmjene učenika u dobi od 15 do 18 godina u organizaciji AFS-a (Associated Field Service). Ova ugledna međunarodna dobrovoljna neprofitna organizacija se bavi razmjenom učenika. PBZ sponzorira dvije stipendije za godišnji program boravka u inozemstvu.



Od 2006. traje projekt PBZ Bridge - prvi program studentskih kredita prema iznimno povoljnim uvjetima koji omogućava studentima

da lakše premoste razdoblje od studiranja do zapošljavanja. Partner u projektu je Fakultet elektrotehnike i računarstva iz Zagreba. Za najbolje studente osigurane su i stipendije u suradnji s Bancom Intesa Sanpaolo te im je omogućeno pohađanje programa Double Deegre na jednom od najcjenjenijih talijanskih fakulteta - Politecnico di Milano.

6. Utjecaj na okoliš

Tijekom izgradnje i obnavljanja poslovnih prostora banke koristimo sustave i opremu s niskom razinom potrošnje energije i s visokim stupnjem iskorištavanja energije. Svi klimatizacijski sustavi koriste ekološki plin te se potrošnja energije svih sustava smanjuje uz korištenje tehnologije izmjenjivača.

Smanjenje potrošnje papira postiglo se uvođenjem multifunkcionalnih uređaja kao

i uputama na nivou banke da se za vrijeme tiskanja na pisaču iskoriste obje stranice papira.

Papirni otpad odvojeno prikuplja ugovorno poduzeće te ga reciklira. Opasni otpad kao primjerice patrone za tintu pisača se sortira posebno te ga prikuplja ugovorno poduzeće koje svoje poslovanje obavlja u skladu sa zakonom i važećim propisima. U izradi je također projekt uvođenja kuverti za korištenje među odjelima.

Pri obuci zaposlenika za protupožarnu zaštitu i zaštitu na radu jedna od tema je i zaštita okoliša. Na taj način osvježavamo zaposlenike o problemima okoliša.

Sukladno propisima o zaštiti okoliša i uklanjanju otpada Banka se brine o uklanjanju otpada koji je opasan za okoliš kao što su primjerice plin freon (pri servisiranju sistema za hlađenje i klimatizaciju), toneri, neonske žarulje, opasne kemikalije iz uređaja za skeniranje i uređaja s mikrofilmom te ostalog opasnog otpada.

Gore navedeno će se regulirati novim Pravilnikom o sigurnosti na radnom mjestu s pripadajućim uputama koje će se 2009. godine kao prijedlog uputiti Upravi banke na usvajanje.



Upravljačka struktura Banke

Sukladno Zakonu o trgovačkim društvima i statutu Banke upravljačku strukturu čine Nadzorni odbor i Uprava. Ta su dva tijela odvojena i nitko ne može biti član obaju odbora. Dužnosti i odgovornosti članova obaju odbora regulirana su Zakonom o trgovačkim društvima.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor sastoji se od sedam članova, saziva se kvartalno i nadzire rad Uprave. Trenutačni članovi Nadzornog odbora Banke imenovani su na tri godine na izvanrednoj skupštini održanoj 30. siječnja 2007. godine, a to su:

György Surányi, predsjednik (Intesa Sanpaolo)

Giovanni Boccolini, zamjenik predsjednika (Intesa Sanpaolo)

Adriano Arietti, član (Intesa Sanpaolo)

Paolo Grandi, član (Intesa Sanpaolo)

Massimo Malagoli, član (Intesa Sanpaolo)

Massimo Pierdicchi, član (Intesa Sanpaolo)

Anne Fossemalle, član (EBRD)

Odbor za reviziju

Sukladno Statutu Privredne banke Zagreb, Nadzorni odbor je na 15. sjednici održanoj 10. prosinca 2002. godine oformio Odbor za reviziju, te usvojio Pravilnik o radu Odbora. Odbor za reviziju može se sastojati od najviše sedam članova. Trenutačno, Odbor se sastoji od šest članova koji su imenovani od strane Nadzornog odbora 21. prosinca 2007. Odbor prati više procesa od važnosti, kao što su financijsko izvješćivanje, interna revizija, upravljanje rizicima, usklađenost s regulativom i zakonima, kao i s kodeksom ponašanja unutar PBZ Grupe. Također, Odbor za reviziju usko surađuje s vanjskim revizorima, čiju neovisnost posebno nadgleda.

članovi Odbora za reviziju:

Giampiero Trevisan, predsjednik

Luca Finazzi, član (imenovan 11. studenog 2008. godine)

Beata Kissné Földi, član

Massimo Pierdicchi, član

Armando Sala, član

Ezio Salvai, član

Ostali članovi Uprave tijekom 2008. godine:

Tünde Barabás, član (mandat istekao 5.

svibnja 2008. godine)

Uprava

Uprava Banke ima sedam članova koji su zaduženi za pojedina područja poslovanja, sastaje se najmanje dvaput mjesečno i donosi upravljačke odluke. Trogodišnji mandat bivših članova Uprave istekao je 7. veljače 2009. godine. Novom sazivu Uprave povjeren je mandat također na tri godine, počevši od 8. veljače 2009. godine.

članovi Uprave:

Božo Prka, predsjednik

Jonathan Charles Locke, zamjenik predsjednika, zadužen za Grupu poslova za upravljanje i kontrolu rizika (imenovan 8. veljače 2009. godine)

Gabriele Pace, financijski direktor, zadužen za Grupu poslova računovodstva, poreza, kontrolinga i općih poslova

Ivan Gerovac, zadužen za Grupu poslova s poduzećima, poslova riznice i investicijskog bankarstva

Mario Henjak, zadužen za Grupu poslova s malim i srednjim poduzećima

Draženko Kopljár, zadužen za Grupu poslova informatičke tehnologije i operacija

Dinko Lucić, zadužen za Grupu poslova sa stanovništvom (imenovan 8. veljače 2009. godine)

Ostali članovi Uprave tijekom 2008. godine:

Marco Capellini, zamjenik predsjednika, zadužen za Grupu poslova za upravljanje i kontrolu rizika (mandat istekao 7. veljače 2009.)

Tomislav Lazarić, zamjenik predsjednika, zadužen za Grupu poslova sa stanovništvom (mandat istekao 7. veljače 2009.)

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja u Privrednoj banci Zagreb d.d.



GODIŠNJE
IZVJEŠĆE
2008

50 | 51

Sukladno odredbama članka 272.p Zakona o trgovačkim društvima Uprava Privredne banke Zagreb d.d. izjavljuje da Banka dobrovoljno primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja kojega su zajedno izradile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Zagrebačka burza. Sastavni dio ove izjave čini Godišnji upitnik za poslovnu 2008. godinu (dostupan i na web stranici Banke) koji odražava stanje i praksu korporativnog upravljanja u Banci u odnosu na preporuke sadržane u Kodeksu korporativnog upravljanja s objašnjenjima i obrazloženjima određenih odstupanja. Naime, korporativno se upravljanje u Banci ostvaruje ne samo ispunjenjem regulatornih zahtjeva u cijelosti, već ono proizlazi i iz uvriježene korporativne kulture te osobnog integriteta menadžmenta i zaposlenika. Opis osnovnih obilježja provođenja unutarnjeg nadzora i upravljanja rizicima u odnosu na financijsko izvješćivanje te podaci o imateljima dionica Banke (na dan 31. prosinca 2008.) sadržani su u ovom Godišnjem izvješću. Pravila o imenovanju i opozivu imenovanja članova Uprave sadržana su u Statutu Banke. Broj članova Uprave Banke utvrđuje Nadzorni odbor pa sukladno njegovoj odluci Uprava ima sedam članova. Nadzorni odbor odlukom utvrđuje kandidate za predsjednika i članove Uprave Banke koji moraju udovoljavati uvjetima propisanim zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka i drugim relevantnim propisima. Nakon ishođenja prethodne suglasnosti središnje banke, Nadzorni odbor imenuje predsjednika i članova Uprave na razdoblje od tri godine, uz mogućnost reizbora. Nadzorni odbor može opozvati svoju odluku o imenovanju člana Uprave Banke ili njenog predsjednika kada za to postoji važan razlog sukladno važećem zakonu.

Ovlasti Uprave Banke utvrđene su Statutom Banke, a posebnom odlukom, donesenom uz suglasnost Nadzornog odbora, utvrđena je raspodjela nadležnosti predsjednika, zamjenika predsjednika i drugih članova Uprave Banke. Odlukom Glavne skupštine dioničara Uprava Banke je ovlaštena za stjecanje vlastitih dionica na organiziranom tržištu vrijednosnih papira i to do 8. travnja 2009. Upravi Banke nije dana ovlast za izdavanje novih dionica Banke. Podaci o sastavu i djelovanju Uprave i Nadzornog odbora Banke i njihovih pomoćnih tijela iskazani su u priloženom Godišnjem upitniku. Pravila o izmjenama Statuta Banke sadržana su u samome Statutu. Odluku o izmjenama Statuta donosi Glavna skupština Banke, sukladno zakonu i Statutu, glasovima koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnoga kapitala zastupljenoga na Glavnoj skupštini pri donošenju odluke. Izmjene Statuta predlaže Nadzorni odbor, Uprava te dioničari Banke. Nadzorni odbor ovlašten je izmijeniti Statut samo ako se radi o redakcijskom usklađivanju teksta ili utvrđivanju pročišćenog teksta Statuta. U cilju zaštite interesa svih investitora, dioničara, klijenata, zaposlenika i ostalih koji imaju interes, u Banci su uspostavljeni visoki standardi korporativnog upravljanja.

Sva pitanja sadržana u ovom upitniku odnose se na razdoblje od jedne godine na koje se odnose i godišnja financijska izvješća.

1. Ima li društvo **www** stranice na Internetu?

Da, na stranici www.pbz.hr

2. Jesu li **polugodišnja, godišnja i tromjesečna izvješća dostupna dioničarima?**

- **u sjedištu društva?**
Da.
- **putem **www** stranica društva na internetu?**
Da. Godišnje izvješće za 2008. godinu s mišljenjem revizora Banke je objavila na svojoj internet stranici. Polugodišnje i tromjesečna izvješća (obrazac TFI-FIN) za 2008. godinu objavljena su na internet stranici Zagrebačke burze i internet stranici Banke.
- **na engleskom jeziku?**
Da. Godišnje izvješće Banke za 2008. godinu s mišljenjem revizora na engleskom jeziku izrađuje se i dostupno je na internet stranicama Banke.

3. Je li društvo **izradilo kalendar važnih događaja?**

- **je li kalendar važnih događaja objavljen na **www** stranicama društva na Internetu?**
- **je li kalendar važnih događaja uredno i na vrijeme ažuriran?**
Da, Banka objavljuje kalendar važnih događaja na internet stranicama koji se ažurira prilikom svake promjene.

4. Objavljuje li društvo **popis dioničara i ažurira li se taj popis najmanje dva puta mjesečno?**

Da. Na internet stranicama Banke objavljuje se popis prvih deset dioničara (od 6.018 dioničara na dan 31. prosinca 2008.) Banke u skladu

sa zakonskom regulativom. Ažuriranje popisa vrši se uslijed svake promjene za prvih deset dioničara.

5. Nalazi li se društvo u odnosu uzajamnog dioničarstva s drugim društvom ili društvima?

Ne.

6. Iznosi li društvo u godišnjem izvješću podatke o vrijednosnim papirima koje je izdalo društvo, a nalaze se u vlasništvu članova nadzornog odbora ili uprave društva?

Da. Broj dionica Banke u vlasništvu članova Uprave i Nadzornog odbora na dan 31.12.2008. objavljen je u Godišnjem izvješću za 2008., a promjene tijekom godine objavljene su na internet stranicama Zagrebačke burze.

7. Iznosi li društvo na svojim www stranicama na Internetu podatke o vrijednosnim papirima koje je izdalo društvo, a nalaze se u vlasništvu članova nadzornog odbora ili uprave društva i da li se ti podaci redovito (u roku od 48 sati) ažuriraju? Ako ne, zašto ne?

Ne. Promjene se objavljuju putem Zagrebačke burze u zakonom propisanom sadržaju i roku.

8. Je li društvo utvrđuje i javno objavljuje čimbenike rizika?

Da. čimbenici rizika Banke objavljeni su u sklopu Godišnjeg izvješća koje je pripremljeno sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

9. Je li društvo uspostavilo mehanizme kojima se osigurava:

- da se osobama koje raspolažu ili dolaze u dodir s povlaštenim informacijama pojasni priroda i

značaj tih informacija i ograničenja s time u vezi?

Da.

- nadzor nad protokom povlaštenih informacija i njihovom mogućom zlouporabom?

Da.

10. Daje li svaka dionica društva pravo na jedan glas?

Da.

11. Jesu li na www stranicama društva na Internetu objavljene kandidature svih kandidata za članstvo u Nadzornom odboru koji se biraju na skupštini ili ih se imenuje, sa životopisom? (ako ne, zašto?)

Ne. Tijekom 2008. godine nije bilo promjena među članovima Nadzornog odbora.

12. Tretira li društvo na isti način sve dioničare?

Da.

13. Je li društvo izdavalo nove dionice?

Ne.

14. Je li društvo stjecalo ili otpuštalo vlastite dionice (trezorske dionice)?

Da.

- ako da, je li je to stjecanje ili otpuštanje obavljeno na otvorenom tržištu?
- na takav način kojim se ne povlašćuju pojedini dioničari ili investitori ili skupine dioničara, odnosno investitora?

Da.

15. Je li izdavanje punomoći za glasanje na glavnoj skupštini krajnje pojednostavljeno i bez strogih formalnih zahtjeva?

Da.

16. Je li društvo osiguralo dioničarima koji iz bilo kojeg razloga nisu u mogućnosti sami glasovati na skupštini, bez posebnih troškova, opunomoćenike koji su dužni glasovati sukladno njihovim uputama? (ako ne, zašto?)

Ne. Takvih slučajeva nije bilo, ali je Banka spremna udovoljiti takvim zahtjevima dioničara.

17. Je li prava društva prilikom sazivanja skupštine odredila datum prema kojem će se utvrđivati stanje u registru dionica koje će biti mjerodavno za ostvarivanje prava glasa u skupštini društva na način da je taj datum prije održavanja skupštine i smije biti najviše 7 dana prije održavanja skupštine? (ako ne, zašto?)

Da.

18. Sadrži li odluka o isplati dividende ili predujma dividende datum na koji osoba koja je dioničar stječe pravo na isplatu dividende i datum ili razdoblje kada se isplaćuje dividenda? (ako ne, zašto?)

Odlukom Glavne skupštine Banke o upotrebi dobiti ostvarene u 2007. godini nije predviđena isplata dividende.

19. Je li datum na koji osoba koja je dioničar stječe pravo na isplatu dividende ili predujma dividende najmanje 10 dana nakon dana donošenja odluke? (ako ne, zašto?)

20. Pada li datum isplate dividende ili predujma dividende najmanje 12, a najviše 30 dana nakon dana donošenja odluke? (ako ne, zašto?)

21. Je li razdoblje isplate dividende ili predujma dividende trajalo više od 10 dana? (ako ne, zašto?)

22. Jesu li prilikom isplate dividende ili predujma dividende favorizi-

- rani pojedini dioničari? (ako ne, zašto?)
23. Je li odluka o isplati dividende ili predujma dividende kojom se utvrđuju naprijed spomenuti datumi objavljena i dostavljena burzi najkasnije 2 dana nakon donošenja?

Upućujemo na odgovor pod 18.

24. Jesu li dnevni red skupštine, kao i svi relevantni podaci i isprave uz objašnjenja koje se odnose na dnevni red, objavljene na www stranici društva na Internetu, i stavljene na raspolaganje dioničarima u prostorijama društva od dana prve javne objave dnevnoga reda? (ako ne, zašto?)

Da. Odluka o sazivu Glavne objavljena je u "Narodnim novinama" i internet stranicama Banke. Svi prateći materijali, relevantni podaci i isprave stavljeni su na raspolaganje dioničarima istog dana kada je objavljen poziv za Glavnu skupštinu u sjedištu Banke, a poziv za Glavnu skupštinu i prijedlozi odluka objavljeni su i na internet stranicama Zagrebačke burze.

25. Jesu li dnevni red skupštine i relevantni podaci i isprave objavljeni na www stranicama društva na Internetu i na engleskom jeziku? (ako ne, zašto?)

Da.

26. Jesu li postavljeni uvjeti za sudjelovanje na glavnoj skupštini i korištenje pravom glasa (bez obzira jesu li dopušteni sukladno zakonu ili statutu) kao npr. prijavljivanje sudjelovanja unaprijed, ovjeravanje punomoći i sl.? (ako ne, zašto?)

Ne.

27. Sadrži li izvješće koje nadzorni odbor podnosi glavnoj skupštini, pored sadržaja izvješća propisanog zakonom, ocjenu ukupne uspješnosti poslovanja društva, rada uprave društva i poseban osvrt na svoju suradnju s upravom? (ako ne, zašto?)

Da.

28. Je li dioničarima omogućeno sudjelovanje i osobito glasovanje na glavnoj skupštini društva upotrebom sredstava moderne komunikacijske tehnologije? (ako ne, zašto?)

Ne. Banka nije primila takav zahtjev od strane dioničara.

29. Je li uprava društva javno objavila odluke glavne skupštine kao i podatke o eventualnim tužbama na pobijanje tih odluka? (ako ne, zašto?)

Da. (napomena: nije bilo tužbi za pobijanje odluka Glavne skupštine)

30. Je li nadzorni odbor donio odluku o okvirnom planu svog rada koji uključuje popis redovitih sjednica i podataka koje redovito i pravodobno treba stavljati na raspolaganje članovima nadzornog odbora? (ako ne, zašto?)

Da. Raspored sjednica Nadzornog odbora za tekuću godinu utvrđen je odlukom, a okvirni plan glede podataka koji se redovito i pravodobno dostavljaju utvrđen je pojedinačnim odlukama Nadzornog odbora i zakonom.

31. Je li nadzorni odbor donio unutarnja pravila rada? (ako ne, zašto?)

Da.

32. Navedite imena članova nadzornog odbora.

György Surányi, predsjednik
Giovanni Boccolini, zamjenik predsjednika
Adriano Arietti, član
Anne Fossemalle, član
Paolo Grandi, član
Massimo Malagoli, član
Massimo Pierdicchi, član

33. Navedite za svakog člana nadzornog odbora u kojim je još društvima član nadzornog odbora ili uprave. Ukoliko se neko od tih društava smatra konkurentskim društvu, to navedite.

György Surányi član je u Nadzornim odborima sljedećih društava: Banca Intesa Beograd - Beograd, Srbija

CIB - Budimpešta, Mađarska
KITE - Nadudvar, Mađarska
VUB - Bratislava, Slovačka

Boccolini Giovanni član je u Nadzornim odborima sljedećih društava:

Associazione Banca Italiana - Milano, Italija

Banque Sudameris - Pariz, Francuska

Central European International Bank Ltd - Budimpešta, Mađarska
Intesa Sanpaolo Holding International - Luksemburg, Luksemburg
Všeobecná Uverova Banka, AS - Bratislava, Slovačka

ZAO Banca Intesa - Moskva, Rusija

Anne Fossemalle is član je u Nadzornim odborima sljedećih društava:

BRD - Groupe Société Générale SA - Bukurešt, Rumunjska

Nova Ljubljanska banka - Ljubljana, Slovenija

34. Je li nadzorni odbor društva sastavljen većinom od nezavisnih članova? (ako ne, zašto?)

35. Koji članovi nadzornog odbora su nezavisni?

Članovi Nadzornog odbora imenovani su od strane dva većinska dioničara koji drže 97 posto izdanih dionica Banke. Imenovanje predstavnika vlasnika osigurava upravljanje u najboljem interesu Banke. Banka će u zakonskom roku uskladiti sastav Nadzornog odbora s odredbama Zakona o kreditnim institucijama o nezavisnom članu Nadzornog odbora.

36. Je li u društvu postoji dugoročni plan sukcesije? (ako ne, zašto?)

Da.

37. Je li nagrada ili naknada koju primaju članovi nadzornog odbora u cijelosti ili dijelom određena prema doprinosu uspješnosti društva? (ako ne, zašto?)

Da.

38. Je li naknada članovima nadzornog odbora:

- određena odlukom glavne skupštine?
Da.
- utvrđena u statutu društva?
Da, ali se ne isplaćuje članovima Nadzornog odbora.
- utvrđuje se na neki drugi način?
Ne.

39. Jesu li detaljni podaci o svim naknadama i drugim primanjima od strane društva ili s društvom povezanih osoba svakog pojedinog člana nadzornog odbora društva, uključujući i strukturu te naknade, javno objavljeni? (ako da, gdje?)

Da. Podaci o nagradama na teret Banke objavljeni su u Odlukama Glavne skupštine. Također podaci o naknadama članovima Nadzornog odbora, Uprave, ključnom rukovodstvu te povezanim

osobama u agregiranim iznosima objavljuju se u posebnoj bilješci u Godišnjem izvješću pripremljenom sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja, a koje je dostupno na internet stranici Banke.

40. Izvješćuje li svaki član nadzornog odbora društvo o svim promjenama glede njegova vlasništva nad dionicama društva i to najkasnije sljedeći radni dan, poslije nastanka takve promjene? (ako ne, zašto?)

Do sada nije bilo potrebe za tim jer članovi Nadzornog odbora nisu stjecali niti otpuštali dionice Banke.

41. Navedite sve poslove u kojima su s jedne strane sudjelovali članovi nadzornog odbora ili s njima povezane osobe, a s druge strane društvo ili s njime povezane osobe.

Banka nije obavljala posebne komercijalne poslove individualno s članovima Nadzornog odbora. Banka ima komercijalni (depozitno-kreditni odnos) s članicama Grupe Intesa Sanpaolo koja ima svoje predstavnike u Nadzornom odboru. Navedeni poslovi obavljani su na fer tržišnoj osnovi. Banka objavljuje posebnu bilješku s agregiranim financijskim informacijama o odnosu s povezanim stranama u Godišnjem izvješću koje je pripremljeno sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja, a koje je dostupno na internet stranici Banke.

42. Jesu li svi poslovi u kojima su sudjelovali članovi nadzornog odbora ili s njima povezane osobe i društvo ili s njime povezane osobe:

- bili zaključeni na tržišnoj osnovi (posebice glede rokova, kamata, jamstava i sl.)? (ako ne, zašto i koji?)
- jasno navedeni u izvješćima društva? (ako ne, zašto i koji?)

- potvrđeni neovisnom procjenom od strane stručnih osoba koje su nezavisne u odnosu na sudionike konkretnog posla? (ako ne, zašto i koji?)

Upućujemo na odgovor pod 41.

43. Postoje li ugovori ili sporazumi između člana nadzornog odbora i društva?

Ne.

44. Je li nadzorni odbor ustrojio komisiju za imenovanja? (ako ne, zašto?)

Da. Izvršni odbor kao pomoćno tijelo Nadzornog odbora Banke sudjeluje u imenovanju i razrješenju članova Uprave Banke.

Ako da,

- je li komisija procijenila sastav, veličinu, članstvo i kvalitetu rada nadzornog odbora i uprave i sačinila odgovarajuće preporuke nadzornom odboru? (ako ne, zašto?)
Da
- je li komisija sačinila procjenu znanja, vještina i iskustva kojima raspolažu pojedini članovi nadzornog odbora i o tome izvijestila nadzorni odbor? (ako ne, zašto?)
Da.
- je li komisija razmatrala probleme vezane uz planiranje kontinuiteta nadzornog odbora i uprave? (ako ne, zašto?)
Da.
- je li komisija razmatrala politiku uprave glede zapošljavanja višeg rukovodećeg kadra? (ako ne, zašto?)
Ne. Politiku Uprave glede zapošljavanja razmatra sam Nadzorni odbor kao dio strategije upravljanja ljudskim resursima.

45. Je li nadzorni odbor ustrojio komisiju za nagrađivanje?

Izvršni odbor kao pomoćno tijelo Nadzornog odbora Banke sudjeluje

u određivanju primanja članova Uprave Banke, što uključuje godišnji iznos fiksne plaće i varijabilnog dijela (bonus).

Ako da,

- je li većina članova komisije iz redova nezavisnih članova nadzornog odbora? (ako ne, zašto?)

Upućujemo na odgovor pod 34.

- je li komisija predložila nadzornom odboru politiku nagrađivanja uprave koja se mora odnositi na sve oblike nagrađivanja, a osobito fiksni dio nagrade, varijabilni dio nagrade koji je vezan uz uspješnost poslovanja, mirovinski plan i otpremnine? (ako ne, zašto?)

Da.

- kada se radi o varijabilnom dijelu nagrade koji je vezan uz uspješnost poslovanja, je li je prijedlog komisije sadržavao preporuke za određivanje objektivnih kriterija procjene uspješnosti? (ako ne, zašto?)

Da.

- je li komisija predlagala nadzornom odboru nagradu za pojedine članove uprave, sukladno s politikom nagrađivanja društva i procjenom djelovanja pojedinog direktora? (ako ne, zašto?)

Da.

- je li komisija predlagala nadzornom odboru prikladan oblik i sadržaj ugovora sa članovima uprave? (ako ne, zašto?)

Ne. Navedeno nije u ovlastima Izvršnog odbora.

- je li komisija pratila iznos i strukturu nagrade višem rukovodećem kadru i davati opće preporuke upravi s time u vezi? (ako ne, zašto?)

Da.

- je li komisija glede poticajnog dijela nagrade upravi, kada se ovaj sastoji od opcija na dionice ili drugih aranžmana zasnovanih na stjecanju dionica, razmatrala opću politiku takovog tipa nagrađivanja

i predlagala nadzornom odboru odgovarajuća rješenja, te razmotrila podatke koji se o tome objavljuju u godišnjem izvješću, prije objavljivanja?

Da.

46. Je li nadzorni odbor ustrojio komisiju za reviziju?

Da. Ustrojen je Odbor za reviziju.

Ako da,

- je li većina članova komisije iz redova nezavisnih članova nadzornog odbora? (ako ne, zašto?)

Upućujemo na odgovor 34.

- je li komisija pratila integritet financijskih informacija društva, a osobito ispravnost i konzistentnost računovodstvenih metoda koje koristi društvo i grupa kojoj pripada, uključivši i kriterije za konsolidaciju financijskih izvješća društava koja pripadaju grupi?

Da.

- je li komisija procijenila kvalitetu unutarnjeg sustava kontrole i upravljanja rizicima, s ciljem da se glavni rizici kojima je društvo izloženo (uključujući tu i rizike povezane s pridržavanjem propisa) na odgovarajući način identificiraju i objelodane, te da se njima na odgovarajući način upravlja?

Da.

- je li komisija radila na osiguranju efikasnosti sustava unutarnje revizije, osobito putem izrade preporuka prilikom odabira, imenovanja, ponovnog imenovanja i smjene rukovoditelja odjela za unutarnju reviziju i glede sredstava koja mu stoje na raspolaganju, i procjene postupanja rukovodećeg povodom nalaza i preporuka unutarnje revizije?

Da.

- ukoliko u društvu funkcija unutarnje revizije ne postoji, je li je komisija izvršila procjenu potrebe za uspostavom takove funkcije? (ako ne, zašto?)

Ne. U Banci je uspostavljena unutarnja revizija.

- je li komisija nadzornom odboru dala preporuke vezane uz izbor, imenovanje, ponovo imenovanje ili promjenu vanjskog revizora i o uvjetima njegovog angažmana? Da.
- je li komisija nadgledala nezavisnost i objektivnost vanjskog revizora, osobito glede rotacije ovlaštenih revizora unutar revizorske kuće i naknada koje društvo plaća za usluge vanjske revizije? Da.
- je li komisija pratila prirodu i količinu usluga koje nisu revizija, a društvo ih prima od revizorske kuće ili s njome povezanih osoba? Da.
- je li komisija izradila pravila o tome koje usluge vanjska revizorska kuća i s njome povezane osobe ne smije davati društvu, koje usluge može davati samo uz prethodnu suglasnost komisije, a koje usluge može davati bez prethodne suglasnosti?

Ne. Predmetno je definirano zakonskom regulativom.

- je li komisija razmotrila efikasnost vanjske revizije i postupke višeg rukovodećeg kadra s obzirom na preporuke iznesene od strane vanjskog revizora? Da.
- je li komisija istražila okolnosti vezane uz otkaz vanjskog revizora i dala odgovarajuće preporuke nadzornom odboru (ukoliko je do takovog otkaza došlo)? (ako ne, zašto?)

Ne. Nije bilo otkazivanja ugovora vanjskom revizoru.

- ima li komisija otvorenu i neograničenu komunikaciju s upravom i nadzornim odborom? Da.
- kome komisija odgovara za svoj rad?

Nadzornom odboru Banke.

- ima li komisija otvorenu i neograničenu komunikaciju s unutrašnjim i vanjskim revizorom?

Da.

- je li Uprava dostavljala komisiji za reviziju:
 - pravovremene i periodične prikaze financijskih izvještaja i srodnih dokumenata prije javnog objavljivanja tih podataka?

Da.

- podatke o promjenama u računovodstvenim načelima i kriterijima?

Da.

- računovodstvene postupke prihvaćene za većinu radnji?

Da.

- svako bitnije odstupanje između knjigovodstvene i stvarne vrijednosti po pojedinim stavkama?

Ne. Nije bilo bitnih odstupanja.

- svu korespondenciju s odjelom za unutarnju reviziju ili nezavisnim revizorima?

Da.

- je li Uprava dostavljala komisiji za reviziju o metodama korištenim za knjiženje značajnih i neuobičajenih transakcija i poslovnih događaja kada se knjigovodstvenom prikazu takovih događaja može pristupiti na različite načine?

Da.

- je li komisija za reviziju raspravila s nezavisnim revizorom pitanja vezana uz promjene ili zadržavanje računovodstvenih načela i kriterija?

Da.

- je li komisija za reviziju raspravila s nezavisnim revizorom pitanja vezana uz primjenu propisa?

Da.

- je li komisija za reviziju raspravila s nezavisnim revizorom pitanja vezana uz:

- važne procjene i zaključke u pripremanju financijskih izvještaja?

Da.

- metode procjene rizika i rezultate?

Da.

- visoko rizična područja djelovanja?

Da.

- uočene veće nedostatke i značajne manjkavosti u unutarnjoj kontroli?

Da.

- djelovanje vanjskih čimbenika (ekonomskih, pravnih i industrijskih) na financijske izvještaje i revizorske postupke?

Da.

- je li komisija za reviziju osigurala dostavu kvalitetnih informacija od strane ovisnih i povezanih društava, te trećih osoba (kao što su stručni savjetnici)?

Da.

47. Je li dokumentacija relevantna za rad nadzornog odbora na vrijeme dostavljana svim članovima? (ako ne, zašto?)

Da.

48. Jesu li u zapisnicima sa sjednica nadzornog odbora zabilježene sve donesene odluke s rezultima glasovanja, uz navođenje kako je glasovao pojedini član? (ako ne, zašto?)

Da.

49. Je li nadzorni odbor izradio ocjenu svog rada u proteklom razdoblju koja uključuje vrednovanje doprinosa i kompetentnosti svakog pojedinog člana, kao i zajedničkog rada odbora, procjenu rada komisija koje je ustanovio nadzorni odbor, i procjenu postignutih u odnosu na zacrtane ciljeve društva?

Da okvirno.

50. Navedite imena članova uprave.

Božo Prka, predsjednik;
Jonathan Charles Locke, zamjenik predsjednika
Ivan Gerovac, član
Mario Henjak, član
Draženko Kopljar, član
Dinko Lucić, član
Gabriele Pace, član

- - -

Ostali članovi Uprave tijekom 2008. godine:

Marco Capellini, zamjenik predsjednika
Tomislav Lazarić, zamjenik predsjednika

51. Postoje li pravila za rad uprave kojima su reguliranja pitanje vezana uz:

- područje djelovanja i ciljeve?
Da.
- pravila postupanja?
Da.
- pravila za rješavanje sukoba interesa?
Da.
- tajništvo uprave?
Da.
- održavanje sjednica, donošenje odluka, dnevni red, izradu i sadržaj zapisnika i dostavu dokumenata?
Da.
- suradnju s nadzornim odborom?
Da.

52. Je li društvo objavilo izjavu o politici nagrađivanja uprave i nadzornog odbora kao dio godišnjeg izvješća? (ako ne, zašto?)

Ne. Iako ne postoji formalna Izjava o politici nagrađivanja Uprave i nadzornog odbora, Banka objavljuje agregirani podatak o podacima s povezanim stranama, kao i visini ukalkuliranog i priznatog iznosa nagrade za rukovodstvo Banke u sklopu Godišnjeg

izvješća pripremljenog sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja, a koji se objavljuje na internet stranici Banke.

53. Ukoliko postoji, sadrži li Izjava o politici nagrađivanja sljedeće dijelove:

- značajnije promjene u odnosu na politiku nagrađivanja u usporedbi s prethodnom godinom? (ako ne, zašto?)
- pojašnjenje relativnog udjela i važnosti fiksnih i varijabilnih komponenti nagrađivanja? (ako ne, zašto?)
- dovoljnu informaciju o kriterijima uspješnosti na čijem ispunjenju se zasniva pravo na stjecanje opcija na dionice, dionica ili drugi oblik varijabilnog dijela naknade? (ako ne, zašto?)
- dovoljnu informaciju u vezi između visine nagrade i uspješnosti? (ako ne, zašto?)
- temeljne pokazatelje i razloge za dodjelu godišnjih bonusa ili pogodnosti koje nisu gotovinske naravi? (ako ne, zašto?)
- sažeti prikaz ugovora sa članovima uprave koji treba uključivati podatke o trajanju ugovora, otkaznim rokovima i osobito otpremninama. Svaki oblik nagrađivanja članova uprave i nadzornog odbora koji se sastoji od opcija na dionice ili drugih prava na stjecanje dionica ili ukoliko se nagrada zasniva na cijeni dionica društva treba prije stupanja na snagu odobriti glavna skupština društva. Ovo odobrenje se odnosi na principe nagrađivanja, a ne na odobravanje nagrade pojedinim članovima uprave ili nadzornog odbora? (ako ne, zašto?)

54. Je li Izjava o politici nagrađivanja uprave stalno objavljena putem

Interneta na **www** stranicama društva? (ako ne, zašto?)

55. Jesu li detaljni podaci o svim primanjima i naknadama koje svaki član uprave prima od društva javno objavljeni u godišnjem izvješću društva? (ako ne, zašto?)

56. Jesu li svi oblici nagrada članova uprave i nadzornog odbora, uključujući opcije i druge pogodnosti uprave javno objavljeni po detaljnim pojedinim stavkama i osobama u godišnjem izvješću društva?

57. Sadrži li Izjava o nagradama članovima uprave sadrži sljedeće elemente glede svakog člana uprave koji je tu dužnost obnašao u godini na koju se izjava odnosi:

- ukupni iznos plaće, bez obzira je li je stvarno isplaćen ili još nije? (ako ne, zašto?)
- naknade ili pogodnosti primljene od povezanih društava? (ako ne, zašto?)
- naknade u obliku sudjelovanja u dobiti ili bonusa i razlozi zbog kojih su isplaćene? (ako ne, zašto?)
- bilo kakve dodatne nagrade isplaćene članovima uprave za poslove koje su obavili za društvo izvan uobičajenog djelokruga dužnosti člana uprave? (ako ne, zašto?)
- kompenzaciju koja je isplaćena ili treba biti isplaćena bivšem članu uprave u vezi s prestankom obnašanja funkcije tijekom godine na koju se odnosi izjava? (ako ne, zašto?)
- ukupnu procijenjenu vrijednost negotovinskih pogodnosti koje se smatraju naknadom, a nisu nabrojane u prethodnim točkama? (ako ne, zašto?)
- glede nagrade u dionicama ili opcijama na dionice ili drugim oblicima nagrađivanja koja se

zasnivaju na stjecanju dionica: broj opcija ili dionica odobren od strane društva u godini na koju se odnosi izjava i uvjeti za njihovo korištenje? (ako ne, zašto?)

- broj opcija izvršenih u godini na koju se odnosi izjava i, za svaku od njih, broj dionica i cijena po kojoj je izvršena ili vrijednost dionica uključenih u raspodjelu članovima uprave na kraju godine? (ako ne, zašto?)
- broj opcija koje nisu izvršene na kraju godine, cijena po kojoj ih je moguće izvršiti, datum izvršenja i glavni uvjeti vezani uz izvršenje? (ako ne, zašto?)
- svaku promjenu vezanu uz promjenu uvjeta za izvršenje postojećih opcija koja se desila u društva u godini na koju se odnosi izjava? (ako ne, zašto?)
- svaki zajam (uključujući stanje duga i kamatnu stopu), avansno plaćanje ili garanciju u korist članova uprave od strane s društvom povezanih društava koja su uključena u konsolidirano financijsko izvješće? (ako ne, zašto?)

Upućujemo na odgovor pod 52.

58. Je li svaki član uprave izvijestio nadzorni odbor društva o svim promjenama glede njegova vlasništva nad dionicama društva najkasnije sljedeći radni dan poslije nastanka takve promjene uz obvezu društva da takvu promjenu javno objavi u najkraćem mogućem roku? (ako ne, zašto?)

Ne. O svim promjenama glede vlasništva obavještavaju se Zagrebačka burza i HANFA, a Nadzorni odbor o dodjeli dionica kao godišnje nagrade za rad.

59. Navedite sve poslove u kojima su s jedne strane sudjelovali članovi uprave ili s njima povezane osobe, a s druge strane društvo ili s njime povezane osobe.

Banka nije obavljala posebne komercijalne poslove individualno s članovima Uprave. Banka ima komercijalni (depozitno-kreditni odnos) s povezanim društvima kroz članstva članova Uprave i višeg rukovodstva u nadzornim odborima tih društava. Navedeni poslovi obavljani su na fer tržišnoj osnovi. Banka objavljuje posebnu bilješku o agregiranim financijskim informacijama o odnosu s povezanim stranama u Godišnjem izvješću koje je pripremljeno sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja, a isto je dostupno na internet stranici Banke.

60. Jesu li svi poslovi u kojima su sudjelovali članovi uprave ili s njima povezane osobe i društvo ili s njime povezane osobe:

- bili zaključeni na tržišnoj osnovi (posebice glede rokova, kamata, jamstava i sl.)? (ako ne, zašto i koji?)
- jasno navedeni u izvješćima društva? (ako ne, zašto i koji?)
- potvrđeni neovisnom procjenom od strane stručnih osoba koje su nezavisne u odnosu na sudionike konkretnog posla? (ako ne, zašto i koji?)

Upućujemo na odgovor pod 59.

61. Imaju li članovi uprave imaju značajan udio u društvima koja se mogu smatrati konkurentskim društvu? (ako da, koji, gdje i koliko?)

Ne.

62. Jesu li članovi uprave članovi nadzornih odbora drugih društava?

va? (ako da, navedite imena tih članova uprave, tvrtke društava u kojima su članovi nadzornih odbora i funkcije koje obnašaju u tim nadzornim odborima)

Ivan Gerovac predsjednik je u Nadzornog odbora slijedećeg društva:
Belišće d.d. - Belišće, Hrvatska
i član Nadzornih odbora slijedećih društava:
Našice cement d.d. - Našice, Hrvatska
Nexe grupa d.d. - Našice, Hrvatska
- - -

Mario Henjak zamjenik je u Nadzornom odboru slijedećeg društva:
PBZ Leasing d.o.o. - Zagreb, Hrvatska
- - -

Draženko Kopljar član je u Nadzornom odboru slijedećeg društva:
Metronet telekomunikacije d.d. - Zagreb, Hrvatska
- - -

Tomislav Lazarić tijekom 2008. bio je predsjednik Nadzornog odbora slijedećeg društva:
PBZ Stambena štedionica d.d. - Varaždin, Zagreb
i član Nadzornog odbora slijedećeg društva:
PBZ Card d.o.o. - Zagreb, Hrvatska

63. Ima li društvo vanjskog revizora? (ako ne, zašto?)

Da.

64. Je li vanjski revizor društva:

- vlasnički ili interesno povezan s društvom (ako da, navedite na koji način)?
Ne.
- pruža društvu, sam ili putem povezanih osoba, druge usluge (ako da, navedite koje i koliko to društvo stoji)?
Ne.

65. Jesu li nezavisni revizori izravno izvijestili komisiju za reviziju o sljedećim pitanjima (ako ne, zašto?):

- raspravi o glavnoj računovodstvenoj politici?
Da.
- važnim nedostacima i značajnim manjkavostima u unutarnjoj kontroli?
Da. Iako nezavisni revizor pruža informaciju Odboru za reviziju o glavnim značajkama revizije financijskih izvješća kao i o glavnim preporukama, tijekom godine nije bilo važnih nedostataka odnosno značajnih manjkavosti u unutarnjoj kontroli.
- alternativnim računovodstvenim postupcima?
Ne. Nije bilo potrebe za razmatranjem alternativnih računovodstvenih postupaka.
- neslaganju s upravom, procjeni rizika?
Ne. Nije bilo neslaganja s Upravom.
- mogućim analizama prijevare i/ili zlouporabe?
Da. Nezavisni revizor obavještava Odbor za reviziju o preporukama vezanim uz interne kontrole. Tijekom godine nije bilo posebne potrebe za navedenim analizama.

66. Je li društvo javno objavilo iznose naknada plaćenih nezavisnim vanjskim revizorima za obavljanu reviziju i za druge pružene usluge? (ako nije, zašto?)

Ne. Naknada za obavljanu reviziju utvrđena je u skladu s ugovorom.

67. Ima li društvo unutarnje revizore i ustrojen sustav unutarnje kontrole? (ako ne, zašto?)

Da.

68. Imaju li investitori mogućnost u pisanom obliku zatražiti i pra-

vovremeno dobiti relevantne podatke od uprave društva ili od osobe u društvu zadužene za odnose s investitorima? (ako ne, zašto?)

Da.

69. Koliko je sastanaka s investitorima održala uprava društva?

Banka ima stabilnu dioničku strukturu te održava kontinuiranu komunikaciju s većinskim investitorima. Iz toga razloga nije bilo potrebe za posebnim sastancima s dioničarima odnosno investitorima osim održavanja redovne Godišnje skupštine.

70. Je li netko trpio negativne posljedice jer je nadležnim tijelima ili organima u društvu ili izvan njega ukazao na nedostatke u primjeni propisa ili etičkih normi unutar društva? (ako ne, zašto?)

Ne.

71. Slažu li se svi članovi uprave i nadzornog odbora da su navodi izneseni u odgovorima na ovaj upitnik po njihovom najboljem saznanju u cijelosti istiniti? (ako ne, navedite koji članovi uprave i nadzornog odbora se na slažu, sa kojim odgovorima se ne slažu i zašto)

Da.

Izvješće o odgovornostima Uprave

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da financijska izvješća za svaku financijsku godinu budu pripremljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI), koje objavljuje Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja Banke i Grupe za to razdoblje. Uprava razumno očekuje da Banka i Grupa imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo trajnosti poslovanja pri izradi financijskih izvješća. Pri izradi financijskih izvješća Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako značajno odstupanje obznani i objasni u financijskim izvješćima; i
- da se financijska izvješća pripreme po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Banka i Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Banke i Grupe, kao i njihovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Banke i Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera za spriječavanje i otkrivanje pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Potpisao u ime Uprave.



mr. Božo Prka
Privredna banka Zagreb d.d.
Račkoga 6
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

24. ožujka 2009. godine

Izvješće neovisnog revizora

Dioničarima Privredne Banke Zagreb d.d.

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih i odvojenih financijskih izvješća („financijska izvješća“) dioničkog društva Privredne Banke Zagreb d.d. (dalje: „Banka“) i njenih ovisnih društava (zajedno „Grupa“) koja uključuju konsolidiranu i odvojenu bilancu na dan 31. prosinca 2008. godine, konsolidirani i odvojeni račun dobitka i gubitka, konsolidirani i odvojeni izvještaj o promjenama kapitala i konsolidirano i odvojeno izvješće o novčanom toku za godinu tada završenu, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i bilježaka, (koja su prikazana na stranicama 64 do 133). Reviziju financijskih izvještaja Banke i Grupe za godinu završenu 31. prosinca 2007. godine obavio je drugi revizor koji je dana 29. veljače 2008. godine izdao revizorsko izvješće bez ograde o tim financijskim izvještajima.

Odgovornosti uprave

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih financijskih izvješća u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja. Odgovornosti Uprave uključuju: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješća u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikaza uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih prosudaba primjerenih u danim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je izraziti mišljenje o tim financijskim izvješćima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju pridržavanje revizora etičkim pravilima, te planiranje i provođenje revizije do razine koja je potrebna za postizanje razumnog uvjerenja o tome da u financijskim izvješćima nema značajnih pogrešnih iskaza.

Revizija uključuje provođenje postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama prikazanim u financijskim izvješćima. Odabir postupaka ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika značajnih pogrešnih prikaza u financijskim izvješćima uzrokovanih prijevarom ili pogreškom. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole važeće za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješća koje sastavlja Banka kako bi odredio odgovarajuće revizorske postupke u danim okolnostima, ali ne i za izražavanje mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke. Revizija također uključuje procjenjivanje primijenjenih računovodstvenih politika i primjerenost utvrđenih računovodstvenih procjena Uprave, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvješća.

Vjerujemo da su nam pribavljeni revizorski dokazi dostatni i čine razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju financijska izvješća prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim aspektima financijski položaj Grupe i Banke na dan 31. prosinca 2008. godine, rezultate njihova poslovanja te novčane tokove i promjene u kapitalu za godinu tada završenu sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Ostale zakonske i regulatorne obveze

Na temelju Odluke o obliku i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja banaka (Narodne Novine 62/08, dalje u tekstu „Odluka“) Uprava Banke izradila je obrasce koji su prikazani su stranicama (134 do 143), a sadrže bilancu stanja na dan 31. prosinca 2008. godine, račun dobiti i gubitka, izvještaj o kretanjima kapitala i novčani tijek za godinu tada završenu kao i bilješke o usklađama obrazaca sa osnovnim financijskim izvještajima Banke. Za ove obrasce i pripadajuće bilješke odgovara Uprava Banke, te sukladno MSFI/MRS ne predstavljaju sastavni dio financijskih izvještaja, već su propisani Odlukom. Financijske informacije u obrascima ispravno su izvedene iz osnovnih financijskih izvještaja koji su pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja i koji su prikazani na stranicama od 64 do 133 ili iz računovodstvenih evidencija Banke.



Ernst & Young d.o.o.
Zagreb, 24. ožujka 2009. godine



Zvonimir Madunić
Ovlašteni revizor

Godišnja financijska izvješća Banke i Grupe

Račun dobiti i gubitka

	Bilješka	2008.	GRUPA 2007.	2008.	BANKA 2007.
(u milijunima kuna)					
Prihodi od kamata	2	4.229	3.627	3.796	3.274
Troškovi kamata	2	(2.044)	(1.709)	(1.855)	(1.577)
Neto prihod od kamata		2.185	1.918	1.941	1.697
Prihodi od naknada i provizija	3	1.357	1.307	607	591
Troškovi naknada i provizija	3	(260)	(237)	(222)	(212)
Neto prihod od naknada i provizija		1.097	1.070	385	379
Ostali prihodi iz poslovanja	4	415	417	448	398
Prihodi iz poslovanja		3.697	3.405	2.774	2.474
Rezerviranja	5	(173)	(121)	(98)	(54)
Ostali troškovi iz poslovanja	6. 7	(1.678)	(1.578)	(1.180)	(1.111)
Amortizacija nekretnina i opreme i nematerijalne imovine	8	(289)	(268)	(164)	(162)
Udjel u dobiti i gubicima pridruženih društava obračunanih metodom udjela	18	11	8	-	-
Dobit prije oporezivanja		1.568	1.446	1.332	1.147
Porez na dobit	9	(320)	(303)	(232)	(215)
Neto dobit za godinu		1.248	1.143	1.100	932
Raspoloživo za:					
Dioničare matičnog društva		1.242	1.141	1.100	932
Manjinske udjele		6	2	-	-
		1.248	1.143	1.100	932
			u kunama		
Osnovna/razrijeđena zarada po dionici	46	65.3	60.0		

Priložene računovodstvene politike i bilješke na stranicama od 70 do 133 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Bilanca

	Bilješka	31. prosinca 2008.	GRUPA 31. prosinca 2007.	31. prosinca 2008.	BANKA 31. prosinca 2007.
Aktiva (u milijunima kuna)					
Novac i tekući računi kod drugih banaka	10	2.973	2.471	2.747	2.356
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	11	4.815	8.194	4.596	7.934
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	12	3.507	4.170	3.507	4.182
Derivatna financijska imovina	13	24	33	24	33
Plasmani kod drugih banaka	14	7.834	7.245	7.385	6.726
Zajmovi i predujmovi klijentima	15	46.032	40.147	41.715	36.436
Imovina raspoloživa za prodaju	16	2.699	1.853	1.330	482
Imovina koja se drži do dospeljeća	17	1.108	1.288	793	979
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	18	56	49	373	363
Nematerijalna imovina i goodwill	19	171	171	72	70
Nekretnine i oprema	20	1.456	1.431	897	900
Ulaganje u nekretnine	21	14	15	14	15
Ostala aktiva	22	312	336	122	158
Odgodena porezna imovina	9	226	147	165	97
Ukupna aktiva		71.227	67.550	63.740	60.731

Bilanca / nastavak

	Bilješka		GRUPA		BANKA
Pasiva (u milijunima kuna)		31. prosinca 2008.	31. prosinca 2007.	31. prosinca 2008.	31. prosinca 2007.
Obveze prema bankama	23	3.648	1.948	3.793	1.946
Obveze prema klijentima	24	44.591	43.099	40.935	39.875
Derivatne financijske obveze	13	202	38	202	38
Ostala pozajmljena sredstva	25	10.920	11.760	9.096	10.244
Izdane vrijednosnice	26	-	66	-	-
Ostale obveze	27	1.633	1.621	435	415
Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod	28	234	163	74	79
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	29	270	265	244	242
Obveze za tekuće poreze	9	118	87	91	45
Ukupna pasiva		61.616	59.047	54.870	52.884
Glavnica raspoloživa dioničarima matičnog društva					
Dionički kapital	31	1.907	1.907	1.907	1.907
Trezorske dionice		(76)	(57)	(76)	(57)
Dionička premija		1.570	1.570	1.570	1.570
Pričuve i zadržana dobit	32	4.958	3.918	4.369	3.495
Dobit raspoloživa dioničarima matičnog društva		1.242	1.141	1.100	932
		9.601	8.479	8.870	7.847
Manjinski udjeli		10	24	-	-
Ukupna glavnica		9.611	8.503	8.870	7.847
Ukupna pasiva i glavnica		71.227	67.550	63.740	60.731

Priložene računovodstvene politike i bilješke na stranicama od 70 do 133 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja. Financijska izvješća potpisana su u ime Uprave na dan 11. veljače 2009. godine.



mr. Božo Prka
Predsjednik Uprave



Gabriele Pace
Financijski direktor

Izvješće o novčanom toku

	GRUPA		BANKA	
(u milijunima kuna)	2008.	2007.	2008.	2007.
Novčani tok iz redovnog poslovanja				
Dobit prije oporezivanja	1.568	1.446	1.332	1.147
Rezerviranja i ispravci vrijednosti	173	121	98	54
(Dobit)/gubitak od prodaje nekretnina i opreme	(61)	(14)	(33)	6
Amortizacija	289	268	164	162
Vrijednosno usklađenje financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	76	(6)	76	(6)
Vrijednosno usklađenje derivatnih financijskih instrumenata	173	34	173	34
Udjel u dobiti i gubicima pridruženih društava obračunanih metodom udjela	(11)	(8)	-	-
Plaćeni porezi	(291)	(263)	(207)	(190)
	1.916	1.578	1.603	1.207
(Povećanje)/smanjenje poslovnih sredstava				
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	3.379	(932)	3.338	(885)
Plasmani kod drugih banaka	(11)	169	(5)	234
Zajmovi klijentima	(6.020)	(3.655)	(5.342)	(2.857)
(Kupnja)/prodaja imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka i imovine raspoložive za prodaju	(458)	(1.608)	(348)	(1.440)
Ostala aktiva	36	64	34	35
	(3.074)	(5.962)	(2.323)	(4.913)
Povećanje/(smanjenje) poslovnih obveza				
Obveze prema bankama	519	(2.533)	666	(2.557)
Obveze prema klijentima	2.673	6.745	2.241	6.384
Financijske obveze namijenjene trgovanju	-	(735)	-	(735)
Ostale obveze	11	(139)	(26)	(226)
	3.203	3.338	2.881	2.866
Neto novčani tok iz redovnog poslovanja	2.045	(1.046)	2.161	(840)
Novčani tok iz investicijskih aktivnosti				
Neto nabava nekretnina i opreme i nematerijalne imovine	(298)	(279)	(147)	(140)
Stjecanje, prodaja i dokapitalizacija ovisnih i pridruženih društava	27	(165)	10	(40)
Primici od/(kupnja) imovine koja se drži do dospelja	238	70	186	179
Neto novčani tok iz investicijskih aktivnosti	(33)	(374)	49	(1)
Novčani tok iz financijskih aktivnosti				
Isplaćene dividende imateljima glavnice matičnog društva	-	(190)	-	(190)
Isplaćene dividende manjinskim dioničarima	-	(2)	-	-
Ostala pozajmljena sredstva	(840)	1.823	(1.148)	1.097
Primici od/(izdaci po) izdanim vrijednosnicama	(66)	(53)	-	-
Neto primici/(izdaci) od prodaje trezorskih dionica	(17)	(13)	(17)	(13)
Neto novčani tok iz financijskih aktivnosti	(923)	1.565	(1.165)	894
Neto povećanje novca	1.089	145	1.045	53
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	9.170	9.047	8.540	8.507
Utjecaj fluktuacije tečaja na novčane ekvivalente	43	(22)	44	(20)
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	10.302	9.170	9.629	8.540
Dodatni podaci				
Plaćene kamate	1.523	1.251	1.325	1.115
Naplaćene kamate	3.543	3.045	3.119	2.692
Primljene dividende	10	6	206	144

Priložene računovodstvene politike i bilješke na stranicama od 70 do 133 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Izvješće o promjenama glavnice

	Raspoloživo dioničarima matičnog društva					Manjinski udjeli	Ukupno glavnica
	Dionički kapital	Trezorske dionice	Dionička premija	Rezerve i zadržana dobit	Ukupno		
(u milijunima kuna)							
GRUPA							
Stanje 1. siječnja 2007.	1.907	(27)	1.570	4.130	7.580	45	7.625
Neto gubici od vrednovanja imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	(39)	(39)	-	(39)
Kapitalna dobit pri prodaji trezorskih dionica	-	-	-	17	17	-	17
Neto dobit priznata izravno u glavnici	-	-	-	(22)	(22)	-	(22)
Dobit tekuće godine	-	-	-	1.141	1.141	2	1.143
Ukupno priznati prihodi i rashodi razdoblja	-	-	-	1.119	1.119	2	1.121
Plaćena dividenda dioničarima matičnog društva	-	-	-	(190)	(190)	-	(190)
(Kupnja)/prodaja trezorskih dionica	-	(30)	-	-	(30)	-	(30)
Isknjiženje LT Gospodarske banke d.d.	-	-	-	-	-	(21)	(21)
Plaćena dividenda ovisnih društava	-	-	-	-	-	(2)	(2)
Stanje 31. prosinca 2007.	1.907	(57)	1.570	5.059	8.479	24	8.503
Neto gubici od vrednovanja imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	(103)	(103)	-	(103)
Kapitalna dobit pri prodaji trezorskih dionica	-	-	-	2	2	-	2
Neto dobit priznata izravno u glavnici	-	-	-	(101)	(101)	-	(101)
Dobit tekuće godine	-	-	-	1.242	1.242	6	1.248
Ukupno priznati prihodi i rashodi razdoblja	-	-	-	1.141	1.141	6	1.147
(Kupnja)/prodaja trezorskih dionica	-	(19)	-	-	(19)	-	(19)
Isknjiženje Invest holding Karlovac d.o.o.	-	-	-	-	-	(20)	(20)
Stanje 31. prosinca 2008.	1.907	(76)	1.570	6.200	9.601	10	9.611

Izvešće o promjenama glavnice / nastavak

	Raspoloživo dioničarima matičnog društva					Manjinski udjeli	Ukupno glavnica
	Dionički kapital	Trezorske dionice	Dionička premija	Rezerve i zadržana dobit	Ukupno		
(u milijunima kuna)							
BANKA							
Stanje 1. siječnja 2007.	1.907	(27)	1.570	3.664	7.114	-	7.114
Neto dobiti od vrednovanja imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	4	4	-	4
Kapitalna dobit pri prodaji trezorskih dionica	-	-	-	17	17	-	17
Neto dobit priznata izravno u glavnici	-	-	-	21	21	-	21
Dobit tekuće godine	-	-	-	932	932	-	932
Ukupno priznati prihodi i rashodi razdoblja	-	-	-	953	953	-	953
Plaćena dividenda dioničarima matičnog društva	-	-	-	(190)	(190)	-	(190)
(Kupnja)/prodaja trezorskih dionica	-	(30)	-	-	(30)	-	(30)
Stanje 31. prosinca 2007.	1.907	(57)	1.570	4.427	7.847	-	7.847
Neto gubici od vrednovanja imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	(60)	(60)	-	(60)
Kapitalna dobit pri prodaji trezorskih dionica	-	-	-	2	2	-	2
Neto dobit priznata izravno u glavnici	-	-	-	(58)	(58)	-	(58)
Dobit tekuće godine	-	-	-	1.100	1.100	-	1.100
Ukupno priznati prihodi i rashodi razdoblja	-	-	-	1.042	1.042	-	1.042
(Kupnja)/prodaja trezorskih dionica	-	(19)	-	-	(19)	-	(19)
Stanje 31. prosinca 2008.	1.907	(76)	1.570	5.469	8.870	-	8.870

2008. godine nije bilo isplata dividende. Tijekom 2007. godine Banka je isplatila dividendu dioničarima u iznosu od 10 kuna po dionici.

Rezerve i zadržana dobit uključuju rezerve za opće bankovne rizike (detaljnije objašnjeno u bilješki 32).

Priložene računovodstvene politike i bilješke na stranicama od 70 do 133 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Računovodstvene politike

1 | Računovodstvene politike

Privredna banka Zagreb je dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Sjedište Banke je u Račkoga 6, Zagreb. Banka je matično društvo Grupe Privredne banke Zagreb koja posluje u Republici Hrvatskoj. Grupa pruža cjelokupnu paletu usluga koje uključuju poslovanje sa stanovništvom, pravnim osobama, riznično poslovanje, investicijsko bankarstvo, upravljanje imovinom i usluge leasinga.

Sažetak osnovnih računovodstvenih politika Grupe naveden je u nastavku.

Osnove računovodstva

Banka i Grupa vode svoje poslovne knjige u hrvatskim kunama sukladno hrvatskim propisima i računovodstvenim načelima i praksi kojih se pridržavaju financijske institucije u Republici Hrvatskoj.

Osnova sastavljanja

Financijska izvješća za Banku i za Grupu sastavljena su u milijunima hrvatskih kuna. Svi iznosi zaokruženi su na najbliži milijun, ukoliko nije drugačije navedeno.

Konsolidirana i nekonsolidirana financijska izvješća sastavljena su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja koje izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde. Konsolidirana i nekonsolidirana financijska izvješća sastavljena su primjenom konvencije povijesnog troška, korigirane revalorizacijom imovine namijenjene prodaji te financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Financijska su izvješća sastavljena u općepriznatom i međunarodno prihvaćenom obliku od strane banaka i sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Osnova konsolidiranih (Grupe Privredne banke Zagreb) financijskih izvješća, te financijskih izvješća Banke

Financijska izvješća se pripremaju za Banku i Grupu. Financijska izvješća Grupe uključuju konsolidirana financijska izvješća Banke i društava pod njenom kontrolom (ovisnih društava). Kontrola postoji ukoliko Banka ima pravo upravljati financijskim i poslovnim politikama subjekta tako da se ostvare koristi od njegovih aktivnosti. Ulaganja u ovisna društva iskazuju se po trošku ulaganja u financijskim izvješćima Banke.

Ovisna društva se konsolidiraju od trenutka prijenosa stvarne kontrole na Grupu dok prestanak konsolidacije počinje od trenutka njihove prodaje ili likvidacije. Sve transakcije između društava unutar Grupe te sva stanja i nerealizirani primici ili gubici koji rezultiraju iz transakcija između društava unutar Grupe su eliminirani. Računovodstvene politike koje koriste povezana društva su izmijenjene gdje god je to bilo potrebno iz razloga osiguranja dosljednosti s politikama koje primjenjuje Grupa.

Manjinski interesi u neto imovini (bez goodwilla) konsolidiranih ovisnih društava utvrđeni su odvojeno od matične vlasničke glavnice. Manjinski interes u neto imovini sastoji se od iznosa manjinskog vlasništva na datum početnog spajanja, te manjinskog udjela promjena vlasničke glavnice od datuma spajanja. Gubici primjenjivi na manjinsko vlasništvo u konsolidiranom ovisnom društvu koji prelaze manjinski dio u glavnici ovisnog društva terete većinsko vlasništvo, osim u mjeri u kojoj manjinski vlasnik ima čvrstu obvezu dodatnog ulaganja radi nadoknade gubitka i u mogućnosti je to učiniti.

Ulaganja u pridružena društva iskazana su računovodstvenom metodom udjela u konsolidiranim financijskim izvješćima odnosno prema trošku stjecanja u nekonsolidiranim financijskim izvješćima. To su društva u kojima Grupa posjeduje između 20 posto i 50 posto glasačkih prava i koja su pod značajnim utjecajem, ali ne i kontrolom Grupe. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u odlukama o financijskim i poslovnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja, ali ne predstavlja kontrolu niti zajedničku kontrolu nad tim politikama.

Nerealizirani primici od transakcija između Grupe i pridruženih društava eliminirani su u opsegu koji odgovara udjelu Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici također su eliminirani osim ako transakcija ne daje dokaz da je došlo do smanjenja vrijednosti prenesene imovine. Ulaganja Grupe u pridružena društva uključuju goodwill. Računovodstvena metoda udjela prestaje se koristiti kad knjigovodstveni iznos investicije u pridruženo društvo dosegne nulu, osim ako je Grupa preuzela obveze pridruženog društva ili ako garantira za obveze pridruženog društva. Računovodstvene politike koje koriste pridružena društva su izmijenjene gdje god je to bilo potrebno iz razloga osiguranja dosljednosti s politikama koje primjenjuje Grupa.

Poslovna spajanja

Stjecanja ovisnih društava obračunavaju se primjenom metode kupnje. Trošak poslovnog spajanja mjeri se kao zbroj fer vrijednosti (na datum razmjene) dane imovine, nastalih ili preuzetih obveza i glavnčkih instrumenata izdanih od strane Grupe u zamjenu za kontrolu nad subjektom koji se stječe, te svih troškova koji se mogu direktno povezati s poslovnom kombinacijom. Utvrđiva imovina, obveze i nepredviđene obveze subjekta koji se stječe koji zadovoljavaju kriterije za priznanje sukladno MSFI 3 Poslovna spajanja priznaju se po njihovim fer vrijednostima na datum stjecanja.

Goodwill koji nastaje u poslovnom spajanju priznaje se kao imovina i početno vrednuje po trošku, kao višak troška u odnosu na udio Grupe u neto fer vrijednosti priznate utvrđive imovine, obveza i nepredviđenih obveza. Ako je i nakon razmatranja postupka utvrđivanja i mjerenja udio Grupe u neto fer vrijednosti imovine, obveza i nepredviđenih obveza stečenog subjekta veći od troška poslovnog spajanja, razlika se odmah priznaje u prihod u Računu dobiti i gubitka.

Prihodi i troškovi od kamata i slični prihodi i troškovi

Prihodi od kamata obračunavaju se po načelu nastanka na temelju nepodmirene glavnice i po efektivnim kamatnim stopama koje su u primjeni, a koje predstavljaju stopu kojom se procijenjeni budući novčani priljevi diskontiraju do neto knjigovodstvenog iznosa financijskog sredstva tijekom njegovog očekivanog vijeka upotrebe.

Naknade za odobrenje kredita koji će vjerojatno biti povučeni se odgađaju, zajedno s povezanim izravnim troškovima odobrenja, i priznaju kao usklađenje efektivnog prinosa na kredit, te tako usklađuju prihode od kamata. Također, naknade za sklapanje ugovora o štednji priznaju se kao usklađenje efektivnog prinosa na štedni depozit, te usklađuju troškove kamata. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine i raspoređivanje prihoda od kamata tijekom određenog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja točno diskontira procijenjene buduće novčane primitke (uključujući sve naplaćene naknade koje čine dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i ostale premije ili diskont) kroz očekivani vijek trajanja financijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg razdoblja, do neto knjigovodstvenog iznosa financijske imovine.

Kreditni kod kojih je došlo do umanjenja vrijednosti, otpisuju se do nadoknadivog iznosa, a prihodi od kamata se nakon toga priznaju na temelju kamatne stope koja je korištena za diskontiranje budućih novčanih tijekova u svrhu mjerenja nadoknadivog iznosa. Ostale naknade se priznaju u trenutku zarade. Prihod od dividende se priznaje nakon izglasavanja. Prihodi od kamata na Financijske instrumente po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka predstavljaju kupone na dužničke vrijednosne papire.

Prihod od financijskog najma priznaje se u pojedino razdoblje na način koji odražava konstantnu periodičnu stopu povrata na neto ulaganje Grupe koje se odnosi na financijski najam.

Prihodi od naknada i provizija

Prihodi od naknada i provizija uglavnom se sastoje od naknada pravnih osoba za izdavanje kredita, garancija i drugih usluga Banke i Grupe, provizija za upravljanje sredstvima pravnih i fizičkih osoba te od naknada za strana i domaća plaćanja.

Naknade se priznaju u prihod kad je obavljena povezana usluga. Naknada za odobravanje kredita koji će se vrlo vjerojatno realizirati, uglavnom se razgraničava i priznaje kao usklađenje efektivnog prinosa.

Prihodi od naknada za pružanje različitih usluga, kao što je upravljanje ulaganjima, priznaju se kao prihod nakon što je usluga pružena. Naknade ili dijelovi naknada koji su vezani uz ispunjenje određenog događaja priznaju se kao prihod nakon zadovoljenja potrebnih kriterija.

Prihodi iz poslovanja

Prihodi iz poslovanja uključuju neto prihod od kamata, neto prihod od naknada i provizija, prihod od kupoprodaje stranih valuta, vrijednosno usklađenje vrijednosnica iz portfelja imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, prihodi po kupoprodaji vrijednosnica iz portfelja imovine raspoložive za prodaju, svođenje stranih valuta na srednji tečaj, dobit od prodaje nekretnina i opreme, primljene dividende i ostale prihode iz poslovanja.

Prihod od najma iz operativnih najмова priznaje se ravnomjerno na temelju pravocrtne metode tijekom razdoblja najma. Početni izravni troškovi koji su nastali pregovaranjem i dogovaranjem operativnog najma dodaju se na knjigovodstveni iznos iznajmljene imovine i priznaju se kao rashod tijekom razdoblja najma na istoj osnovi kao i prihod od najma.

Strana sredstva plaćanja

Prihodi i rashodi iz transakcija u stranim sredstvima plaćanja preračunati su u hrvatske kune po službenom tečaju važećem na dan transakcije. Imovina i obveze izraženi u stranoj valuti preračunati su u hrvatske kune po srednjem tečaju HNB-a važećem na zadnji dan obračunskog razdoblja. Dobici i gubici koji proizlaze iz preračunavanja stranih valuta prikazani su u računu dobiti i gubitka za godinu na koju se odnose.

Grupa ima imovinu i obveze izvorno iskazane u kunama, a koje su jednosmjernom valutnom klauzulom vezane za stranu valutu. Zahvaljujući toj klauzuli, Grupa ima mogućnost revalorizirati sredstvo primjenom valutnog tečaja važećeg na dan dospijeća ili valutnog tečaja važećeg na dan izdavanja financijskog instrumenta, ovisno o tome koji je viši. Kod jednosmjerne valutne klauzule ugrađene u obvezu istu opciju ima druga strana. Zbog specifičnih okolnosti na tržištu u Republici Hrvatskoj, fer vrijednost ove opcije ne može se izračunati, budući da terminski tečajevi za hrvatsku kunu za razdoblja dulja od 9 mjeseci nisu dostupni. Stoga Grupa procjenjuje vrijednost svoje imovine i svojih obveza na koje se primjenjuje spomenuta klauzula ili po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na dan bilance, ili primjenom ugovornog valutnog tečaja opcije, tj. izvornog tečaja ako je viši.

Troškovi zaposlenika

Pravo na godišnji odmor priznaje se u razdoblju njegova nastanka po svakom zaposleniku. Obračunata obveza za godišnji odmor priznata je na osnovi obavljenog rada zaposlenika do datuma bilance.

Računovodstvene politike

Doprinosi za zaposlenike

Prema domaćem zakonodavstvu Grupa ima obvezu plaćanja doprinosa fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Ova obveza odnosi se na stalne zaposlenike, a prema njoj poslodavac je dužan plaćati doprinose u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće:

	2008.	2007.
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	20,00%	20,00%
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	15,00%	15,00%
Doprinosi za fond za zapošljavanje	1,70%	1,70%
Ozljede na radnom mjestu	0,50%	0,50%

Grupa također ima obvezu odbiti navedene doprinose od bruto plaće zaposlenika.

Doprinosi u ime posloprimca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali (vidi bilješku 7).

Otpremnine

Prema Zakonu o radu, ukoliko je to određeno Ugovorom o radu ili Pravilnikom o osobnom dohotku, Grupa i Banka obvezne su isplatiti otpremninu u iznosu od 8 tisuća kuna zaposlenicima Banke odnosno Grupe koji odlaze u mirovinu.

MRS 19 (Primanja zaposlenih) zahtijeva da se primanja nakon umirovljenja i ostala dugoročna primanja knjiže po načelu nastanka poslovnog događaja. Grupa i Banka procjenjuju i priznaju svoje obveze za isplatu primanja nakon umirovljenja u skladu s MRS-om.

Obveza i trošak ovih povlastica određuju se koristeći metodu projekcije kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje minulog rada kao pravo na povećanje povlastice i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Uprava je koristila određene aktuarske pretpostavke u svojim procjenama.

Oporezivanje

Porez na dobit obračunava se na oporezivu dobit po trenutačno važećoj stopi. Odgođeni porezi izračunavaju se korištenjem metode bilančnih obveza. Odgođeni porezi odražavaju neto porezne učinke privremenih razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u svrhu financijskog izvješćivanja i iznosa korištenih za potrebe izračuna poreza na dobit.

Odgođena porezna imovina i obveze vrednuju se korištenjem poreznih stopa za koje se očekuje da će biti primjenjive na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje da će se te privremene razlike povratiti ili namiriti.

Odgođena porezna imovina i obveze iskazuju se bez obzira kada se očekuje da će se privremene razlike poništiti. Odgođena porezna imovina priznaje se u trenutku kad je vjerojatno da će biti ostvarena dostatna oporeziva dobit na koju se može primijeniti odgođena porezna imovina. Na dan bilance Banka ponovno procjenjuje neiskazanu odgođenu poreznu imovinu i primjerenost knjigovodstvenog iznosa porezne imovine.

Banka plaća porez od 20 posto u skladu sa Zakonom o porezu na dobit.

Novac i novčani ekvivalenti

U svrhu izrade izvješća o novčanom toku, novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju sredstva s preostalim dospijecem manjim od 90 dana, a uključuju novac i tekuće račune kod drugih banaka te plasmane kod drugih banaka.

Financijski instrumenti

Financijska imovina i financijske obveze koje se vode u bilanci uključuju novac i novčane ekvivalente, utržive vrijednosnice, potraživanja i obveze, dugoročne zajmove i leasing te depozite i investicije. Računovodstvene metode praćenja ovih instrumenata nalaze se u odgovarajućim računovodstvenim politikama.

Grupa iskazuje financijsku imovinu i financijske obveze u svojoj bilanci samo i jedino onda kada postane sudionik ugovornih obveza vezano uz transakcije s financijskim instrumentima.

Financijska imovina Grupe razvrstana je u portfelje ovisno o namjeri Grupe u trenutku stjecanja financijskog sredstva i sukladno ulagačkoj strategiji Grupe. Financijska imovina i financijske obveze svrstane su u portfelje "po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka", "koje se drže do dospelosti", "raspoložive za prodaju" ili "zajmovi i potraživanja". Temeljna razlika među spomenutim kategorijama je u pristupu mjerenja financijske imovine i priznavanja fer vrijednosti u financijskim izvještajima, kao što je dalje u tekstu objašnjeno.

Financijska imovina i obveze se izravnavaju, a neto iznos se prikazuje u bilanci kada postoji zakonsko pravo izravnavanja određenih iznosa i kada postoji namjera izmirenja po neto principu, ili kada se vrši simultana realizacija imovine odnosno podmirivanje obveza.

Sve uobičajene transakcije s financijskim instrumentima priznaju se u bilanci na dan prijenosa (dan namirenja). Prema metodi priznavanja transakcija po danu namirenja, po kojoj se osnovna imovina ili obveze ne priznaju sve do dana namirenja, promjene u fer vrijednosti osnovne imovine i obveza se priznaju u bilanci počevši od datuma trgovanja.

Kod početnog priznavanja Grupa mjeri financijsku imovinu ili financijsku obvezu po njezinoj fer vrijednosti uvećano, u slučaju

financijske imovine ili financijske obveze koja se ne vodi po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili isporukom financijske imovine ili financijske obveze.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka

Financijski instrumenti uključeni u ovaj portfelj iskazuju se po fer vrijednosti, a kupljeni su radi stjecanja dobiti iz kratkoročnih kretanja cijena ili brokerske provizije ili su vrijednosnice uključene u portfelj u kojemu postoji trend ostvarenja kratkoročne dobiti od kupoprodaje, svrstani u kategoriju "namijenjeni trgovanju" ili su kod početnog priznavanja definirani kao koji se vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Financijska imovina raspoređena u ovu kategoriju koja nije namijenjena trgovanju definira se kod početnog priznavanja kao financijski instrumenti koji se vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kada predstavlja dio imovine kojom se upravlja i čiji se rezultat procjenjuje na temelju fer vrijednosti, sukladno dokumentiranoj strategiji upravljanja rizicima i ulagačkoj strategiji.

Ovi instrumenti se početno iskazuju po fer vrijednosti. Fer vrijednost ulaganja kojima se aktivno trguje na uređenom financijskom tržištu određuje se u skladu sa zaključnom kotiranom ponuđenom cijenom na dan bilance. Fer vrijednost ulaganja za koje ne postoji aktivno tržište utvrđuje se koristeći tehnike procjene. Tehnike procjene uključuju korištenje nedavnih tržišnih transakcija između upućenih i voljnih strana, te ako je moguće, referencu na sadašnju fer vrijednost drugog suštinski sličnog instrumenta i analizu diskontiranih novčanih tokova. Svi ostvareni i neostvareni dobiti i gubici uključeni su u račun dobiti i gubitka. Zarađene kamate nastale tijekom držanja ovih instrumenta prikazuju se kao prihod od kamata. Primljene dividende uključene su u prihod od dividendi.

Imovina koja se drži do dospelja

Financijske instrumente koji se klasificiraju u imovinu koja se drži do dospelja čini nederivatna financijska imovina s fiksnim ili odredivim iznosima plaćanja te s fiksnim rokovima dospelja, kod kojih Uprava ima namjeru i mogućnost držanja do dospelja. Svi financijski instrumenti koji se drže do dospelja vode se po amortiziranom trošku umanjenom za rezerviranja za smanjenje vrijednosti. Zarađena kamata nastala na osnovi financijskih instrumenata koji se drže do dospelja iskazana je kao prihod od kamata, a priznaje se po efektivnim kamatnim stopama, a koje predstavljaju stopu kojom se procijenjeni budući novčani priljevi diskontiraju do neto knjigovodstvenog iznosa financijskog sredstva tijekom njegovog očekivanog vijeka upotrebe.

Grupa redovito provjerava postoje li objektivni dokazi koji bi upućivali na umanjenje vrijednosti imovine koja se drži do dospelja. Vrijednost financijskog sredstva umanjena je ako njegov knjigovodstveni iznos premašuje procijenjeni nadoknativni iznos, koji je jednak sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom izvorne efektivne kamatne stope za taj instrument. Iznos gubitka od umanjenja određenog sredstva koje je iskazano po amortiziranom trošku izračunava se kao razlika između knjigovodstvenog iznosa tog sredstva i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova koji su diskontirani primjenom izvorne efektivne kamatne stope za taj instrument. Kad je utvrđeno da je došlo do umanjenja sredstva, Grupa priznaje rezerviranje u računu dobiti i gubitka.

Gubici od umanjenja se u kasnijim razdobljima poništavaju ako se povećanje nadoknativnog iznosa ulaganja može objektivno povezati s događajem nakon priznavanja umanjenja, uz ograničenje da knjigovodstveni iznos ulaganja na datum poništenja gubitka ne smije biti veći od iznosa amortiziranog troška koji bi bio iskazan da umanjenje vrijednosti nije bilo priznato.

Zajmovi i potraživanja

Dani zajmovi i potraživanja su nederivatna financijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu, osim (a) imovine koju Grupa ima namjeru prodati odmah ili u kratkom roku, a koja je svrstana u trgovački portfelj i koju je subjekt nakon početnog priznavanja označio kao imovinu koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (b) imovine koju Grupa nakon početnog priznavanja svrsta u portfelj raspoložive za prodaju ili (c) imovine kod koje Grupa možda neće biti u mogućnosti povratiti veći dio svog početnog ulaganja iz razloga koji nije pogoršanje kvalitete kredita i koja je svrstana u portfelj imovine raspoložive za prodaju.

Ovaj portfelj obuhvaća kredite odobrene klijentima.

Zajmovi i potraživanja početno se mjere po fer vrijednosti i naknadno po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za ispravak vrijednosti zbog umanjenja. Troškovi prema trećim stranama, kao što su pristojbe za osiguranje kredita, tretiraju se kao dio troška transakcije, kao i naknade klijenata. Naknade za odobrenje kredita po kojima će sredstva vjerojatno biti povučena, odgađaju se, zajedno sa svim povezanim izravnim troškovima, i priznaju kao usklađenje efektivnog prinosa na kredit te se za njih usklađuje i prihod od kamata.

Ispravak vrijednosti kredita zbog umanjenja priznaje se ako postoji objektivni dokaz da Grupa neće biti u mogućnosti naplatiti cijeli iznos potraživanja o dospelju. Ispravak vrijednosti predstavlja razliku između knjigovodstvenog i nadoknativnog iznosa, koji predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih tokova, uključivši nadoknativne iznose po garancijama i kolateralima, diskontiranih primjenom efektivne kamatne stope na zajam utvrđene pri početnom priznavanju. Ispravak vrijednosti za gubitke od umanjenja po pojedinačnim kreditima procjenjuje se temelju kreditne sposobnosti i rezultata poslovanja zajmoprimatelja, uzimajući u obzir vrijednost instrumenta osiguranja za naplatu kredita ili jamstvo treće strane. Ako Grupa utvrdi da ne postoji objektivni dokaz o umanjenju određenog financijskog sredstva, bilo ono značajno ili ne, spomenuto sredstvo svrstava u skupinu financijske imovine sličnih obilježja kreditnog rizika i sva sredstva u istoj skupini

Računovodstvene politike

Grupa podvrgava zajedničkoj procjeni u svrhu umanjenja vrijednosti. Imovina kod koje se umanjenje procjenjuje pojedinačno i kod koje se gubici od umanjenja priznaju, odnosno nastavljaju priznavati, ne uključuje se u zajedničku procjenu umanjenja vrijednosti.

Pri provedbi zajedničke procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira prema sličnim obilježjima kreditnog rizika (tj. temeljem klasifikacije razine rizika koji Grupa primjenjuje, pri čemu se uzima u obzir vrsta imovine, vrsta zajmoprimca, dani kašnjenja u otplati i drugi relevantni čimbenici). Ta obilježja važna su za procjenu budućih novčanih tokova za grupe imovine jer ukazuju na mogućnost dužnika da plati sve nepodmirene iznose sukladno uvjetima ugovora. Ugovorni novčani tokovi i iskustvo povijesnog gubitka za imovinu sa sličnim obilježjima kreditnog rizika grupi imovine koja se zajednički procjenjuje čine osnovu procjene očekivanih novčanih tokova.

Kad se zajam smatra nenaplativim otpisuje ga se na teret odgovarajućeg rezerviranja za smanjenje vrijednosti. U slučaju prethodnog otpisa, naknadni povrat takvog zajma uključuje se u račun dobiti i gubitka.

Imovina raspoloživa za prodaju

Imovina raspoloživa za prodaju obuhvaća onu nederivatnu financijsku imovinu koja je označena kao raspoloživa za prodaju ili nije svrstana niti u (a) dane zajmove i potraživanja, (b) imovinu koja se drži do dospelosti ili (c) imovinu iskazanu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

U ovoj kategoriji nalaze se glavnički i dužnički vrijednosni papiri. Financijska imovina raspoloživa za prodaju se, nakon početnog priznavanja, ponovno mjeri po fer vrijednosti na temelju kotiranih cijena ili iznosa koji su izvedeni iz modela novčanih tokova. Ako cijene koje kotiraju na tržištu nisu dostupne, fer vrijednost dužničkih vrijednosnica procjenjuje se primjenom sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova, a fer vrijednost nekotirajućih glavničkih instrumenata procjenjuje se primjenom odgovarajućeg omjera između cijene i zarade, odnosno cijene i novčanog toka pročišćenog na način da odražava specifične okolnosti vezane za izdavatelja.

Ulaganja u vlasničke instrumente kojima se ne trguje na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi iskazana su po trošku umanjenom za eventualan ispravak zbog umanjenja vrijednosti.

Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena fer vrijednosti imovine svrstane u kategoriju raspoložive za prodaju priznaju se izravno u glavnici u okviru "Rezervi i zadržane dobiti" do trenutka prodaje ili umanjenja financijske imovine, a nakon toga se ostvareni dobiti ili gubici prethodno priznati u glavnici iskazuju u okviru neto dobiti, odnosno gubitka razdoblja. U svakom razdoblju izvještavanja Grupa procjenjuje postoje li objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti ulaganja ili skupine ulaganja. U slučaju vlasničkih vrijednosnica objektivni dokazi uključuju značajno ili dugotrajno smanjenje tržišne vrijednosti ulaganja ispod troška nabave. Gubici od umanjenja priznati u računu dobiti i gubitka po osnovi glavničkih instrumenata u portfelju raspoloživi za prodaju ne poništavaju se kasnije kroz račun dobiti i gubitka. U slučaju dužničkih vrijednosnica umanjenje vrijednosti se procjenjuje po istim kriterijima kao i za financijske instrumente koji se iskazuju po metodi amortiziranog troška. Gubici od umanjenja priznati u računu dobiti i gubitka po osnovi dužničkih instrumenata iz portfelja raspoloživih za prodaju kasnije se poništavaju ako se povećanje fer vrijednosti instrumenta može objektivno povezati s događajem nakon priznavanja gubitaka od umanjenja.

Kamata zarađena tijekom razdoblja u kojem je vrijednosnica raspoloživa za prodaju bila u posjedu Grupe obračunava se svakodnevno primjenom efektivne kamatne stope i iskazuje u računu dobiti i gubitka u okviru prihoda od kamata.

Tečajne razlike po glavničkim instrumentima u stranim valutama iz portfelja raspoloživih za prodaju iskazuju se u glavnici, zajedno s dobitima i gubicima od promjene fer vrijednosti, sve do prodaje instrumenta. Tečajne razlike po dužničkim instrumentima iz portfelja raspoloživih za prodaju koji su denominirani u stranoj valuti iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

Dividende na vrijednosnice raspoložive za prodaju knjiže se kad su objavljene, a potraživanja za dividende se u bilanci iskazuju u okviru ostale imovine, dok se u računu dobiti i gubitka iskazuju u okviru ostalih prihoda iz poslovanja. Nakon uplate, iznos potraživanja se prebija s naplaćenim novcem.

Prestanak priznavanja financijske imovine

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu samo ako isteknu ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine ili ako se financijska imovina prenese na drugo društvo, zajedno sa svim rizicima i povratima od vlasništva. Ako ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva financijske imovine, a zadrži kontrolu nad prenesenom imovinom, Grupa nastavlja priznavati imovinu u obujmu u kojem nastavlja kontinuirano sudjelovati u imovini, te priznaje i povezanu obvezu u iznosu za koji bi se moglo tražiti plaćanje. Ako prijenos ne rezultira prestankom priznavanja jer je Grupa zadržala suštinski sve rizike i povrate od vlasništva nad prenesenom imovinom, imovina se nastavlja priznavati u cijelosti, te se za primljenu naknadu priznaje financijska obveza osigurana imovinom u zalogu.

Prodaja zaloga

Grupa povremeno preuzima nekretnine u zamjenu za podmirivanje svojih potraživanja po zajmovima i predujmovima. Takve nekretnine priznaju se po neto nadoknadioj vrijednosti ovisnog potraživanja po zajmovima i predujmovima ili po trenutnoj fer vrijednosti navedene imovine ovisno o tome koja je niža. Prihodi ili rashodi pri prodaji nekretnina pod zalogom priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Poslovi ponovne kupnje i prodaje

Vrijednosnice prodane u sklopu poslova ponovne kupnje i prodaje (repo poslovi) sadržani su u financijskim izvješćima, a obveza prema ugovornoj strani uključena je u obveze prema bankama odnosno u obveze prema klijentima. Vrijednosnice kupljene uz obvezu ponovne prodaje iskazane su kao plasmani kod drugih banaka ili zajmovi klijentima. Razlika između prodajne i otkupne cijene knjižena je kao kamata te obračunata ravnomjerno kroz razdoblje do dospelosti.

Financijski i operativni najam

Financijski najam - Grupa kao davatelj najma

Kada se imovina daje u financijski najam, sadašnja vrijednost otplate najma priznata je kao potraživanje. Razlika između bruto potraživanja i sadašnje vrijednosti potraživanja priznaje se kao nezarađeni financijski prihod. Početni direktni troškovi priznaju se kao trošak u računu dobiti i gubitka u trenutku nastanka.

Operativni najam - Grupa kao davatelj najma

Imovina dana u operativni najam iskazana je u bilanci unutar nekretnina i opreme. Navedena imovina amortizira se kroz očekivani korisni vijek koji se temelji na trajanju ugovora o najmu (vidi bilješku Nekretnine i oprema). Početni direktni troškovi nastali u svrhu ostvarivanja prihoda od operativnog najma priznati su u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali.

Operativni najam - Grupa kao primatelj najma

Imovina u najmu za koju davatelj najma zadržava sve rizike i koristi vlasništva imovine, klasificirana je kao operativni najam. Otplate operativnog najma se priznaju kao trošak na bazi pravocrtne metode kroz vremenski period najma. Navedeni trošak uključen je u ostale troškove iz poslovanja.

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema iskazani su prema trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i trajno smanjenje vrijednosti. Kad je imovina prodana ili povučena iz upotrebe, njezin trošak i akumulirana amortizacija eliminiraju se iz računovodstvene evidencije, a svi dobici ili gubici koji proizlaze iz njihovog isknižavanja uključuju se u račun dobiti i gubitka.

Početni trošak nabave nekretnina i opreme obuhvaća njihovu nabavnu cijenu, uključujući i carinske pristojbe i nepovratne poreze te sve izravne troškove potrebne za dovođenje imovine u stanje upotrebe i u svrhu za koju je namijenjena. Troškovi nastali nakon što je započela upotreba nekretnina i opreme, kao što su troškovi popravaka i održavanja, terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali.

Imovina u pripremi čini dio nekretnina i opreme u pripremi i iskazuje se prema trošku nabave. To obuhvaća trošak izgradnje i druge direktne troškove. Imovina u pripremi se ne amortizira sve dok nije završena i prenesena u upotrebu te dok se ne svrsta u odgovarajuću grupu nekretnina i opreme.

Amortizacija nekretnina i opreme obračunava se proporcionalnom metodom korištenjem vijeka njihove upotrebe. Vijek upotrebe imovine prikazan je kako slijedi:

(u godinama)	2008.	2007.
Zgrade	40	40
Namještaj	5	5
Računala	4	4
Motorna vozila	5	5
Oprema i ostala imovina	2 do 10	2 do 10

Zemljište se ne amortizira.

Ostatak vrijednosti imovine, vijek upotrebe i metode amortizacije preispituju se barem na kraju svakog razdoblja izvješćivanja i po potrebi mijenjaju.

Knjigovodstveni iznosi nekretnina i opreme preispituju se kad događaji ili promijenjene okolnosti upućuju da knjigovodstveni iznosi nisu nadoknadi.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se iskazuje po trošku nabave. Nematerijalna imovina se priznaje ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati imovini biti u korist poduzeća i ako se pouzdano može procijeniti trošak te imovine. Nakon početnog iskazivanja, nematerijalna imovina se vrednuje po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirano smanjenje vrijednosti. Amortizacija nematerijalne imovine obračunava se proporcionalnom metodom korištenjem procjene očekivanog vijeka upotrebe.

Nematerijalna imovina amortizira se u razdoblju od 4 godine. Amortizacijsko razdoblje i metoda amortizacije provjeravaju se najmanje na kraju svake financijske godine. Ako se očekivani korisni vijek trajanja sredstva razlikuje od prijašnjih procjena, razdoblje amortizacije će se u skladu s tim promijeniti. Ako je bilo promjena u očekivanom okviru (modelu) ekonomskih koristi ugrađenih u sredstva, metoda amortizacije se mijenja u skladu s promijenjenim okvirom. Ovakve promjene prikazuju se kao promjene računovodstvenih procjena.

Računovodstvene politike

Goodwill

Prema MSFI 3 (Poslovna spajanja), svaki višak troška stjecanja iznad stečenog udjela u fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obveza na dan stjecanja prikazuje se kao goodwill i knjiži kao imovina. Nakon početnog priznanja, goodwill se mjeri po trošku, umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Goodwill se testira na umanjenje vrijednosti najmanje jednom godišnje, a i češće ukoliko promijenjene okolnosti upućuju na mogući gubitak vrijednosti.

Gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se procjenom nadoknadive vrijednosti jedinice koja stvara novac (ili skupine jedinica koje stvaraju novac) na koju se goodwill odnosi. Ako knjigovodstvena vrijednost jedinice premašuje njenu nadoknadivu vrijednost priznaje se gubitak od umanjenja vrijednosti, na način da se prvo smanji knjigovodstvena vrijednost bilo kojeg goodwilla koji je raspoređen na jedinicu koja stvara novac, a potom drugih sredstava jedinice razmjerno knjigovodstvenom iznosu svakog sredstva u jedinici. Gubitak od umanjenja goodwilla ne ukida se u budućim razdobljima.

Ulaganje u nekretnine

Ulaganje u nekretnine, koje se uglavnom odnosi na nekretnine kojima se ostvaruje prihod od najma, početno se mjeri po trošku nabave, uključujući transakcijske troškove. U knjigovodstveni iznos uključuje se trošak zamijenjenog dijela na postojećem ulaganju u nekretnine u trenutku nastanka troška, ukoliko su zadovoljeni uvjeti priznavanja. Trošak redovnog održavanja sredstva ne uključuje se u knjigovodstveni iznos. Nakon početnog priznavanja, ulaganja u nekretnine iskazana su po trošku stjecanja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Ulaganje u nekretnine amortizira se proporcionalnom metodom korištenjem vijeka upotrebe, sukladno računovodstvenoj politici za Nekretnine i opremu.

Ulaganje u nekretnine prestaje se priznavati prilikom otuđenja ili kod konačnog povlačenja ulaganja u nekretnine iz upotrebe i bez očekivanja bilo kakve buduće ekonomske koristi od otuđenja. Dobici i gubici od povlačenja ili otuđenja ulaganja u nekretnine priznaju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju povlačenja ili otuđenja.

Prijenosi na ulaganje u nekretnine izvršavaju se samo i isključivo onda kada postoji promjena namjene koju potvrđuje završetak korištenja od strane vlasnika, početak operativnog najma danog drugoj stranci ili završetak izgradnje ili obnove. Prijenosi sa ulaganja u nekretnine izvršavaju se samo i isključivo onda kada postoji promjena namjene koju potvrđuje početak korištenja od strane vlasnika ili početak obnove s namjerom prodaje.

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Grupa klasificira dugotrajnu imovinu kao imovinu namijenjenu za prodaju samo u slučaju kada će knjigovodstvena vrijednost iste biti uglavnom nadoknađena putem prodaje, a ne stalnim korištenjem. Da bi to bio slučaj, imovina (ili grupa za otuđenje) mora biti raspoloživa za trenutnu prodaju u postojećem stanju i njena prodaja mora biti vrlo vjerojatna. Prikadna razina upravljanja mora biti usredotočena na prodaju koja se prema očekivanju mora dogoditi u cijelosti tijekom godine dana od klasifikacije. Dugotrajna imovina klasificirana kao namijenjena prodaji mjeri se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Amortizacija navedene imovine se ne obračunava.

Gubici od umanjenja vrijednosti prilikom klasifikacije u imovinu namijenjenu prodaji uključuju se u račun dobiti i gubitka, kao i dobiti i gubici utvrđeni naknadnim mjerenjima.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Nekretnine i oprema, nematerijalna imovina, ulaganja u nekretnine i dugotrajna imovina namijenjena prodaji se procjenjuju radi utvrđivanja smanjenja vrijednosti u slučajevima kad okolnosti ukazuju na činjenicu da se knjigovodstvena vrijednost imovine neće moći nadoknaditi. U slučajevima gdje knjigovodstvena vrijednost premašuje nadoknativ iznos iskazuje se gubitak u računu dobiti i gubitka po stavkama nekretnina i opreme i nematerijalne imovine koja je proknjižena po trošku stjecanja ili se tretira kao smanjenje revalorizacijske rezerve imovine knjižene po revaloriziranom iznosu ako gubitak nastao smanjenjem vrijednosti ne premašuje iznos revalorizacijskog viška. Ovisno o tome koji je veći, nadoknativ iznos je iznos neto prodajne cijene imovine ili njegova upotrebna vrijednost.

Derivatni financijski instrumenti

Derivatni financijski instrumenti se inicijalno priznaju u bilanci u skladu s politikom početnog priznavanja financijskih instrumenata, a naknadno se ponovno mjere prema svojoj fer vrijednosti. Fer vrijednosti se utvrđuju na temelju primjerene metode koja uključuje: kotirane tržišne cijene, dealerske kotacije, diskontiranog novčanog tijeka te modela za izračun vrijednosti opcija. Svi derivati iskazuju se kao imovina ako je njihova fer vrijednost pozitivna, a kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna. Promjene u fer vrijednosti derivatnih instrumenata uključene su u svođenje stranih valuta na srednji tečaj. Dobici ili gubici od derivata temeljenih na vrijednosnicama iskazuju se unutar Ostalih prihoda iz poslovanja u računu dobiti i gubitka. Svi derivati drže se radi trgovanja.

Rezervacije za potencijalne obveze

Rezervacije se iskazuju kad Grupa ima trenutačnu zakonsku ili ugovornu obvezu koja je rezultat prošlih događaja, kada je vjerojatnost da će odljev sredstava vezanih uz ekonomske koristi biti potreban kako bi se podmirile obveze i kad je moguće pouzdano procijeniti visinu obveze. Rezervacije za troškove i potencijalne obveze održavaju se na razini koju Uprava Grupe smatra dovoljnom za pokrivanje nastalih troškova. Uprava određuje adekvatnost rezervacija na osnovu uvida u pojedine

stavke, povijesni gubitak, tekuće ekonomske uvjete, karakteristike rizika određenih kategorija transakcija kao i u ostale relevantne čimbenike.

Komisioni poslovi

Banka upravlja znatnim iznosima imovine trećih osoba. Za tu uslugu Banka naplaćuje naknadu. Ova sredstva nisu iskazana u bilanci Banke. Pojednosti su navedene u bilješki 35.

Transakcije temeljem dionica

Zaposlenici Grupe (uključujući izvršne direktore) primaju naknadu u obliku isplate s temelja dionica. Zaposlenici pružaju usluge kao naknadu za glavničke instrumente (transakcije isplate podmirene glavničkim instrumentima). Trošak transakcije isplate zaposlenicima podmirene glavničkim instrumentima mjeri se po fer vrijednosti dionica na dan dodjele. Fer vrijednost određena je temeljem tržišne cijene dionica na dan dodjele. Trošak transakcija isplate s temelja dionica priznaje se tijekom razdoblja za koje su pružene usluge.

Promjene računovodstvenih politika

U tekućoj godini Grupa je usvojila sve nove i izmijenjene standarde i tumačenja izdana od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) pri Odboru za međunarodne računovodstvene standarde koji su relevantni za njezino poslovanje i na snazi su za obračunska razdoblja koja su započela 1. siječnja 2008. godine. Usvajanje novih i izmijenjenih standarda i tumačenja nije imalo utjecaja na iznos dioničke glavnice na dan 1. siječnja 2008. godine.

Tri tumačenja Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) u primjeni su za tekuće razdoblje. To su: IFRIC 11 *MSFI 2 - Transakcije dionicama grupe i trezorskim dionicama*, IFRIC 12 *Ugovori o koncesiji* i IFRIC 14 *MRS 19 - Ograničenje imovine od definiranih primanja, minimalna ulaganja i njihova međuovisnost*. Primjena navedenih tumačenja nije rezultirala promjenama računovodstvenih politika Grupe.

Navedene reklasifikacije određenih iznosa učinjene su na pozicijama Grupe za 2007. godinu u svrhu usporedivosti s klasifikacijskim pristupom za 2008. godinu, kako bi preciznije iskazali suštinu poslovnih transakcija (iznosi su navedeni u milijunima kuna):

Iznos (2007.)	Ranije iskazano	Preraspoređeno
28	Trošak kamata - banke*	Trošak kamata - poduzeća*
1.181	Obveze prema bankama*	Obveze prema klijentima
53	Ostala aktiva - ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Nekretnine i oprema

* Reklasifikacija se odnosi na iznose prema ostalim financijskim institucijama (investicijski fondovi)

Grupa nije primijenila sljedeće MRS-eve i Tumačenja Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC), koji su objavljeni, ali još nisu stupili na snagu:

Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI)

MSFI 2	Isplate temeljem dionica - promjene Uvjeta za stjecanje prava i otkazivanje
MSFI 3	Poslovna spajanja, promijenjen 2008. godine
MSFI 8	Poslovni segmenti

Međunarodni računovodstveni standardi (MRS)

MRS 1	Prezentiranje financijskih izvještaja, promijenjen 2007. godine
MRS 23	Troškovi posudbe, promijenjen 2007. godine
MRS 27	Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji, promijenjen 2008. godine
MRS 32	Financijski instrumenti: Prezentiranje - promjene Financijskih instrumenata s opcijom prodaje i obveza nastalih likvidacijom
MRS 39	Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje, promjene Stavaka koje zadovoljavaju uvjete zaštite

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde donio je određene promjene postojećih standarda u sklopu prvog projekta godišnjih unaprjeđenja. Periodi primjena tih promjena različiti su, ovisno od standarda, a većina će biti primjenjiva za financijske izvještaje Grupe za 2009. godinu. Grupa ne očekuje da će navedene promjene imati značajan utjecaj na financijska izvješća.

Računovodstvene politike

Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC)

IFRIC 13	Programi lojalnosti klijenata
IFRIC 15	Ugovor o gradnji nekretnine
IFRIC 16	Zaštita neto ulaganja

Grupa očekuje da navedeni standardi i tumačenja neće imati značajan utjecaj na financijska izvješća u periodu početne primjene.

Grupa nije ranije primijenila nijedan od Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja čija primjena nije bila obavezna na dan bilance. U slučajevima gdje prijelazne odredbe standarda dozvoljavaju izbor između primjene unaprijed i retrospektivne primjene, Grupa je odabrala primjenu unaprijed od dana početka primjene.

Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Prosudbe

U postupku primjene računovodstvenih politika Grupe, Uprava je napravila sljedeće prosudbe, odvojeno od onih koje uključuju procjene, a koje imaju najznačajniji utjecaj na iznose prikazane u financijskim izvješćima:

Operativni najam - Grupa kao davatelj najma

Imovina iz portfelja Ulaganje u nekretnine dana je u operativni najam. Utvrđeno je da su gotovo svi važni rizici i koristi od vlasništva imovine dane u operativni najam zadržani u Grupi.

Imovina koja se drži do dospeljeća

Sukladno smjernicama MRS-a 39 Grupa klasificira nederivativnu financijsku imovinu s fiksnim ili utvrdivim iznosom plaćanja i fiksnim dospeljećem kao Imovinu koja se drži do dospeljeća. Ova klasifikacija iziskuje značajne prosudbe. Pri donošenju tih prosudbi Grupa procjenjuje pozitivnu namjeru i mogućnost držanja takvih ulaganja do dospeljeća. Ukoliko Grupa ne zadrži ulaganje do dospeljeća, osim u posebnim slučajevima (kao što je prodaja beznačajnog iznosa u odnosu na ukupan iznos ulaganja koja se drže do dospeljeća koji je blizu datuma dospeljeća) cijela grupa imovine će biti reklasificirana u portfelj Imovina raspoloživa za prodaju i izmjerena po fer vrijednosti umjesto po metodi amortiziranog troška.

Procjena neizvjesnosti

Ključne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje kao i druge ključne izvore procjena neizvjesnosti na datum bilance koje mogu prouzročiti veliki rizik značajnih usklađivanja knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini, navode se u nastavku:

Rezerviranja za umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja

Grupa redovno pregledava zajmove i potraživanja kako bi ocijenila postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti. Prilikom procjene iznosa gubitka u slučajevima gdje je zajmoprimac dospio u financijske poteškoće, a ne postoje povijesni podaci koji se odnose na zajmoprimce sličnih obilježja, Grupa koristi iskustvenu prosudbu. Također, procjena promjena u budućim novčanim tokovima temeljena je na relevantnim dostupnim informacijama koje ukazuju na negativne promjene platežnog statusa korisnika kredita unutar grupe ili nacionalne ili lokalne ekonomske uvjete koji su povezani s nepodmirenjem obveza vezanih za imovinu unutar grupe. Menadžment koristi procjenu temeljenu na iskustvu povijesnog gubitka za imovinu sličnih obilježja kreditnog rizika i objektivnih dokaza o umanjenju vrijednosti sličnih kao u promatranoj grupi zajmova i potraživanja. Grupa koristi iskustvenu prosudbu za prilagodbu relevantnih dostupnih informacija trenutnim okolnostima.

Umanjanje vrijednosti goodwilla

Grupa procjenjuje postojanje umanjenja vrijednosti goodwilla najmanje na godišnjoj razini. Taj postupak zahtijeva procjenu upotrebne vrijednosti poslovnih jedinica koje generiraju novac, a na koje se goodwill raspoređuje. Procjena vrijednosti u upotrebi zahtijeva od Grupe da napravi procjene budućih novčanih tokova jedinica koje stvaraju novac te da odabere prikladnu diskontnu stopu kako bi izračunala sadašnju vrijednost tih novčanih tokova. Knjigovodstvena vrijednost goodwilla na dan 31. prosinca 2008. godine iznosila je 67 milijuna kuna (2007.: 67 milijuna kuna). Više detalja dano je u bilješci 19.

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

2 | Prihodi i troškovi od kamata (u milijunima kuna)

	2008.	GRUPA 2007.	2008.	BANKA 2007.
Prihodi od kamata				
Građani	2.119	1.816	1.933	1.644
Poduzeća	1.055	855	918	751
Vrijednosnice	339	299	255	236
Banke	334	334	309	321
Javni sektor i ostalo	382	323	381	322
	4.299	3.627	3.796	3.274
Troškovi kamata				
Građani	996	781	902	711
Poduzeća	241	256	234	250
Banke	642	550	555	501
Javni sektor i ostalo	165	122	164	115
	2.044	1.709	1.855	1.577

28 milijuna kuna, ranije iskazanih unutar Troškova kamata prema bankama u 2007. godini (za Grupu i Banku), preraspoređeno je u Troškove kamata prema poduzećima.

Prihodi od kamata grupirani prema vrsti imovine iskazani su u sljedećoj tabeli:

	2008.	GRUPA 2007.	2008.	BANKA 2007.
Prihodi od kamata				
Zajmovi i ostala potraživanja od klijenata i banaka	3.695	3.156	3.349	2.866
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	196	192	193	186
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	145	146	145	152
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	2	-	2	-
Imovina koja se drži do dospeljeća	71	82	56	67
Imovina raspoloživa za prodaju	120	51	51	3
	4.229	3.627	3.796	3.274

Kamatni prihod uključuje prihod od djelomično ili potpuno nenadoknadivih kredita Grupe u iznosu od 124 milijuna kuna (2007.: 134 milijuna kuna) i Banke u iznosu od 111 milijuna kuna (2007.: 120 milijuna kuna).

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

3 | Prihodi i troškovi od naknada i provizija (u milijunima kuna)

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Prihodi od naknada i provizija				
Naknade i provizije na kartične usluge	717	646	96	84
Naknade i provizije na usluge platnog prometa	293	283	293	281
Naknade za upravljanje imovinom, brokerske i konzultantske usluge	118	179	58	84
Naknade i provizije na zajmove klijentima	42	54	40	52
Naknade i provizije na izdane garancije	52	40	51	39
Naknade i provizije na usluge klijentima	57	51	53	48
Ostale naknade i provizije	78	54	16	3
	1.357	1.307	607	591
Troškovi od naknada i provizija				
Naknade za usluge platnog prometa	72	81	70	78
Troškovi naknada i provizija na kartične usluge	128	106	130	113
Naknade za bankarske usluge	18	14	12	10
Ostalo	42	36	10	11
	260	237	222	212

4 | Ostali prihodi iz poslovanja (u milijunima kuna)

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Prihodi od kupoprodaje stranih valuta	73	77	65	68
Neto dobici/(gubici) od vrijednosnica po fer vrijednosti koje se drže radi trgovanja	(117)	5	(117)	5
Neto dobici/(gubici) od vrijednosnica inicijalno definiranih po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(18)	-	(18)	-
Svođenje stranih valuta na srednji tečaj	179	142	180	143
Operativni najam	82	69	3	3
Dobit/(gubitak) od prodaje dugotrajne imovine namijenjene za prodaju	-	(3)	-	(3)
Prihodi po kupoprodaji vrijednosnica iz portfelja imovine raspoložive za prodaju	67	22	62	21
Dobit/(gubitak) od prodaje nekretnina i opreme	61	17	33	-
Primljene dividende	6	2	206	144
Ostali prihodi	82	86	34	17
	415	417	448	398

5 | Rezerviranja (u milijunima kuna)

Bilješka

GRUPA

BANKA

		2008.	2007.	2008.	2007.
Rezerviranja po zajmovima i predujmovima klijentima	15	135	59	63	(7)
Rezerviranja za imovinu raspoloživu za prodaju		23	-	23	-
Rezerviranja za sudske sporove	30	-	13	(2)	12
Rezerviranja po garancijama i potencijalnim obvezama	30	15	49	14	49
		173	121	98	54

6 | Ostali troškovi iz poslovanja (u milijunima kuna)

Bilješka

GRUPA

BANKA

		2008.	2007.	2008.	2007.
Troškovi zaposlenika	7	796	750	629	592
Materijalni troškovi i usluge		460	447	297	286
Operativni najam		46	40	45	39
Troškovi premija za osiguranje štednih uloga		75	70	63	59
Porezi i doprinosi		25	22	22	20
Ostali troškovi		276	249	124	115
		1.678	1.578	1.180	1.111

7 | Troškovi zaposlenika (u milijunima kuna)

GRUPA

BANKA

	2008.	2007.	2008.	2007.
Neto plaće	370	345	293	273
Troškovi zdravstvenog osiguranja	87	80	67	63
Porez i prirez	87	83	67	64
Troškovi mirovinskog osiguranja	110	102	88	81
Ostali troškovi zaposlenika	142	140	114	111
	796	750	629	592

Plaće i ostali troškovi zaposlenika uključuju i bonus zaposlenicima i Upravi Banke u bruto iznosu 32,0 milijuna kuna (2007.: 37,7 milijuna kuna). U toj se stavci nalaze i primanja članova Uprave u bruto iznosu od 5,9 milijuna kuna (2007.: 7,0 milijuna kuna).

Prosječan broj zaposlenika tijekom godine za Grupu bio je 4.512 (2007.: 4.283), a za Banku je iznosio 3.695 (2007.: 3.531).

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

8 | Amortizacija nekretnina, opreme i nematerijalne imovine

(u milijunima kuna)

		GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.	
Amortizacija nekretnina i opreme	246	233	134	139	
Amortizacija ulaganja u nekretnine	1	1	1	1	
Amortizacija nematerijalne imovine	42	34	29	22	
	289	268	164	162	

U sklopu amortizacije nekretnina i opreme i nematerijalne imovine nalazi se iznos vezan uz umanjeње vrijednosti i otpis te imovine, u ukupnom iznosu od 1,3 milijuna kuna za Grupu (2007.: 1,2 milijuna kuna), odnosno 0,9 milijuna kuna za Banku (2007.: 0,9 milijuna kuna).

9 | Porez

Porez na dobit se plaća po stopi od 20 posto (2007.: 20 posto) na korigiranu dobit iz poslovanja.

Općenito, porezne prijave ostaju otvorene i predmet su kontrole u razdoblju od najmanje tri godine. Uprava vjeruje da ima primjereno rezervirane porezne obveze u priloženim financijskim izvješćima. No, ostaje rizik da bi nadležna tijela mogla zauzeti različito gledište o tumačenju odredbi, a posljedice bi mogle biti značajne.

Porezni trošak sadrži:

		GRUPA		BANKA	
(u milijunima kuna)	2008.	2007.	2008.	2007.	
Tekući porezni trošak	(387)	(329)	(291)	(229)	
Odgođena porezna imovina iskorištena tijekom godine	(147)	(121)	(97)	(83)	
Odgođene porezne obveze iskorištene tijekom godine	2	2	2	2	
Odgođena porezna imovina nastala iz vremenskih razlika	214	147	156	97	
Odgođena porezna obveza nastala iz vremenskih razlika	(2)	(2)	(2)	(2)	
Porezni trošak u računu dobiti i gubitka	(320)	(303)	(232)	(215)	

Usklađenje računovodstvene dobiti i porezne obveze prikazano je u nastavku:

		GRUPA		BANKA	
(u milijunima kuna)	2008.	2007.	2008.	2007.	
Računovodstvena dobit prije oporezivanja	1.568	1.446	1.332	1.147	
Zakonska porezna stopa	20%	20%	20%	20%	
Očekivani porez na dobit	314	289	266	229	
Porezni učinak:					
Porezno nepriznati troškovi	131	86	119	70	
Neoporezivi prihodi	(58)	(46)	(94)	(70)	
Porez na dobit	387	329	291	229	
Efektivna porezna stopa	24,7%	22,8%	21,9%	20,0%	

9 | Porez / nastavak

Promjene na odgođenoj poreznoj imovini prikazane su kako slijedi:

	GRUPA		BANKA	
(u milijunima kuna)	2008.	2007.	2008.	2007.
Odgođena porezna imovina priznata na dan 1. siječnja	147	121	97	83
Odgođeni porez priznat tijekom godine	226	147	165	97
Odgođeni porez ukinut tijekom godine	(147)	(121)	(97)	(83)
Odgođena porezna imovina priznata na dan 31. prosinca	226	147	165	97
<i>Odgođena porezna imovina sastoji se od:</i>				
Odgođeni prihod priznat kao korekcija efektivnog prinosa	90	81	69	64
Otpremnine	4	4	3	3
Umanjenje vrijednosti nekretnina	6	8	6	7
Nerealizirani gubici pri revalorizaciji vrijednosnica i derivativa na nižu vrijednost	70	21	70	21
Ostalo	44	33	8	2
Ukupno odgođeni porez priznat u računu dobiti i gubitka	214	147	156	97
Nerealizirani gubici pri revalorizaciji vrijednosnica priznati unutar kapitala	12	-	9	-
	226	147	165	97
	GRUPA		BANKA	
(u milijunima kuna)	2008.	2007.	2008.	2007.
Obveze za tekuće poreze	118	87	91	45
	118	87	91	45

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

10 | Novac i tekući računi kod drugih banaka (u milijunima kuna)

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	1.106	1.121	981	1.087
Novac u blagajni	1.480	1.132	1.404	1.070
Tekući računi i depoziti po viđenju kod stranih banaka	375	186	353	177
Tekući računi i depoziti po viđenju kod domaćih banaka	6	18	4	16
Ostale stavke	6	14	5	6
	2.973	2.471	2.747	2.356

11 | Sredstva kod Hrvatske narodne banke (u milijunima kuna)

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Obvezna i granična pričuva	4.813	6.866	4.594	6.640
Obvezni blagajnički zapisi	-	1.323	-	1.289
Ostali depoziti	2	5	2	5
	4.815	8.194	4.596	7.934

Obvezna pričuva predstavlja iznos likvidne imovine koju su banke dužne deponirati kod Hrvatske narodne banke. Obvezna pričuva se izračunava na kraju svakog mjeseca na određena sredstva iz prethodnog mjeseca. Na dan 31. prosinca 2008. godine obvezna pričuva obračunavala se u iznosu od 14 posto kunskih depozita (2007.: 17 posto) te 14 posto deviznih depozita (2007.: 17 posto). Od tog iznosa banke moraju držati najmanje 70 posto kunskog dijela obvezne pričuve i najmanje 60 posto deviznog dijela obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke. 50 posto deviznog dijela obvezne pričuve se drži u kunama i dodaje kunskom dijelu obvezne pričuve.

Sredstva deponirana kod Hrvatske narodne banke nosila su godišnju kamatu od 0,75 posto na kunske depozite (2007.: 0,75 posto). Sredstva deponirana u devizama nose godišnju kamatu od 1,125 do 2,125 posto na depozite u eurima (2007.: 1,75 do 2 posto) te za sredstva deponirana u američkim dolarima od 0,5 posto do 1,5 posto (2007.: 2,25 posto). Kamatne stope na sredstva u američkim dolarima i eurima nisu fiksne.

Granična obvezna pričuva predstavlja dio sredstava pozajmljenih od nerezidenata i pravnih osoba u posebnom odnosu s bankama koji su banke dužne deponirati kod Hrvatske narodne banke. Granična obvezna pričuva iznosi 40 posto neto povećanje sredstava primljenih nerezidenata i pravnih osoba u posebnom odnosu s bankom od lipnja 2004. godine i dodatnih 15 posto od neto povećanja sredstava primljenih nerezidenata i pravnih osoba u posebnom odnosu s bankom od studenog 2005. Tijekom 2008. godine na sredstva izdvojene granične obvezne pričuve nije se obračunavala kamata (2007.: nula). Hrvatska narodna banka ukinula je primjenu Odluke o graničnoj pričuvi u listopadu 2008. godine.

Na kraju godine, Banka i Grupa su držale 70 posto svoje kunske obveze odnosno 60 posto devizne obveze (većinom u američkim dolarima) kod Hrvatske narodne banke. Preostalih 30 posto kunske obveze odnosno 40 posto devizne obveze držano je na nostro računima ili plasmanima kod drugih banaka.

U prosincu 2006. godine HNB donosi Odluku o upisu obveznih blagajničkih zapisa. Sukladno Odluci, tijekom 2007. godine blagajnički zapisi upisivani su za rast plasmana po stopi većoj od 1 posto mjesečno po stopi koja iznosi 50 posto od osnovice koju čini pozitivna razlika između dopuštenog i ostvarenog rasta plasmana. Obvezni blagajnički zapisi HNB-a izdani su uz kamatnu stopu od 0,25 posto godišnje s dospeljećem od 360 dana. Sredstva po upisanim blagajničkim zapisima vraćena su Banci i Grupi u siječnju 2008. godine, nakon izmjene Odluke.

12 | Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka (u milijunima kuna)

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Financijska imovina namjenjena trgovanju				
Domaći trezorski zapisi	-	1.493	-	1.493
Strane državne obveznice	-	439	-	439
Strane korporativne obveznice	-	324	-	324
Strani trezorski zapisi	-	431	-	431
Domaće korporativne obveznice	88	305	88	317
Dionice	37	264	37	264
Domaće državne obveznice	1.350	839	1.350	839
Obračunate nedospjele kamate	66	75	66	75
	1.541	4.170	1.541	4.182
Financijska imovina inicijalno definirana po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka				
Domaći trezorski zapisi	1.744	-	1.744	-
Domaće korporativne obveznice	218	-	218	-
Obračunate nedospjele kamate	4	-	4	-
	1.966	-	1.966	-
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	3.507	4.170	3.507	4.182

13 | Derivatni financijski instrumenti (u milijunima kuna)

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
AKTIVA				
<i>Fer vrijednosti:</i>				
Valutni derivatni instrumenti	24	32	24	32
Derivatni instrumenti na temelju vrijednosnica	-	1	-	1
	24	33	24	33
<i>Ugovorni iznosi:</i>				
Valutni derivatni instrumenti	9.899	11.837	9.899	11.837
Derivatni instrumenti na temelju vrijednosnica	-	546	-	546
	9.899	12.383	9.899	12.383
PASIVA				
<i>Fer vrijednosti:</i>				
Valutni derivatni instrumenti	176	33	176	33
Derivatni instrumenti na temelju vrijednosnica	26	5	26	5
	202	38	202	38
<i>Ugovorni iznosi:</i>				
Valutni derivatni instrumenti	10.035	11.841	10.035	11.841
Derivatni instrumenti na temelju vrijednosnica	578	416	578	416
	10.613	12.257	10.613	12.257

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

13 | Derivatni financijski instrumenti / nastavak (u milijunima kuna)

Valutni derivatni instrumenti uglavnom se odnose na ugovore o kupnji i prodaji stranih valuta u budućnosti. Derivatni instrumenti na temelju vrijednosnica izvedeni su iz kupljenih obveznica na budući datum.

Ugovorni iznosi određenih vrsta financijske imovine pružaju osnovu za usporedbu s imovinom iskazanom u bilanci, ali ne moraju nužno ukazati na iznos budućih novčanih tokova ili tekuće fer vrijednosti imovine te stoga ne ukazuju na izloženost Grupe kreditnom riziku ili riziku promjene cijena.

14 | Plasmani kod drugih banaka (u milijunima kuna)

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Oročeni depoziti	6.855	6.247	6.463	5.667
Depoziti po viđenju	1	2	-	-
Kredit bankama	993	1.011	937	1.074
	7.849	7.260	7.400	6.741
Rezervacije	(15)	(15)	(15)	(15)
	7.834	7.245	7.385	6.726

Oročeni depoziti čine u pravilu kratkoročne depozite (do jednog mjeseca) kod domaćih i stranih banaka koji nose prosječnu godišnju kamatu od 1,20 posto do 5,00 posto (2007.: 2,50 posto do 7,00 posto).

U sklopu plasmana u drugim bankama nalazi se 4,3 milijuna kuna (2007.: 6,3 milijuna kuna) refinanciranih kredita koji se odnose na obvezu prema Republici Hrvatskoj i 27,8 milijuna kuna (2007.: 50,5 milijuna kuna) refinanciranih kredita prema Vladinim agencijama. Detaljnije o refinanciranim kreditima u bilješci 25.

Bilješka 43. sadrži detaljnu analizu po valutama.

Zemljopisna analiza

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Italija	2.355	1.514	2.313	1.469
Njemačka	2.334	828	2.246	733
Republika Hrvatska	800	955	762	946
Austrija	636	90	623	73
Francuska	331	252	331	252
Velika Britanija	96	754	52	702
Belgija	60	1.136	-	1.010
Švicarska	32	40	-	-
Sjedinjene Američke Države	-	7	-	-
Ostale zemlje	1.205	1.684	1.073	1.556
	7.849	7.260	7.400	6.741
Rezervacije	(15)	(15)	(15)	(15)
	7.834	7.245	7.385	6.726

15 | Zajmovi i predujmovi klijentima (u milijunima kuna)

		GRUPA		BANKA
	2008.	2007.	2008.	2007.
<i>a) Analiza po vrsti klijenta</i>				
Građani	26.898	24.357	23.786	21.555
Poduzeća	15.647	13.570	13.866	12.045
Javni sektor i ostali	6.062	4.814	6.022	4.809
	48.607	42.741	43.674	38.409
Rezervacije	(2.023)	(2.005)	(1.520)	(1.551)
Naplaćene nedospjele kamate i odgođeni prihod priznat kao korekcija efektivnog prinosa	(552)	(589)	(439)	(422)
	46.032	40.147	41.715	36.436
<i>b) Analiza po sektorima</i>				
Građani	26.898	24.357	23.786	21.555
Trgovina na veliko i malo	3.868	3.276	3.275	2.768
Graditeljstvo	3.586	3.073	3.369	2.893
Prijevoz, skladištenje i veze	1.182	1.168	1.074	1.084
Hoteli i restorani	1.151	1.088	1.096	1.044
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	927	694	853	625
Proizvodnja hrane i pića	592	395	559	361
Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	518	432	517	432
Nafta i plin	115	62	115	62
Ostali sektori	9.770	8.196	9.030	7.585
	48.607	42.741	43.674	38.409
Rezervacije	(2.023)	(2.005)	(1.520)	(1.551)
Naplaćene nedospjele kamate i odgođeni prihod priznat kao korekcija efektivnog prinosa	(552)	(589)	(439)	(422)
	46.032	40.147	41.715	36.436

U zajmovima klijentima nalaze se zajmovi dani uz ugovor ponovne prodaje (reverse repo) u iznosu od 268,2 milijuna kuna (2007.: 237,9 milijuna kuna). Ovi ugovori osigurani su korporativnim i državnim obveznicama.

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

15 | Zajmovi i predujmovi klijentima / nastavak (u milijunima kuna)

c) Rezervacije za gubitke	Građani		Poduzeća		Javni sektor i ostali		Ukupno
	Pojedinačne rezervacije	Rezervacije na skupnoj osnovi	Pojedinačne rezervacije	Rezervacije na skupnoj osnovi	Pojedinačne rezervacije	Rezervacije na skupnoj osnovi	
GRUPA							
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	830	364	564	213	34	-	2.005
Naplaćeni iznosi	(132)	(33)	(64)	(1)	(12)	-	(242)
Otpisani iznosi	(30)	-	(90)	-	-	-	(120)
Tečajne razlike	1	-	2	-	-	-	3
Amortizacija diskonta	(1)	-	(2)	-	(1)	-	(4)
Rezervacije	198	6	142	21	-	14	381
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	866	337	552	233	21	14	2.023
<i>Usklada sa stavkom računa dobiti i gubitka Rezerviranja po zajmovima i predujmova klijentima</i>							
Rezerviranja	198	6	142	21	-	14	381
Naplaćeni iznosi	(132)	(33)	(64)	(1)	(12)	-	(242)
Amortizacija diskonta	(1)	-	(2)	-	(1)	-	(4)
Trošak u računu dobiti i gubitka	65	(27)	76	20	(13)	14	135
BANKA							
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	504	352	475	186	34	-	1.551
Naplaćeni iznosi	(94)	(32)	(51)	-	(12)	-	(189)
Otpisani iznosi	(18)	-	(79)	-	-	-	(97)
Tečajne razlike	1	-	2	-	-	-	3
Amortizacija diskonta	(1)	-	(2)	-	(1)	-	(4)
Rezervacije	107	-	119	20	-	10	256
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	499	320	464	206	21	10	1.520
<i>Usklada sa stavkom računa dobiti i gubitka Rezerviranja po zajmovima i predujmova klijentima</i>							
Rezerviranja	107	-	119	20	-	10	256
Naplaćeni iznosi	(94)	(32)	(51)	-	(12)	-	(189)
Amortizacija diskonta	(1)	-	(2)	-	(1)	-	(4)
Trošak u računu dobiti i gubitka	12	(32)	66	20	(13)	10	63

15 | Zajmovi i predujmovi klijentima / nastavak (u milijunima kuna)

	Građani		Poduzeća		Javni sektor i ostali		Ukupno
c) Rezervacije za gubitke	Pojedinačne rezervacije	Rezervacije na skupnoj osnovi	Pojedinačne rezervacije	Rezervacije na skupnoj osnovi	Pojedinačne rezervacije	Rezervacije na skupnoj osnovi	
GRUPA							
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	763	389	697	196	33	-	2.078
Naplaćeni iznosi	(46)	(9)	(89)	(1)	(4)	-	(149)
Otpisani iznosi	(68)	(8)	(58)	-	(3)	-	(137)
Tečajne razlike	2	-	2	-	1	-	5
Amortizacija diskonta	(1)	-	(3)	-	(1)	-	(5)
Rezervacije	179	16	15	(6)	9	-	213
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	829	388	564	189	35	-	2.005
<i>Usklada sa stavkom računa dobiti i gubitka Rezerviranja po zajmovima i predujmova klijentima</i>							
Rezerviranja	179	16	15	(6)	9	-	213
Naplaćeni iznosi	(46)	(9)	(89)	(1)	(4)	-	(149)
Amortizacija diskonta	(1)	-	(3)	-	(1)	-	(5)
Trošak u računu dobiti i gubitka	132	7	(77)	(7)	4	-	59
BANKA							
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	464	372	619	174	32	-	1.661
Naplaćeni iznosi	(10)	(8)	(84)	-	(3)	-	(105)
Otpisani iznosi	(44)	-	(58)	-	(3)	-	(105)
Tečajne razlike	1	-	1	-	-	-	2
Amortizacija diskonta	(1)	-	(3)	-	(1)	-	(5)
Rezervacije	94	12	-	(12)	9	-	103
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	504	376	475	162	34	-	1.551
<i>Usklada sa stavkom računa dobiti i gubitka Rezerviranja po zajmovima i predujmova klijentima</i>							
Rezerviranja	94	12	-	(12)	9	-	103
Naplaćeni iznosi	(10)	(8)	(84)	-	(3)	-	(105)
Amortizacija diskonta	(1)	-	(3)	-	(1)	-	(5)
Trošak u računu dobiti i gubitka	83	4	(87)	(12)	5	-	(7)

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

15 | Zajmovi i predujmovi klijentima / nastavak

Grupa upravlja svojim kreditnim rizikom primjenom mnogih kontrolnih mjera: redovitom procjenom uz primjenu dogovorenih kriterija za zajmove, razvrstavanjem rizika po sektorima da bi se izbjegla nerazmjerna koncentracija rizika prema vrsti djelatnosti i zemljopisnim okvirima. Tamo gdje je to potrebno, Grupa prima prihvatljive instrumente osiguranja plaćanja da bi smanjila razinu kreditnog rizika.

Na dan 31. prosinca 2008. godine kumulirani iznos zajmova i predujmova koji su potpuno nenadoknadivi iznosi 669 milijuna kuna za Grupu odnosno 576 milijuna kuna za Banku (2007.: 736 milijuna kuna odnosno 631 milijuna kuna). Potpuno nenadoknadivim zajmovima smatraju se potraživanja koja su u potpunosti pokrivena pojedinačnim rezervacijama (100 posto). Tijekom 2008. godine Grupa je prodala prava na cjelokupne novčane tijekove portfelja zajmova ukupne knjigovodstvene vrijednosti 277 milijuna kuna (2007.: 546 milijuna kuna) trećim stranama za ukupan iznos od 277 milijuna kuna (2007.: 546 milijuna kuna), umanjeno za naknadu plaćenu kupcu od 1,7 milijuna kuna (2007.: 2 milijuna kuna). Grupa je procijenila da je po ovim zajmovima prenijela cjelokupne rizike i buduće koristi trećim stranama te je iste prestala priznavati kao svoju imovinu.

(d) Garancije po zajmovima i potencijalnim obvezama

Državni proračun podupire određene ključne industrijske grane u Republici Hrvatskoj. Naplata ovakvih zajmova obavlja se iz državnog proračuna. Također za određene zajmove i potencijalne obveze izdano je jamstvo Republike Hrvatske. Državna potpora i garancije Republike Hrvatske uzete su u obzir pri određivanju potrebnih rezervacija za zajmove dane određenim pravnim osobama.

Ukupni iznos zajmova i potencijalnih obveza Banke i Grupe po kojima je izdano jamstvo Republike Hrvatske ili čije se vraćanje obavlja iz državnog proračuna iznosi 2.521 milijuna kuna (2007.: 2.413 milijuna kuna).

(e) Refinancirani krediti

U iznos zajmova klijentima uključeno je i 29,6 milijuna kuna (2007.: 43,5 milijuna kuna) refinanciranih kredita koji se odnose na obveze prema Republici Hrvatskoj, te 89,9 milijuna kuna (2007.: 167,2 milijuna kuna) refinanciranih kredita prema Vladinim agencijama.

Detaljnije o refinanciranim kreditima u bilješci 25.

(f) Dugotrajna imovina stečena u zamjenu za nenaplaćena potraživanja

Tijekom godine Grupa je stekla vlasništvo nad nekretninama (poslovni prostor, obiteljske kuće, stanovi i zemljište) s ukupnom knjigovodstvenom vrijednosti od 4,7 milijuna kuna, a Banka u vrijednosti 1,4 milijuna kuna (2007: Grupa 4,8 milijuna kuna, a Banka 4,0 milijuna kuna). Stečena imovina je u postupku prodaje, a iskazana je u okviru Ostale imovine (bilješka 22). Ovako stečene nekretnine obično se ne koriste u poslovne svrhe.

Tijekom 2008. godine Grupa je prodala dugotrajnu imovinu stečenu u zamjenu za nenaplaćena potraživanja ukupne fer vrijednosti od 207 milijuna kuna (2007.: 100 milijuna kuna).

16 | Imovina raspoloživa za prodaju (u milijunima kuna)

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Stanje na dan 1. siječnja	1.853	1.305	482	53
Kupnja	1.022	499	924	338
Reklasificirano (u)/iz ostalih ulaganja	(58)	81	-	81
Vrijednosno usklađenje	(118)	(32)	(76)	10
Stanje na dan 31. prosinca	2.699	1.853	1.330	482
Dužnički vrijednosni papiri	2.583	1.539	1.227	187
Vlasnički vrijednosni papiri	116	314	103	295
Ukupno	2.699	1.853	1.330	482

Tijekom 2007. godine ulaganje od 81 milijun kuna reklasificirano je iz Ulaganja u ovisna i pridružena društva zbog smanjenja vlasničkog udjela u LT Gospodarska banka Sarajevo kroz njeno spajanje sa UPI bankom. Privredna banka Zagreb držala je 18,95 posto udjela u dioničkom kapitalu UPI banke i prodala ga u listopadu 2008. godine. Dobit od prodaje u visini od 26 milijuna kuna iskazana je u okviru Ostalih prihoda iz poslovanja (bilješka 4).

16 | Imovina raspoloživa za prodaju / nastavak (u milijunima kuna)

Na dan 31. prosinca 2008. godine PBZ Stambena štedionica reklasificirala je domaće vladine obveznice knjigovodstvene vrijednosti od 58 milijuna kuna u portfelj vrijednosnica koje se drže do dospeljeća (bilješka 17). Očekuje se da će Grupa naplatiti novčane tijekove iz navedenih obveznica u potpunosti (kamatu, te glavicu po dospeljeću 2012. godine). Razlog za reklasifikaciju bio je značajan pad tržišne vrijednosti koji je utjecao na smanjenje jamstvenog kapitala PBZ Stambene štedionice dok su vrijednosnice bile dio portfelja imovine raspoložive za prodaju čija se revalorizacija priznaje unutar kapitala. Tablica u nastavku prikazuje udjele u društvima koja se smatraju raspoloživa za prodaju.

UDJELI U DRUŠTVIMA	DRŽAVA	VRSTA DJELATNOSTI	2008. udio u %	2007. udio u %
Quaestus Private Equity Kapital	Hrvatska	financije	29	29
Alstom Power d.o.o.	Hrvatska	industrijska proizvodnja	-	20
UPI banka d.d. Sarajevo	Bosna i Hercegovina	bankarstvo	-	19
Europay Hrvatska d.o.o.	Hrvatska	kartično poslovanje	15	15
Hrvatski registar obveza po kreditima d.o.o.	Hrvatska	financije	14	14
Tehnološko inovacijski centar d.o.o.	Hrvatska	industrijska proizvodnja	11	11
Agromedimurje d.d.	Hrvatska	poljoprivreda	11	11
Tržište novca i kratkoročnih vrijednosnica d.d.	Hrvatska	financije	8	8
Međimurske novine d.o.o.	Hrvatska	novinska naklada	7	7
Zagrebačka burza d.d.	Hrvatska	financije	3	3
Veterinarska stanica d.o.o. Čakovec	Hrvatska	proizvodnja hrane	-	2
Brodogradilište Viktor Lenac	Hrvatska	industrijska proizvodnja	2	-
Bioinstitut d.o.o.	Hrvatska	industrijska proizvodnja	2	-
MBU d.o.o.	Hrvatska	financije	1	1
Regionalna razvojna agencija Porin d.o.o.	Hrvatska	industrijska proizvodnja	1	1
Središnja depozitarna agencija d.d.	Hrvatska	financije	1	1
Elan d.d.	Slovenija	industrijska proizvodnja	1	1
IPK tvornica ulja Čepin	Hrvatska	industrijska proizvodnja	1	-

Grupa posjeduje 29 posto (2007.: 29 posto) udjela u temeljnom kapitalu društva Quaestus Private Equity Kapital, zatvoreni private equity investicijski fond. Uprava smatra da Grupa nema značajan utjecaj na poslovanje Quaestus Private Equity Kapital obzirom da nema mogućnost bilo kakvog sudjelovanja u svakodnevnom poslovanju društva.

17 | Imovina koja se drži do dospeljeća (u milijunima kuna)

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Obveznice za dokapitalizaciju	487	608	487	608
Obveznice za sanaciju	257	320	257	320
Obveznice Republike Hrvatske	261	306	-	-
Zamjenske obveznice	31	28	28	25
Domaći trezorski zapisi	48	-	-	-
Obračunate nedospjele kamate	24	26	21	26
	1.108	1.288	793	979

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

17 | Imovina koja se drži do dospijeca / nastavak (u milijunima kuna)

Obveznice Republike Hrvatske odnose se na obveznice Ministarstva Financijske Republike Hrvatske koje posjeduje PBZ Stambena štedionica. Obveznice su denominirane u eurima i nose kamatu u rasponu od 4,25 posto do 6,875 posto. Glavnica dospijeva na naplatu od 2012. do 2019. godine.

Domaći trezorski zapisi denominirane u eurima, nose kamatu u rasponu od 7,95 posto i dospijevaju na naplatu u prosincu 2009. godine.

Obveznice za dokapitalizaciju i obveznice za sanaciju izdala je Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB). Za navedene obveznice jamči Republika Hrvatska.

Zamjenske obveznice izdalo je Ministarstvo Financijske. Obveznice su denominirane u kunama i nose kamatu od 5 posto koja se naplaćuje polugodišnje. Glavnica dospijeva na naplatu 2011. godine.

18 | Ulaganja u ovisna i pridružena društva (u milijunima kuna)

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Konsolidirana ovisna društva	-	-	345	335
Pridružena društva koja se vode metodom udjela u Grupi (po trošku u računima Banke)	56	49	28	28
	56	49	373	363
Promjene				
Stanje na dan 1. siječnja	49	45	363	404
Utjecaj konsolidacije nastao zbog metode udjela	11	8	-	-
Dokapitalizacija	-	-	20	40
Isplata dividende	(4)	(4)	-	-
Kupnja/(prodaja)	-	-	(10)	(81)
Stanje na dan 31. prosinca	56	49	373	363

Osnovna ulaganja u ovisna i pridružena društva su sljedeća:

KONSOLIDIRANA DRUŠTVA	DRŽAVA	VRSTA DJELATNOSTI	2008. udio u %	2007.
Međimurska banka d.d.	Hrvatska	bankarstvo	97	97
PBZ Card d.o.o.	Hrvatska	kartično poslovanje	100	100
PBZ Leasing d.o.o.	Hrvatska	leasing	100	100
PBZ Invest d.o.o.	Hrvatska	financije	100	100
PBZ Nekretnine d.o.o.	Hrvatska	nekretnine	100	100
PBZ Stambena štedionica d.d.	Hrvatska	stambena štedionica	100	100
Invest Holding Karlovac d.o.o.	Hrvatska	financije	-	56
Centurion financijske usluge d.o.o.	Bosna i Hercegovina	kartično poslovanje	100	100
PRIDRUŽENA DRUŠTVA				
PBZ Croatia osiguranje d.d.	Hrvatska	financije	50	50
Centurion d.o.o.	Slovenija	kartično poslovanje	25	25

18 | Ulaganja u ovisna i pridružena društva / nastavak (u milijunima kuna)

Udjeli konsolidiranih ovisnih i pridruženih društava u rezervama i zadržanoj dobiti Grupe:

	2008.	2007.
Privredna banka Zagreb d.d.	5.469	4.427
Međimurska banka d.d.	164	124
PBZ Card d.o.o.	518	427
PBZ Leasing d.o.o.	43	27
PBZ Invest d.o.o.	42	60
PBZ Nekretnine d.o.o.	20	26
PBZ Stambena štedionica d.d.	(79)	(55)
Invest Holding Karlovac d.o.o.	-	9
Centurion financijske usluge d.o.o.	(3)	(4)
PBZ Croatia osiguranje d.d.	26	18
Ukupne rezerve i zadržana dobit Grupe	6.200	5.059

PBZ Croatia osiguranje d.d. i Centurion financijske usluge d.o.o. vode se u knjigama metodom udjela. Sažete financijske informacije o pridruženim društvima Grupe prikazane su u tabeli:

	2008.	2007.
Udio u bilanci pridruženih društava		
Kratkotrajna imovina	88	90
Dugotrajna imovina	9	4
Kratkotrajne obveze	(14)	(14)
Dugotrajne obveze	(27)	(31)
Neto imovina koja predstavlja knjigovodstvenu vrijednost ulaganja	56	49
Udio u prihodu i dobiti pridruženih društava		
Prihod	32	29
Neto dobit	11	8

U prosincu 2008. godine Banka je prodala svoj udio u društvu Invest Holding Karlovac (56,38 posto dioničkog kapitala) za 29,5 milijuna kuna, uz ostvarenje dobiti od prodaje od 19,5 milijuna kuna (Grupa: 5,6 milijuna kuna), iskazane u ostalim prihodima iz poslovanja (bilješka 4). Društvo nije konsolidirano na dan 31. prosinca 2008. godine. Utjecaj Invest Holding Karlovca na neto dobit Grupe za 2008. godinu iznosi 10 milijuna kuna (2007.: 475 tisuća kuna). Bilanca društva na dan 31. prosinca 2008. godine iznosi 43 milijuna kuna, a sastoji se od nekretnina i opreme (28 milijuna), novca i novčanih ekvivalenata (6 milijuna), depozita u bankama (9 milijuna), kratkoročnih obveza (1 milijun), te kapitala.

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

19 | Nematerijalna imovina i goodwill (u milijunima kuna)

	Goodwill	Software	Ostala nematerijalna imovina	Imovina u pripremi	Ukupno
GRUPA					
Nabavna ili procijenjena vrijednost					
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	103	271	1	21	396
Povećanja	-	57	6	28	91
Isknjiženje LT Gospodarske banke d.d.	(36)	(1)	(3)	-	(40)
Otuđivanje i rashodovanje	-	(1)	-	(46)	(47)
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	67	326	4	3	400
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	67	326	4	3	400
Povećanja	-	36	1	5	42
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	67	362	5	8	442
Ispravak vrijednosti					
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	-	196	-	-	196
Trošak za godinu	-	34	-	-	34
Otuđivanje i rashodovanje	-	(1)	-	-	(1)
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	-	229	-	-	229
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	-	229	-	-	229
Trošak za godinu	-	41	1	-	42
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	-	270	1	-	271
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	67	92	4	8	171
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	67	97	4	3	171

19 | Nematerijalna imovina i goodwill / nastavak (u milijunima kuna)

	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
BANKA			
Nabavna ili procijenjena vrijednost			
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	203	18	221
Povećanja	45	(16)	29
Otuđivanje i rashodovanje	-	(2)	(2)
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	248	-	248
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	248	-	248
Povećanja	28	3	31
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	276	3	279
Ispravak vrijednosti			
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	156	-	156
Trošak za godinu	22	-	22
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	178	-	178
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	178	-	178
Trošak za godinu	29	-	29
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	207	-	207
Neto knjigovodstvena vrijednost			
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	69	3	72
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	70	-	70

Od dana početka primjene MSFI 3, 1. siječnja 2005. godine, goodwill se više ne amortizira, nego se jednom godišnje analizira kako bi se utvrdilo postoje li indikacije o umanjenju njegove vrijednosti. Akumulirana amortizacija do tog dana je eliminirana.

Goodwill nastao prilikom poslovnog spajanja, a za potrebe utvrđivanja nužnosti umanjenja vrijednosti, raspoređen je na dvije zasebne jedinice koje generiraju novac - PBZ Card (dio poslovanja koji se odnosi na American Express kartice) i Međimursku banku. Nadoknadivi iznosi jedinica koje generiraju novac utvrđeni su izračunom vrijednosti u upotrebi koristeći petogodišnje projekcije novčanog toka temeljene na poslovnim planovima. Diskontne stope korištene za projekcije novčanih tokova utvrđene su na 12,84 posto za PBZ Card, odnosno 9,79 posto za Međimursku banku, dok je novčani tok za period nakon 5 godina ekstrapoliran pod pretpostavkom da neće biti daljnjeg rasta (stopa rasta od nula posto).

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

20 | Nekretnine i oprema (u milijunima kuna)

	Zemljišta i zgrade	Namještaj i ostala oprema	Motorna vozila	Računalna oprema	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Imovina u pripremi	Total
GRUPA							
Nabavna ili procijenjena vrijednost							
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	1.026	422	237	530	149	85	2.449
Povećanja	81	115	102	42	22	(74)	288
Isknjiženje LT Gospodarske banke d.d.	(7)	(4)	(1)	(2)		-	(14)
Otuđivanje i rashodovanje	(16)	(32)	(54)	(63)	(3)	(1)	(169)
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	1.084	501	284	507	168	10	2.554
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	1.084	501	284	507	168	10	2.554
Povećanja	35	75	125	68	35	2	340
Isknjiženje Invest Holding Karlovac d.o.o.	(54)	(7)	-	-	-	-	(61)
Otuđivanje i rashodovanje	(26)	(22)	(79)	(40)	(3)	-	(170)
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	1.039	547	330	535	200	12	2.663
Ispravak vrijednosti							
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	229	213	87	390	98	-	1.017
Trošak za godinu	26	77	46	65	19	-	233
Otuđivanje i rashodovanje	(7)	(20)	(36)	(62)	(2)	-	(127)
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	248	270	97	393	115	-	1.123
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	248	270	97	393	115	-	1.123
Trošak za godinu	25	84	53	64	20	-	246
Isknjiženje Invest Holding Karlovac d.o.o.	(26)	(6)	-	-	-	-	(32)
Otuđivanje i rashodovanje	(13)	(23)	(49)	(42)	(3)	-	(130)
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	234	325	101	415	132	-	1.207
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	805	222	229	120	68	12	1.456
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	836	231	187	114	53	10	1.431

Stavke Namještaj i ostala oprema i Motorna vozila u nekretninama i opremi Grupe uključuju imovinu danu u operativni najam s ukupnom neto knjigovodstvenom vrijednošću od 316,9 milijuna kuna (2007.: 262,6 milijuna kuna).

20 | Nekretnine i oprema / nastavak (u milijunima kuna)

	Zemljišta i zgrade	Namještaj i ostala oprema	Motorna vozila	Računalna oprema	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Imovina u pripremi	Total
BANKA							
Nabavna ili procijenjena vrijednost							
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	753	274	19	311	149	85	1.591
Povećanja	72	64	3	31	22	(78)	114
Otuđivanje i rashodovanje	(13)	(16)	(2)	(54)	(3)	-	(88)
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	812	322	20	288	168	7	1.617
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	812	322	20	288	168	7	1.617
Povećanja	21	43	4	41	35	(1)	143
Otuđivanje i rashodovanje	(23)	(14)	(8)	(35)	(3)	-	(83)
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	810	351	16	294	200	6	1.677
Ispravak vrijednosti							
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	177	156	11	215	98	-	657
Trošak za godinu	20	46	4	50	19	-	139
Otuđivanje i rashodovanje	(7)	(14)	(2)	(54)	(2)	-	(79)
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	190	188	13	211	115	-	717
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	190	188	13	211	115	-	717
Trošak za godinu	20	46	3	45	20	-	134
Otuđivanje i rashodovanje	(12)	(14)	(7)	(35)	(3)	-	(71)
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	198	220	9	221	132	-	780
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	612	131	7	73	68	6	897
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	622	134	7	77	53	7	900

Ulaganja u tuđa osnovna sredstva ranije iskazana unutar stavke Ostala imovina prebačena su u Nekretnine i opremu.

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

21 | Ulaganje u nekretnine (u milijunima kuna)

	GRUPA	BANKA
Nabavna ili procijenjena vrijednost		
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	30	30
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	30	30
Ispravak vrijednosti		
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	15	15
Trošak za godinu	1	1
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	16	16
Neto knjigovodstvena vrijednost		
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	14	14
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	15	15

Procijenjena fer vrijednost portfelja Ulaganje u nekretnine Banke na dan 31. prosinca 2008. godine iznosila je 24 milijuna kuna (2007.: 24 milijuna kuna). Fer vrijednost je procijenjena od strane PBZ Nekretnina, društva u vlasništvu Banke koje se bavi upravljanjem nekretninama.

Prihod Banke od najma nekretnina iz portfelja, koje su u cijelosti dane u operativni najam, iznosio je 3 milijuna kuna (2007.: 3 milijuna kuna).

22 | Ostala aktiva (u milijunima kuna)

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Stavke u procesu naplate	110	127	11	27
Potraživanja od dužnika	41	38	2	1
Obračunate nedospjele naknade	30	39	29	34
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	19	16	9	9
Nekretnine stečene u zamjenu za nenaplaćene zajmove	18	43	13	41
Ostala aktiva	94	73	58	46
	312	336	122	158

Ulaganja u tuđa osnovna sredstva ranije iskazana unutar stavke Ostala imovina prebačena su u Nekretnine i opremu.

23 | Obveze prema bankama (u milijunima kuna)

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Oročeni depoziti	3.096	1.773	3.241	1.780
Depoziti po viđenju	552	175	552	166
	3.648	1.948	3.793	1.946

1.181 milijuna kuna, ranije iskazanih unutar obveza prema bankama (za 2007. godinu), prebačeno je u obveze prema klijentima (Banka i Grupa).

24 | Obveze prema klijentima (u milijunima kuna)

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Oročeni depoziti	30.100	28.656	27.262	26.098
Depoziti po viđenju	14.491	14.443	13.673	13.777
	44.591	43.099	40.935	39.875
Depoziti građanstva	32.857	29.525	29.496	26.658
Depoziti poduzeća	7.409	9.806	7.182	9.449
Depoziti javnog sektora i ostalo	4.325	3.768	4.257	3.768
	44.591	43.099	40.935	39.875

1.181 milijuna kuna, ranije iskazanih unutar obveza prema bankama (za 2007. godinu), prebačeno je u obveze prema klijentima (Banka i Grupa).

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

25 | Ostala pozajmljena sredstva (u milijunima kuna)

		GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.	
Domaća pozajmljena sredstva	3.361	4.114	3.276	4.036	
Strana pozajmljena sredstva	7.345	7.273	5.606	5.835	
Refinancirani krediti	214	373	214	373	
	10.920	11.760	9.096	10.244	

(a) Domaća i strana pozajmljena sredstva

Domaća pozajmljena sredstva

Domaća pozajmljena sredstva Grupe uključuju zajmove primljene od Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) u iznosu od 1,9 milijarda kuna (2007.: 1,4 milijarda kuna), obveze pod uvjetom ponovna otkupa s ostalim domaćim bankama i poduzećima u iznosu od 179 milijuna kuna (2007.: 205 milijuna kuna), kao i ostale zajmove primljene od domaćih banaka. Sukladno općem ugovoru, zajmovi HBOR-a koriste se za financiranje zajmova odobrenih klijentima pod posebnim uvjetima za odabrane građevinske projekte.

Strana pozajmljena sredstva

Strana pozajmljena sredstva Grupe uključuju dugoročne zajmove stranih banaka. Zajmovi su većinom denominirani u EUR-u, s fiksnom ili promjenjivom kamatnom stopom. Tabela u nastavku prikazuje strana pozajmljena sredstva Grupe raspoređena po preostalom dospeljeću.

(u milijunima kuna)	Dospijeće 2009.	Dospijeće 2010.	Dospijeće 2011.	Dospijeće 2012.	Dospijeće nakon 2013.	Ukupno 2008.	Ukupno 2007.
GRUPA							
Fiksna kamatna stopa	5	-	-	-	-	5	1.076
Promjenjiva kamatna stopa	2.014	1.121	2.339	-	1.866	7.340	6.197
Ukupno strana pozajmljena sredstva	2.019	1.121	2.339	-	1.866	7.345	7.273

(b) Refinancirani dug - Obveze prema Republici Hrvatskoj - Londonski klub

Navedeni iznosi čine pozajmljena sredstva u stranoj valuti dobivena od poslovnih banaka koja dospijevaju sukladno Novom financijskom sporazumu potpisanom 20. rujna 1988. godine. Otplata glavnice prema tome sporazumu trebala je početi u veljači 1994. prvim od 26 polugodišnjih obroka. U međuvremenu su nastavljeni pregovori u vezi s preuzimanjem obveza bivše Jugoslavije i stoga su odgođene otplate kamata koje dospijevaju od 25. svibnja 1992., kao i otplate glavnice. Tijekom 1996. godine, sukladno Novom financijskom sporazumu, 4.030 milijuna kuna obveza prema poslovnim bankama preneseno je iz Banke na Agenciju za sanaciju u sklopu sanacije Banke.

Dana 31. srpnja 1996. Vlada Republike Hrvatske preuzela je obvezu za 29,5 posto svih reprogramiranih obveza bivše Jugoslavije prema poslovnim bankama sukladno Novom financijskom sporazumu (Londonski klub), što predstavlja hrvatski dio duga bivše Jugoslavije. Obveza je podmirena izdavanjem obveznica Republike Hrvatske, a prva otplata glavnice i kamata uslijedila je 31. siječnja 1997. godine. Sukladno tome, obveze Banke prema poslovnim bankama, na osnovi Novoga financijskog sporazuma, zamijenjene su iznosima obveza prema Republici Hrvatskoj.

Obveze koje je preuzela Republika Hrvatska ponovno su reprogramirane na 10 do 14 godina te su iskazane u američkim dolarima i nose kamatu od LIBOR +13/16 posto. Iznosi obveza Banke prema Republici Hrvatskoj reprogramirani su i ponovno iskazani na sličan način.

(c) Refinancirani dug - Obveze prema vladinim agencijama - Pariški klub

Devizne otplate po inozemnim kreditima, koje su dospijevale na naplatu između 1984. i 1988., reprogramirane su i refinancirane na osnovi sporazuma sklopljenim s Pariškim klubom. Sukladno tom sporazumu, otplata glavnice u 24 polugodišnja obroka trebala je početi u siječnju 1999. godine.

Tijekom 1996. godine nastavljeni su razgovori s potpisnicima sporazuma i sve su obveze Banke reprogramirane u sklopu Konsolidacijskih sporazuma. Banka očekuje povrat toga iznosa od hrvatskih poduzeća koja su izvorni zajmoprimatelji, i to tako da na sličan način reprogramira spomenute zajmove.

26 | Izdane vrijednosnice

U travnju 2007. godine PBZ Card je izdao tranšu komercijalnih zapisa ukupne nominalne vrijednosti od 80 milijuna kuna. Navedene vrijednosnice izdane su s rokom dospeljeća od 364 dana uz kamatnu stopu od 5,13 posto.

27 | Ostale obveze (u milijunima kuna)

		GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.	
Obveze prema dobavljačima	1.141	1.144	25	17	
Iznosi u postupku naplate i ostale obveze	361	345	297	284	
Plaće i ostali troškovi zaposlenika	131	132	113	114	
	1.633	1.621	435	415	

28 | Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod (u milijunima kuna)

		GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.	
Odgođena porezna obveza	2	8	2	8	
Odgođeni prihod	119	42	13	13	
Obračunati nedospjeli troškovi	113	113	59	58	
	234	163	74	79	

29 | Rezervacije za potencijalne obveze i troškove (u milijunima kuna)

		GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.	
<i>a) Analiza</i>					
Rezervacije za potencijalne i preuzete obveze	168	154	164	150	
Rezervacije za sudske sporove	89	99	80	92	
Rezervacije za ostale troškove	13	12	-	-	
	270	265	244	242	
<i>b) Promjene</i>					
Stanje na dan 1. siječnja	265	211	242	186	
Smanjenje rezervacija	(10)	(7)	(10)	(4)	
Rezervacije za garancije i potencijalne obveze (bilješka 5)	15	49	14	49	
Rezervacije za sudske sporove (bilješka 5)	-	13	(2)	12	
Tečajne razlike	-	(1)	-	(1)	
Stanje na dan 31. prosinca	270	265	244	242	

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

30 | Potencijalne i preuzete obveze

Sudski sporovi

Na dan 31. prosinca 2008. postojao je određeni broj sudskih sporova u kojima je Grupa tuženik. Prema mišljenju pravnih stručnjaka, u određenim sporovima postoji mogućnost da ih Grupa izgubi. Zbog toga je Grupa 31. prosinca 2008. izdvojila rezervacije za potencijalne gubitke u sudskim sporovima u iznosu od 89 milijuna kuna dok je Banka izdvojila 80 milijuna kuna (bilješka 29).

Preuzete kreditne obveze

Svrha je ovih instrumenata osigurati raspoloživost sredstava s obzirom na potrebe klijenata. Garancije i odobreni akreditivi, koji predstavljaju neopoziva jamstva da će Grupa obaviti isplatu u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obveze prema trećim stranama, nose isti kreditni rizik kao i zajmovi. Dokumentarni i komercijalni akreditivi, koji su pismene obveze Grupe u ime klijenata na osnovi kojih treća strana ima pravo podizati sredstva Grupe do ugovorenog iznosa, sukladno specifičnim uvjetima i rokovima, instrumenti su osiguranja u obliku isporuka za koje su izdani, pa time predstavljaju značajno manji rizik. Potrebna gotovinska sredstva temeljem garancija i odobrenih akreditiva znatno su manja od iznosa preuzetih obveza jer Grupa u pravilu ne očekuje da treća strana podiže sredstva na osnovi ugovora. Grupa je ocijenila kako je rezervacija od 168 milijuna kuna potrebna da se pokrije rizik nenaplate klijenata (vidi bilješku 29).

U sljedećoj tablici prikazan je ukupni iznos danih garancija, odobrenih akreditiva i preuzetih obveza na kraju godine.

	GRUPA		BANKA	
(u milijunima kuna)	2008.	2007.	2008.	2007.
Neiskorišteni krediti	11.008	11.686	10.772	11.460
činiidbene garancije	2.099	1.745	2.075	1.714
Devizne garancije	518	397	503	384
Devizni akreditivi	519	418	512	413
Kunske garancije	375	253	341	226
Ostale potencijalne obveze	36	45	33	38
	14.555	14.544	14.236	14.235

Na dan 31. prosinca 2008. Grupa i Banka imale su dugoročne ugovorne obveze na osnovi zakupa poslovnog prostora i opreme pod najmom koji istječu između 2009. i 2013. godine. Uprava smatra da će budući prihodi i likvidna sredstva biti dovoljni za podmiriti navedene obveze. Minimalne buduće obveze za svaku od sljedećih pet godina, zajedno s usporednim pokazateljima za 2008., prikazujemo u nastavku:

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	Ukupno
GRUPA							
Poslovni prostor	47	50	54	58	61	63	333
Oprema	5	5	5	6	6	6	33
	52	55	59	64	67	69	366
BANKA							
Poslovni prostor	46	49	53	57	60	62	327
Oprema	4	4	4	5	5	5	27
	50	53	57	62	65	67	354

31 | Dionički kapital

Ukupan broj odobrenih redovnih dionica koje glase na ime 31. prosinca 2008. iznosio je 19.074.769 (2007.: 19.074.769), svaka nominalne vrijednosti 100 kuna po dionici (2007.: 100 kuna po dionici).

Na dan 17. prosinca 1999. godine, Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka i Comit Holding International (sada Intesa Holding International) putem Banca Commerciale Italiane (sada Banca Intesa) potpisali su ugovor o prodaji dionica Privredne banke Zagreb. Tim ugovorom, koji je stupio na snagu 28. siječnja 2001. godine, Banca Commerciale Italiana stekla je 11.046.005 redovnih dionica Banke, što je 66,3 posto temeljnog kapitala Banke. Na osnovi tog ugovora Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka zadržala je 4.165.002 redovnih dionica, što je predstavljalo 25 posto (plus dvije dionice) temeljnog kapitala Banke. (Do 28. siječnja 2001. godine, Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka bila je većinski dioničar i posjedovala je 15.211.007 redovnih dionica, što je bilo 91,3 posto temeljnog kapitala Banke). Nadalje, 22. studenoga 2002. godine, Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Intesa Holding International i Europska banka za obnovu i razvoj potpisali su trostrani ugovor o prodaji dionica Privredne banke Zagreb, pri čemu EBRD otkupljuje 15 posto nominalnog iznosa kapitala, a Intesa Holding International preuzima preostalih 10 posto od Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka.

Nakon javne ponude, kako je i propisano hrvatskim zakonom o preuzimanju dioničkih društava, Intesa Holding International i EBRD sklopili su ugovor 22. siječnja 2003. godine prema kojem EBRD otkupljuje od Intese Holding International 965.746 dionica. U studenom 2006. godine, temeljem odluke izvanredne skupštine dioničara Banke održane 31. kolovoza 2006. godine, Intesa Holding International i EBRD dokapitalizirali su Banku u iznosu 1.811.076.750 kuna, od čega je Intesa Holding uplatila 1.423.143.750 kuna, a EBRD 387.933.000 kuna. Novi dionički kapital registriran je na Trgovačkom Sudu u Zagrebu 16. studenog 2006. godine. Na dan 31. prosinca 2006., slijedom spajanja Banca Intesa sa Sanpaolo IMI, Intesa Holding International mijenja ime u Intesa Sanpaolo Holding International.

Struktura vlasništva na dan 31. prosinca 2008. godine dana je u nastavku.

	REGISTRIRANE DIONICE			
	31. prosinca 2008.		31. prosinca 2007.	
	Broj dionica	Postotak vlasništva	Broj dionica	Postotak vlasništva
Intesa Sanpaolo Holding International	14.609.532	76,6%	14.609.532	76,6%
EBRD	3.981.990	20,9%	3.981.990	20,9%
Manjinski dioničari	418.574	2,2%	432.648	2,3%
Trežorske dionice	64.673	0,3%	50.599	0,2%
	19.074.769	100%	19.074.769	100%

Na dan 31. prosinca 2008. godine predsjednik Uprave Banke Božo Prka posjeduje 361 dionicu Privredne banke Zagreb. Član Uprave Ivan Gerovac posjeduje 120 dionica, a Draženko Kopljar posjeduje 108 dionica Banke.

Kretanje trežorskih dionica tijekom godine bilo je sljedeće:

(broj dionica)	2008.	2007.
Stanje na dan 1. siječnja	50.599	43.389
Porast	38.261	20.000
Smanjenje	(24.187)	(12.790)
Stanje na dan 31. prosinca	64.673	50.599

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

32 | Pričuve i zadržana dobit

Sukladno hrvatskom zakonu, pet posto neto dobiti Banke obvezno se prenosi u zakonske pričuve sve dok njihov ukupni iznos ne dosegne pet posto temeljnog kapitala Banke.

Na dan 8. travnja 2008. godine, na Glavnoj skupštini društva dioničari Privredne banke Zagreb odobrili su isplatu menadžmentu i zaposlenicima Banke u bruto iznosu od 36 milijuna kuna kao nagradu temeljem dionica. Sukladno tome, Banka je dodijelila vlastite dionice menadžmentu i zaposlenicima u tri navrata, kako slijedi:

13. svibnja 2008.	11.630 dionica	po prosječnoj cijeni od 1.629,99 kuna
31. svibnja 2008.	11.130 dionica	po prosječnoj cijeni od 1.250,38 kuna
10. lipnja 2008.	1.268 dionica	po prosječnoj cijeni od 1.250,00 kuna

Tijekom 2008. godine Banka je na tržištu kupila 38.261 trezorskih dionica za vlastite potrebe.

Sukladno Odluci HNB-a te izmjenama i dopunama Odluke o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza banaka, a ovisno o ostvarenom rastu izloženosti u tekućoj godini u usporedbi sa stanjem krajem prethodne godine Banka je dužna formirati rezerve za opće bankovne rizike. Obzirom na ostvarenu stopu rasta od 28 posto u 2006. godini u odnosu na 2005. godinu, Privredna banka Zagreb je iz dobiti za 2006. godinu izdvojila iznos od 366 milijuna kuna u rezerve za opće bankovne rizike. Ove se rezerve ne mogu prebaciti u zadržanu dobit niti isplatiti dioničarima prije 1. srpnja 2009. godine.

Na dan 31. prosinca 2008. godine zadržana dobit Grupe (bez neto dobiti za razdoblje) iznosi 4.073 milijuna kuna, a Banke 3.738 milijuna kuna (2007.: 2.975 milijuna kuna i 2.851 milijuna kuna). Zadržana dobit raspoloživa je za raspodjelu dioničarima, ovisno o njihovoj odluci, dok ostale rezerve unutar glavnice ne mogu biti isplaćene. Rezerve koje nisu raspoložive za isplatu dioničarima iznose 885 milijuna kuna za Grupu (2007.: 943 milijuna kuna) i 631 milijuna kuna za Banku (2007.: 645 milijuna kuna).

33 | Novac i novčani ekvivalenti (u milijunima kuna)

Tabela u nastavku prikazuje usklađenje novca i novčanih ekvivalenata za potrebu izvješća o novčanom tijeku.

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Novac i tekući računi kod drugih banaka (bilješka 10)	2.973	2.471	2.747	2.356
Plasmani kod drugih banaka s dospijanjem do 3 mjeseca (bilješke 14 i 44)	7.329	6.699	6.882	6.184
	10.302	9.170	9.629	8.540

34 | Sredstva kojima upravlja Banka u ime i za račun trećih osoba (u milijunima kuna)

	GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.
PASIVA				
Lokalna tijela vlasti i slične organizacije	464	445	463	444
Društva	4	4	4	4
Banke i ostale institucije	245	249	240	244
	713	698	707	692
MANJE: AKTIVA	674	676	668	670
	39	22	39	22

34 | Sredstva kojima upravlja Banka u ime i za račun trećih osoba / nastavak (u milijunima kuna)

Grupa upravlja sredstvima u ime i za račun trećih osoba, a uglavnom su plasirana u obliku zajmova raznim društvima za kapitalna ulaganja. Ta se sredstva knjiže odvojeno od sredstava Grupe i evidentiraju izvan bilance. Prihodi i rashodi na osnovi ovih sredstava knjiženi su u korist ili na teret odgovarajućih izvora, a Grupa nije snosila rizik u vezi s tim poslovima. Za svoje usluge Grupa je naplaćivala naknadu koja je teretila ova sredstva.

Pored toga, Grupa upravlja sredstvima klijenata uloženi u investicijske fondove i obvezni mirovinski fond. Tako na dan 31. prosinca 2008. godine sredstva pod upravljanjem investicijskih fondova iznose 1.578 milijuna kuna (2007.: 6.337 milijuna kuna). Sredstva kojima upravlja obvezni mirovinski fond, osnovan zajedničkim ulaganjem s hrvatskim osiguravajućim društvom Croatia osiguranje d.d., na dan 31. prosinca 2008. godine iznose 3.736 milijuna kuna (2007.: 3.598 milijuna kuna).

35 | Financijski i operativni najam

PBZ Leasing d.o.o., društvo u potpunom vlasništvu Banke, stupilo je u poslove financijskog i operativnog najma za nabavu različite opreme, plovila i vozila. Neto investicije u financijski najam u financijskim izvješćima Grupe uvrštene su među zajmove i predujmove klijentima u iznosu od 1.185,3 milijuna kuna (2007.: 920,8 milijuna kuna) (vidi bilješku 15). Iznosi vezani uz operativne najmove klasificirani su pod nekretnine i opremu (vidi bilješku 20). Neto knjigovodstvena vrijednost materijalne imovine u najmu iznosila je 316,9 milijuna kuna (2007.: 262,6 milijuna kuna).

Buduća minimalna plaćanja financijskog najma zajedno sa sadašnjom vrijednosti neto minimalnih plaćanja najma jesu kako slijedi:

	Minimalna buduća plaćanja	Sadašnja vrijednost budućih plaćanja	Minimalna buduća plaćanja	Sadašnja vrijednost budućih plaćanja
(u milijunima kuna)	2008.	2008.	2007.	2007.
Dospijeće u sljedećoj godini	332	259	263	196
Dospijeće od jedne do pet godina	763	605	627	482
Dospijeće nakon pet godina	450	357	359	275
Ukupna potraživanja za buduća plaćanja najma	1.545	1.221	1.249	953
Nezarađeni financijski prihod	(324)	-	(296)	-
Ukupno ulaganje u financijski najam	1.221	1.221	953	953
Umanjenje: Ispravak vrijednosti za potencijalno nenaplative iznose	(36)	(36)	(32)	(32)
Neto ulaganje u financijski najam	1.185	1.185	921	921

Buduća minimalna plaćanja najamnine od operativnog najma su navedena u nastavku.

(u milijunima kuna)	2008.	2007.
Dospijeće do 1 godine	78	66
Dospijeće nakon jedne, ali ne više od pet godina	153	130
Dospijeće nakon pet godina	77	63
	308	259

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

36 | Transakcije s povezanim strankama (u milijunima kuna)

Privredna banka Zagreb i njene podružnice kontrolirane su od strane društva Intesa Sanpaolo, koje na dan 31. prosinca 2008. godine posjeduje 76,59 posto dioničkog kapitala i predstavlja krajnje nadređeno društvo PBZ Grupe.

Povezane stranke uključuju društva kontrolirana od strane Banke ili koja su pod značajnim utjecajem Banke temeljem vlasničkog udjela, društva koja mogu značajno utjecati na Banku temeljem svojih vlasničkih udjela u njoj, kao i sva društva članice Gruppo Banca Intesa Sanpaolo. Društva pod značajnim utjecajem ključnih članova Uprave Banke također se smatraju povezanim strankama.

Banka daje kredite i plasira depozite povezanim strankama. Krediti se dodjeljuju u sklopu redovitog poslovanja po istim uvjetima kao i trećim osobama.

Iznosi transakcija s povezanim strankama te otvorene stavke na kraju godine bile su kako slijedi:

	Ključni članovi uprave	PBZ Grupa	Grupa matične banke	Povezana društva
GRUPA				
DANI KREDITI I DEPOZITI				
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	7	-	19	435
Promjene tijekom godine	2	-	(4)	361
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	9	-	15	796
Prihod od kamata	-	-	-	28
PRIMLJENI KREDITI I DEPOZITI				
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	7	-	1.740	56
Promjene tijekom godine	3	-	683	(56)
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	10	-	2.423	-
Rashodi od kamata	-	-	90	2
Potencijalne i preuzete obveze	1	-	-	145
Naknade i ostali prihodi	-	-	2	5
Naknade i ostali troškovi	-	-	2	4

36 | Transakcije s povezanim strankama / nastavak (u milijunima kuna)

	Ključni članovi uprave	PBZ Grupa	Grupa matične banke	Povezana društva
BANKA				
DANI KREDITI I DEPOZITI				
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	7	126	6	435
Promjene tijekom godine	2	(68)	(2)	361
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	9	58	4	796
Prihod od kamata	-	5	-	28
PRIMLJENI KREDITI I DEPOZITI				
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	7	339	274	56
Promjene tijekom godine	3	34	545	(56)
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	10	373	819	-
Rashodi od kamata	-	6	11	2
Potencijalne i preuzete obveze	1	3	-	145
Troškovi najma	-	7	-	-
Naknade i ostali prihodi	-	52	2	5
Naknade i ostali troškovi	-	39	2	4

Nije bilo rezerviranja sumnjivih i spornih potraživanja za kredite odobrene povezanim strankama (2007: nula).

Naknade ključnim članovima uprave:

	2008.	GRUPA 2007.	2008.	BANKA 2007.
Plaće i ostale kratkoročne naknade	31	29	18	16
Isplate bonusa	12	11	11	10
	43	40	29	26

Ključni članovi uprave uključuju članove Uprave i Nadzornog odbora, kao i više izvršne direktore i izvršne direktore odgovorne za područja od strateške važnosti.

Isplate bonusa uključuju 9 milijuna kuna isplaćenih u dionicama (2007.: 8 milijuna kuna) po prosječnoj cijeni dionice od 1.228,44 kuna (2007.: 1.960,35 kuna).

37 | Upravljanje rizicima

Ova bilješka prikazuje pojedinosti o izloženosti Grupe financijskim rizicima i opisuje postupke koje koriste Uprava i posloводство za kontrolu rizika. Najvažnije vrste financijskih rizika kojima je Grupa izložena čine: kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni i operativni rizik. Tržišni rizik obuhvaća valutni rizik, kamatni rizik i rizik od promjene tržišnih cijena vlasničkih vrijednosnih papira.

Integrirani sustav upravljanja rizikom izrađuje se na razini Grupe uvođenjem politika i procedura, te određivanjem limita za razine rizika koje su prihvatljive Grupi. Limiti se određuju prema iznosu jamstvenog kapitala, a primjenjuju se na sve vrste rizika. Izrađeni su modeli i metodologije za upravljanje rizicima.

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

37 | Upravljanje rizicima / nastavak

Kreditni rizik

Grupa je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti koje uključuju trgovanje, davanje zajmova i ulaganje, te u slučajevima kada kao posrednik obavlja poslove za klijente ili treće strane, ili kada izdaje garancije. Rizik prestanka otplaćivanja obveza, koji postoji kod pojedinih strana u transakcijama s financijskim instrumentima, neprekidno se prati. Radi upravljanja kreditnim rizikom, Grupa nastoji poslovati s klijentima dobre kreditne sposobnosti i pribavlja instrumente osiguranja plaćanja kada je to potrebno. Glavnina kreditnog rizika za Grupu proizlazi iz zajmova i predujmova klijentima pri čemu se iznos kreditne izloženosti iskazuje kroz knjigovodstveni iznos imovine u bilanci. Osim toga, Grupa je izložena izvanbilančnom kreditnom riziku kroz potencijalne i preuzete obveze - vidi bilješku 30.

Obveze za kreditiranjem ili temeljem jamstava koje je izdala Grupa, a koje su vezane uz određene kriterije kreditiranja kojima komitenti trebaju udovoljavati (uključivši uvjet da ne dođe do pogoršanja solventnosti komitenata) predstavljaju opozive obveze. Neopozive obveze postoje po osnovi neiskorištenih dijelova kredita i odobrenih prekoračenja jer su one proizašle na temelju uvjeta koji su utvrđeni ugovorima o kreditu.

Garancije i odobreni akreditivi koji predstavljaju neopoziva jamstva da će Grupa izvršiti isplatu u slučaju da komitent ne može podmiriti svoje obveze prema trećim stranama nose isti kreditni rizik kao i zajmovi. Dokumentarni i komercijalni akreditivi koji predstavljaju pisana jamstva Grupe u ime komitenta temeljem kojih treća strana ima pravo podizati sredstva do ugovorenog iznosa sukladno specifičnim uvjetima i rokovima osigurani su instrumentima osiguranja u obliku isporuka roba za koje su izdani, pa time predstavljaju značajno manji rizik od neposredne posudbe. Međutim, Grupa obračunava rezerviranja za navedene instrumente po istoj osnovi kao i za zajmove.

Kreditnim rizikom upravlja se sukladno politikama Grupe. Kreditna izloženost prema portfelju ili zasebnim skupinama redovito se preispituje prema zadanim limitima. O prekoračenjima se obavještavaju nadležna tijela Banke koja su odgovorna za njihovo odobrenje. Kreditni odbor odobrava sva važna povećanja kreditne izloženosti. Odbor za praćenje kvalitete aktive prati promjene vrijednosti kreditne izloženosti i razmatra predložene ispravke vrijednosti. Kreditni rizik kontinuirano se prati i izvještava kako bi se pravodobno otkrila umanjena vrijednosti u kreditnom portfelju. Grupa primjenjuje razborite metode i modele u procesu procjene kreditnog rizika.

Tabela u nastavku prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku po stavkama bilance, uključujući i derivate. Maksimalna izloženost je iskazana u bruto iznosu, bez umanjjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate.

	Bilješka	GRUPA		BANKA	
(u milijunima kuna)		2008.	2007.	2008.	2007.
Novac i tekući računi kod drugih banaka (umanjen za novac u blagajni)	10	1.492	1.339	1.343	1.286
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	11	4.815	8.194	4.596	7.934
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	12	3.507	4.170	3.507	4.182
Derivatna financijska imovina	13	24	33	24	33
Plasmani kod drugih banaka	14	7.834	7.245	7.385	6.726
Zajmovi i predujmovi klijentima	15	46.032	40.147	41.715	36.436
Imovina raspoloživa za imovinu	16	2.699	1.853	1.330	482
Imovina koja se drži do dospelja	17	1.108	1.288	793	979
Ostala imovina (umanjena za nekretnine stečene u zamjenu za nenaplaćene zajmove)	22	297	293	109	117
Ukupno		67.808	64.562	60.802	58.175
Potencijalne i preuzete obveze	30	14.555	14.544	14.236	14.235
Ukupna izloženost kreditnom riziku		82.363	79.106	75.038	72.410

U slučaju financijskih instrumenata koji se iskazuju po fer vrijednosti, iznosi u tabeli prikazuju izloženost kreditnom riziku na dan bilance, što nije maksimalna izloženost riziku koja u budućnosti može nastati kao rezultat promjene fer vrijednosti. Koncentracija kreditnog rizika se kontrolira kroz nadzor izloženosti po pojedinom klijentu, po regiji i po industrijskom sektoru. Maksimalna izloženost po pojedinom klijentu (isključujući Republiku Hrvatsku i Hrvatsku narodnu banku) na dan 31. prosinca 2008. godine iznosila je 831 milijuna kuna (2007: 733 milijuna kuna) ne uzimajući u obzir iznose koji smanjuju ukupnu izloženost Grupe i procijenjene vrijednosti kolaterala i sredstava osiguranja od kreditnog rizika.

Prema politikama Grupe, zadovoljavajući instrumenti osiguranja naplate potraživanja (kolaterali) prikupljaju se od klijenta prije isplate odobrenog zajma. Grupa i Banka, u pravilu, odobravaju rizične proizvode klijentima ukoliko za iste postoje dva

37 | Upravljanje rizicima / nastavak

Kreditni rizik / nastavak

neovisna, realno ostvariva izvora povrata - novčani tijek ostvaren poslovanjem dužnika i instrumenti osiguranja. Najvažniji tipovi instrumenata osiguranja su kako slijedi:

- novčani depozit za kojeg postoji ugovorom utvrđeno ovlaštenje da se upotrijebi za naplatu potraživanja, a kojim deponent ne može raspolagati do konačnog podmirenja svih obaveza po osnovi odobrenog rizičnog proizvoda;
- jamstvo Republike Hrvatske;
- zalog vrijednosnih papira Republike Hrvatske ili Hrvatske narodne banke;
- neopoziva garancija ili supergarancija izdana od domaće ili inozemne banke koje imaju primjeren stupanj kreditne sposobnosti i koja sadrži riječi "na prvi poziv" ili "bez prigovora" ili slično;
- polica osiguranja povrata rizičnog proizvoda izdana od Hrvatske banke za obnovu i razvitak;
- polica osiguranja rizičnog proizvoda izdana od odgovarajućeg osiguravajućeg društva sukladno internim aktima Grupe;
- zalog udjela u investicijskim fondovima kojima upravlja PBZ Invest;
- zalog/fiducija nad nekretninama, pokretninama ili vrijednosnim papirima drugih izdavatelja.

Da bi se općenito određeni instrument mogao smatrati kvalitetnim mora imati karakteristike na temelju kojih se osnovano može procijeniti da će Banka i Grupa (u slučaju njegovog aktiviranja) preko tržišnog ili sudskog mehanizma moći naplatiti svoje potraživanje koje je osigurano tim instrumentom u razumnom roku. Uprava prati tržišnu vrijednost kolaterala, zahtijeva dodatna sredstva osiguranja naplate u skladu s ugovorom, te također ocjenjuje tržišnu vrijednost primljenih kolaterala kroz proces ocjene adekvatnosti iznosa rezervacija za sporna potraživanja. 2007. godine Banka je pokrenula projekt upravljanja kolateralima s ciljem značajnog poboljšanja u evidentiranju kolaterala (uključujući i nekretnine) i raspoređivanja kolaterala na pojedinačne izloženosti. Projekt je usmjeren razvoju nove platforme za upravljanje kolateralima, novu procjenu vrijednosti, kao i na alokaciju vrijednosti kolaterala na pripadajuće račune zajmova. Ovaj projekt, koji je trenutno u fazi testiranja, omogućit će modernizaciju i poboljšanja u procesu procjene vrijednosti kolaterala, kao i optimizaciju adekvatnosti kapitala Banke.

Starosna struktura ukupno dospjelih potraživanja po klasama financijske imovine prikazana je u nastavku. Iznosi u tabelama, uz dospjeli dio duga, uključuju i ukupno potraživanje po glavnici na dan bilance.

	Manje od 30 dana	Od 31 do 90 dana	Od 91 do 180 dana	Više od 180 dana	Ukupno
GRUPA 2008. (u milijunima kuna)					
Zajmovi i predujmovi klijentima					
Kreditni poduzećima	9.775	1.133	223	483	11.614
Stambeni krediti	2.248	409	79	97	2.833
Ostali krediti građanstvu	3.357	833	248	876	5.314
Kreditni javnom sektoru i ostalima	702	68	2	19	791
	16.082	2.443	552	1.475	20.552
Plasmani kod drugih banaka	125	-	-	32	157
Vrijednosnice	7	1	-	-	8
Ostala dospjela potraživanja	1.570	315	55	1.060	3.000
Ukupno	17.784	2.759	607	2.567	23.717
GRUPA 2007. (u milijunima kuna)					
Kreditni poduzećima	8.693	1.133	48	479	10.353
Stambeni krediti	1.738	380	87	59	2.264
Ostali krediti građanstvu	3.172	932	226	500	4.830
Kreditni javnom sektoru i ostalima	1.015	103	4	12	1.134
	14.618	2.548	365	1.050	18.581
Plasmani kod drugih banaka	150	-	-	120	270
Vrijednosnice	3	-	-	-	3
Ostala dospjela potraživanja	2.180	193	157	1.071	3.601
Ukupno	16.951	2.741	522	2.241	22.455

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

37 | Upravljanje rizicima / nastavak

Kreditni rizik / nastavak

	Manje od 30 dana	Od 31 do 90 dana	Od 91 do 180 dana	Više od 180 dana	Ukupno
BANKA 2008. (u milijunima kuna)					
Zajmovi i predujmovi klijentima					
Kreditni poduzećima	9.100	782	217	404	10.503
Stambeni krediti	2.229	402	78	92	2.801
Ostali krediti građanstvu	3.172	728	200	490	4.590
Kreditni javnom sektoru i ostalima	699	68	1	19	787
	15.200	1.980	496	1.005	18.681
Plasmani kod drugih banaka	124	-	-	32	156
Vrijednosnice	7	1	-	-	8
Ostala dospelja potraživanja	1.503	299	48	874	2.724
Ukupno	16.834	2.280	544	1.911	21.569
BANKA 2007. (u milijunima kuna)					
Zajmovi i predujmovi klijentima					
Kreditni poduzećima	8.067	860	37	420	9.384
Stambeni krediti	1.731	375	84	55	2.245
Ostali krediti građanstvu	2.872	761	203	449	4.285
Kreditni javnom sektoru i ostalima	1.010	103	2	12	1.127
	13.680	2.099	326	936	17.041
Plasmani kod drugih banaka	149	-	-	120	269
Vrijednosnice	3	-	-	-	3
Ostala dospelja potraživanja	2.139	175	155	902	3.371
Ukupno	15.971	2.274	481	1.958	20.684

Izloženost je prikazana bruto, bez umanjenja za vrijednost instrumenata osiguranja naplate. Ostala dospelja potraživanja u tablicama uključuju obračunatu kamatu za dospelja potraživanja. Dio navedene kamate koji se odnosi na sporna potraživanja ne priznaje se u bilanci niti u računu dobiti i gubitka do trenutka naplate.

Na dan 31. prosinca 2008. godine ukupna potraživanja Grupe koja su dospelja, a nemaju pojedinačnu rezervaciju iznose 19.804 milijuna kuna bruto (2007.: 18.737 milijuna kuna), prije uzimanja u obzir vrijednosti sredstava osiguranja plaćanja. Takva potraživanja za Banku iznose 18.605 milijuna kuna (2007.: 17.735 milijuna kuna). Tržišna vrijednost kolaterala koje Grupa posjeduje za potraživanja koja su dospelja, a nemaju pojedinačnu rezervaciju iznosi 23.215 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2008. godine (2007.: 25.965 milijuna kuna).

37 | Upravljanje rizicima / nastavak

Kreditni rizik / nastavak

Kreditni rizik po vrstama financijske imovine

Kreditni rizik po vrstama financijske imovine za zajmove i predujmove prati se koristeći internu klasifikaciju kreditnog rizika. Tabela u nastavku prikazuje analizu financijske imovine bankovnog segmenta Grupe, koji predstavlja glavninu konsolidirane bilance, po kategorijama rizika na dan 31. prosinca 2008. godine. Iznosi su prikazani bruto, prije umanjjenja za individualne ili skupne rezervacije.

(u milijunima kuna)

	KATEGORIJE RIZIKA					
	A	B1	B2	B3	C	Ukupno
BANKOVNI SEGMENT 2008.						
Plasmani kod drugih banaka	8.449	-	-	-	-	8.449
Zajmovi i predujmovi klijentima	42.721	887	568	100	677	44.953
<i>Republika Hrvatska, Vladine agencije i lokalna uprava</i>	4.826	3	-	-	-	4.829
<i>Poduzeća i SME</i>	12.769	746	194	71	249	14.029
<i>Građani</i>	24.849	121	374	29	412	25.785
<i>Ostali zajmovi</i>	277	17	-	-	16	310
Imovina koja se drži do dospeljeća	776	-	-	-	-	776
Imovina raspoloživa za prodaju	1.862	-	-	32	-	1.894
Ostala potraživanja	327	-	3	1	19	350
Ukupno	54.135	887	571	133	696	56.422

(u milijunima kuna)

	KATEGORIJE RIZIKA					
	A	B1	B2	B3	C	Total
BANKOVNI SEGMENT 2007.						
Plasmani kod drugih banaka	7.253	-	-	-	-	7.253
Zajmovi i predujmovi klijentima	37.577	744	566	69	798	39.754
<i>Republika Hrvatska, Vladine agencije i lokalna uprava</i>	3.582	4	-	-	-	3.586
<i>Poduzeća i SME</i>	11.126	638	189	39	338	12.330
<i>Građani</i>	22.579	102	377	30	444	23.532
<i>Ostali zajmovi</i>	290	-	-	-	16	306
Imovina koja se drži do dospeljeća	957	-	-	-	-	957
Imovina raspoloživa za prodaju	742	-	-	-	-	742
Ostala potraživanja	324	-	3	-	30	357
Ukupno	46.853	744	569	69	828	49.063

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

37 | Upravljanje rizicima / nastavak

Kreditni rizik / nastavak

Kreditni rizik po vrstama financijske imovine

Kategorije rizika određene su na temelju razine pojedinačne rezervacije izdvojene po izloženosti. Rasponi su navedeni u tabeli:

Kategorija	Razina rezervacije
A	bez pojedinačne rezervacije
B1	1% - 30%
B2	31% - 70%
B3	71% - 99%
C	100%

Kvaliteta nedospjele financijske imovine koja nema pojedinačnu rezervaciju

Interne oznake rizika dodijeljene su određenim kategorijama izloženosti u skladu s politikama Grupe. Redovno se procjenjuju i po potrebi prilagođavaju. Kod potpuno nadoknadivih zajmova i potraživanja interno svrstanih u A kategoriju rizika (nedospjela potraživanja koja nemaju pojedinačan ispravak vrijednosti) Grupa koristi dvije podkategorije: A1 i A2. A1 podkategorija se odnosi na zajmove i potraživanja osigurana u potpunosti visoko likvidnim kolateralom kao što je novčani depozit ili garancije visoko kvalitetnih društava i financijskih institucija. A2 podkategorija odnosi se na izloženosti po kojima Grupa posjeduje kolateral u obliku zaloge nekretnine, vrijednosnih papira ili garancije treće strane. Na dan 31. prosinca 2008. godine ukupna izloženost Banke interno svrstana u A1 kategoriju rizičnosti iznosi 34.534 milijuna kuna (2007.: 28.448 milijuna kuna), a u A2 kategoriju rizičnosti 22.998 milijuna kuna (2007.: 25.426 milijuna kuna).

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti pojavljuje se u financiranju aktivnosti Grupe i u upravljanju pozicijama. Obuhvaća rizik nemogućnosti financiranja imovine u odgovarajućim dospeljima i kamatama, te rizik nemogućnosti likvidacije imovine po prihvatljivoj cijeni i u odgovarajućem vremenskom roku.

Grupa ima pristup raznim izvorima financiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata, uključujući različite vrste depozita, uzetih zajmova i dioničke glavnice. Grupa kontinuirano prati rizik likvidnosti tako što utvrđuje i nadzire promjene u financiranju radi postizanja poslovnih ciljeva, koji su postavljeni u skladu sa cjelokupnom poslovnom strategijom Grupe. Nadalje, Grupa posjeduje portfelj likvidne imovine za potrebe upravljanja rizikom likvidnosti.

Grupa prilagođava svoje poslovne aktivnosti vezane uz rizik likvidnosti u skladu sa zakonskim odredbama i internim politikama za održavanje rezervi likvidnosti, usklađenosti aktive i pasive, kontrolu limita i ciljanim pokazateljima likvidnosti, te planovima za nepredviđene događaje. Potrebe za kratkoročnom likvidnošću planiraju se svakog mjeseca za sljedeći mjesec, a kontroliraju se i održavaju svaki dan. Riznica svakodnevno upravlja rezervama likvidnosti i vodi računa o ispunjenju svih potreba klijenata.

Grupa koristi sljedeće osnovne modele za mjerenje rizika likvidnosti:

- kratkoročna neusklađenost u ekstremnim slučajevima
- pravila za promjenu dospeljica
- kumulativna ročna neusklađenost Grupne bilance po valutama
- analize scenarija
- izvori sredstava i ostali strukturni pokazatelji
- projekcije novčanog tijeka.

Tri osnovne vrste signala definirane su u svrhu izvještavanja izloženosti riziku likvidnosti u Grupi:

- kontrola limita - prekoračenje propisanih limita zahtijeva poduzimanje mjera u skladu s politikom upravljanja rizikom likvidnosti
- pragovi upozorenja - prekoračenje praga predstavlja rani signal koji zahtijeva dodatnu pozornost i eventualno poduzimanje mjera sukladno odlukama odgovornih osoba
- informacije o raznim mjerama i indikatorima - služe relevantnim tijelima kao podloga za donošenje odluka

Sukladno Odluci Hrvatske narodne banke o minimalno potrebnim deviznim potraživanjima Banka je na kraju 2008. godine bila obvezna 28,5 posto deviznih obveza dnevno održavati kratkoročnim potraživanjima. 31. prosinca 2007. godine propisani minimum bio je 32 posto, što je smanjeno na 28,5 u svibnju 2008. godine. Ostvarene vrijednosti bile su kako slijedi:

37 | Upravljanje rizicima / nastavak

Rizik likvidnosti / nastavak

2008.	%	2007.	%
Omjer "28,5% " (na kraju godine)	30,75	Omjer "32% " (na kraju godine)	33,38
Prosjek	31,00	Prosjek	33,17
Najviša vrijednost	34,61	Najviša vrijednost	36,08
Najniža vrijednost	28,54	Najniža vrijednost	32,15

U veljači 2009. godine Hrvatska narodna banka je smanjila propisani minimalni omjer, prvo na 25 posto, a zatim na 20 posto.

Tržišni rizik

Svi instrumenti kojima se trguje izloženi su tržišnom riziku, odnosno riziku da bi buduće promjene na tržištu mogle umanjiti vrijednost instrumenata. Instrumenti su priznati po fer vrijednosti i sve promjene na tržištu izravno utječu na neto prihod od trgovanja. Grupa upravlja tržišnim instrumentima kao odgovor na promjene tržišnih uvjeta.

Limiti se određuju prema potrebama i strategiji Grupe, sukladno odredbama višeg menadžmenta o politici rizika.

Izloženost tržišnom riziku službeno se provodi sukladno limitima koje odobrava više posloводство, a utvrđuje se barem jednom godišnje mjereno prema pozicijskoj (nominalnoj) izloženosti, VaR i PV01 metodama, te stop loss limitima. Pokazatelji o izloženosti i iskorištenosti limita svakodnevno se dostavljaju višem i nižem poslovodu Sektora poslova riznice, što pospješuje informiranje o procesu donošenja odluka na svim višim i nižim razinama poslovanja.

Proces upravljanja tržišnim rizicima u Grupi u potpunosti je usklađen s procedurama i metodologijama za identifikaciju, mjerenje, kontrolu i izvještavanje izloženosti rizicima Intesa Sanpaolo Grupe, poštujući metodološke i tehničke standarde važeće za Grupu. Privredna Banka Zagreb od 2004. godine koristi VaR kao mjeru izloženosti tržišnim rizicima. Tada korišteni VaR temeljio se na parametarskoj simulaciji i bio je temeljen na Kondor + sustavu. Nadalje, u skladu sa standardima Grupe, od siječnja 2007. godine Grupa prelazi na novu metodologiju izračuna VaR-a - povijesnu simulaciju uz uvođenje RiskWatch-a kao bazne aplikacije za izračun VaR-a i korištenje svih povezanih valuacija (pricing, back-testing, stress-testing).

Uz detaljnu i ažurnu dokumentaciju vezanu za definiranje cjelokupnog sustava za identifikaciju, mjerenje i praćenje rizika, Sektor za upravljanje rizicima definirao je jasan tijek svakodnevnog izračuna parametara rizika, izvještavanja, pohrane dobivenih podataka i izvještaja, kao i stalan pristup istima. Cjelokupni proces upravljanja tržišnim rizicima, definiran je sljedećim smjernicama:

- VaR Metodologija i backtesting,
- Mjerenje fer vrijednosti,
- Proces identifikacije i mjerenja rizika,
- Stress-testiranje,
- Regulacija interne knjige trgovanja,
- Organizacija Sektora za upravljanje rizicima,
- Limiti za izloženost tržišnim rizicima,
- Politika i smjernice za ulaganje u AFS portfelj,
- Procedura za praćenje i mjerenje izloženosti riziku druge ugovorne strane i riziku namire.

Ove mjere, u kombinaciji s redovnim kontrolnim procesima i izvještavanjem, čine napredni i visoko kvalitetni sustav upravljanja tržišnim rizicima.

VaR koji koristi Banka predstavlja procjenu maksimalnog potencijalnog gubitka tijekom jednog dana ukoliko ulaganja koja nose tržišni rizik ostanu nepromijenjena, s 99 postotnom sigurnošću. Korištenje 99 postotne sigurnosti znači da se dnevni gubici iznad VaR iznosa u prosjeku neće dogoditi više od jednom unutar perioda od 100 dana.

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

37 | Upravljanje rizicima / nastavak

Tržišni rizik / nastavak

(u tisućama kuna)	VaR glavnice	VaR kamatne stope	VaR strane valute	Utjecaj korelacije	Ukupno
2008 - Na dan 2. siječnja	5.261	14.139	224	(1.253)	18.371
2008 - Na dan 31. prosinca	2.826	10.314	2.423	(5.671)	9.892
2008 - Dnevni prosjek	4.597	10.406	2.163	(5.413)	11.753
2008 - Najniži	2.530	5.886	80	(1.939)	6.557
2008 - Najviši	7.613	24.774	9.465	(16.532)	25.320

Napomena: Za izračun VaR-a korištena je povijesna simulacija

(u tisućama kuna)	VaR glavnice	VaR kamatne stope	VaR strane valute	Utjecaj korelacije	Ukupno
2007 - Na dan 2. siječnja	4.463	3.218	835	(3.355)	5.161
2007 - Na dan 31. prosinca	5.159	14.192	343	(1.161)	18.533
2007 - Dnevni prosjek	4.992	7.979	1.843	(5.772)	9.042
2007 - Najniži	3.838	3.130	44	(2.025)	4.987
2007 - Najviši	7.645	15.030	5.828	(9.100)	19.403

Napomena: Za izračun VaR-a korištena je povijesna simulacija

Tržišni rizici mjereni u terminima VaR-a su:

- opći kamatni rizik - trgovački portfelj
- rizik vlasničkih vrijednosnih papira - trgovački portfelj
- FX rizik - otvorena devizna pozicija Banke

Stvarni rezultati ostvareni u trgovačkom portfelju u praksi će se razlikovati od VaR iznosa, a posebno u ekstremnim tržišnim uvjetima. Stvarni rezultati redovno se prate kako bi se utvrdila pouzdanost pretpostavki i parametara korištenih u VaR kalkulaciji.

Valutni rizik

Grupa upravlja rizikom promjene tečaja odgovarajuće strane valute na financijske pozicije i novčane tokove. Valutni rizik prati se na razini ukupne bilance, i to prema zakonskim odredbama vezanim uz otvorenu deviznu poziciju i prema internim limitima na dnevnoj osnovi, koji se temelje na naprednim metodama za praćenje rizika (FX VaR).

U tabeli ispod navedene su valute u kojima je Banka imala značajnu izloženost na dan 31. prosinca 2008. godine. Analiza pokazuje utjecaj na račun dobiti i gubitka razumno mogućih promjena tečaja valuta u odnosu na kunu, dok su sve ostale varijable stabilne. Negativni iznosi odražavaju moguće smanjenje dobiti, dok pozitivni iznosi odražavaju moguće povećanje dobiti.

Valuta	Otvorena devizna pozicija 2008.	Scenarij		Otvorena devizna pozicija 2007.	Scenarij	
		10% povećanje	10% smanjenje		10% povećanje	10% smanjenje
EUR	(319)	(32)	32	(41)	(4)	4
CHF	13	1	(1)	(11)	(1)	1
USD	(43)	(4)	4	4	0.5	(0.5)

37 | Upravljanje rizicima / nastavak

Tržišni rizik / nastavak

Kamatni rizik

Rizik kamatnih stopa predstavlja osjetljivost financijskog položaja Grupe na kretanja kamatnih stopa. Pojavljuje se u slučaju neusklađenosti ili nerazmjera u iznosima imovine, obveza i izvanbilančnih instrumenata koji dospijevaju ili im se cijena mijenja u danom razdoblju.

Operacije Grupe su pod utjecajem rizika promjene kamatnih stopa onoliko koliko kamatonosna aktiva i obveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima. U slučaju varijabilnih kamatnih stopa, imovina i obveze Grupe podložni su i baznom riziku koji predstavlja razliku u načinu određivanja cijena raznih indeksa varijabilnih kamatnih stopa.

Aktivnosti vezane uz upravljanje rizikom aktive i pasive obavljaju se u kontekstu osjetljivosti Grupe na promjene kamatnih stopa. Izloženost kamatnom riziku prati se i mjeri kroz analizu raskoraka u osjetljivosti na promjene kamatnih stopa neto prihodom od kamata i ekonomskom vrijednosti glavnice. Kada su kamatne stope na tržištu u skladu s poslovnom strategijom Grupe, aktivnosti vezane uz upravljanje rizikom usmjerene su k optimiziranju neto prihoda od kamata i ekonomske vrijednosti glavnice. Tabele koje slijede prikazuju osjetljivost računa dobiti i gubitka Banke na moguće promjene kamatnih stopa u razumnim rasponima, uz sve ostale varijable nepromijenjene. Osjetljivost računa dobiti i gubitka računa se kao utjecaj pretpostavljene promjene kamatnih stopa na neto kamatni prihod za godinu, temeljem varijabilnih kamatnih stopa u financijskoj imovini i financijskim obvezama koje nisu namijenjene trgovanju.

(u milijunima kuna)

Povećanje u baznim poenima 2008.	Promjena			Smanjenje u baznim poenima 2008.	Promjena		
	kamatni prihod	kamatni trošak	neto kamatni prihod		kamatni prihod	kamatni trošak	neto kamatni prihod
+25	66,7	46,9	19,8	-25	(66,7)	(46,9)	(19,8)
+50	133,4	93,8	39,6	-50	(133,4)	(93,8)	(39,6)

(u milijunima kuna)

Povećanje u baznim poenima 2007.	Promjena			Smanjenje u baznim poenima 2008.	Promjena		
	kamatni prihod	kamatni trošak	neto kamatni prihod		kamatni prihod	kamatni trošak	neto kamatni prihod
+25	60,1	39,6	20,5	-25	(60,1)	(39,6)	(20,5)
+50	120,9	79,1	41,8	-50	(120,9)	(79,1)	(41,8)

Rizik promjene cijena vlasničkih vrijednosnih papira

Rizik promjene cijena vlasničkih vrijednosnih papira jest rizik fluktuacije tržišnih cijena vlasničkih vrijednosnica koje će utjecati na fer vrijednost ulaganja i ostalih izvedenih financijskih instrumenata. Primarna izloženost riziku promjene cijena vlasničkih vrijednosnih papira proizlazi iz vlasničkih vrijednosnica koje su namijenjene trgovanju ili su raspoložive za prodaju.

Derivatna financijska imovina i obveze

Grupa se služi derivatnom financijskom imovinom i obvezama prije svega kako bi ispunila potrebe i uvjete klijenata. Derivatna financijska imovina i obveze kojima se koristi Grupa sastoje se od valutnih forward i swap ugovora. Derivatni instrumenti su ugovori koji se na tržištu individualno sklapaju putem telefona ili računala.

Operativni rizik

Operativni rizik predstavlja rizik od gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili loših procesa, ljudi ili sustava, ili iz nekih vanjskih aktivnosti. Navedena definicija obuhvaća pravni rizik, ali ne i strateški, odnosno rizik ugleda. Radi učinkovita procjenjivanja i upravljanja operativnim rizikom na razini Grupe, Banka izrađuje interne modele za upravljanje operativnim rizikom u skladu s propisanim okvirom Basel II modela. Osnovni ciljevi tog internog modela su: implementacija metoda koje omogućuju detaljnu analizu oblika rizika Banke (količinski (ex-post) i kvalitativni (ex-ante) način rješavanja rizika), podrška procesu donošenja odluka kroz razvoj učinkovitih politika za Upravu i smanjenje operativnog rizika na razini Grupe, prilagodba politike postavljanja cijena/rezervacija kroz ujedinjenje očekivanih gubitaka i izdvajanje odgovarajućeg ekonomskog, odnosno jamstvenog kapitala za neočekivane gubitke.

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

38 | Kapital

Banka aktivno upravlja razinom kapitala, te ga održava na primjerenom nivou za pokriće rizika poslovanja. Adekvatnost kapitala Banke nadzire se, između ostalog, i propisima odnosno koeficijentima određenim od strane Hrvatske narodne banke. Banka je tijekom protekle godine u potpunosti zadovoljavala sve propisane kapitalne zahtjeve.

Upravljanje kapitalom

Osnovni cilj upravljanja kapitalom Banke je osigurati usklađenost sa svim regulatornim kapitalnim zahtjevima, te zadržavanje snažnog kreditnog rejtinga i stopa adekvatnosti kapitala kako bi se osnažilo poslovanje i maksimizirala vrijednost za dioničare.

Banka upravlja strukturom kapitala i prilagođava je sukladno promjenama u ekonomskim uvjetima i karakteristikama rizičnosti poslovanja. Kako bi održala ili prilagodila strukturu kapitala Banka može prilagoditi razinu isplate dividende dioničarima, vratiti kapitalno ulaganje dioničarima ili izdati nove vlasničke vrijednosnice. U odnosu na prethodnu godinu nije bilo promjena u ciljevima, politikama i procesima vezanim uz upravljanje kapitalom.

	BANKA	
(u milijunima kuna)	2008.	2007.
Osnovni kapital	8.834	7.797
Dopunski kapital	-	206
Odbitne stavke od bruto jamstvenog kapitala	(355)	(434)
Ukupni jamstveni kapital	8.479	7.569
Kreditnim rizikom ponderirana aktiva i ostali elementi rizika	54.822	43.454
Stopa adekvatnosti osnovnog kapitala - Tier 1	16,11%	17,94%
Ukupna stopa adekvatnosti kapitala	15,47%	17,42%

Jamstveni kapital

Jamstveni kapital sastoji se od osnovnog kapitala koji uključuje dionički kapital, dioničku premiju, zadržanu dobit koja uključuje dobit tekuće godine, kapitalnu dobit i ostale pričuve. Druga komponenta jamstvenog kapitala je dopunski kapital koji uključuje rezervacije utvrđene na kolektivnoj osnovi, a najviše do 0,5 posto od iznosa ukupne kreditnim rizikom ponderirane aktive u 2007. godini, dok je tijekom 2008 postepeno smanjeno na 0,0 posto (nula).

Minimalna stopa adekvatnosti kapitala propisana od strane Hrvatske narodne banke tijekom 2008. godine iznosi 10 posto.

1. siječnja 2009. godine stupio je na snagu novi Zakon o kreditnim institucijama koji sa sobom donosi promjene podzakonskih akata. Što se tiče kapitalnih zahtjeva, promjene regulative vežu se uz propise Basela II o minimalnim kapitalnim zahtjevima i procesima nadzora banaka. Brojni novi podzakonski akti stupaju na snagu 1. srpnja 2009. godine, a najvažnija promjena se odnosi na minimalnu stopu adekvatnosti kapitala koja će se povećati na 12 posto. Privredna banka Zagreb ne očekuje negativan utjecaj na stopu adekvatnosti kapitala niti potrebu za dodatnim kapitalom.

39 | Fer vrijednost financijskih sredstava i obveza

Fer vrijednost predstavlja iznos po kojemu se imovina može razmijeniti ili podmiriti neka obveza u najboljem interesu svih strana.

Financijski instrumenti koji su namijenjeni trgovanju vode se po fer vrijednosti. Zajmovi i predujmovi klijentima i imovina koja se drži do dospelja vode se po amortiziranom trošku umanjenom za rezerviranja. Financijska imovina raspoloživa za prodaju u načelu se iskazuje po fer vrijednosti, osim u slučajevima vlasničkih vrijednosnica kod kojih se ne može utvrditi pouzdana fer vrijednost zbog nedostatka kotirane tržišne cijene na aktivnom tržištu. Takva ulaganja vode se po trošku umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti.

U procjenjivanju fer vrijednosti financijskih instrumenata učinjene su sljedeće pretpostavke:

- Tijekom 2008. godine Hrvatska narodna banka ukinula je graničnu obveznu pričuvu koja nije donosila kamatu. Stoga nema značajnih razlika između fer vrijednost sredstava u Hrvatskoj narodnoj banci i knjigovodstvene vrijednosti sredstava u Hrvatskoj narodnoj banci;

39 | Fer vrijednost financijskih sredstava i obveza / nastavak

- Zajmovi i predujmovi klijentima vode se na neto principu nakon odbitka posebnih i ostalih rezervacija za umanjenje glavnice. Procijenjenu fer vrijednost zajmova i predujmova predstavlja diskontirani iznos očekivanih budućih primitaka u novcu. Očekivani budućni primici u novcu procjenjuju se uzimajući u obzir kreditni rizik te moguću naznaku o umanjenju vrijednosti. Budući da Grupa posjeduje ograničeni portfelj zajmova i predujmova s fiksnom kamatom i dospijecem na duži rok, fer vrijednost zajmova i predujmova nije bitno različita od knjigovo-dstvene vrijednosti;
- Fer vrijednost vrijednosnica temelji se na tržišnoj cijeni uz iznimku ulaganja u vlasničke vrijednosnice koje ne kotiraju, a čija je vrijednost izvedena na temelju posljednjih raspoloživih financijskih izvješća izdavatelja;
- Određene investicije koje se vode po amortiziranom trošku umanjenom za rezerviranja, a koje ne kotiraju na tržištu i kojima se fer vrijednost, gdje je to moguće, procjenjuje po modelu "mark to model", nisu materijalno drukčija od knjigovodstvene vrijednosti. Fer vrijednost financijske imovine koja se drži do dospijeca procijenjena je na 1.119 milijuna kuna za Grupu i 826 milijuna kuna za Banku (knjigovodstvene vrijednosti 1.106 i 793 milijuna kuna);
- Fer vrijednost za depozite po viđenju i depozite koji nemaju određeni rok dospijeca određuje se kao iznos koji se plaća po viđenju na dan bilance.
- Glavnina dugoročnih obveza Grupe ima promjenjivu kamatnu stopu koja ovisi o tržištu i redovito se mijenja. Sukladno tome, Uprava vjeruje da knjigovodstvena vrijednost dugoročnih zajmova nije bitno različita od fer vrijednosti.

Po mišljenju Uprave Banke nema značajnih razlika između knjigovodstvenih vrijednosti i fer vrijednosti imovine i obveza. U tabelama u nastavku dan je prikaz financijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti, podijeljenih na one čija se fer vrijednost temelji na kotiranim tržišnim cijenama i na one čija se fer vrijednost utvrđuje korištenjem tehnika procjene za koje su ulazne varijable dostupne na tržištu.

GRUPA 2008. (u milijunima kuna)	Mark to model	Mark to market	Ukupno
Derivatna financijska imovina	24	-	24
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	1.395	79	1.474
Financijska imovina inicijalno definirana po fer vrijednosti	19	1.943	1.962
Financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	1.218	1.441	2.659
Financijska imovina	2.656	3.463	6.119
Derivatne financijske obveze	202	-	202
Financijske obveze	202	-	202
GRUPA 2007. (u milijunima kuna)	Mark to model	Mark to market	Ukupno
Derivatna financijska imovina	33	-	33
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	1.686	2.408	4.094
Financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	293	1.548	1.841
Financijska imovina	2.012	3.956	5.968
Derivatne financijske obveze	38	-	38
Financijske obveze	38	-	38

Tijekom mjerenja fer vrijednosti koristi se "best-practice" model koji je uveden u cijeloj Grupi IntesaSanpaolo. Sam model koristi krivulje prinosa nastale od kotacija kamatnih stopa koje se mogu vidjeti na tržištu. Prikładna krivulja prinosa (ona koja je povezana s valutom u kojoj je denominirana vrijednosnica čija vrijednost se procjenjuje) se koristi pri diskontiranju svih novčanih tijekova vrijednosnice kako bi se utvrdila njena sadašnja vrijednost, to jest modelirana cijena. Kamatne stope uzete iz krivulja prinosa za navedeno diskontiranje se prilagođavaju (tj. povećavaju), ovisno o ukupnoj kreditnoj kvaliteti izdavatelja, tako objedinjujući kreditne rizike s raznim rizicima druge strane.

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

40 | Financijski podaci po segmentima poslovanja (u milijunima kuna)

Navedene tablice sadrže podatke o računu dobiti i gubitka, te određenoj imovini i obvezama po segmentima poslovanja Grupe na dan 31. prosinca 2008. i 2007. godine. Prikaz po segmentima određen je tipom poslovanja jer rizici i stope povrata u grupi pretežito ovise o vrstama proizvoda i usluga. Poslovanje je organizacijski i upravljački odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga. Svaki segment predstavlja strateški segmentiranu cjelinu koja pruža različite proizvode i posluje na različitim tržištima. Budući da Grupa većinom posluje u Hrvatskoj ne postoje sekundarni (geografski) segmenti. Prihodi i troškovi među segmentima temelje se na trenutnim tržišnim cijenama.

	Bankarstvo	Kartično poslovanje	Leasing	Ostale financijske usluge	Nefinan- cijske usluge	Konsoli- dacijska usklađenja	Ukupno
GRUPA							
Na dan 31. prosinca 2008.							
Prihodi od kamata	3.981	85	91	72	-	-	4.229
Troškovi kamata	(1.927)	(9)	(67)	(41)	-	-	(2.044)
Kamata među segmentima	-	-	1	(1)	-	-	-
Neto prihod od kamata	2.054	76	25	30	-	-	2.185
Prihodi od naknada i provizija	594	649	6	95	13	-	1.357
Troškovi naknada i provizija	(218)	(34)	-	(5)	(3)	-	(260)
Naknade i provizije među segmentima	42	(13)	-	(27)	-	(2)	-
Neto prihod od naknada i provizija	418	602	6	63	10	(2)	1.097
Ostali prihodi iz poslovanja	458	37	151	-	19	(250)	415
Prihodi iz poslovanja	2.930	715	182	93	29	(252)	3.697
Rezerviranja i ispravci vrijednosti	(106)	(61)	(9)	(1)	-	5	(172)
Ostali troškovi iz poslovanja	(1.253)	(326)	(89)	(29)	(10)	29	(1.678)
Amortizacija	(173)	(54)	(61)	(1)	(2)	1	(290)
Udjel u dobiti i gubicima pridruženih društava obračunanih metodom udjela	-	-	-	11	-	-	11
Porez na dobit	(245)	(56)	(6)	(11)	(2)	-	(320)
Manjinski udjeli	(2)	-	-	-	(4)	-	(6)
Neto dobit za godinu	1.151	218	17	62	11	(217)	1.242
Aktiva po segmentima	66.553	2.014	1.640	1.607	27	(670)	71.171
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	54	2	-	-	-	-	56
Ukupna aktiva	66.607	2.016	1.640	1.607	27	(670)	71.227
Pasiva po segmentima	57.303	1.471	1.582	1.513	3	(374)	61.498
Obveze za poreze	94	12	-	11	1	-	118
Ukupna pasiva	57.397	1.483	1.582	1.524	4	(374)	61.616
Stecene nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	120	58	-	-	-	-	178

40 | Financijski podaci po segmentima poslovanja / nastavak (u milijunima kuna)

	Bankarstvo	Kartično poslovanje	Leasing	Ostale financijske usluge	Nefinan- cijske usluge	Konsoli- dacijska usklađenja	Ukupno
GRUPA							
Na dan 31. prosinca 2007.							
Prihodi od kamata	3.430	74	72	51	-	-	3.627
Troškovi kamata	(1.626)	(7)	(46)	(30)	-	-	(1.709)
Kamata među segmentima	5	-	(6)	-	-	1	-
Neto prihod od kamata	1.809	67	20	21	-	1	1.918
Prihodi od naknada i provizija	561	576	5	140	18	-	1.300
Troškovi naknada i provizija	(199)	(23)	-	(8)	(6)	-	(236)
Naknade i provizije među segmentima	40	(2)	-	(39)	-	1	-
Neto prihod od naknada i provizija	402	551	5	93	12	1	1.064
Ostali prihodi iz poslovanja	412	31	115	(1)	20	(154)	423
Prihodi iz poslovanja	2.623	649	140	113	32	(152)	3.405
Rezerviranja i ispravci vrijednosti	(70)	(52)	(7)	(3)	-	11	(121)
Ostali troškovi iz poslovanja	(1.180)	(303)	(67)	(30)	(10)	12	(1.578)
Amortizacija	(170)	(45)	(52)	(1)	(2)	2	(268)
Udjel u dobiti i gubicima pridruženih društava obračunanih metodom udjela	-	(1)	-	9	-	-	8
Porez na dobit	(227)	(53)	(4)	(15)	(4)	-	(303)
Manjinski udjeli	(2)	-	-	-	-	-	(2)
Neto dobit za godinu	974	195	10	73	16	(127)	1.141
Aktiva po segmentima	63.334	1.943	1.350	1.471	68	(665)	67.501
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	46	3	-	-	-	-	49
Ukupna aktiva	63.380	1.946	1.350	1.471	68	(665)	67.550
Pasiva po segmentima	55.189	1.486	1.306	1.351	2	(374)	58.960
Obveze za poreze	49	18	2	15	3	-	87
Ukupna pasiva	55.238	1.504	1.308	1.366	5	(374)	59.047
Stečene nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	124	65	-	-	-	-	189

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

41 | Kamatni rizik (u milijunima kuna)

Tablice u nastavku prikazuju imovinu i obveze Grupe i Banke analizirane prema razdobljima promjena kamatnih stopa koje se određuju na osnovi preostalog ugovornog dospijeca i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome koje je kraće.

GRUPA	Do 1 mjesec	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Preko 1 godine	Beska- matno	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2008.						
Aktiva						
Novac i tekući računi kod drugih banaka	395	8	9	4	2.557	2.973
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	4.643	-	-	-	172	4.815
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	162	96	1.672	1.577	-	3.507
Derivatna financijska imovina	24	-	-	-	-	24
Plasmani kod drugih banaka	7.325	194	55	100	160	7.834
Zajmovi i predujmovi klijentima	31.864	945	1.830	8.854	2.539	46.032
Imovina raspoloživa za prodaju	613	127	282	1.472	205	2.699
Imovina koja se drži do dospijeca	21	0	4	1.080	3	1.108
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	-	-	-	-	56	56
Nematerijalna imovina i goodwill	-	-	-	-	171	171
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	1.456	1.456
Ulaganje u nekretnine	-	-	-	-	14	14
Ostala aktiva	41	-	17	-	254	312
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	226	226
	45.088	1.370	3.869	13.087	7.813	71.227
Pasiva						
Obveze prema bankama	3.477	-	-	81	90	3.648
Obveze prema klijentima	40.187	348	648	1.791	1.617	44.591
Derivatne financijske obveze	202	-	-	-	-	202
Ostala pozajmljena sredstva	7.253	423	695	2.511	38	10.920
Ostale obveze	101	-	-	-	1.532	1.633
Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod	-	-	-	-	234	234
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	-	-	-	-	270	270
Obveze za tekuće poreze	-	-	-	-	118	118
	51.220	771	1.343	4.383	3.889	61.616
Raskorak u osjetljivosti na promjene kamatnih stopa	(6.132)	599	2.526	8.704	3.914	9.611

41 | Kamatni rizik / nastavak (u milijunima kuna)

BANKA	Do 1 mjesec	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Preko 1 godine	Beska- matno	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2008.						
Aktiva						
Novac i tekući računi kod drugih banaka	358	-	-	-	2.389	2.747
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	4.575	-	-	-	21	4.596
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	162	96	1.672	1.577	-	3.507
Derivatna financijska imovina	24	-	-	-	-	24
Plasmani kod drugih banaka	7.120	40	52	97	76	7.385
Zajmovi i predujmovi klijentima	30.940	854	1.638	7.904	379	41.715
Imovina raspoloživa za prodaju	524	122	265	419	-	1.330
Imovina koja se drži do dospeljeća	21	-	-	772	-	793
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	-	-	-	-	373	373
Nematerijalna imovina i goodwill	-	-	-	-	72	72
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	897	897
Ulaganje u nekretnine	-	-	-	-	14	14
Ostala aktiva	39	-	-	-	83	122
Odgodena porezna imovina	-	-	-	-	165	165
	43.763	1.112	3.627	10.769	4.469	63.740
Pasiva						
Obveze prema bankama	3.633	-	-	81	79	3.793
Obveze prema klijentima	38.937	308	636	294	760	40.935
Derivatne financijske obveze	202	-	-	-	-	202
Ostala pozajmljena sredstva	7.113	260	478	1.245	-	9.096
Ostale obveze	92	-	-	-	343	435
Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod	-	-	-	-	74	74
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	-	-	-	-	244	244
Obveze za tekuće poreze	-	-	-	-	91	91
	49.977	568	1.114	1.620	1.591	54.870
Raskorak u osjetljivosti na promjene kamatnih stopa	(6.214)	544	2.513	9.149	2.878	8.870

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

41 | Kamatni rizik / nastavak (u milijunima kuna)

GRUPA	Do 1 mjesec	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Preko 1 godine	Beska- matno	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2007.						
Aktiva						
Novac i tekući računi kod drugih banaka	194	-	-	-	2.277	2.471
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	7.140	-	-	-	1.054	8.194
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	1.039	350	1.424	1.357	-	4.170
Derivatna financijska imovina	33	-	-	-	-	33
Plasmani kod drugih banaka	6.727	508	3	-	7	7.245
Zajmovi i predujmovi klijentima	33.394	321	1.100	3.515	1.817	40.147
Imovina raspoloživa za prodaju	384	51	131	1.265	22	1.853
Imovina koja se drži do dospeljeća	28	1	112	1.147	-	1.288
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	-	-	-	-	49	49
Nematerijalna imovina i goodwill	-	-	-	-	171	171
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	1.431	1.431
Ulaganje u nekretnine	-	-	-	-	15	15
Ostala aktiva	2	-	7	-	327	336
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	147	147
	48.941	1.231	2.777	7.284	7.317	67.550
Pasiva						
Obveze prema bankama	1.770	-	1	11	166	1.948
Obveze prema klijentima	34.223	615	1.187	957	6.117	43.099
Derivatne financijske obveze	38	-	-	-	-	38
Ostala pozajmljena sredstva	8.966	269	307	2.215	3	11.760
Izdane vrijednosnice	-	-	66	-	-	66
Ostale obveze	-	-	-	-	1.621	1.621
Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod	-	-	-	-	163	163
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	-	-	-	-	265	265
Obveze za tekuće poreze	-	-	-	-	87	87
	44.997	884	1.561	3.183	8.422	59.047
Raskorak u osjetljivosti na promjene kamatnih stopa	3.944	347	1.216	4.101	(1.105)	8.503

41 | Kamatni rizik / nastavak (u milijunima kuna)

BANKA	Do 1 mjesec	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Preko 1 godine	Beska- matno	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2007.						
Aktiva						
Novac i tekući računi kod drugih banaka	194	-	-	-	2.162	2.356
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	6.880	-	-	-	1.054	7.934
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	1.016	350	1.459	1.357	-	4.182
Derivatna financijska imovina	33	-	-	-	-	33
Plasmani kod drugih banaka	6.235	488	-	-	3	6.726
Zajmovi i predujmovi klijentima	32.067	286	948	2.702	433	36.436
Imovina raspoloživa za prodaju	358	-	-	105	19	482
Imovina koja se drži do dospeljeća	26	-	-	953	-	979
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	-	-	-	-	363	363
Nematerijalna imovina i goodwill	-	-	-	-	70	70
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	900	900
Ulaganje u nekretnine	-	-	-	-	15	15
Ostala aktiva	-	-	-	-	158	158
Odgodena porezna imovina	-	-	-	-	97	97
	46.809	1.124	2.407	5.117	5.274	60.731
Pasiva						
Obveze prema bankama	1.768	-	1	11	166	1.946
Obveze prema klijentima	32.466	604	664	79	6.062	39.875
Derivatne financijske obveze	38	-	-	-	-	38
Ostala pozajmljena sredstva	8.869	112	293	970	-	10.244
Ostale obveze	-	-	-	-	415	415
Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod	-	-	-	-	79	79
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	-	-	-	-	242	242
Obveze za tekuće poreze	-	-	-	-	45	45
	43.141	716	958	1.060	7.009	52.884
Raskorak u osjetljivosti na promjene kamatnih stopa	3.668	408	1.449	4.057	(1.735)	7.847

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

42 | Ponderirana prosječna kamatna stopa

Ponderirana prosječna kamatna stopa na kraju godine bila je kako slijedi:

	GRUPA	GRUPA	BANKA	BANKA
	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Ponderirana prosječna kamatna stopa
	2008. (%)	2007. (%)	2008. (%)	2007. (%)
Gotovinske rezerve	0,85	0,87	0,86	0,86
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	0,89	1,14	0,88	1,13
Imovina namijenjena trgovanju	4,85	4,04	5,00	3,92
Plasmani kod drugih banaka	3,90	4,37	3,95	4,43
Zajmovi i predujmovi klijentima	7,44	6,94	7,53	6,91
Javni dug Republike Hrvatske	5,00	5,00	5,00	5,00
Zamjenske obveznice	5,00	5,00	5,00	5,00
Obveze prema klijentima	3,20	2,88	3,18	2,85
Ostala pozajmljena sredstva	4,73	4,22	5,08	4,30

43 | Valutni rizik (u milijunima kuna)

Grupa upravlja valutnim rizikom kroz niz mjera, uključujući valutnu klauzulu, koja ima isti efekt kao denominiranje imovine u kunama u druge valute, te kupnju i prodaju stranih valuta na budući datum.

GRUPA Na dan 31. prosinca 2008.	EUR	CHF	USD	Ostale valute	HRK	Ukupno
Aktiva						
Novac i tekući računi kod drugih banaka	641	65	366	43	1.858	2.973
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	88	-	1.390	-	3.337	4.815
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	1.015	-	9	-	2.483	3.507
Derivatna financijska imovina	-	-	-	-	24	24
Plasmani kod drugih banaka	7.149	16	127	275	267	7.834
Zajmovi i predujmovi klijentima	22.974	5.060	420	18	17.560	46.032
Imovina raspoloživa za prodaju	2.090	-	50	8	551	2.699
Imovina koja se drži do dospeljeća	1.077	-	-	-	31	1.108
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	2	-	-	-	54	56
Nematerijalna imovina i goodwill	-	-	-	-	171	171
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	1.456	1.456
Ulaganje u nekretnine	-	-	-	-	14	14
Ostala aktiva	6	-	2	-	304	312
Odgodena porezna imovina	-	-	-	-	226	226
	35.042	5.141	2.364	344	28.336	71.227
Pasiva						
Obveze prema bankama	988	9	33	11	2.607	3.648
Obveze prema klijentima	26.474	337	2.472	299	15.009	44.591
Derivatne financijske obveze	-	-	-	-	202	202
Ostala pozajmljena sredstva	7.931	755	134	8	2.092	10.920
Ostale obveze	415	9	14	8	1.187	1.633
Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod	4	-	-	1	229	234
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	2	-	11	-	257	270
Obveze za tekuće poreze	-	-	-	-	118	118
	35.814	1.110	2.664	327	21.701	61.616
Neto aktiva / pasiva	(772)	4.031	(300)	17	6.635	9.611

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

43 | Valutni rizik / nastavak (u milijunima kuna)

Banka upravlja valutnim rizikom kroz niz mjera, uključujući valutnu klauzulu, koja ima isti efekt kao denominiranje imovine u kunama u druge valute, te kupnju i prodaju stranih valuta na budući datum.

BANKA	EUR	CHF	USD	Ostale valute	HRK	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2008.						
Aktiva						
Novac i tekući računi kod drugih banaka	603	57	357	40	1.690	2.747
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	21	-	1.390	-	3.185	4.596
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	1.015	-	9	-	2.483	3.507
Derivatna financijska imovina	-	-	-	-	24	24
Plasmani kod drugih banaka	6.580	16	125	272	392	7.385
Zajmovi i predujmovi klijentima	19.972	5.011	419	4	16.309	41.715
Imovina raspoloživa za prodaju	965	-	50	8	307	1.330
Imovina koja se drži do dospeljeća	765	-	-	-	28	793
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	-	-	-	-	373	373
Nematerijalna imovina i goodwill	-	-	-	-	72	72
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	897	897
Ulaganje u nekretnine	-	-	-	-	14	14
Ostala aktiva	3	-	-	-	119	122
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	165	165
	29.924	5.084	2.350	324	26.058	63.740
Pasiva						
Obveze prema bankama	988	9	33	11	2.752	3.793
Obveze prema klijentima	23.589	297	2.460	294	14.295	40.935
Derivatne financijske obveze	-	-	-	-	202	202
Ostala pozajmljena sredstva	6.134	739	134	6	2.083	9.096
Ostale obveze	55	9	20	2	349	435
Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod	4	-	-	-	70	74
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	2	-	11	-	231	244
Obveze za tekuće poreze	-	-	-	-	91	91
	30.772	1.054	2.658	313	20.073	54.870
Neto aktiva / pasiva	(848)	4.030	(308)	11	5.985	8.870

43 | Valutni rizik / nastavak (u milijunima kuna)

GRUPA	EUR	CHF	USD	Ostale valute	HRK	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2007.						
Aktiva						
Novac i tekući računi kod drugih banaka	540	30	52	38	1.811	2.471
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	2.911	-	-	-	5.283	8.194
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	1.288	-	73	25	2.784	4.170
Derivatna financijska imovina	-	-	-	-	33	33
Plasmani kod drugih banaka	4.675	22	1.800	303	445	7.245
Zajmovi i predujmovi klijentima	17.687	5.141	342	19	16.958	40.147
Imovina raspoloživa za prodaju	1.134	-	64	127	528	1.853
Imovina koja se drži do dospeljeća	1.260	-	-	-	28	1.288
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	2	-	-	-	47	49
Nematerijalna imovina i goodwill	-	-	-	-	171	171
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	1.431	1.431
Ulaganje u nekretnine	-	-	-	-	15	15
Ostala aktiva	15	1	2	1	317	336
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	147	147
	29.512	5.194	2.333	513	29.998	67.550
Pasiva						
Obveze prema bankama	201	16	27	27	1.677	1.948
Obveze prema klijentima	24.738	351	1.989	299	15.722	43.099
Derivatne financijske obveze	-	-	-	-	38	38
Ostala pozajmljena sredstva	8.249	23	221	11	3.256	11.760
Izdane vrijednosnice	-	-	-	-	66	66
Ostale obveze	400	10	7	10	1.194	1.621
Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod	5	-	-	-	158	163
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	10	-	10	2	243	265
Obveze za tekuće poreze	-	-	-	-	87	87
	33.603	400	2.254	349	22.441	59.047
Neto aktiva / pasiva	(4.091)	4.794	79	164	7.557	8.503

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

43 | Valutni rizik / nastavak (u milijunima kuna)

BANKA Na dan 31. prosinca 2007.	EUR	CHF	USD	Ostale valute	HRK	Ukupno
Aktiva						
Novac i tekući računi kod drugih banaka	430	27	51	34	1.814	2.356
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	2.848	-	-	-	5.086	7.934
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	1.288	-	73	25	2.796	4.182
Derivatna financijska imovina	-	-	-	-	33	33
Plasmani kod drugih banaka	4.137	20	1.789	299	481	6.726
Zajmovi i predujmovi klijentima	15.181	5.090	342	10	15.813	36.436
Imovina raspoloživa za prodaju	19	-	64	127	272	482
Imovina koja se drži do dospeljeća	954	-	-	-	25	979
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	-	-	-	-	363	363
Nematerijalna imovina i goodwill	-	-	-	-	70	70
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	900	900
Ulaganje u nekretnine	-	-	-	-	15	15
Ostala aktiva	13	1	1	-	143	158
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	97	97
	24.870	5.138	2.320	495	27.908	60.731
Pasiva						
Obveze prema bankama	201	16	27	27	1.675	1.946
Obveze prema klijentima	22.112	313	1.977	292	15.181	39.875
Derivatne financijske obveze	-	-	-	-	38	38
Ostala pozajmljena sredstva	6.697	4	221	11	3.311	10.244
Ostale obveze	53	10	13	2	337	415
Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod	5	-	-	-	74	79
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	10	-	10	2	220	242
Obveze za tekuće poreze	-	-	-	-	45	45
	29.078	343	2.248	334	20.881	52.884
Neto aktiva / pasiva	(4.208)	4.795	72	161	7.027	7.847

44 | Rizik likvidnosti (u milijunima kuna)

Tabele u nastavku prikazuju dospijeca imovine i obveza Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2008. godine i 31. prosinca 2007. godine, temeljem ugovorenih obveza povrata koji su svedeni na sadašnju vrijednost. Otplata koja se obavlja na poziv tretirana je kao da će biti zatražena odmah, uzevši u obzir ugovoreni rok izvršenja. Grupa očekuje da značajan dio klijenata neće zatražiti isplatu u najkraćem roku u kojem ima obvezu povrata. Uzevši u obzir povijesne podatke o zadržavanju depozita u Grupi, tabele ne iskazuju sadašnju vrijednost očekivanog tijeka novca.

GRUPA	Do 1 mjesec	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2008.						
Aktiva						
Novac i tekući računi kod drugih banaka	2.973	-	-	-	-	2.973
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	1.563	806	1.617	694	135	4.815
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	126	96	1.672	1.003	610	3.507
Derivatna financijska imovina	24	-	-	-	-	24
Plasmani kod drugih banaka	7.248	81	91	362	52	7.834
Zajmovi i predujmovi klijentima	5.166	2.751	7.418	17.931	12.766	46.032
Imovina raspoloživa za prodaju	254	148	414	874	1.009	2.699
Imovina koja se drži do dospeljeca	21	4	48	833	202	1.108
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	-	-	-	-	56	56
Nematerijalna imovina i goodwill	-	-	1	29	141	171
Nekretnine i oprema	2	4	14	131	1.305	1.456
Ulaganje u nekretnine	-	-	-	-	14	14
Ostala aktiva	239	-	33	4	36	312
Odgodena porezna imovina	211	-	2	8	5	226
	17.827	3.890	11.310	21.869	16.331	71.227
Pasiva						
Obveze prema bankama	3.566	-	-	1	81	3.648
Obveze prema klijentima	18.584	2.529	11.760	11.597	121	44.591
Derivatne financijske obveze	202	-	-	-	-	202
Ostala pozajmljena sredstva	1.468	298	2.882	5.447	825	10.920
Ostale obveze	1.607	14	12	-	-	1.633
Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod	191	1	9	33	-	234
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	99	1	8	9	153	270
Obveze za tekuće poreze	118	-	-	-	-	118
	25.835	2.843	14.671	17.087	1.180	61.616
Ukupni raskorak	(8.008)	1.047	(3.361)	4.782	15.151	9.611

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

44 | Rizik likvidnosti / nastavak (u milijunima kuna)

BANKA	Do 1 mjesec	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2008.						
Aktiva						
Novac i tekući računi kod drugih banaka	2.747	-	-	-	-	2.747
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	1.474	780	1.568	639	135	4.596
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	126	96	1.672	1.003	610	3.507
Derivatna financijska imovina	24	-	-	-	-	24
Plasmani kod drugih banaka	6.801	81	91	360	52	7.385
Zajmovi i predujmovi klijentima	3.501	2.593	6.905	16.632	12.084	41.715
Imovina raspoloživa za prodaju	211	122	297	419	281	1.330
Imovina koja se drži do dospeljeća	21	-	-	772	-	793
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	-	-	-	-	373	373
Nematerijalna imovina i goodwill	-	-	-	-	72	72
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	897	897
Ulaganje u nekretnine	-	-	-	-	14	14
Ostala aktiva	122	-	-	-	-	122
Odgođena porezna imovina	165	-	-	-	-	165
	15.192	3.672	10.533	19.825	14.518	63.740
Pasiva						
Obveze prema bankama	3.712	-	-	1	80	3.793
Obveze prema klijentima	17.347	2.193	10.767	10.543	85	40.935
Derivatne financijske obveze	202	-	-	-	-	202
Ostala pozajmljena sredstva	1.516	283	2.494	3.996	807	9.096
Ostale obveze	435	-	-	-	-	435
Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod	74	-	-	-	-	74
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	93	1	2	1	147	244
Obveze za tekuće poreze	91	-	-	-	-	91
	23.470	2.447	13.263	14.541	1.119	54.870
Ukupni raskorak	(8.278)	1.225	(2.730)	5.284	13.404	8.870

44 | Rizik likvidnosti / nastavak (u milijunima kuna)

GRUPA	Do 1 mjesec	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2007.						
Aktiva						
Novac i tekući računi kod drugih banaka	2.471	-	-	-	-	2.471
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	5.357	674	1.182	665	316	8.194
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	713	350	1.424	595	1.088	4.170
Derivatna financijska imovina	33	-	-	-	-	33
Plasmani kod drugih banaka	6.173	526	136	332	78	7.245
Zajmovi i predujmovi klijentima	5.502	1.562	6.272	14.828	11.983	40.147
Imovina raspoloživa za prodaju	338	26	145	588	756	1.853
Imovina koja se drži do dospelja	3	1	112	955	217	1.288
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	-	-	-	-	49	49
Nematerijalna imovina i goodwill	-	-	-	29	142	171
Nekretnine i oprema	-	-	-	302	1.129	1.431
Ulaganje u nekretnine	-	-	-	-	15	15
Ostala aktiva	276	16	43	1	-	336
Odgodena porezna imovina	137	-	1	3	6	147
	21.003	3.155	9.315	18.298	15.779	67.550
Pasiva						
Obveze prema bankama	1.835	-	1	1	111	1.948
Obveze prema klijentima	25.707	5.629	9.780	1.257	726	43.099
Derivatne financijske obveze	38	-	-	-	-	38
Ostala pozajmljena sredstva	2.692	330	1.476	6.631	631	11.760
Izdane vrijednosnice	-	-	66	-	-	66
Ostale obveze	1.583	5	22	11	-	1.621
Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod	120	3	39	1	-	163
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	241	5	12	1	6	265
Obveze za tekuće poreze	87	-	-	-	-	87
	32.303	5.972	11.396	7.902	1.474	59.047
Ukupni raskorak	(11.300)	(2.817)	(2.081)	10.396	14.305	8.503

Bilješke uz financijska izvješća za Banku i Grupu

44 | Rizik likvidnosti / nastavak (u milijunima kuna)

BANKA	Do 1 mjesec	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2007.						
Aktiva						
Novac i tekući računi kod drugih banaka	2.356	-	-	-	-	2.356
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	5.223	643	1.130	622	316	7.934
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	689	350	1.424	595	1.124	4.182
Derivatna financijska imovina	33	-	-	-	-	33
Plasmani kod drugih banaka	5.678	506	133	331	78	6.726
Zajmovi i predujmovi klijentima	4.065	1.437	5.820	13.838	11.276	36.436
Imovina raspoloživa za prodaju	298	-	-	79	105	482
Imovina koja se drži do dospeljeća	-	-	-	953	26	979
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	-	-	-	-	363	363
Nematerijalna imovina i goodwill	-	-	-	-	70	70
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	900	900
Ulaganje u nekretnine	-	-	-	-	15	15
Ostala aktiva	158	-	-	-	-	158
Odgođena porezna imovina	97	-	-	-	-	97
	18.597	2.936	8.507	16.418	14.273	60.731
Pasiva						
Obveze prema bankama	1.833	-	1	1	111	1.946
Obveze prema klijentima	24.915	5.359	8.815	104	682	39.875
Derivatne financijske obveze	38	-	-	-	-	38
Ostala pozajmljena sredstva	2.841	309	1.239	5.236	619	10.244
Ostale obveze	415	-	-	-	-	415
Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod	79	-	-	-	-	79
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	233	4	5	-	-	242
Obveze za tekuće poreze	45	-	-	-	-	45
	30.399	5.672	10.060	5.341	1.412	52.884
Ukupni raskorak	(11.802)	(2.736)	(1.553)	11.077	12.861	7.847

45 | Koncentracija aktive i pasive (u milijunima kuna)

Koncentracijom rizika upravlja se na razini klijenta, zemljopisne regije i industrijskog sektora. Financijska izvješća Banke i Grupe mogu se razvrstati na sljedeće zemljopisne regije i industrijske sektore:

	GRUPA			BANKA		
	Aktiva	Pasiva	Izvanbilan- čne stavke	Aktiva	Pasiva	Izvanbilan- čne stavke
Na dan 31. prosinca 2008.						
Zemljopisna regija						
Republika Hrvatska	62.864	46.806	13.944	55.883	41.752	13.632
Europska unija	7.183	12.697	510	6.734	11.034	510
Ostale zemlje	1.180	2.113	101	1.123	2.084	94
	71.227	61.616	14.555	63.740	54.870	14.236
Industrijski sektor						
Stanovništvo	26.039	32.843	6.341	23.347	29.489	6.217
Financije	12.151	6.476	38	11.981	5.036	33
Vlada	10.288	2.271	920	8.530	2.239	895
Trgovina	3.858	1.265	1.129	3.275	1.187	1.087
Turizam	1.168	200	10	1.096	193	9
Poljoprivreda	939	64	45	853	60	44
Ostali sektori	16.784	18.497	6.072	14.658	16.666	5.951
	71.227	61.616	14.555	63.740	54.870	14.236
Na dan 31. prosinca 2007.						
Zemljopisna regija						
Republika Hrvatska	58.719	46.752	14.371	53.203	42.296	14.069
Europska unija	7.835	10.420	98	6.641	8.725	98
Ostale zemlje	996	1.875	75	887	1.863	68
	67.550	59.047	14.544	60.731	52.884	14.235
Industrijski sektor						
Stanovništvo	23.932	29.359	6.609	21.555	26.658	6.505
Financije	15.227	8.234	19	14.660	6.941	10
Vlada	6.860	1.757	984	5.171	1.729	959
Trgovina	3.276	1.194	1.223	2.768	1.124	1.180
Turizam	1.107	233	27	1.044	225	27
Poljoprivreda	694	64	53	625	61	51
Ostali sektori	16.454	18.206	5.629	14.908	16.146	5.503
	67.550	59.047	14.544	60.731	52.884	14.235

46 | Zarada po dionici

U svrhu računanja zarade po dionici zarada predstavlja neto dobit poslije oporezivanja. Broj običnih dionica predstavlja ponderirani prosječni broj običnih dionica u godini nakon odbitka trezorskih dionica. Ponderirani prosječni broj običnih dionica korišten za izračun obične zarade po dionici je iznosio 19.013.635 (2007.: 19.030.381).

47 | Događaji nakon datuma bilance

Želimo skrenuti pozornost na promjene u regulatornom okruženju u Hrvatskoj koje se tiču kapitalnih zahtjeva (objašnjeno u bilješci 38) i minimalne likvidnosti (objašnjeno u bilješci 37).

Dodatak 1 - Obrasci sukladno lokalnim propisima

Na sljedećim stranama prikazani su obrasci sastavljeni sukladno Odluci Hrvatske narodne banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja banaka (NN62/08), zajedno s objašnjenjima razlika između obrazaca i osnovnih revidiranih financijskih izvješća Banke, sastavljenih u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI) i prikazanih na stranama 64 do 70. Informacije o osnovama sastavljanja financijskih izvješća, kao i sažetak značajnih računovodstvenih politika, te podatke potrebne za bolje razumijevanje određenih stavaka bilance, računa dobiti i gubitka, izvješća o promjenama glavnice, te izvješća o novčanom toku iskazane su u financijskim izvješćima Banke sastavljenim u skladu s MSFI.

Obrazac "Bilanca" (u milijunima kuna)

BANKA

	31 prosinca 2008.	31 prosinca 2007.
Imovina		
1. Gotovina i depoziti kod Hrvatske narodne banke	6.984	8.803
1.1. Gotovina	1.409	1.076
1.2. Depoziti kod Hrvatske narodne banke	5.575	7.727
2. Depoziti kod bankarskih institucija	6.818	5.855
3. Trezorski zapisi Ministarstva financija i blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke	1.744	2.782
4. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	1.475	2.614
5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	1.306	479
6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospeljeća	772	953
7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz Račun dobiti i gubitka	218	-
8. Derivatna financijska imovina	24	33
9. Krediti financijskim institucijama	914	1.049
10. Krediti ostalim komitentima	41.525	36.283
11. Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	373	363
12. Preuzeta imovina	13	41
13. Materijalna imovina (minus amortizacija)	897	900
14. Kamate, naknade i ostala imovina	677	576
A. Ukupno imovina	63.740	60.731

Obrazac "Bilanca" / nastavak (u milijunima kuna)

BANKA

	31 prosinca 2008.	31 prosinca 2007.
Obveze i kapital		
1. Krediti od financijskih institucija	8.998	10.077
1.1. Kratkoročni krediti	1.697	2.772
1.2. Dugoročni krediti	7.301	7.305
2. Depoziti	44.358	41.499
2.1. Depoziti na žiroračunima i tekućim računima	8.227	7.897
2.2. Štedni depoziti	5.939	5.935
2.3. Oročeni depoziti	30.192	27.667
3. Ostali krediti	60	130
3.1. Kratkoročni krediti	-	37
3.2. Dugoročni krediti	60	93
4. Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	202	38
5. Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
5.1. Kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
5.2. Dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
6. Izdani podređeni instrumenti	-	-
7. Izdani hibridni instrumenti	-	-
8. Kamate, naknade i ostale obveze	1.252	1.140
B. Ukupno obveze	54.870	52.884
Kapital		
1. Dionički kapital	1.907	1.907
2. Dobit tekuće godine	1.100	932
3. Zadržana dobit	3.738	2.851
4. Zakonske rezerve	130	130
5. Statutarne i ostale kapitalne rezerve	2.032	2.004
6. Nerealizirani dobitak/ (gubitak) o osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	(37)	23
C. Ukupno kapital	8.870	7.847
D. Ukupno obveze i kapital	63.740	60.731

Obrazac bilance je sastavljen u skladu s Odlukom Hrvatske narodne banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja za banke.

Dodatak 1 - Obrasci sukladno lokalnim propisima | nastavak

Usklađenje obrasca "Bilanca", sastavljenog u skladu s Odlukom Hrvatske narodne banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja za banke, i bilance objavljene u financijskom izvješću Banke sastavljenom sukladno MSFI na dan 31. prosinca 2008. godine prikazano je u nastavku.

Usklađenje bilance na dan 31. prosinca 2008. (u milijunima kuna)

	Odluka HNB	Godišnje izvješće	Razlike
Imovina			
Gotovina i depoziti kod Hrvatske narodne banke	6.984	-	6.984
- gotovina	1.409	-	1.409
- depoziti kod Hrvatske narodne banke	5.575	-	5.575
Novac i tekući računi kod drugih banaka	-	2.747	(2.747)
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	-	4.596	(4.596)
Depoziti kod bankarskih institucija	6.818	-	6.818
Plasmani kod drugih banaka	-	7.385	(7.385)
Trezorski zapisi Ministarstva financija i blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke	1.744	-	1.744
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	-	3.507	(3.507)
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	1.475	-	1.475
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	1.306	1.330	(24)
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospeljeća	772	793	(21)
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz Račun dobiti i gubitka	218	-	218
Derivativna financijska imovina	24	24	-
Kreditni financijskim institucijama	914	-	914
Kreditni ostalim komitentima	41.525	41.715	(190)
Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	373	373	-
Preuzeta imovina	13	-	13
Nematerijalna imovina i goodwill	-	72	(72)
Ulaganje u nekretnine	-	14	(14)
Materijalna imovina (minus amortizacija)	897	897	-
Ostala aktiva	-	122	(122)
Kamate, naknade i ostala imovina	677	-	677
Odgodena porezna imovina	-	165	(165)
Ukupno imovina	63.740	63.740	-

Usklađenje bilance na dan 31. prosinca 2008. / nastavak (u milijunima kuna)

	Odluka HNB	Godišnje izvješće	Razlike
Obveze i kapital			
Kredit od financijskih institucija	8.998	-	8.998
- kratkoročni krediti	1.697	-	1.697
- dugoročni krediti	7.301	-	7.301
Ostala pozajmljena sredstva	-	9.096	(9.096)
Depoziti	44.358	-	44.358
- depoziti na žiroračunima i tekućim računima	8.227	-	8.227
- štedni depoziti	5.939	-	5.939
- oročeni depoziti	30.192	-	30.192
Obveze prema bankama	-	3.793	(3.793)
Obveze prema klijentima	-	40.935	(40.935)
Ostali krediti	60	-	60
- dugoročni krediti	60	-	60
Derivativne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	202	202	-
Kamate, naknade i ostale obveze	1.252	-	1.252
Obračunati nedospijeli troškovi i odgođeni prihod	-	74	(74)
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	-	244	(244)
Ostale obveze	-	435	(435)
Obveze za tekuće poreze	-	91	(91)
Ukupno obveze	54.870	54.870	-
Kapital			
Dionički kapital	1.907	1.907	-
Trezorske dionice	-	(76)	76
Dobit tekuće godine	1.100	1.100	-
Dionička premija	-	1.570	(1.570)
Zadržana dobit	3.738	-	3.738
Zakonske rezerve	130	-	130
Statutarne i ostale kapitalne rezerve	2.032	-	2.032
Pričuve i zadržana dobit	-	4.369	(4.369)
Nerealizirani dobitak / (gubitak) o osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	(37)	-	(37)
Ukupno kapital	8.870	8.870	-
Ukupno obveze i kapital	63.740	63.740	-

Dodatak 1 - Obrasci sukladno lokalnim propisima | nastavak

Usklađenje bilance na dan 31. prosinca 2008. / nastavak

Odstupanja pozicija bilance objavljenih u godišnjem izvješću u odnosu na standard koji propisuje Odluka HNB-a odnose se na sljedeće kategorije:

Imovina

Gotovina i depoziti kod HNB-a su stavke koje se kod HNB standarda zasebno iskazuju, dok su u godišnjem izvješću uključeni u Novac i tekući računi kod drugih banaka, te Sredstva kod Hrvatske narodne banke.

Depoziti kod bankarskih institucija i Krediti financijskim institucijama su u godišnjem izvješću iskazani unutar Plasmata kod drugih banaka i Novca i tekućih računa kod drugih banaka (kad se radi o tekućim računima i depozitima po viđenju kod stranih i domaćih banaka).

Trezorski zapisi Ministarstva financija i blagajnički zapisi HNB-a koji se kod HNB standarda zasebno iskazuju, u godišnjem izvješću su uključeni u stavke Sredstva kod Hrvatske narodne banke (obvezni blagajnički zapisi) i Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja i Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz Račun dobiti i gubitka u bilanci godišnjeg izvješća iskazuju se zajedno kao Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, a razrada je dana u bilješci uz financijsko izvješće.

Preuzeta imovina je stavka koja se kod HNB-a zasebno iskazuje, a u godišnjem izvješću je uključena u stavku Ostala imovina.

Kamate, naknade i ostala imovina uključuje stavke godišnjeg izvješća Nematerijalna imovina, Ulaganje u nekretnine i Odgođena porezna imovina. Također, u ovu stavku se uključuju sva potraživanja po kamatama, koja su u godišnjem izvješću raspoređena po pripadajućim portfeljima.

Obveze

Kreditni kod financijskih institucija i Ostali krediti, zasebno iskazani prema Odluci HNB-a, čine stavku Ostala pozajmljena sredstva u godišnjem izvješću.

Depoziti uključuju sva sredstva iskazana unutar Obveza prema bankama i Obveza prema klijentima u godišnjem financijskom izvješću.

Kamate, naknade i ostale obveze uključuje stavke godišnjeg izvješća Ostale obveze, Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod, Rezervacije za potencijalne obveze i troškove i Obveze za tekuće poreze. Također, u ovu stavku se uključuju sve obveze po kamatama, koje su u godišnjem izvješću raspoređene po pripadajućim portfeljima.

Kapital

Zadržana dobit, Zakonske rezerve, Nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju i dio Statutarnih i ostalih kapitalnih rezervi iskazani su u godišnjem izvješću zajedno u poziciji Pričuve i zadržana dobit. S druge strane, Dionička premija i Trezorske dionice su zasebne stavke godišnjeg izvješća, dok se po standardima HNB-a iskazuju unutar Statutarnih i ostalih kapitalnih rezervi.

Obrazac "Račun dobiti i gubitka" (u milijunima kuna)

BANKA	2008.	2007.
1. Kamatni prihodi	3.796	3.274
2. (Kamatni rashodi)	(1.855)	(1.577)
3. Neto kamatni prihod	1.941	1.697
4. Prihodi od provizija i naknada	607	591
5. (Rashodi od provizija i naknada)	(222)	(212)
6. Neto prihod od provizija i naknada	385	379
7. Dobit / (gubitak) od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	20	-
8. Dobit / (gubitak) od aktivnosti trgovanja	(117)	5
9. Dobit / (gubitak) od ugrađenih derivata	-	-
10. Dobit / (gubitak) od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz Račun dobiti i gubitka	(18)	-
11. Dobit / (gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	62	21
12. Dobit / (gubitak) od aktivnosti imovine u kategoriji imovine koja se drži do dospeljeca	-	-
13. Dobit / (gubitak) proizašao iz transakcija zaštite	-	-
14. Prihodi od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	-
15. Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	-	-
16. Dobit / (gubitak) od obračunatih tečajnih razlika	245	211
17. Ostali prihodi	256	161
18. (Ostali troškovi)	(63)	(59)
19. (Opći administrativni troškovi i amortizacija)	(1.281)	(1.214)
20. Neto prihod od poslovanja prije vrijednosnih usklađenja i rezerviranja za gubitke	1.430	1.201
21. Troškovi vrijednosnih usklađenja i rezerviranja za gubitke	(98)	(54)
22. Dobit prije oporezivanja	1.332	1.147
23. Porez na dobit	(232)	(215)
24. Dobit tekuće godine	1.100	932

Obrazac računa dobiti i gubitka sastavljen je u skladu s Odlukom Hrvatske narodne banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja za banke.

Financijska izvješća potpisana su u ime Uprave na dan 11. veljače 2009. godine.

mr. Božo Prka
Predsjednik Uprave

Gabriele Pace
Financijski direktor

Dodatak 1 - Obrasci sukladno lokalnim propisima | nastavak

Usklađenje obrasca "Račun dobiti i gubitka", sastavljenog u skladu s Odlukom Hrvatske narodne banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja za banke, i računa dobiti i gubitka objavljenog u financijskom izvješću Banke sastavljenom sukladno MSFI za 2008. godinu prikazano je u nastavku.

Usklađenje Računa dobiti i gubitka za 2008. godinu (u milijunima kuna)

	Odluka HNB	Godišnje izvješće	Razlike
Kamatni prihod	3.796	3.796	-
(Kamatni rashod)	(1.855)	(1.855)	-
Neto kamatni prihod	1.941	1.941	-
Prihodi od provizija i naknada	607	607	-
(Rashodi od provizija i naknada)	(222)	(222)	-
Neto prihod od provizija i naknada	385	385	-
Dobit / (gubitak) od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	20	-	20
Dobit / (gubitak) od aktivnosti trgovanja	(117)	-	(117)
Dobit / (gubitak) od imovine kojom se aktivno trguje, a koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz Račun dobiti i gubitka	(18)	-	(18)
Dobit / (gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	62	-	62
Dobit / (gubitak) od obračunatih tečajnih razlika	245	-	245
Ostali prihodi	256	448	(192)
(Ostali troškovi)	(63)	(1.180)	1.117
(Amortizacija nekretnina i oprema i nematerijalne imovine)	-	(164)	164
(Opći administrativni troškovi i amortizacija)	(1.281)	-	(1.281)
(Troškovi vrijednosnih usklađenja i rezerviranja za gubitke)	(98)	(98)	-
Dobit prije oporezivanja	1.332	1.332	-
Porez na dobit	(232)	(232)	-
Dobit tekuće godine	1.100	1.100	-

Odstupanja pozicija Računa dobiti i gubitka objavljenih u godišnjem izvješću u odnosu na standard koji propisuje Odluka HNB-a odnose se na sljedeće kategorije:

Stavka godišnjeg izvješća Ostali prihodi iz poslovanja raspoređena je u sljedeće kategorije po standardu HNB-a: Dobit / (gubitak) od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate, Dobit / (gubitak) od aktivnosti trgovanja, Dobit / (gubitak) od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz Račun dobiti i gubitka, Dobit / (gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju, Dobit / (gubitak) od obračunatih tečajnih razlika i Ostali prihodi.

Amortizacija je u godišnjem izvješću iskazana zasebno, dok se Odlukom HNB-a iskazuje unutar stavke Opći administrativni troškovi i amortizacija. Ova pozicija također uključuje stavku godišnjeg izvješća Ostali troškovi iz poslovanja, isključujući troškove premija za osiguranje štednih uloga koji su iskazani kao Ostali troškovi iz poslovanja u oba računa dobiti i gubitka.

Obrazac "Izvrješće o novčanom tijeku" (u milijunima kuna)

BANKA

	2008.	2007.
Poslovne aktivnosti		
1.1. Dobit prije oporezivanja	1.332	1.147
1.2. Ispravci vrijednosti i rezerviranja za gubitke	98	54
1.3. Amortizacija	164	162
1.4. Neto nerealizirana (dobit)/gubitak od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz Račun dobiti i gubitka	76	(6)
1.5. (Dobit) /gubitak od prodaje materijalne imovine	(33)	6
1.6. Ostali (dobici) / gubici	(33)	(110)
1. Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena poslovne imovine	1.604	1.253
2.1. Depoziti kod Hrvatske naodnne banke	2.046	406
2.2. Trezorski zapisi Ministarstva financija i blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke	1.038	(1.608)
2.3. Depoziti kod bankarskih institucija i krediti financijskim institucijama	(10)	233
2.4. Krediti ostalim komitentima	(5.305)	(2.835)
2.5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	1.081	(759)
2.6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	(926)	(335)
2.7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz Račun dobiti i gubitka	(236)	-
2.8. Ostala poslovna imovina	(15)	(11)
2. Neto (povećanje) /smanjenje poslovne imovine	(2.327)	(4.909)
Povećanje / (smanjenje) poslovnih obveza		
3.1. Depoziti po viđenju	330	1.136
3.2. Štedni i oročeni depoziti	2.529	2.649
3.3. Derivatne financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	-	(735)
3.4. Ostale obveze	32	(180)
3. Neto povećanje / (smanjenje) poslovnih obveza	2.891	2.870
4. Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije plaćanja poreza na dobit	2.168	(786)
5. (Plaćeni porez na dobit)	(207)	(190)
6. Neto priljev / (odljev) gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.961	(976)

Dodatak 1 - Obrasci sukladno lokalnim propisima | nastavak

Obrazac "Izvješće o novčanom tijeku" / nastavak (u milijunima kuna)

BANKA

	2008.	2007.
Ulagačke aktivnosti		
7.1. Primici od prodaje /(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine	(147)	(140)
7.2. Primici od prodaje /(plaćanja za kupnju) ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	10	(40)
7.3. Primici od naplate /(plaćanja za kupnju) vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata koji se drže do dospijeca	181	175
7.4. Primljene dividende	206	144
7.5. Ostali primici /(plaćanja) iz ulagačkih aktivnosti	-	-
7. Neto novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti	250	139
Financijske aktivnosti		
8.1. Neto povećanje /(smanjenje) primljenih kredita	(1.149)	1.093
8.2. Neto povećanje /(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	-	-
8.3. Neto povećanje /(smanjenje) podređenih i hibridnih instrumenata	-	-
8.4. Primici od emitiranja dioničkog kapitala	-	-
8.5. (Isplaćena dividenda)	-	(190)
8.6. Ostali primici /(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	(17)	(13)
8. Neto novčani tijek iz financijskih aktivnosti	(1.166)	890
9. Neto povećanje /(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine	1.045	53
10. Učinci promjene tečaja stranih valuta na gotovinu i ekvivalente gotovine	44	(20)
11. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine	1.089	33
12. Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	8.540	8.507
13. Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	9.629	8.540

Obrazac izvješća o novčanom tijeku sastavljeno je u skladu s Odlukom Hrvatske narodne banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja za banke.

Primljene dividende tretiraju se kao tijek novca iz poslovnih aktivnosti unutar Izvješća o novčanom toku u godišnjem izvješću sastavljenom sukladno MSFI.

Obrazac "Izveštaj o promjenama kapitala" (u milijunima kuna)

	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/ (gubitak)	Dobit/ (gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/ gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Ukupno kapital i rezerve
BANKA							
1. Stanje 1. siječnja 2007.	1.907	(27)	1.801	2.567	847	19	7.114
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja 2007.	1.907	(27)	1.801	2.567	847	19	7.114
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(18)	(18)
5. Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	28	28
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	(6)	(6)
7. Ostali dobiti i gubici izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	17	-	-	-	17
8. Neto dobiti/gubici priznati izravno u kapitalu i rezervama	-	-	17	-	-	4	21
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	932	-	932
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu	-	-	17	-	932	4	953
11. Povećanje/smanjenje dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	(30)	-	-	-	-	(30)
13. Ostale promjene	-	-	-	-	-	-	-
14. Prijenos u rezerve	-	-	367	290	(657)	-	-
15. Isplata dividende	-	-	-	-	(190)	-	(190)
16. Raspodjela dobiti	-	-	367	290	(847)	-	(190)
17. Stanje 31. prosinca 2007.	1.907	(57)	2.185	2.857	932	23	7.847

Dodatak 1 - Obrasci sukladno lokalnim propisima | ^{nastavak}

Obrazac "Izveštaj o promjenama kapitala" / nastavak (u milijunima kuna)

	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/ (gubitak)	Dobit/ (gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/ gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Ukupno kapital i rezerve
BANKA							
1. Stanje 1. siječnja 2008.	1.907	(57)	2.185	2.857	932	23	7.847
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja 2008.	1.907	(57)	2.185	2.857	932	23	7.847
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(31)	(31)
5. Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(44)	(44)
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	15	15
7. Ostali dobiti i gubici izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	2	-	-	-	2
8. Neto dobiti/gubici priznati izravno u kapitalu i rezervama	-	-	2	-	-	(60)	(58)
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	1.100	-	1.100
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu	-	-	2	-	1.100	(60)	1.042
11. Povećanje/smanjenje dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	(19)	-	-	-	-	(19)
13. Ostale promjene	-	-	-	-	-	-	-
14. Prijenos u rezerve	-	-	51	881	(932)	-	-
15. Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	-
16. Raspodjela dobiti	-	-	51	881	(932)	-	-
17. Stanje 31. prosinca 2008.	1.907	(76)	2.238	3.738	1.100	(37)	8.870

Obrazac izvještaja o promjenama kapitala sastavljen je u skladu sa Odlukom Hrvatske narodne banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja za banke.

Rezerve i zadržana dobit u osnovnom godišnjem izvješću uključuju i neto dobit za godinu i nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju, koji se sukladno standardima HNB-a iskazuju zasebno.

Zakonske, statutarne i ostale rezerve uključuju dioničku premiju.

Dodatak 2 - Nerevidirana financijska izvješća u eurima

Račun dobiti i gubitka (u milijunima eura)

		GRUPA		BANKA	
	2008.	2007.	2008.	2007.	
Prihodi od kamata	585	494	526	446	
Troškovi kamata	(283)	(233)	(257)	(215)	
Neto prihod od kamata	302	261	269	231	
Prihodi od naknada i provizija	188	177	84	80	
Troškovi naknada i provizija	(36)	(32)	(31)	(29)	
Neto prihod od naknada i provizija	152	145	53	51	
Ostali prihodi iz poslovanja	57	58	62	55	
Prihodi iz poslovanja	511	464	384	337	
Rezerviranja	(24)	(16)	(14)	(7)	
Ostali troškovi iz poslovanja	(232)	(215)	(163)	(152)	
Amortizacija	(40)	(37)	(23)	(22)	
Udjel u dobiti i gubicima pridruženih društava obračunanih metodom udjela	2	1	-	-	
Dobit prije oporezivanja	217	197	184	156	
Porez na dobit	(44)	(41)	(32)	(29)	
Neto dobit za godinu	173	156	152	127	
Raspoloživo za:					
Dioničare matičnog društva	173	156	152	127	
Manjinske udjele	-	-	-	-	
	173	156	152	127	

Iznosi u računu dobiti i gubitka pretvoreni su iz valute mjerenja (kuna) u euro koristeći prosječne tečajeve za 2008. godinu (1 EUR = 7, 223178 kn) i 2007. godinu (1 EUR = 7,336019 kn).

Dodatak 2 - Nerevidirana financijska izvješća u eurima | nastavak

Bilanca (u milijunima eura)

		GRUPA		BANKA
	31. prosinca 2008.	31. prosinca 2007.	31. prosinca 2008.	31. prosinca 2007.
Aktiva				
Novac i tekući računi kod drugih banaka	406	337	375	322
Sredstva kod Hrvatske narodne banke	657	1.119	627	1.083
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	479	569	479	571
Derivatna financijska imovina	3	5	3	5
Plasmani kod drugih banaka	1.070	989	1.008	918
Zajmovi i predujmovi klijentima	6.285	5.481	5.695	4.974
Imovina raspoloživa za prodaju	368	253	182	66
Imovina koja se drži do dospijeća	151	176	108	134
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	8	7	51	50
Nematerijalna imovina i goodwill	23	23	10	10
Nekretnine i oprema	199	188	122	116
Ulaganje u nekretnine	2	2	2	2
Ostala aktiva	43	53	17	29
Odgodena porezna imovina	31	20	23	13
Ukupna aktiva	9.725	9.222	8.702	8.293

Iznosi u bilanci pretvoreni su iz valute mjerenja (kuna) u euro koristeći tečajeve važeće na dane 31. prosinca 2008. godine (1 EUR = 7,324425 kn) i 31. prosinca 2007. godine (1 EUR = 7,325131 kn).

Bilanca / nastavak (u milijunima eura)

		GRUPA		BANKA	
	31. prosinca 2008.	31. prosinca 2007.	31. prosinca 2008.	31. prosinca 2007.	
Pasiva					
Obveze prema bankama	498	266	518	266	
Obveze prema klijentima	6.088	5.883	5.589	5.443	
Derivatne financijske obveze	28	5	28	5	
Ostala pozajmljena sredstva	1.491	1.605	1.242	1.398	
Izdane vrijednosnice	-	9	-	-	
Ostale obveze	223	221	59	57	
Obračunati nedospjeli troškovi i odgođeni prihod	32	22	10	11	
Rezervacije za potencijalne obveze i troškove	37	36	33	33	
Obveze za tekuće poreze	16	12	12	6	
Ukupna pasiva	8.413	8.059	7.491	7.219	
Glavnica raspoloživa dioničarima matičnog društva					
Dionički kapital	250	250	250	250	
Trezorske dionice	(10)	(8)	(10)	(8)	
Dionička premija	214	214	214	214	
Pričuve i zadržana dobit	687	548	607	491	
Dobit raspoloživa dioničarima matičnog društva	170	156	150	127	
	1.311	1.160	1.211	1.074	
Manjinski udjeli	1	3	-	-	
Ukupna glavnica	1.312	1.163	1.211	1.074	
Ukupna pasiva i glavnica	9.725	9.222	8.702	8.293	

Iznosi u bilanci pretvoreni su iz valute mjerenja (kuna) u euro koristeći tečajevе važeće na dane 31. prosinca 2008. godine (1 EUR = 7,324425 kn) i 31. prosinca 2007. godine (1 EUR = 7,325131 kn).

Izdavač **Privredna banka Zagreb d.d.** • Design i produkcija **Euro RSCG Zagreb, članica Unex Grupe**
Fotografije **Krešimir Tubikanec** • Tisak **Intergrafika** • Naklada **800**

Elektronska verzija Godišnjeg izvješća 2008. dostupna je na
www.pbz.hr